

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-4-048
Karar Sayısı : 25-18/433-202
Karar Tarihi : 09.05.2025

(Soruşturma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Şükran KODALAK, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Cengiz ÇOLAK,
Rıdvan DURAN

B. RAPORTÖRLER: Nezir Furkan KIRAN, Alican ŞENTÜRK, Muammer BOZKURT,
Mehmet Emin GÜNER, Bengisu ÇAYAN, Melike ER,
Emre NEBİOĞLU

**C. BAŞVURUDA
BULUNAN** :- Re'sen

D. HAKKINDA SORUŞTURMA

YAPILANLAR :- Acemoğulları Beton Kum Ocağı Nakliyat Hafriyat Ticaret ve San. Ltd. Şti.
Yakınca Mah. Karlık Sok. No:48 Yeşilyurt/Malatya
- Betontek Yapı Elemanları İnşaat Taah. Mad. Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. ve Norm Maden Mermer Konkasör İnş. Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Aykut ÖCAL
Niyazi Mısıri Mah. Malatya Ticaret San. Odası Yanı Mehmet Ilıcak İş Merkezi Kat:2 Battalgazi/Malatya
- Çınarlar Beton İnşaat ve İnş Malz. Nak. Akary. Gıd. Bes. İth. İhr. Tic ve San. Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Mehmet Fatih KAYA
İlkbahar Mah. Doğukent Cad. 733t 12-74 Çankaya/Ankara
- Çimbeton Hazırbeton ve Prefabrik Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret AŞ
Temsilcileri: Av. İsmail Yılmaz ASLAN, Av. Orhan ÜNAL, Av. Dilay YEŞİLYAPRAK
Gazi Umur Paşa Sok. Bimar Plaza No:38/8 Balmumcu Beşiktaş/İstanbul
- Çimko Çimento ve Beton San. Tic. AŞ
Temsilcisi: Av. Dr. Koray DEMİR
Büyükdere Cad. No:201/87 Şişli/İstanbul
- Çimya Çimento İnşaat Yapı Malzemeleri Makine Enerji Madencilik İç ve Dış Tic. AŞ
Temsilcisi: Av. Ahmet SUSOY
Atatürk Bulvarı No:175/1 Bakanlıklar Çankaya/Ankara
- Erva Hazır Beton Otelcilik Turizm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti
Bulgurlu Mah. Cerrah Sok. No:12 Battalgazi/Malatya
- Kavuksan İnşaat Beton Petrol San. ve Tic. AŞ
Temsilcisi: Av. Soner DEMİRCİ
Turgut Özal Mah. Halide Sok. No:32 Yeşilyurt/Ankara

- Mabetaş Malatya Beton Yapı Elemanları ve Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ
Yakınca Mah. Adıyaman Yolu, Özal Cad. No:4
Yeşilyurt/Malatya
- Recydia Atık Yönetimi Yenilenebilir Enerji Üretimi Nakliye ve Lojistik Hizmetleri Sanayi ve Ticaret AŞ
Temsilcileri: Av. Prof. Dr. İ. Yılmaz ASLAN, Av. Orhan ÜNAL,
Av. Dilan YEŞİLYAPRAK
Gazi Umur Paşa Sok., Bimar Plaza, 38/8, Balmumcu,
Beşiktaş/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Malatya ilinde çimento, hazır beton ve agregası üretimi ile satışı alanında faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin birlikte fiyat belirlemek, bölge/müşteri paylaşımı yapmak ve işgücü piyasalarında rekabeti kısıtlayıcı anlaşmalar yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Malatya ilinde çimento, hazır beton ve agregası sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal edip etmedikleri incelenmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulunun (Kurul) 17.08.2023 tarihli toplantısında, çimento ve hazır beton sektörlerinde faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerinin tespitine yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca önaraştırma yapılmasına 23-39/758-M sayı ile karar verilmiştir.
- (4) Söz konusu Kurul kararı ve Başkanlık Makamının 07.09.2023 tarihli ve 72148 sayılı Olur'u uyarınca başlatılan önaraştırma çerçevesinde, Malatya'da 04.10.2023 ve 05.10.2023 tarihlerinde; Acemoğulları Beton Kum Ocağı Nakliyat Harfiyat Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. (ACEMOĞULLARI), Erva Hazır Beton Otelcilik Turizm İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (ERVA), Mabetaş Malatya Beton Yapı Elemanları ve Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ (MABETAŞ), Çimbeton Hazır beton ve Prefabrik Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret AŞ (ÇİMBETON), Kavuksan İnşaat Beton Petrol San. ve Tic. AŞ (KABET), Çimya Çimento İnşaat Yapı Malzemeleri Makine Enerji Madencilik İç ve Dış Tic. AŞ (ÇİMYA), Çimko Çimento ve Beton Sanayi ve Ticaret AŞ (ÇİMKO) Malatya Beton Şubesi, Çınarlar Beton İnşaat ve İnş. Malz. Nak. Akary. Gıd. Bes. İth. İhr. Tic. ve San Ltd. Şti. (ÇINARLAR), Mettaş Yapı AŞ (METTAŞ), Betontek Yapı Elemanları İnşaat Taah. Mad. Petrol Ürünleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (BETONTEK), M&D Bims Yapı Elemanları İnş. Nak. Akaryakıt Madencilik İmalat İth. San. Tic. Ltd. Şti. (M&D) ile Giray Hazır Beton İnşaat ve Sanayi Ticaret Ltd. Şti.'de (GİRAY) yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir.
- (5) Önaraştırma sonunda hazırlanan 11.10.2023 tarihli ve 2023-4-041/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, Kurulun 19.10.2023 tarihli toplantısında görüşülmüş ve ACEMOĞULLARI, ERVA, MABETAŞ, ÇİMBETON, KABET, ÇİMYA, ÇİMKO, Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk AŞ (ÇİMENTAŞ), ÇINARLAR ve BETONTEK hakkında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına 23-49/936-M(1) sayı ile karar verilmiştir.
- (6) Dosya kapsamında, soruşturma tarafının yeniden belirlenmesine ilişkin olarak hazırlanan 24.10.2023 tarihli ve 2023-4-048/BN-01 sayılı Bilgi Notu, Kurulun

26.10.2023 tarihli toplantısında görüşülmüş ve ÇİMENTAŞ'ın soruşturma tarafı olmaktan çıkarılmasına ve Recydia Atık Yönetimi Yenilenebilir Enerji Üretimi Nakliye ve Lojistik Hizmetleri Sanayi ve Ticaret AŞ'nin (RECYDIA) soruşturma tarafı olarak eklenmesine 23-50/982-M sayı ile karar verilmiştir.

- (7) ACEMOĞULLARI'na 01.11.2023 tarihli ve 76142 sayılı, BETONTEK'e 02.11.2023 tarihli ve 76231 sayılı, ÇINARLAR'a 02.11.2023 tarihli ve 76226 sayılı, ÇİMBETON'a 02.11.2023 tarihli ve 76230 sayılı, ÇİMKO'ya 02.11.2023 tarihli ve 76233 sayılı, ÇİMYA'ya 02.11.2023 tarihli ve 76232 sayılı, ERVA'ya 02.11.2023 tarihli ve 76228 sayılı, KABET'e 02.11.2023 tarihli ve 76229 sayılı, MABETAŞ'a 02.11.2023 tarihli ve 76225 sayılı, RECYDIA'ya 02.11.2023 tarihli ve 76235 sayılı soruşturma bildirimleri gönderilmiştir.
- (8) Soruşturma sürecinde, 31.10.2023 tarihinde RECYDIA'da, 01.11.2023 tarihinde ise ACEMOĞULLARI'nda yerinde inceleme gerçekleştirilmiştir.
- (9) Soruşturma bildirimlerinin gönderilmesinin akabinde BETONTEK tarafından sunulan birinci yazılı savunma 27.11.2023 tarih ve 45331 sayı ile, MABETAŞ tarafından sunulan birinci yazılı savunma 28.11.2023 tarih ve 45396 sayı ile, ERVA tarafından sunulan birinci yazılı savunma 29.11.2023 tarih ve 45459 sayı ile, KABET tarafından sunulan birinci yazılı savunma 30.11.2023 tarih ve 45520 sayı ile, ÇİMYA tarafından sunulan birinci yazılı savunma 01.12.2023 tarih ve 45561 sayı ile, ÇINARLAR tarafından sunulan birinci yazılı savunma 01.12.2023 tarih ve 45573 sayı ile, RECYDIA tarafından sunulan birinci yazılı savunma 04.12.2023 tarih ve 45593 sayı ile, ÇİMBETON tarafından sunulan birinci yazılı savunma 04.12.2023 tarih ve 45594 sayı ile, ÇİMKO tarafından sunulan birinci yazılı savunma 05.12.2023 tarih ve 45645 sayı ile, ACEMOĞULLARI tarafından sunulan birinci yazılı savunma ise 06.12.2023 tarih ve 45720 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (10) Soruşturma süreci devam ederken işgücü pazarına yönelik olarak elde edilen delil doğrultusunda hazırlanan 15.02.2024 tarihli ve 2023-4-048/BN-02 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 21.02.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş; ACEMOĞULLARI, BETONTEK, ÇINARLAR, KABET, ÇİMYA ve MABETAŞ hakkında soruşturma açılarak ilgili soruşturmanın 2023-4-048 sayılı dosya ile birleştirilmesine 24-09/160-M sayı ile karar verilmiştir.
- (11) Bu kapsamda ACEMOĞULLARI'na 07.03.2024 tarihli ve 84933 sayılı, BETONTEK'e 07.03.2024 tarihli ve 84929 sayılı, MABETAŞ'a 07.03.2024 tarihli ve 84930 sayılı, KABET'e 07.03.2024 tarihli ve 84928 sayılı, ÇİMYA'ya 07.03.2024 tarihli ve 84931 sayılı ve ÇINARLAR'a 07.03.2024 tarihli ve 84932 sayılı yazılarla işgücü pazarına yönelik soruşturma bildirimleri iletilmiştir.
- (12) KABET tarafından sunulan birinci yazılı savunma 22.03.2024 tarih ve 50146 sayı ile, MABETAŞ tarafından sunulan birinci yazılı savunma 27.03.2024 tarih ve 50361 sayı ile, ÇİMYA tarafından sunulan birinci yazılı savunma 01.04.2024 tarih ve 50543 sayı ile, ÇINARLAR tarafından sunulan birinci yazılı savunma 05.04.2024 tarih ve 50800 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. ACEMOĞULLARI ve BETONTEK tarafından yazılı savunma sunulmamıştır.
- (13) Soruşturma süresinin uzatılmasına ilişkin olarak hazırlanan 14.03.2024 tarihli ve 2023-4-048/BN-03 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 21.03.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve soruşturmanın süresinin bitiminden itibaren altı ay uzatılmasına 24-14/272-M sayı ile karar verilmiştir.

- (14) Ek olarak agrega ürününe yönelik olarak elde edilen deliller doğrultusunda hazırlanan 26.03.2024 tarihli ve 2023-4-048/BN-04 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 28.03.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş; Norm Maden Mermer Konkasör İnş. Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti. (NORM MADEN) hakkında soruşturma açılarak ilgili soruşturmanın 2023-4-048 sayılı dosya ile birleştirilmesine 24-15/306-M sayı ile karar verilmiştir. Bu kapsamda 04.04.2024 tarihli ve 87019 sayılı yazı ile NORM MADEN'e soruşturma bildirimini gönderilmiştir. NORM MADEN tarafından yazılı savunma sunulmamıştır.
- (15) Yürütülen soruşturma çerçevesinde soruşturma heyetince hazırlanan 21.10.2024 tarihli Soruşturma Raporu, hakkında soruşturma açılan taraflara 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesi gereğince tebliğ edilmiş ve söz konusu tarafların ikinci yazılı savunmaları talep edilmiştir. Soruşturma Raporu BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK, ACEMOĞULLARI, ÇINARLAR, ÇİMBETON, ÇİMKO, ÇİMYA, ERVA, KABET, MABETAŞ ve RECYDIA tarafından 30.10.2024 tarihinde tebellüğ edilmiştir.
- (16) İkinci yazılı savunma süreci içerisinde ÇINARLAR tarafından 27.11.2024 tarih ve 59481 sayı ve 29.11.2024 tarih ve 59594 sayı ile intikal eden yazılarda; 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca yazılı savunma için 30 gün ilave süre tanınması talebinde bulunulmuş, bu doğrultuda 05.12.2024 tarihli ve 24-52/1161-M sayılı Kurul kararı ile ikinci yazılı savunmaların süresinin bitiminden itibaren 30 gün uzatılmasına karar verilmiştir.
- (17) Tarafların ikinci yazılı savunmaları, ÇİMYA tarafından 20.11.2024 tarihli ve 59246 sayılı, ACEMOĞULLARI tarafından 21.11.2024 tarihli ve 59286 sayılı, KABET tarafından 25.11.2024 tarihli ve 59371 sayılı, ÇİMKO tarafından 25.11.2024 tarihli ve 59397 sayılı, RECYDIA tarafından 27.11.2024 tarihli ve 59460 sayılı, ÇİMBETON tarafından 27.11.2024 tarihli ve 59463 sayılı, MABETAŞ tarafından 27.11.2024 tarihli ve 59485 sayılı, ÇINARLAR tarafından 25.12.2024 tarihli ve 60628 sayılı yazılar ile yasal süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal ettirilmiştir. BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK tarafından ikinci yazılı savunma gönderilmemiştir.
- (18) Ayrıca 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ikinci yazılı savunmalara yönelik olarak hazırlanacak ek yazılı görüş için öngörülen sürenin Kurulun 27.12.2024 tarihli ve 24-56/1242-M sayılı kararı ile 15 gün uzatılmasına karar verilmiştir.
- (19) 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesinin ikinci fıkrası gereğince hazırlanan 23.01.2025 tarihli ve 2023-4-048/EG sayılı Ek Yazılı Görüş, taraflara 29.01.2025 tarihinde gönderilmiştir. Üçüncü yazılı savunmalar, Kurum kayıtlarına ÇİMKO tarafından 14.02.2025 tarihli ve 63147 sayılı, RECYDIA tarafından 18.02.2025 tarihli ve 63355 sayılı, ÇİMBETON tarafından 18.02.2025 tarihli ve 63357 sayılı, ÇİMYA tarafından 20.02.2025 tarihli ve 63564 sayılı, MABETAŞ tarafından 21.02.2025 tarihli ve 63616 sayılı, KABET tarafından 21.02.2025 tarihli ve 63649 sayılı ve ÇINARLAR tarafından 28.02.2025 tarihli ve 64104 sayılı yazılar ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (20) Hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin sözlü savunma toplantısı yapılması talebi üzerine, 29.04.2025 tarihinde sözlü savunma toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- (21) Yürütülen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen Soruşturma Raporu'na, Ek Görüş'e, toplanan delillere, yazılı savunmalara, sözlü savunma toplantısında yapılan açıklamalara ve incelenen dosya kapsamına göre 09.05.2025 tarih ve 25-18/433-202 sayı ile nihai karar tesis edilmiştir.

(22) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Soruşturma Raporu ve Ek Görüş sonucunda,

- Hazır beton üretimi ve satışı pazarı kapsamındaki iddialara ilişkin olarak;
 - ACEMOĞULLARI, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK, ÇİMYA, KABET ve ÇİMBETON'un fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle;
 - ÇINARLAR ve MABETAŞ'ın fiyat tespitine yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle;

hazır beton üretimi ve satışı pazarında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği, bu nedenle adı geçen teşebbüslere idari para cezası uygulanması gerektiği,

- Bununla birlikte soruşturma tarafı diğer teşebbüsler olan ÇİMKO, ERVA ve RECYDİA hakkında ise hazır beton üretimi ve satışı pazarında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine yönelik herhangi bir bulguya ulaşılamadığı, dolayısıyla adı geçen teşebbüslere idari para cezası uygulanmasına yer olmadığı,
- Agregat üretimi ve satışı pazarı kapsamındaki iddialara ilişkin olarak; ACEMOĞULLARI ve BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'ÜN fiyat tespiti ve müşteri paylaşımını içeren bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle agrega üretimi ve satışı pazarında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği, bu nedenle adı geçen teşebbüslere idari para cezası uygulanması gerektiği,
- İşgücü pazarı kapsamındaki iddialara ilişkin olarak; ACEMOĞULLARI, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK, KABET, ÇİMYA, ÇINARLAR ve MABETAŞ'ın işçi ücretlerini tespit etmek suretiyle işgücü pazarında rekabet karşıtı bir anlaşmanın tarafı olarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği, bu nedenle adı geçen teşebbüslere idari para cezası uygulanması gerektiği

sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Hakkında Soruşturma Yürütülen Teşebbüsler

I.1.1. ACEMOĞULLARI

- (23) 1980 yılında kurulan ACEMOĞULLARI, hazır beton, taş ocağı, hafriyat, inşaat ve otelcilik hizmetleri alanlarında faaliyet göstermektedir. Malatya ilinde hizmet vermekte olan ACEMOĞULLARI'nın toplam altı adet hazır beton tesisi ve iki adet taş ocağı tesisi¹ bulunmaktadır. ACEMOĞULLARI tesislerinin toplam yıllık üretim kapasitesi yaklaşık olarak (.....)'dır.

I.1.2. BETONTEK ve NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK

- (24) BETONTEK, 01.03.2011 tarihinde kurulmuş olup hazır beton alanında faaliyet göstermektedir. Malatya ilinde hizmet vermekte olan BETONTEK'in Yeşilyurt ilçesinde bir adet hazır beton tesisi bulunmaktadır. BETONTEK'in üretim kapasitesi yaklaşık olarak (.....)'dır. 2004 yılında kurulan NORM MADEN ise hazır beton sektöründe girdi

¹ Bkz. <https://www.acemogullari.com.tr/index> Erişim Tarihi: 14.10.2024.

olarak kullanılan agreganın üretimi, alımı ve satımı alanlarında faaliyet göstermektedir. Malatya ilinin Yeşilyurt ilçesinde mukim olan NORM MADEN bölgede faaliyet gösteren hazır beton üreticisi teşebbüslere agrega temininde bulunmaktadır.

I.1.3. ÇINARLAR

- (25) ÇINARLAR, 01.01.1997 tarihinde Malatya ilinde kurulmuş olup demir ve çelikten bar, çubuk ve profillerin toptan satışı, kara yolu yük taşımacılığı ile hazır beton üretimi ve satışı alanlarında faaliyet göstermektedir. Hâlihazırda Malatya ilinde hizmet vermekte olan ÇINARLAR'ın Malatya ili Yeşilyurt ilçesinde iki adet hazır beton tesisi bulunmaktadır. ÇINARLAR'a ait olan hazır beton üretim tesislerinden birinin üretim kapasitesi (.....) olup 2023 tarihinde kurulan tesisinin üretim kapasitesi ise (.....)'dır.

I.1.4. ÇİMBETON

- (26) 1985 yılında kurulan ÇİMBETON, bünyesinde bulunan ÇİMENTAŞ ile birlikte; hazır beton, dökme ve torbalı çimento ve kireç üretimi, satışı ve nakliyesi alanlarında faaliyet göstermektedir. ÇİMBETON başta İzmir olmak üzere Aydın, Manisa, Edirne, Tekirdağ, Kırklareli, İstanbul, Elâzığ ve Malatya'da faaliyet göstermektedir. Yirmi bir adet tesisi bulunan ÇİMBETON'un yıllık üretim kapasitesi (.....)'dır.

I.1.5. ÇİMKO

- (27) ÇİMKO, 2002 yılında Sanko Holding AŞ iştiraki olarak kurulmuş bir tüzel kişiliktir. Çimento ve hazır beton üretimi ve satışı alanlarında faaliyet göstermektedir. ÇİMKO tarafından hem yurt içi hem yurt dışı çimento satışı gerçekleştirilirken hazır beton satışı yalnızca yurt içinde gerçekleştirilmektedir. ÇİMKO'nun Gaziantep, Adana, Kahramanmaraş, Adıyaman, Şanlıurfa, Hatay, Malatya, Kilis, Kayseri, Mersin, Bartın ve Zonguldak illerinde toplam otuz dört adet hazır beton üretim tesisi bulunmakta olup hazır beton üretim kapasitesi yaklaşık olarak (.....)'dır. Ayrıca Narlı Entegre Çimento Fabrikası, Adıyaman Entegre Çimento Fabrikası ve Bartın Entegre Çimento Fabrikası olmak üzere üç adet çimento fabrikası bulunmaktadır.

I.1.6. ÇİMYA

- (28) 24.02.2017 tarihinde kurulan ÇİMYA; inşaat malzemeleri, makine sektörü, enerji üretim ve dağıtım sektörü, madencilik, çimento ve hazır beton imalatı alanlarında faaliyet göstermektedir. ÇİMYA'nın hazır beton üretim tesisi Malatya ilinin Yeşilyurt ilçesinde olup yıllık üretim kapasitesi (.....)'dır.

I.1.7. ERVA

- (29) 25.07.2017 tarihinde kurulan ERVA, hazır beton imalatı alanında faaliyet göstermektedir. ERVA'nın hazır beton üretim santrali Malatya ilinin Battalgazi ilçesinde olup yıllık üretim kapasitesi (.....)'dır.

I.1.8. KABET

- (30) KABET, 04.11.2010 tarihinde kurulmuş olup hazır beton üretim faaliyetine başlamıştır. Akaryakıt, inşaat ve hazır beton sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Coğrafi olarak Malatya ilinde hizmet vermektedir. Malatya ilinin Yeşilyurt ilçesinde bulunan tek hazır beton tesisinin yıllık beton üretim kapasitesi yaklaşık (.....)'dır.

I.1.9. MABETAŞ

- (31) MABETAŞ 1997 yılında Malatya'da inşaat faaliyetinde bulunan beş firmanın birleşmesiyle hazır beton faaliyetlerine başlamıştır. Teşebbüsün beton tesisinin yıllık hazır beton üretim kapasitesi yaklaşık (.....)'dır.

I.1.10. RECYDIA

- (32) 2009 yılında ÇİMENTAŞ'ın iştiraki olarak atık geri dönüşümü yönetimi ile çimento üretimi ve satışı alanında faaliyet göstermek üzere kurulmuştur. Şubeleri ve iştirak şirketleriyle ÇİMENTAŞ grubunun atık yönetimi ve yenilenebilir enerji alanındaki ana şirketi olan RECYDIA, atıklara yönelik entegre tesisler işletmektedir.²

I.2. İlgili Ürün Pazarı

I.2.1. Hazır Beton Sektörüne İlişkin İlgili Ürün Pazarı

- (33) Hazır beton ürünü, belirli oranlarda çimento, doğal veya yapay agrega, su ve birtakım katkı malzemelerinin mikserle karıştırılması sonucu elde edilen, inşaatların temel yapı malzemelerinin başında gelmektedir. Kullanım amaçları ve dayanımları bakımından C14, C16, C18, C20, C25 ve C30 gibi alt kategorilere ayrılmakla birlikte, inşaat sektöründe en çok kullanılan türlerin, C20, C25 ve C30 olduğu bilinmektedir. Bununla birlikte hazır beton ürünlerine ait alt ürün grupların yüksek oranda arz yönünden ikame edilebilir olduğu bilinmektedir.
- (34) Dosya konusu tüm hazır beton türlerini ilgilendirdiğinden, Kurulun yerleşik içtihadı uyarınca hazır betonun alt grupları bakımından bir ayrıma gidilmesine gerek görülmediğinden, ilgili ürün pazarı "*hazır beton üretimi ve satışı pazarı*" olarak belirlenmiştir.

I.2.2. Agrega Sektörüne İlişkin İlgili Ürün Pazarı

- (35) Agrega; her türlü bina inşaatı, yol, köprü, su yapıları, boru hattı gibi altyapı faaliyetlerini kapsayan geniş bir faaliyet alanına sahip olan inşaat sektörünün bir parçası olan beton imalatının ve asfalt üretiminin en önemli parçası ve kullanılan kum, çakıl, kırma taş gibi taneli malzemelerin genel adıdır.³ Agrega, hazır beton üretiminde önemli bir girdidir ve hazır betonun içeriğindeki oranı yaklaşık %75 civarındadır.⁴ Agrega, boyutlarına göre kum, çakıl gibi isimler almakta ve hazır beton üretimi dışında yol dolgusu ve kaplaması, demiryolu malzemesi, dolgu malzemesi, harç malzemesi, dalgakıran malzemesi vb. olmak üzere çok sayıda alanda kullanılmaktadır.⁵ Agrega büyük oranda inşaat işlerinde kullanılmaktadır.
- (36) Agrega; elde edilen kaynağına, birim ve ağırlıklarına, tane şekillerine ve tane büyüklüklerine, kimyasal özelliklerine, yüzey dokusuna, jeolojik özelliklerine ve mineralojik özelliklerine göre sınıflandırılmaktadır. Kullanım alanlarına bakıldığında agregalar; kaya blokları, kırma taşlar, doğal kum ve çakıl sınıfları altında farklı alanlarda kullanılmaktadır. Bu doğrultuda kaya blokları, dalgakıran, yamaç dolgusu, barajlarda kaya dolgusu ve duvar örgü malzemesi olarak; kırma taşlar, beton ve asfalt agregaları, demiryolu malzemesi, gabrion malzemesi ve filtre malzemesi olarak; doğal kum ve çakıllar ise beton ve asfalt agregaları, dolgu malzemesi, filtre malzemesi ve harç malzemesi olarak kullanılmaktadır.⁶ Dolayısıyla agregalar homojen özelliklere sahip olmayıp farklı ihtiyaçlar kapsamında farklı özelliklerine göre önemli ölçüde yapı işlerinde olmak üzere farklı alanlarda kullanılmaktadır.

² Bkz. <https://recydia.com/grup-yapisi.aspx> Erişim Tarihi: 19.10.2024.

³ Kurulun 18.11.2009 tarihli ve 09-56/1338-341 sayılı kararı.

⁴ Bkz. <https://www.thbb.org/media/390034/haz%C4%B1rbeton%C4%B0malat%C4%B1kaynakverimlili%C4%9Firehberi.pdf> Erişim Tarihi: 03.03.2024.

⁵ Bkz. <https://www.mekaglobal.com/tr/cozumler/agregalar-ve-kullanim-yerleri> Erişim Tarihi: 03.03.2024.

⁶ Bkz. <https://www.mekaglobal.com/tr/cozumler/agregalar-ve-kullanim-yerleri> Erişim Tarihi: 03.03.2024.

- (37) Dosya konusu tüm agrega türlerini ilgilendirdiğinden, Kurulun geçmiş tarihli kararlarına⁷ da paralel olarak, ilgili ürün pazarı “*agrega üretimi ve satışı pazarı*” olarak tespit edilmiştir.

1.2.3. İşgücü Piyasasına İlişkin İlgili Ürün Pazarı

- (38) Dosya konusunun bir diğer unsurunu, soruşturma tarafı teşebbüslerin işgücü piyasasında rekabet karşıtı bir anlaşmanın tarafı olarak hazır beton sektöründe çalışan bazı işçilerin ücretlerine ilişkin bilgi değişimi yapmak ve söz konusu işçilerin ücretlerini tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal edip etmedikleri hususu oluşturmaktadır.
- (39) İşgücü piyasalarında istihdama yönelik esas belirleyici unsur, çalışanların nitelikleridir. Bu nedenle farklı çıktı pazarlarında işveren konumunda bulunan teşebbüsler dahi benzer çalışan gruplarını istihdam etmek üzere rekabet halindedir. Aynı çalışanı istihdam etmek isteyen ve farklı endüstrilerde faaliyet gösteren teşebbüsler, çıktı pazarlarındaki ilişkilerinden bağımsız olarak işçilere yönelik birtakım rekabet karşıtı anlaşmaların tarafı olabilmektedir. Dolayısıyla bu tür anlaşmalar bakımından uzlaşma taraflarının aynı çıktı pazarında faaliyet göstermemeleri ya da dikey ilişki içerisinde olmamaları, bu teşebbüslerin işgücü piyasasında rakip olabilecekleri gerçeğini değiştirmemektedir. Bu anlamda işgücü piyasalarına yönelik uygulamalarda yapılacak ilgili pazar tanımlarında esas olan, işgücü piyasasındaki rekabet unsurlarıdır.
- (40) Bu doğrultuda İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz’da (İlgili Pazar Kılavuzu) yer verilen esaslar çerçevesinde ilgili pazar belirlenirken, teşebbüsler arasındaki anlaşmalara konu edilen çalışanların/çalışan gruplarının ücreti, çalışma koşulları, mesleği/görev tanımı, uzmanlık alanı, işin yürütülmesinde üstlendiği sorumluluk gibi unsurlar yönünden aynı ya da ikame olup olmadıkları dikkate alınmaktadır. Bununla birlikte geleneksel pazarlardan farklı olarak doktrinde işgücü piyasalarına yönelik yapılacak pazar tanımlarında hangi araçların ne şekilde kullanılacağı konusunda fikir birliği yoktur. Örneğin bazı yazarlar varsayımsal tekel testine benzer bir mantıkla oluşturulan “varsayımsal tek alıcı testi”nin (SSNDW)⁸ işgücü piyasasında ilgili ürün pazarının tespitinde de kullanılabileceğini ifade etmektedirler. Buna karşılık ilgili testin kullanılmasının yaratacağı problemlere de değinilmektedir. Nitekim işgücü piyasası klasik çıktı pazarından farklılaşarak çift taraflı bir eşleşmeye (*two-sided matching*) ihtiyaç duymakta ve klasik çıktı pazarındaki değerlendirmelerden farklılaşmaktadır.⁹ Anılan sebeplerle, pazar tanımlanması için alternatif olarak çalışanları/meslek gruplarını ülke çapında kabul görmüş standartlara göre sınıflandıran yöntemlerin kullanılabileceği yahut pazardaki rekabeti kısıtlayıcı etkilerin ortaya konularak pazar gücünün belirlenmesi yönteminin tercih edilmesi gerektiği ifade edilmektedir.¹⁰ Nitekim teşebbüsler arasında rekabet karşıtı bir anlaşmanın varlığı, anlaşma konusu işçiler adına işverenler arasında bir rekabetin mevcut olduğunu ve ilgili işçiler özelinde pazar tanımı yapmanın mümkün olduğunu ortaya koyabilecektir.
- (41) İşgücü piyasaları özelinde pazar tanımlanmasına yönelik örneklerle bakıldığında, farklılaşan yaklaşımlarla karşılaşılmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri Adalet

⁷ Kurulun 09.08.2017 tarihli ve 17-26/412-184 sayılı, 08.07.2021 tarihli ve 21-34/477-239 sayılı kararları.

⁸ NAIDU, S., E. POSNER ve E. G. WEYL (2018), “Antitrust Remedies for Labor Market Power”, *Harvard Law Review*, Vol: 132, No: 2, s.537-601.

⁹ STUTZ, R.M. (2018), “The Evolving Antitrust Treatment of Labor-Market Restraints: From Theory to Practice”, s.15.

¹⁰ MARINESCU, I. ve H. J. HOVENKAMP (2018), “Anticompetitive Mergers in Labor Markets”, *University of Pennsylvania Law School Research Paper*, No:18-8.

Bakanlığı'nın (Department of Justice-DOJ) *Knorr-Bremse*¹¹ kararında, çalışan ayırımına gidilmediği, *Deslandes*¹² kararında ise çalışanların yeteneklerine göre bir açıklama yapılmadığı ve tüm çalışanlara ilişkin franchise sözleşmesi hükümlerinin ele alındığı görülmektedir. Diğer taraftan *Surgical Care*¹³ kararında, taraflar birbirlerinin üst düzey çalışanlarını işe almama konusunda anlaşmıştır. *Arizona Hospital*¹⁴ kararında ise çalışan ayartmamaya konu hasta bakıcılar, "günlük" ve "seyyah" hasta bakıcı olmak üzere iki kategoriye ayrılmıştır. Kararda, iki çalışan tipinin birbirinden büyük oranda farklılaştığı gözetilerek "*günlük bakıcılık/bakım hizmetleri*" ve "*seyyah bakım hizmetleri*" olmak üzere iki ayrı pazar tanımlanmıştır.

- (42) İşgücü piyasasına yönelik Kurul kararlarına bakıldığında, *Dizi Yapımcıları*¹⁵ kararında istihdam pazarına ilişkin bir pazar tanımı yerine, ilgili ürün pazarı "*TV dizisi yapımcılığı pazarı*" olarak belirlenmiştir. Benzer bir şekilde *Özel Okullar*¹⁶ kararında ilgili ürün pazarı, "*okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretime yönelik özel okul işletmeciliği hizmetleri pazarı*" olarak, *BFIT*¹⁷ kararında ise "*spor salonu hizmetleri pazarı*" olarak tanımlanmıştır. Bununla beraber *Ege Konteyner*¹⁸ kararında ilgili pazara ilişkin yaklaşımı değişmiş, inceleme konusu anlaşmanın çalışan ücretlerinin tespit edilmesini içermesi sebebiyle ilgili pazarın çalışan istihdamına yönelik olarak tanımlanabileceği belirtilmiştir. Ancak alternatif tanımların değerlendirmeyi değiştirmeyeceği gerekçesiyle ilgili ürün pazarı tanımı yapılmamıştır. Diğer ülke uygulamaları ile Kurul içtihadında, rekabet ihlallerinin çıktığı pazarındaki uzlaşmalar üzerinden şekillenmesi nedeniyle işgücü piyasası için ayrı bir tanıma gidilmediği örneklerle rastlanmaktadır.
- (43) Mevcut dosya kapsamında elde edilen bulgular, tarafların hazır beton sektöründe istihdam edilen beton pompa operatörü, beton transmikser operatörü, hazır beton üretim santralinde çalışan beton santral operatörü ve silobas operatörü ücretlerine yönelik bir uzlaşma içerisinde olduklarını göstermektedir. Bahse konu ücretli çalışanlar, hazır beton sektöründe hazır betonunun üretiminden kullanım alanına dökümüne kadar olan süreçte farklı aşamalarda istihdam edilmektedir. Nitekim hazır beton santralinde çalışan beton santral operatörü hazır betonun üretiminin yapıldığı tesislerde istihdam edilirken, beton transmikser operatörü hazır beton üretiminin yapıldığı tesisten hazır beton mikserine aktarılan hazır betonu yine mikser aracılığıyla ürünün dökümünün yapılacağı noktaya kadar taşımakla görevlidir. Ek olarak, beton pompa operatörü hazır betonun istenilen noktaya aktarılmasında kullanılan hazır beton pompasının kullanılması sırasında istihdam edilirken hazır beton üretiminde girdi olarak kullanılan çimentonun, çimento üretim tesisinden hazır beton üretim tesisine taşınmasında kullanılan silobasın¹⁹ kullanımında silobas operatörleri istihdam edilmektedir. Bu anlamda, dosya kapsamında aşağıda yer verilecek bulguda geçen

¹¹ The USA, v. Knorr-Bremse AG and Westinghouse Air Brake Technologies Corporation No. 1:18-cv-00747, (2018).

¹² Deslandes v. McDonald's USA, No. 1:17-cv-04857 (N.D. Ill. 2018).

¹³ United States v. Surgical Care Affiliates, LLC and SCAI Holdings, LLC, No. 3:21-CR-011-L (2021).

¹⁴ Competitive Impact Statement, U.S. and State of Arizona v. Arizona Hospital and Healthcare Association and AzHHA Service Corp., No. CV07-1030-PHX. (May 22, 2007).

¹⁵ Kurulun 28.7.2005 tarihli ve 05-49/710-195 sayılı kararı.

¹⁶ Kurulun 03.03.2011 tarihli ve 11-12/226-76 sayılı kararı.

¹⁷ Kurulun 07.02.2019 tarihli ve 19-06/64-27 sayılı kararı.

¹⁸ Kurulun 02.01.2020 tarihli ve 20-01/3-2 sayılı kararı.

¹⁹ Silobas, kuru akıcılar olarak tabir edilen ve özgül ağırlığı 0.2 ile 2.5 ton/m³ arasında değişen ve irilikleri un halinden fındık büyüklüğüne kadar olan çok değişik türdeki malzeme yığınlarını taşımaya yarayan araç. <http://www.denizbetonmakina.com/> Erişim Tarihi: 04.10.2024.

işçi gruplarının esasen hazır betonun üretimi ve dökümüne ilişkin operasyon açısından temel meslek gruplarını oluşturduğu söylenebilecektir.

- (44) Ayrıca bu dört meslek grubu bakımından farklı mesleki gereklilik koşulları da bulunmaktadır. Nitekim söz konusu çalışanlara ilişkin yeterlilik belgeleri Türkiye Hazır Beton Birliği Mesleki Yeterlilik ve Belgelendirme Merkezi²⁰ tarafından sınav ile verilmektedir. Ayrıca beton pompa operatörü meslek yeterlilik seviyesi sekizli seviye matrisinde seviye üç olarak belirlenmiştir.²¹ Bu meslek gruplarında çalışanlar bakımından sadece bu belgelere sahip olmak yeterli olmamaktadır. Örneğin beton transmikser operatörü için beton mikser operatörü belgesine sahip olmanın yanı sıra en az beş yıllık E veya D sınıfı araç ehliyetine sahip olunması, SRC, psikoteknik belgelerine ve dijital ehliyete sahip olunması beklenmektedir.²²
- (45) Beton transmikser operatörü, beton santral operatörü, silobas operatörü ve beton pompa operatörleri farklı mesleki gerekliliklere ve belgelere sahip oldukları gibi bu meslek gruplarına hazır beton üretiminin başlamasının öncesinde, üretim safhasında, döküm yapılacak noktaya sevkியatta ve hazır betonun inşaata aktarılmasında, diğer bir deyişle üretim ve satışın farklı noktalarında ihtiyaç duyulmaktadır. Dolayısıyla hazır beton üretiminin ve satışının farklı aşamalarında hizmet veren bu çalışanlar, sahip oldukları belgeler ve tecrübe ile uzmanlaşmış çalışan gruplarını oluşturmaktadırlar.
- (46) İşgücü pazarının tanımlanmasında dikkate alınacak hususlar açısından belirli bir hizmet alanında uzmanlaşmış çalışanlar için ilgili ürün pazarının daha dar tanımlanabileceği ifade edilmektedir. Bu doğrultuda, dosyadaki çalışan gruplarının benzer çalışan gruplarıyla olan ikame ilişkilerine yönelik yapılacak bir analizde yukarıda sözü edilen sebepler ile; ücret, çalışma koşulları, görev tanımı, uzmanlık alanı, işin yürütülmesinde üstlendiği sorumluluk gibi unsurlar yönünden önemli bir farklılığın ortaya çıkması muhtemeldir. Ancak çalışanların farklı alanlarda çalışabilme kabiliyetine sahip olması ya da bu istekte bulunmaları pazarın daha geniş tanımlanmasını gündeme getirebilecektir. Ayrıca pazar tanımında sadece çalışanların yetenekleri ve çalışma alanları ile sınırlamaya gidilmemeli bunların yanı sıra çalışanların işveren tercihleri ile çalışma koşulları ve yan hakları da dikkate alınmalıdır.²³
- (47) Dosya konusu hususlar, hazır beton sektöründe istihdam edilen bazı meslek gruplarına özgülenmiş bir bulguya ilişkindir. Ayrıca bulguda adı geçen teşebbüslerin tamamı hazır beton pazarında faaliyet gösteren rakiplerden oluşmaktadır. Bu anlamda, ihlal şüphesi doğuran bulgunun uzmanlaşma gerektiren bir çıktı pazarında istihdam edilen uzmanlaşmış meslek gruplarına yönelik olduğu söylenebilecektir. Bu nedenle ilgili ürün pazarı olarak her bir meslek grubu açısından bir pazar tanımı yapılabileceği gibi, ilgili meslek grupları bir bütün olarak hazır beton üretimi ve satışı faaliyetinin yürütülmesine ilişkin istihdam edilen çalışanları kapsadığından ilgili ürün pazarı “hazır

²⁰ Bkz. <https://www.thbb.com.tr/thbb-mym-hakkinda/> Erişim Tarihi: 04.10.2024.

²¹ Bkz. <https://www.thbb.com.tr/wp-content/uploads/2019/08/18UY0369-3-Rev-00-Beton-Pompa-Operat%C3%B6r%C3%BC.pdf> Erişim Tarihi: 04.10.2024.

²² Beton transmikser operatörü için; <https://www.thbb.org/media/584841/003-beton-m%C4%B0kser-operat%C3%B6r%C3%BC.docx>, beton santral operatörü için; <https://www.thbb.org/media/584839/004-beton-santral-operat%C3%B6r%C3%BC.docx> beton pompa operatörü için <https://www.thbb.org/media/584838/001-beton-pompa-operat%C3%B6r%C3%BC.docx> ve silobas operatörü için; <https://www.thbb.org/media/584837/002-s%C4%B0lobas-operat%C3%B6r%C3%BC.docx>, Erişim Tarihi: 04.10.2024.

²³ OECD (2020), “Competition in Labour Markets”, s.27-35, Erişim Tarihi: 04.10.2024.

beton üretimi ve satışı hizmetlerine yönelik işgücü pazarı” olarak da tanımlanabilecektir.

- (48) Bununla birlikte, dosya konusu ihlal iddiaları kapsamında ulaşılabacak sonucu değiştirmeyecek olması sebebiyle İlgili Pazar Kılavuzu’nun 20. paragrafında yer alan *“İnceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir.”* ifadelerinden hareketle mevcut dosya bakımından kesin bir ilgili ürün pazarı tanımı yapılmasına gerek görülmemiştir.

1.3. İlgili Coğrafi Pazar

- (49) İlgili Pazar Kılavuzu’nda coğrafi pazar, teşebbüslerin, mal ve hizmetlerinin arz ve talebi konusunda faaliyet gösterdikleri, rekabet koşullarının yeterli derecede homojen ve özellikle rekabet koşulları komşu bölgelerden hissedilir derecede farklı olduğu için bu bölgelerden kolayca ayrılabilen bölgeler olarak tanımlanmaktadır. Bir başka deyişle, ilgili coğrafi pazar belirlenirken ilgili ürün pazarına ilişkin mal ve hizmetlerin, bölgeler arasında homojen olarak sunulabilmesinin mümkün olup olmadığı ve tüketicilerin ilgili mal ve hizmetlere erişiminde bölgeden bölgeye herhangi bir esaslı farklılığın bulunup bulunmadığı hususunun tespiti önem arz etmektedir.
- (50) Bahsedilen tanım göz önünde bulundurulduğunda ilgili coğrafi pazar belirlenirken, ilgili mal ve hizmetlerin özellikleri, talebin temel özellikleri, özel olarak pazarı belirlemek için geliştirilmiş nicel testler, müşterilerin ve rakiplerin görüşleri, müşterilerin satın alımlarının coğrafi eğilimi, ticaret akımları, tüketici tercihleri, giriş engelleri, siparişlerin başka bölgelerdeki teşebbüslere kaydırılması ile ilgili engeller, mal ve hizmetlerin fiyatları bakımından hissedilir bir farklılığın varlığı veya değişim maliyetleri vb. pek çok unsurun bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesine dikkat edilmektedir.

1.3.1. Hazır Beton Sektörüne İlişkin İlgili Coğrafi Pazar

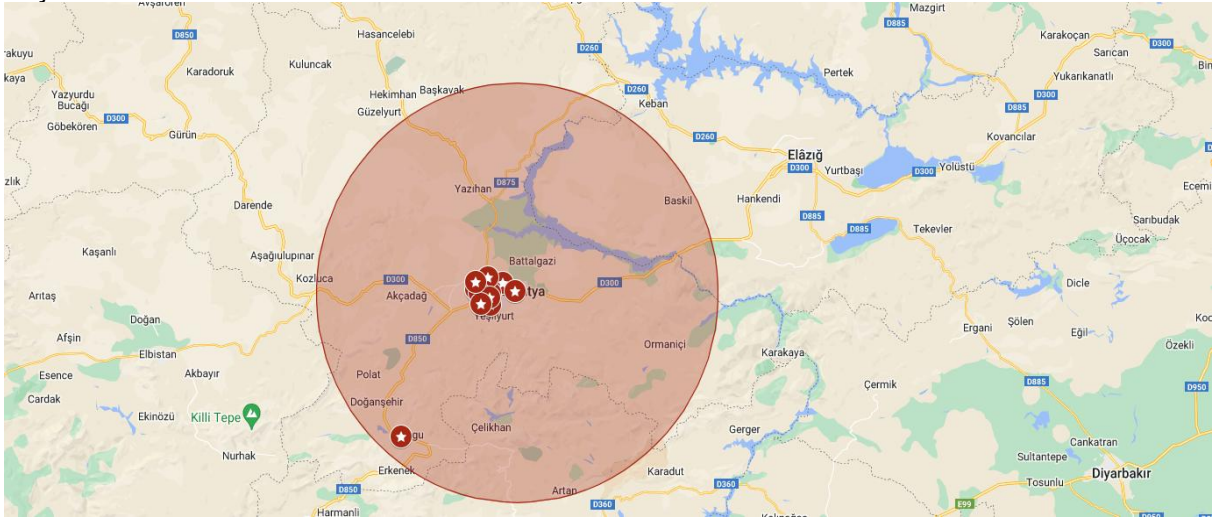
- (51) İlgili ürün pazarı kısmında değinildiği üzere hazır beton; çimento, agrega (çakıl), su ve birtakım kimyasal katkı malzemelerinin belirli oranlarda karıştırılması sonucu elde edilmekte olup kullanılan çimento cinsine ve kimyasal katkının türüne bağlı olarak belli bir sürede taşınması müşteri tarafından teslim alınması ve kalıba aktarılması gerekmektedir. Diğer bir deyişle hazır beton, üretiminin ardından belirli bir sürenin geçmesinden itibaren kullanılamayan, stoklanamayan, yüksek taşıma maliyetlerine ve taşınması için yüksek teknik gereksinimlere sahip olan bir üründür. Hazır beton ürünü, sahip olduğu özellikler bakımından transmikser adı verilen özel kamyonlarla taşınmakta olup teslimata kadar homojenliğini koruması için transmikserde karıştırılmaktadır. Transmikser operatörü, betonu dökülecek şantiyeye taşımakta, pompa operatörü de betonu istenilen noktada kalıba aktarmaktadır.
- (52) Kurulun hazır beton sektörüne yönelik kararlarında, ilgili coğrafi pazar hazır betonun üretildiği santralden yaklaşık olarak 50-55 km yarıçapında bir daire belirlenerek tespit edilmiş ve genel olarak il, merkez ilçeler ya da belirli ilçeler bazında belirlenmiştir.²⁴ Öte yandan hazır betonun nakliyesi aşamasında teşebbüslerin 90 km’den uzak mesafeye ve yol süresi ortalama iki saatin altında kalan bölgelere ürün gönderimi yaptıkları görülmektedir. Söz konusu sürenin yaz mevsiminde iki saatin altına düşebildiği ve kimyasal katkılarla üç saate kadar da çıkabildiği bilinmektedir. Bu noktada, belirleyici olan unsurun, hazır betonun üretiminden döküleceği inşaat alanına

²⁴ Kurulun 29.03.2018 tarihli ve 18-09/170-84 sayılı, 05.07.2018 tarihli ve 18-22/383-188 sayılı kararları.

kadar geçen süre olduğu görülmektedir. Bu süreçte, hazır betonun tesisten transmiklere yüklenmesi, inşaat alanına ulaştırılması, gerekli ekipmanlar yardımıyla kalıba yerleştirilmesi gibi aşamalar gerçekleştirilmektedir. Diğer bir ifadeyle, ilgili coğrafi pazar kavramı belirlenirken dikkat edilmesi gereken en önemli kriterin ürünün niteliği olduğu, dolayısıyla ürünün niteliklerinin imkân verdiği taşıma/lojistik koşullarının ilgili coğrafi pazar tespitinde dikkate alınması gerektiği hususu önem arz etmektedir.

- (53) Bu kapsamda ilgili coğrafi pazar tespiti için Malatya ilinde faaliyet gösteren teşebbüsler belirlenmiştir. Belirlenen teşebbüslerin Malatya ili coğrafi sınırları içerisinde nasıl dağıldığı, hangi noktalarda yoğunlaştığı incelenmiştir. Bu kapsamda Malatya ilinde yerleşik teşebbüslerin Malatya şehir merkezlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu doğrultuda coğrafi pazarın belirlenmesinde kullanılan daire, Malatya şehir merkezi temel alınarak hazırlanmıştır. Tüm bu hususlar uyarınca Malatya ilinde faaliyet gösteren teşebbüsler ile Malatya şehir merkezi temel alınarak 55 km kuralı çerçevesince çizilen daireyi göstermesi için hazırlanan görsele aşağıda yer verilmiştir.

Görsel-1: Malatya İli Merkez Alınarak Oluşturulan 55 Km'lik Yarıçaplı Daire Üzerinde Yer Alan Teşebbüslerin Gösterimi

Kaynak: Google Maps

- (54) Görsel-1'de kırmızı daireler içerisinde beyaz yıldızlar olarak verilen simgelerin her biri bir teşebbüsü temsil etmekte, kırmızı büyük daire ise Malatya şehir merkezi temel alınarak çizilen daireyi göstermektedir. Aşağıdaki tabloda ise Malatya şehir merkezi temel alınarak çizilen 55 km yarıçaplı daire içerisinde bulunan ilçelere yer verilmektedir.

Tablo-1: Malatya Merkezine Uzaklıkları 55 km Altında Olan İlçeleri Gösteren Tablo (km) ²⁵

Malatya (Merkez)↔ Battalgazi	9,5	Malatya (Merkez)↔ Yeşilyurt	14,8
Malatya (Merkez)↔ Yazıhan	42,9	Malatya (Merkez)↔ Akçadağ	35,5
Malatya (Merkez)↔ Kale	46,6		

Kaynak: Google Maps

- (55) Yukarıdaki tabloda görüleceği üzere, Yeşilyurt, Kale, Yazıhan, Akçadağ ve Battalgazi ilçelerinin Malatya şehir merkezine olan uzaklıkları dikkate alındığında 55 km'nin altında olduğu ve bu ilçelerde faaliyet gösteren teşebbüslerin birbirlerinin rakibi oldukları değerlendirilmektedir. Yukarıda ifade edilen değerlendirmelerden hareketle, dosya kapsamında hazır beton üretimi ve satışı pazarı bakımından ilgili coğrafi pazar

²⁵ Tablo, iki yer arasındaki en kısa süreli mesafe dikkate alınarak oluşturulmuştur.

“Malatya (Merkez), Yeşilyurt, Kale, Yazıhan, Akçadağ ve Battalgazi ilçeleri” olarak belirlenmiştir.

I.3.2. Agregas Sektörüne İlişkin İlgili Coğrafi Pazar

- (56) Agregas, yukarıda da belirtildiği üzere önemli ölçüde yapı işlerinde kullanılan bir üründür. Agregas üretim ya da satış alanından ürünün kullanılacağı noktaya kadar hazır betona benzer olarak kamyonlar vasıtasıyla yüksek miktarlarda taşınmaktadır. Dolayısıyla agregas kapsamında tespit edilecek coğrafi pazar için agreganın kamyonlarla ekonomik olarak iletilebileceği mesafe önem kazanmaktadır.
- (57) Geçmiş tarihli Kurul kararlarında²⁶ agregas kamyonlarının ortalama 20 ton malzeme taşıyabildiği ve genel anlamda 0,5 lt/km yakıt sarf edildiği, ekonomik anlamda agreganın 25 km mesafeye kadar taşınabildiği, 25 km'ye yaklaştıkça yakıt maliyetinin agregas birim maliyetine yaklaştığı ve 25 km sonrasında ise sadece yakıt maliyetinin dahi ürün fiyatının üzerine çıkmaya başladığı ifade edilmiştir. Bu nedenle hazır beton üreticilerinin ihtiyaç duydukları agregayı kendilerine yakın olan bölgelerden temin etmeyi tercih ettikleri bilinmektedir. Ancak Marmara Bölgesi gibi agreganın temin edilmesinin zor olduğu bölgelerde agreganın teslimat mesafesinin 50 km mesafelere ulaşabildiği belirtilmektedir.
- (58) Avrupa Komisyonu (Komisyon) kararlarında ise agreganın taşıma maliyetlerine değinilmekte ve söz konusu ürünün yerel ölçekte sağlandığı belirtilmektedir. Bu kapsamda ilgili kararlarda agreganın genellikle üretim tesisinden 50 km mesafedeki noktalara taşınabileceği ifade edilmektedir. Coğrafi pazar tanımına bakıldığında ise pazarın üretim tesisi merkez alınarak 50 km yarıçapındaki daire içerisinde kalan alan olarak tanımlandığı²⁷, ancak AB üyesi ülkelerin yüzölçümleri dikkate alındığında coğrafi pazarın ülke sınırları ile sınırlı tutulduğu²⁸ görülmektedir.
- (59) Coğrafi pazar, Kurulun 28.4.2006 tarihli ve 06-31/381-98 sayılı kararında bölgesel bazda, 09.08.2017 tarihli ve 17-26/412-184 sayılı kararda ilçe bazında, diğer kararlarda²⁹ ise il bazında belirlenmiştir.
- (60) Soruşturma tarafı teşebbüslerin mukim oldukları noktalara bakıldığında ACEMOĞULLARI ve NORM MADEN'in Malatya ilinde faaliyet gösterdiği görülmektedir. Bu çerçevede, agreganın fiyatlarında nakliye maliyetlerinin doğrudan etkili olması, hazır beton tesislerinin kendilerine yakın olan agregas kaynaklarından hammadde temini yoluna gitmeleri dikkate alınarak ve geçmiş tarihli Komisyon ve Kurul kararlarında yer verilen değerlendirmelerden hareketle ilgili coğrafi pazar, teşebbüslerin faaliyet göstermekte olduğu il kapsamında “Malatya ili” olarak belirlenmiştir.

I.3.3. İşgücü Piyasasına İlişkin İlgili Coğrafi Pazar

- (61) İşgücü piyasaları bakımından ilgili coğrafi pazar belirlenirken temel olarak çalışan hareketliliğinin sınırlarının tespit edilmesi gerekmektedir. Nitekim OECD (*Organisation for Economic Co-operation and Development*) tarafından işgücü piyasalarında coğrafi pazarın, çalışanların makul ölçülerdeki maliyetlere katlanarak benzer iş imkânı

²⁶ Kurulun 18.11.2009 tarihli ve 09-56/1338-341 sayılı kararı.

²⁷ COMP/M.2317-Lafarge/Blue Circle (II) paragraf 10, COMP/M.3713-Holcim/Aggregate Industries paragraf 8, COMP/M.6153-Anglo American/Lafarge/JV paragraf 13.

²⁸ COMP/M.3141-Cementbouw/ENCI/JV paragraf 12.

²⁹ Kurulun 12.01.2011 tarih ve 11-03/38-11 sayılı ve 08.07.2021 tarih ve 21-34/477-239 sayılı kararları

bulabilecekleri alan olarak tanımlanabileceği ifade edilmiştir.³⁰ İşgücü piyasalarının asıl konusunun “insan” olduğu göz önünde bulundurulduğunda, çalışanlar bakımından maliyet unsurunun maddi maliyetlerin yanı sıra manevi maliyetleri de ihtiva ettiğini söylemek mümkündür. Zira işgücü piyasaları bakımından coğrafi pazar tanımının, işçilerin yer değiştirme veya işe gidip gelme konusundaki isteklilikleri, yaş, aile, sağlık vb. birçok husus birlikte değerlendirilerek yapılabileceği belirtilmektedir.³¹ Bu durum, işgücü piyasaları bakımından coğrafi pazarın daha dar veya geniş tanımlanabilmesine neden olmaktadır.

- (62) Dosya kapsamında hazır beton sektöründe çalışan personel açısından çalışan hareketliliğinin sınırları tam olarak ortaya konulamadığından ve dosya kapsamında yapılacak değerlendirmeleri etkilemeyeceğinden İlgili Pazar Kılavuzu’nun 20. paragrafı uyarınca dosya özelinde de kesin bir ilgili coğrafi pazar tanımı yapılmasına gerek olmadığı değerlendirilmiştir.

I.4. Dosya Kapsamında Elde Edilen Bilgi ve Belgeler³²

Bulgu-1

- (63) ÇİMYA’da 04.10.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 15.11.2021 tarihinde ÇİMYA (.....) ile KABET (.....) arasında geçen WhatsApp yazışmasının içeriği aşağıdaki gibidir:

15.11.2021

(.....): “(.....) sende miydi abi”

(.....): “Evet abi”

(.....): “Fiyat istemiş teklik atmışlar da”

(.....): “Sözleşmeyi yeniledik teklife koymak için istemişlerdir

(.....): “Eyv.”

(.....): “[Bu mesaj silindi]”

(.....): “Pompalı c30 300 TL verersen sevinirim”

(.....): “Anladım👍”

Bulgu-2

- (64) ACEMOĞULLARI’nda 04.10.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 03.01.2022 tarihinde ACEMOĞULLARI (.....) ile BETONTEK yetkilisi (.....)³³ arasında geçen WhatsApp yazışmasının içeriği aşağıdaki gibidir:

03.01.2022

(.....): “şu an beton fiyatına ne diyeceksin başkan”

(.....): “bi toplanma olursa katılırmısın”

(.....): “Yok Başkan”

(.....): “😊”

(.....): “Çok toplandık ama”

(.....): “haklısın”

³⁰ OECD (2020), “Competition in Labor Markets”, s. 34.

³¹ OECD (2020), “Competition in Labor Markets”, s. 33.

³² Belgelerdeki ifade bozuklukları, düzeltilmeden aktarılmıştır.

³³ BETONTEK tarafından gönderilen cevabi yazıda, ilgili kişinin BETONTEK çalışanı olduğu ve ayrıca NORM MADEN (.....) ve BETONTEK (.....)’ın kardeşi olduğu ifade edilmektedir.

- (.....): “Hiç bir şey gerçekleşmiyor”
 (.....): “en azından bi fiyat koyalım”
 (.....): “başkada kim zararına verirse versin”
 (.....): “çarşamba akşamı”
 (.....): “kaburga sofrası”
 (.....): “gelesin”
 (.....): “kıрма beni”
 (.....): “yok deme”
 (.....):

2022 YILI AGREGA FİYAT LİSTESİ		
MALZEME CİNSİ	TON	FİYAT
DUVAR TAŞI	1 TON	35,00
0,3 KUM	1 TON	29,00
0,5 MM TAŞ TOZU	1 TON	28,00
14,22 AGERAGA	1 TON	28,00
5,14 AGERAGA	1 TON	28,00
0,14 KARIŞIK MLZ	1 TON	28,00
0,38 BLOKAJ	1 TON	25,00
25,75 BLOKAJ	1 TON	25,00
0,50 BLOKAJ	1 TON	25,00
0,22 MLZ	1 TON	25,00
0,7 MM MLZ	1 TON	25,00

17:58

 NORM MADEN SAN. TİC. LTD. ŞTİ. 2022 YILI FİYAT LİSTESİ		
MALZEME CİNSİ	TONAJ	TUTAR
03 KIRMA TAŞ	1	32 TL
05 KIRMA TAŞ	1	30 TL
15-22 KIRMA TAŞ	1	30 TL
7-15 KIRMA TAŞ	1	28 TL
BLOKAJ	1	26 TL
022-038 KIRMA TAŞ	1	25 TL
BYPASS	1	20 TL

Fiyatlarımıza KDV ve nakliye dahil değildir.

31/05/2022 Tarihine kadar geçerli fiyatlardır.

Bulgu-3

- (65) ACEMOĞULLARI'nda 04.10.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 05.01.2022 ile 20.01.2022 tarihleri arasında ACEMOĞULLARI (.....) ile BETONTEK yetkilisi (.....) arasında geçen WhatsApp konuşmasının içeriği aşağıdaki gibidir:

05.01.2022

- (.....): "Gardaş (.....) c25 440 TL verdik"
- (.....): "Siz 400tl mi verdiniz"
- (.....): "yok biz fiyat vermedik"
- (.....): "(.....) gidio yerine bakacak sadece"
- (.....): "(.....) abime demiş 400 lira fiyat var"
- (.....): "Tek betonla anlaşma yapacağız diyormuş"
- (.....): "yok la anlaşma"
- (.....): "Neyse haberin olsun"
- (.....): "biz de 430 dedik"
- (.....): "Peşin fiyat 440 TL dedik"
- (.....): "ama yerine bakalım dedik"
- (.....): "oda dedi 400 lira fiyat var"
- (.....): "O zaman yalan konuşuyor"
- (.....): "aynen"
- (.....): "biz fiyat daha vermedik, dedik yerine bakak, zaten kabet dökermiş"
- (.....): "Ben bilmiyorum"
- (.....): "Kabe tin döktüğünü"
- (.....): "fiyatlar oturana kadar 3/4 gün herkes arayışda"
- (.....): "Eğer öyleyse"
- (.....): "Girmem"
- (.....): "ama detaylı görüşmedik biz"
- (.....): "yani fiyatlara aldanma"
- (.....): "Ok"

14.01.2022

(.....): “bi sorsana dün kü adam anlaşmış mı”
(.....): “kimseyle”
(.....): “(.....)”
(.....): “(.....)kim”
(.....): “sivas caddesinde ki iş”
(.....): “Görüşüm”
(.....): “Birazdan haber verecek”
(.....): “bana dediler Acemoğlu niye 510 demiş, bende dedim acemoğlu 1 aydır görüşüyorumuş, hatta önceden fiyat vermiş”
(.....): “adamlar”
(.....): “mağdur olmasın diye”
(.....): “o fiyatı vermiş dedim”
(.....): “haberini olsun”
(.....): “Tmm gardaş”
(.....): “herhal”
(.....): “çimya verdi”
(.....): “o fiyatı”
(.....): “bana öyle geliyor”
(.....): “Söylemedi henüz kim olduğunu zorluyorum”
(.....): “Eğer fiyattı düşürseler”
(.....): “Kendileri bilir gardaş”
20.01.2022
(.....): “toplantı iptal başkan”
(.....): “2/3 kişi il dışında”
(.....): “tarih belirtiriz sonra”
(.....): “Ahaa”
(.....): “aynen”

Bulgu-4

- (66) ACEMOĞULLARI’nda 01.11.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 10.02.2022 tarihinde ACEMOĞULLARI (.....) ile ACEMOĞULLARI çalışanı (.....) arasında geçen WhatsApp yazışmasının içeriği aşağıdaki gibidir:

10.02.2022

(.....): “Abi”
(.....): “Biz mikserciye ne kadar maş veriyoruz”
(.....): “Bide ponpacıya”
(.....): “Ne kadar”
(.....): “Santralciye”
(.....): “3.600”
(.....): “Bide bunlara pirim aylık ne veriyoruz”
(.....): “Mikser”
(.....): “Küçük pompa 4.300”
(.....): “Büyük pompa 4.500”

(.....): "53"
 (.....): "Lük"
 (.....): "3.750tl"
 (.....): "Santralci"
 (.....): "Aylık pirim"
 (.....): "13.000m3 ten sonra"
 (.....): "Her 1.000m3 e 100 TL"
 (.....): "Veriyoruz"
 (.....): "Ortalama 500-600 arası alıyorlar"
 (.....): "Pirim"
 (.....): "Çok bişey söylemeyin"
 (.....): "Siz"
 (.....): "Onlar"
 (.....): "Tamam"
 (.....): "Konuşsunlar"
 (.....): "Arıyacam"
 (.....): "Babam millete"
 (.....): "S..."
 (.....): "Burda "
 (.....): "Ya"
 (.....): "Niye"
 (.....): "Dediler sen ne veriyon pirim"
 (.....): "Babam dedi ben ayda 25bin döküyorum"
 (.....): "(.....)'in gözü açıldı"
 (.....): "En yüksek pirim biz çıktık"
 (.....): "[Tespit Edilemeyen Emojiler]"
 (.....): "Söylemeseydi"
 (.....): "Dur arıyacam"
 (.....): "Seni"
 (.....): "Ok"
 (.....): "Babam hızlı gidiyor"
 (.....): "[Tespit Edilemeyen Emojiler]"
 (.....): "En eziği"
 (.....): "Kabet kaldı"
 (.....): "[Tespit Edilemeyen Emoji]"
 (.....): "(.....)diyor"
 (.....): "Yaverine"
 (.....): "Biz ne veriyoruz"
 (.....): "Abi diyor"
 (.....): "Biz aylık 100tl"
 (.....): "[Tespit Edilemeyen Emojiler]"
 (.....): "(.....) renk gitti"
 (.....):

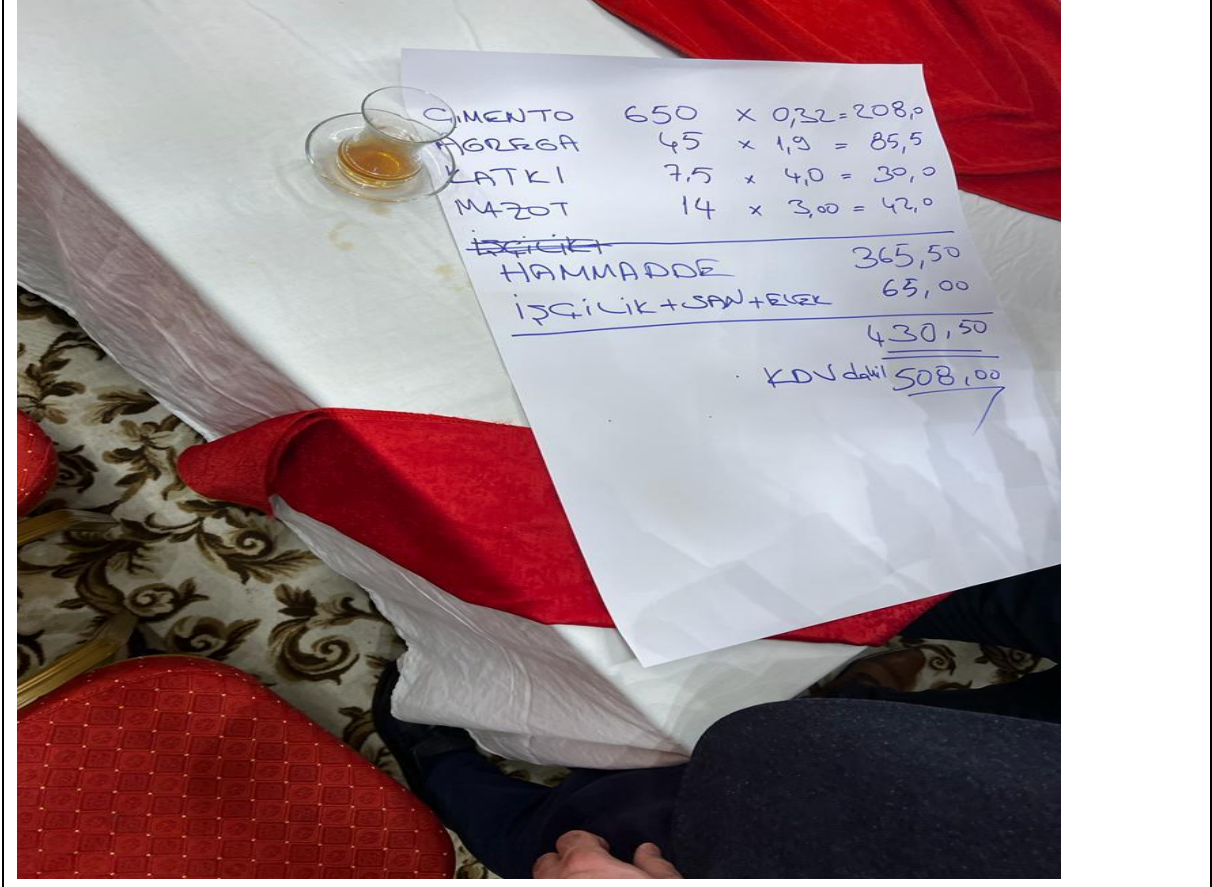
	m	p	Snt	Prim
Mabetas	3250 4050	3800 4600	3600 4400	800
Gimya	3750 4250	4755 5500	4500 5000	500
Ginar	3800 5300	4750 5250	4500 5000	500
Kabet	3800 3900	5000 5200	4600 4800	100
Tek Beton	3000 4000	4000 5000	3500 4500	1000
Acemoflu	3700 4500	4500 5300	4000 4800	800
Ort.	(42)	5	4,5	

(.....):

	C35	C30	C25
Deklere	620	570	550
Uygulama	620	550	530

C30 550,0 KDV'li
 SOFOR - 4250 + 50
 SANTRAL - 4250 + 60
 POMPACI - 4250 + 80
 SİLİBAZCI - 4250 +

(.....):

Bulgu-5

- (67) ACEMOĞULLARI'nda 01.11.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 18.02.2022 tarihinde ACEMOĞULLARI çalışanı (.....) tarafından ACEMOĞULLARI (.....)na gönderilen WhatsApp mesajının içeriği aşağıdaki gibidir:

18.02.2022

(.....):

(.....TİCARİ SIR.....)

Bulgu-6

- (68) ACEMOĞULLARI'nda 04.10.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 12.03.2022 tarihinde ACEMOĞULLARI (.....) ile BETONTEK yetkilisi (.....) arasında geçen WhatsApp yazışmasının içeriği aşağıdaki gibidir:

12.03.2022

(.....): “(.....)”

(.....): “santralleri”

(.....): “tehdit”

(.....): “et miş”

(.....): “demiş döner gelşrseniz”

(.....): “50 lira”

(.....): “Offf”

(.....): “🤔”

(.....): “bende dedi 100 diyeydi ki para kazana”

(.....): “Çim ya beni aradı”

(.....): “Bugün”

(.....): “Senden sonra”

(.....): “Fiyatları verdim”

(.....): “sen bakda bastır al”

(.....): “tamam”

(.....): “alacam ben”

(.....): “Çimyayı”

(.....): “(.....)”

(.....): “gitmil”

(.....): “oraya”

(.....): “demiş”

(.....): “demiş döner gelşrseniz”

(.....): “50 lira”

(.....): “Başkan”

(.....): “çimentaşda (.....)dedi”

(.....): “(.....)gittiyse”

(.....): “büyük ihtimal acemoqluna verecekler”

(.....): “Çimya ya”

(.....): “şu an gelmiyor dedi”
 (.....): “Son kozunu oynuyor”
 (.....): [(.....) tarafından gönderilen “Son kozunu oynuyor” mesajına cevap olarak] “aynen”
 (.....): “bir tek mabetaş kalacak”
 (.....): “elinde”

Bulgu-7

- (69) ACEMOĞULLARI'nda 01.11.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 02.04.2022 tarihinde ACEMOĞULLARI çalışanı (.....) tarafından ACEMOĞULLARI (.....)'na gönderilen WhatsApp mesajının içeriği aşağıdaki gibidir:

02.04.2022

(.....):

Bulgu-8

- (70) ACEMOĞULLARI'nda 04.10.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 25.05.2022 tarihinde BETONTEK yetkilisi (.....) tarafından ACEMOĞULLARI (.....)'na gönderilen WhatsApp mesajının içeriği aşağıdaki gibidir:

25.05.2022

(.....): “(.....) malatyaya gelmiş orayı burayı dürtüklüyü bilgin olsun”

(.....): “aman”

(.....): “taviz verme, çimiyayı kabeti aramışlar”

Bulgu-9

- (71) ÇİMYA’da 04.10.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 23.06.2022 tarihinde KABET (.....) tarafından ÇİMYA (.....)’a gönderilen WhatsApp mesajının içeriği aşağıdaki gibidir:

23.06.2022

(.....):

ÇİMENTO		POMPAJLI	
	MİKSER		POMPAJLI
ORDONÇON	1 M3 576 TL		586 TL
C 10/20 HAZIR BETON	1 M3 584 TL		596 TL
C 15/20 HAZIR BETON	1 M3 595 TL		608 TL
C 20/20 HAZIR BETON	1 M3 612 TL		625 TL
C 25/20 HAZIR BETON	1 M3 630 TL		643 TL
YERİNDİ KAP	1 M3 644 TL		657 TL
ANTERKİ	1 KG 29.00 TL		
BETON BETON KAPAK	1 M3 19.00 TL		

Güvenç / Beton / Piyasalar / 2022

11:19

[Farklı beton türlerine ait fiyatları gösterir belge]

Bulgu-10

- (72) ACEMOĞULLARI’nda 04.10.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 24.06.2022 ile 05.07.2022 tarihleri arasında ACEMOĞULLARI (.....) ile BETONTEK yetkilisi (.....) arasında geçen WhatsApp konuşmasının içeriği aşağıdaki gibidir:

24.06.2022

(.....):

[İletilen mesaj]

CİNSİ	TON	BİRİM FİYAT	
		NAKİT FİYAT	90 GÜN VADELİ
DUVAR TAŞI	1 TON	75,00 TL	85,00 TL
0,3 MM KUM	1 TON	52,00 TL	57,00 TL
0,5 MM TAŞ TOZU	1 TON	50,00 TL	55,00 TL
14-22 MM AGREGA	1 TON	50,00 TL	55,00 TL
5,14 MM AGREGA	1 TON	50,00 TL	55,00 TL
0,14 MM MALZEME	1 TON	50,00 TL	55,00 TL
0,38 BLOKAJ	1 TON	48,00 TL	53,00 TL
25,75 BLOKAJ	1 TON	48,00 TL	53,00 TL
0,22 BLOKAJ	1 TON	48,00 TL	53,00 TL
0,7 MM MLZ	1 TON	48,00 TL	53,00 TL

- (.....): "Başkan ben bunu (.....) gönderdim haberin olsun, dedim acamopluda 60 yapmış"
- (.....): "Tmm Başkan"
- (.....): "Bi oturup konuşalım sen ben (.....) abi (.....) abim"
- (.....): "Doğru 60 yaptık"
- (.....): "😊"
- (.....): "Biz tepki verirse nasıl olur (.....) ne yapar"
- (.....): "Bizim bundan artık nakliye avantajımız var"
- (.....): ["Bi oturup konuşalım sen ben (.....) abi (.....) abim" mesajına cevap olarak] "Tmm oturak ne zaman"
- (.....): "Dur ben görüşem sana haber edelim"
- (.....): "Tmm"
- (.....): "Ayın 1 ü itibariyle bu fiyatlarımızı uygulayalım artık"
- (.....): "Biz dün tüm nakliyeciler 55 TL söyledik"
- (.....): "Ocak fiyatı"
- (.....): "Bende 1 ü itibariyle öyle diyem"
- (.....): "Tmm Başkan"

05.07.2022

(.....): “(.....)birlikte hareket edelim, ikimizde fiyatlarımızı rahat yükseltiriz sen çimyaya 60 de bende çimentaşa 60 dedim”

(.....): “(.....) Akşam aradı beni yanında gelir mi dedi malzem ben dedim biz (.....) veririz o size getirir dedim”

(.....): “Senin dediğin gibi Bizden vazgeçemezler onlar,”

(.....): “Ama akıllı davranmamız gerek yoksa ikimizde kaybederiz”

(.....): “Tmm Başkan”

(.....): “Yarın araba gönder (.....) çeksınler 2 araba bizim adamları tembihledim”

(.....): “Yarın görüşürüz”

(.....): “👉”

Bulgu-11

- (73) ACEMOĞULLARI'nda 04.10.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 14.07.2022 tarihinde ACEMOĞULLARI (.....) ile BETONTEK yetkilisi (.....) arasında geçen WhatsApp yazışmasının içeriği aşağıdaki gibidir:

14.07.2022

(.....): “Tmm başkanım”

(.....): “(.....) takip ediyor”

(.....): “Bu durumları”

(.....): “Hediyeden haberi var”

(.....): “Çimentaş ile çimkoya ayar ver salma bi yere

Bulgu-12

- (74) ACEMOĞULLARI'nda 04.10.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 28.09.2022 tarihinde ACEMOĞULLARI (.....) ile BETONTEK yetkilisi (.....) arasında geçen WhatsApp yazışmasının ve anılan yazışmada yer verilen ÇİMBETON Malatya-Elazığ Hazır Beton (.....)³⁴ ile BETONTEK yetkilisi (.....) arasında geçen WhatsApp yazışmasının içeriği aşağıdaki gibidir:

28.09.2022

(.....): “Başkan”

(.....): “Sende 400 m 3 alacağı varmış”

(.....): “Onu büyük ihtimal temele dökersin”

(.....): “Sonrasını ben dökerim yinede sana söyleyem sonra demeyesin (.....) yarım işimizi aldı”

(.....): “Tmm Başkan”

(.....): “👉”

(.....): “De haydi”

(.....): “(.....)”

(.....): “(.....)”

(.....): “(.....) lira dedim”

(.....): “Sabah”

(.....): “Tmm Başkan”

³⁴ RECYDIA tarafından gönderilen yazılı savunmada, (.....)'in 01.11.2021-02.06.2023 tarihleri arasında ÇİMBETON'da Malatya-Elazığ Hazır Beton (.....) olarak çalıştığı ifade edilmiş ve ilgili SGK dökümleri sunulmuştur.

(.....): "Dedi (.....)lira ya döktürücem dökmez sen"
 (.....): "Dedim döktür"
 (.....): "Çimya döktü bugün grosunu"
 (.....): ["(.....)" mesajına cevap olarak] "Çok kalitesiz adam"
 (.....): "Başkan"
 (.....): "Şimdi söyledim (.....)çimentası"
 (.....): "Dedim bunlardan olmaz"
 (.....): ["Çimya döktü bugün grosunu" mesajına cevap olarak] "Yapmaya"
 (.....): "Bu (.....)Nası bi adam"
 (.....): "Adam dedi duruma da atacam dedi"
 (.....): "Atmış şimdi"
 (...)
 (.....): "Akşam üzeri (.....)"
 (.....): "Anlaştım"
 (.....): "(.....) TL den"
 (.....): "İyi etmişsin"
 (.....): "Anlaştıktan sonra"
 (.....): "(.....)i aradı"
 (.....): "(.....)TL dedi"
 (.....): "Ozaman (.....)"
 (.....): "Döktü"
 (.....): "Ben verem dedim"
 (.....): "İster git al dedim"
 (.....): "Çünkü (.....) bana dedi (.....) de malzeme alacam dedi"
 (.....): "Demek malzemeci"
 (.....): "O da ben Bayii le işim olmaz dedi"
 (.....): "Ama haberin olsun dedi"
 (.....): "Yanımda aradı"
 (.....): "(.....) ben duydum"
 (...)
 (.....): "(.....)"
 (.....): "Şu an beklemede mi"
 (.....): "?"
 (.....): "Yok anlaştım"
 (.....): "He tamam"
 (.....): "Ozaman"
 (.....): "(.....) i aradı"
 (.....): "(.....) dedi Başkan"
 (.....): "Başkan bunların bayileri aradan çıkarması gerekiyor"
 (.....): "Yada az beton vermeleri gerek"
 (.....): "Kesinlikle"
 (.....): "(.....) üzerinden"
 (.....): "Sürdürüyor"
 (.....): "Bi daki toplantıda konuşalım"

(.....): "Aynen"
 (.....): "Benim umrumda değil"
 (.....): "Aldı. Döksün (.....)e (.....)e"
 (.....): "(...)"
 (.....): "Tam bi"
 (.....): "Çimentaş"
 (.....): "Bu işin takipçisi"
 (.....): "Onu onlar"
 (.....): "Ordan kaldırırlar"
 (.....): "Bakda gör sen"
 (.....): "Ula oda beçere"
 (.....): ["Ordan kaldırırlar" mesajına cevap olarak] "İnşallah 🙏"
 (.....): "Neyse"
 (.....): "Hayırlı geceler"
 (.....): "İyi geceler"
 (.....):

28.09.2022 tarihinde BETONTEK yetkilisi (.....) tarafından ÇİMBETON Malatya-Elazığ Hazır Beton (.....)'e gönderilen WhatsApp mesajını içeren görselde yer alan ifadeler aşağıdaki gibidir:

28.09.2022

(.....): "(.....) demiştim sabah sana"
 (.....): "Müşteri benim yanıma sabah geldi , ben dedim (.....) lira
 Bana dedi (.....) e fiyat var dairede alıyor, ben dedim git ordan al,
 Adam dedi akşama groyu döktürürüm whatsapa atarım, atmışda,
 (.....) aradım (.....) diyor biz 10 gün önce (.....) anlaştı o adam, diyorum adam sanah
 geldi yanıma,
 Abi ben bunlarla uğraşamam"
 (.....): "Bak bugün ben (.....) ne yapmışım ara (.....) sor, adam çekleri bana yazdı, (.....)
 betonu varmış öğrendim (.....) çağırdım tekrar çeklerini üzerini çizdirdim betonu
 acemoğluna yazdırdım"
 (.....): "Ben toplantıya falan gelemem abi"
 (.....): "Bizi çağırmayı."
 (.....): "Bizim kimsenin işinde gözümüz yok ucuz fiyatımız da yok olmaz da"
 (.....): "Siz toplantıya gidin bana değin fiyat bu, ben o fiyattan satarım"
 (.....): "Beni orda sözü yüzü aynı olmayan insanlarla karşılaştırmayın"

(.....): "Eyi dememiş miyim"
 (.....): "Sen haklısın Başkan"
 (.....): "Doğru"
 (.....): "Ancak toplantıda bu nu (.....) söyleyelim olmadı orda bitirelim"
 (.....): "Bu şekilde bitirme"
 (.....): "Hallederz 😊"
 (.....): "Yarın sabah ben arayıp yanına gidicem"
 (.....): "Sende gel"
 (.....): "(.....) bi baksın hele"

(.....): “Diyek sen ne istiyorsun”
(.....): “Hele gitme diyor (.....) yarın gelecek”
(.....): “Fiyatını güncelleyecem”
(.....): “Tmm”
(.....): “Sabah görüşürüz”
(.....): “👋👋”
(.....): “👋”

Bulgu-13

- (75) ACEMOĞULLARI'nda 04.10.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 13.10.2022 tarihinde ACEMOĞULLARI (.....) ile BETONTEK yetkilisi (.....) arasında geçen WhatsApp yazışmasının içeriği aşağıdaki gibidir:

13.10.2022
(.....): “Boşver la kim ne yaparsa yapsın”
(.....): “Kimse gelmiyordu çimko yok mabetaş yok”
(.....): “Bende gelmeyeceğim sen bizi temsil et”
(.....): “🤔”
(.....): “Doğru söylüyorsun”
(.....): “Ama konuşunca”
(.....): “Sanki biz bozuyormuş gibi itiba veriyor”

Bulgu-14

- (76) ACEMOĞULLARI'nda 01.11.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 26.10.2022 tarihinde ACEMOĞULLARI (.....) ile ACEMOĞULLARI çalışanı (.....) arasında geçen WhatsApp yazışmasının içeriği aşağıdaki gibidir:

26.10.2022

(.....): "Beydağı şalt sahası tecde alan firma... (.....) ile (.....) Sahibi (.....) ...Ankara firması."

(.....): "1.5 aydır görüşüyoruz sözleşme imzalandı."

(.....): "Yenice sulama göleti...pötürge yolu yenice köyü (.....) aldı. Görüşüyoruz...şözleşmesi imzalandı."

(.....):

DSİ GENEL MÜDÜRÜ
AKCA'DAN MALATYA'YA YENİ
BİR MÜJDE DAHA;
MALATYA MERKEZ YENİCE
BARAJI SÖZLEŞMESİ
İMZALANDI.

Malatya'da mümbit topraklarını
suyla buluşturma
çalışmalarına büyük önem
veren DSİ Genel Müdürü Prof.
Dr. Lütü Akca, Malatya Merkez
Yenice Barajı inşaatının ihale
sürecinin tamamlandığını ve
işin yapım sözleşmesini 24
Ekim 2022 tarihinde
imzaladıklarını müjdeledi.

Mahallemize Hayırlı Olsun...

(.....): "(.....)3.organize fabrika projesi görüştük."

(.....): "(.....)..ordu da.polisevi ve bölge trafik amirliği işi ama..bilgi gizli geldi.istersen açıkla
yada kapalı sadece (.....) alacağız diyelim"

(.....): "(.....) ile sözleşme yapacağız tüm işleri için...."

(.....): "(.....) bilkent kampüs kendileri bizim betonu dökün diye talepleri var...alalım"

(.....): "Doğanşehir gençlik merkezi...olimpik havuz işi . (.....) görüşüyoruz."

(.....): "Büyükşehir projesi (.....) hidroelektrik santrali projesi"

(.....): "3.organize (.....) Alt yapı ve harfiyat işi"

(.....): "(.....) yap sat 40 daire..."

(.....): "(.....) kaynarcadaki yeni projesi yolun kenerinde (.....) karşısı"

(.....): "(.....) yeni proje"

(.....): "Organize fabrika"

(.....): "(.....) yeni fabrika projesi 110.000m2 alan üzerine kuracak"

(.....): "(.....)...3.org"

(.....): "(.....) okul inşaatii yeşilyurt belediye arkası 15m gro döktük"

(.....): "(.....)"

(.....): "(.....) orduzu polis evi ve bölge trafik merkezi inşaatı ..almışlar .bilgisi gizli geldi
..istersen açıklama konu olursa gündeme sunarsınız"

(.....): "Beydağı şalt sahası (.....) ile şimdi konuştum yanınıza geleceğiz dediler..."

(.....): "(.....)TEK BETON aldı."

(.....):

(.....):

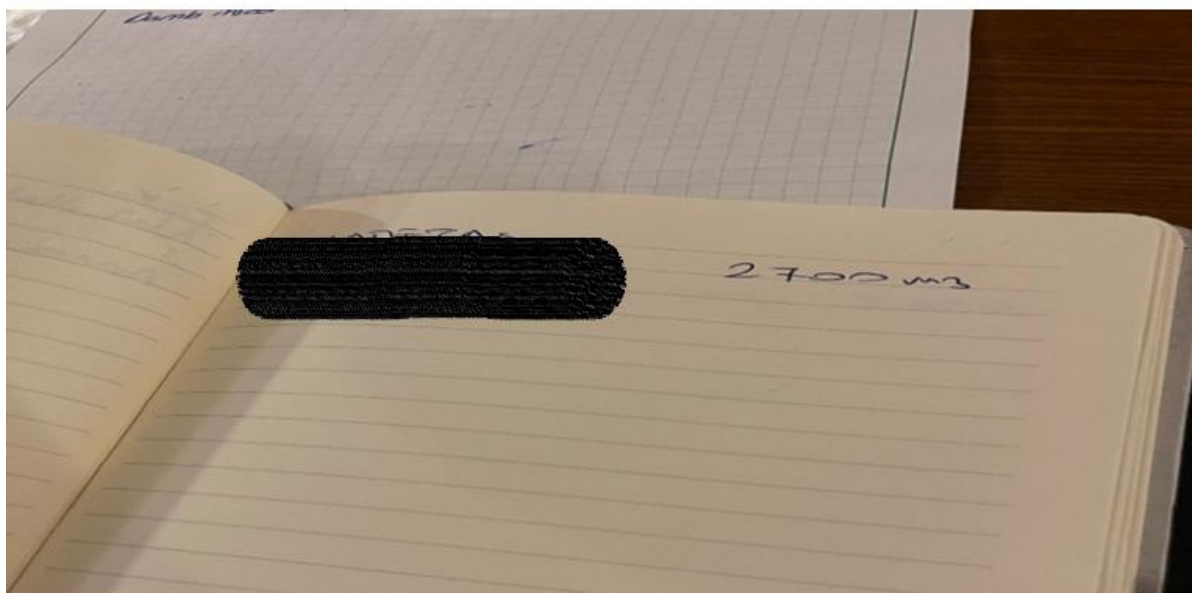
(.....):

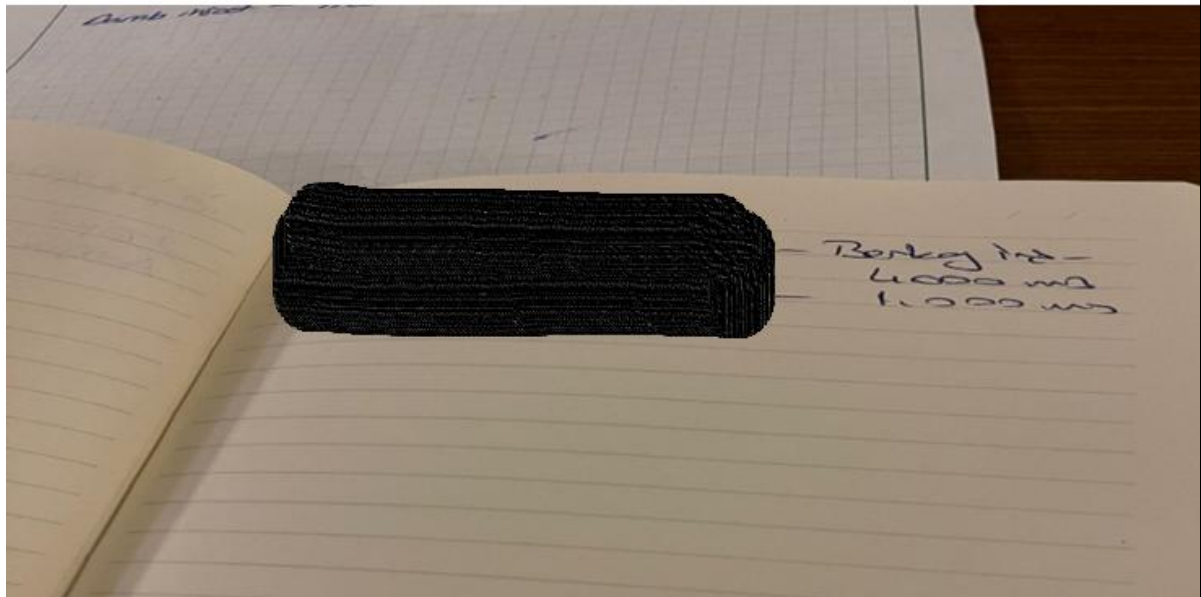

(.....):

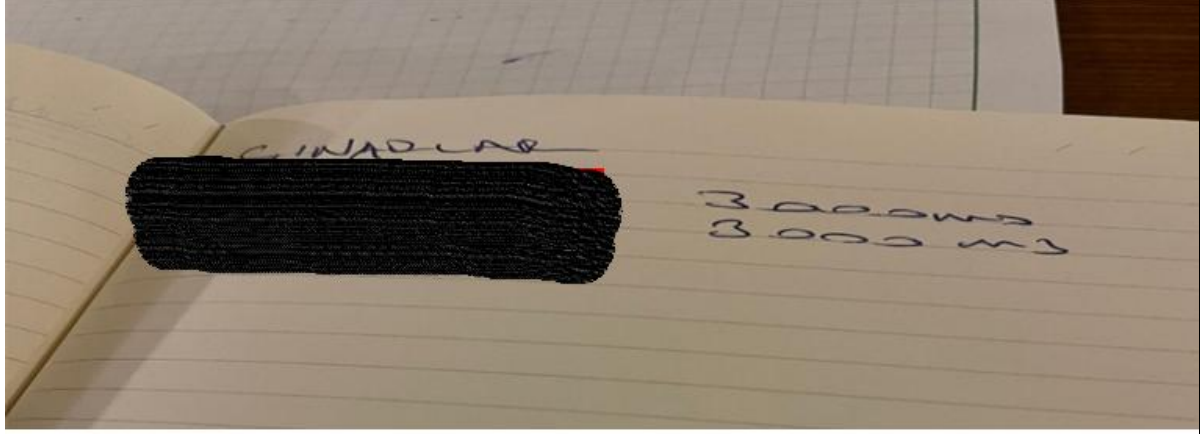

(.....):

(.....):

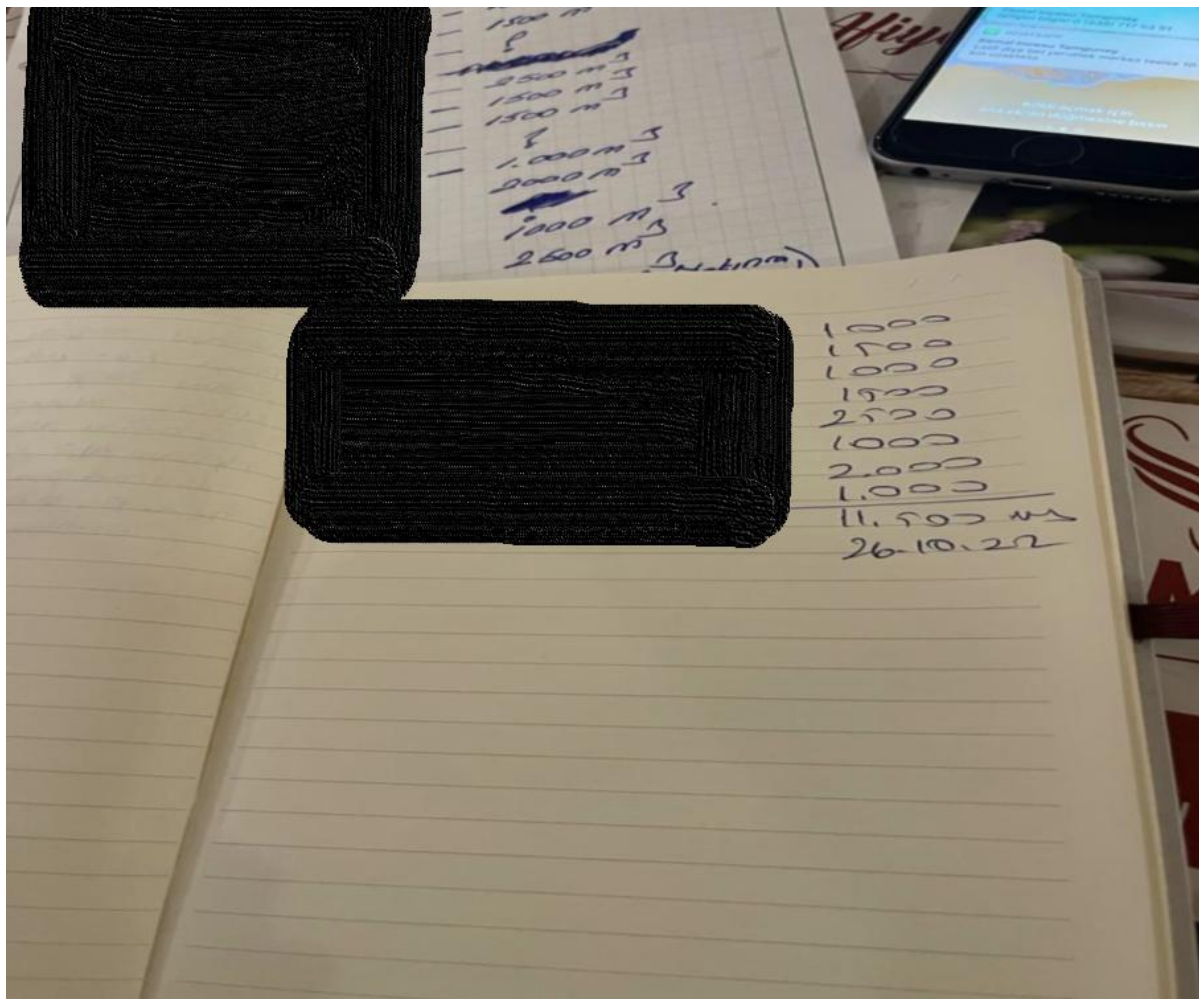
(.....): “Tamam (.....) iyi akşamlar”

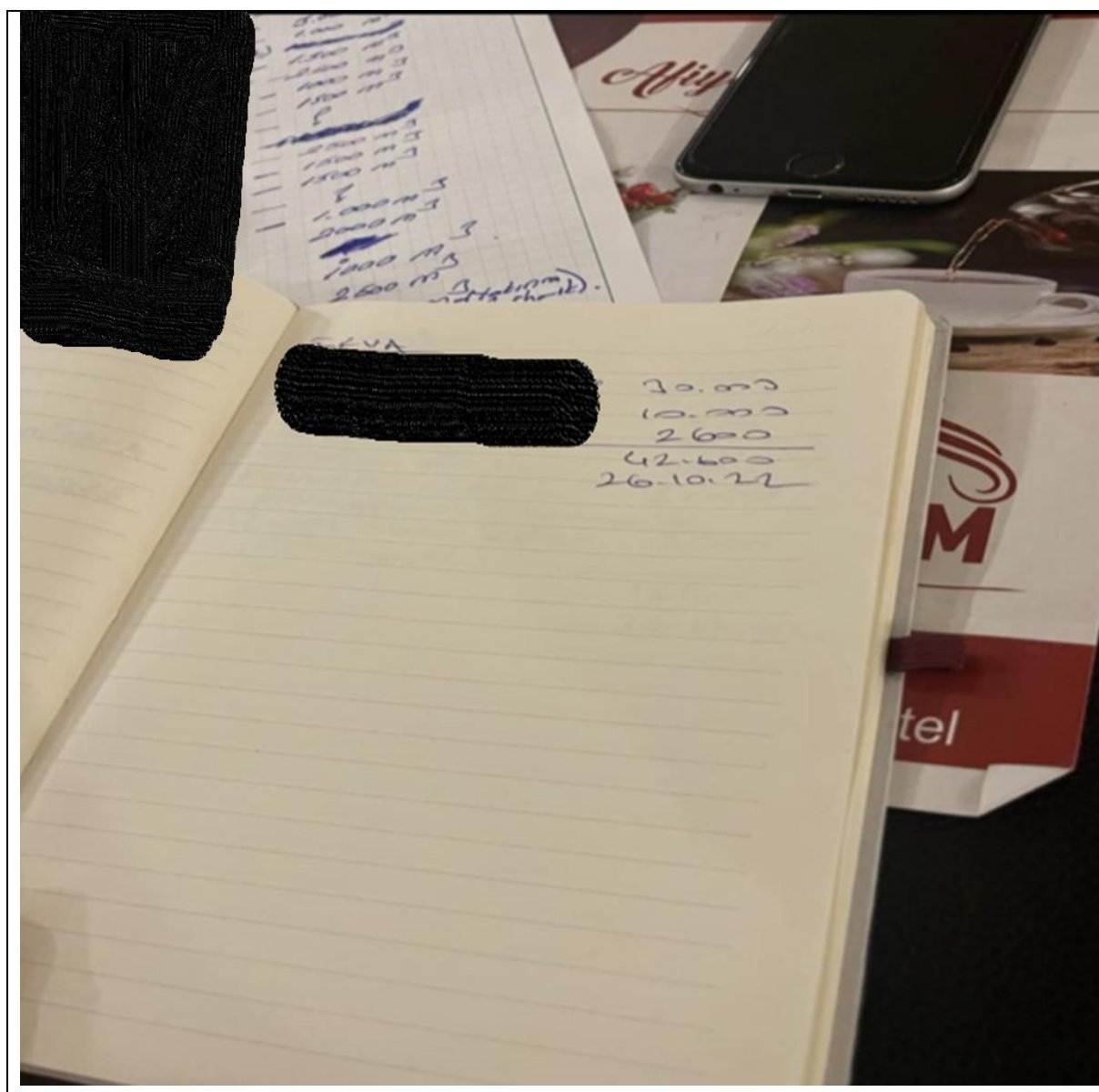
Bulgu-15

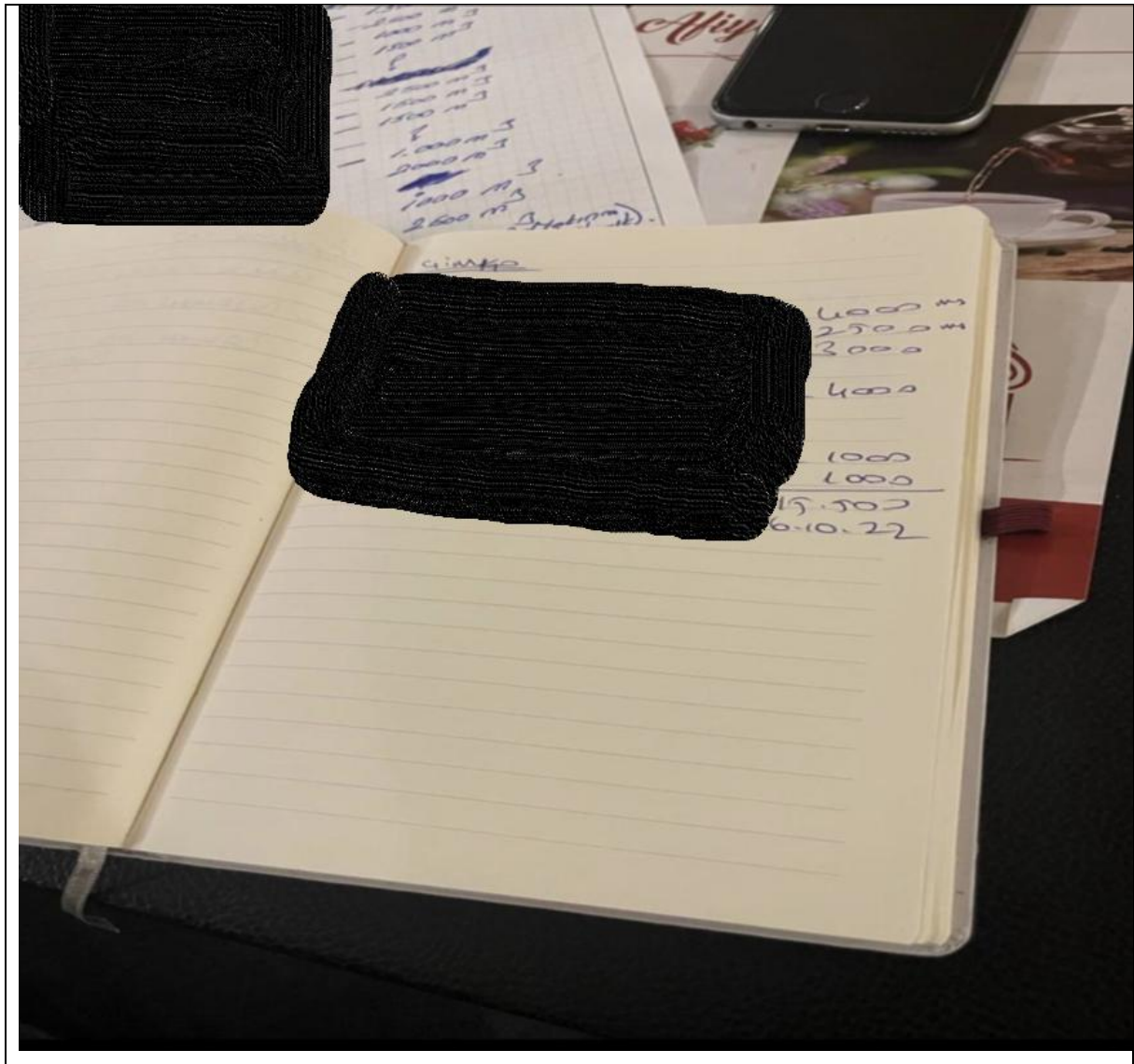
- (77) ACEMOĞULLARI'nda ve ÇİMYA'da 04.10.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 26.10.2022 tarihinde ACEMOĞULLARI (.....) tarafından ÇİMYA (.....)a gönderilen WhatsApp mesajının içeriği aşağıdaki gibidir:

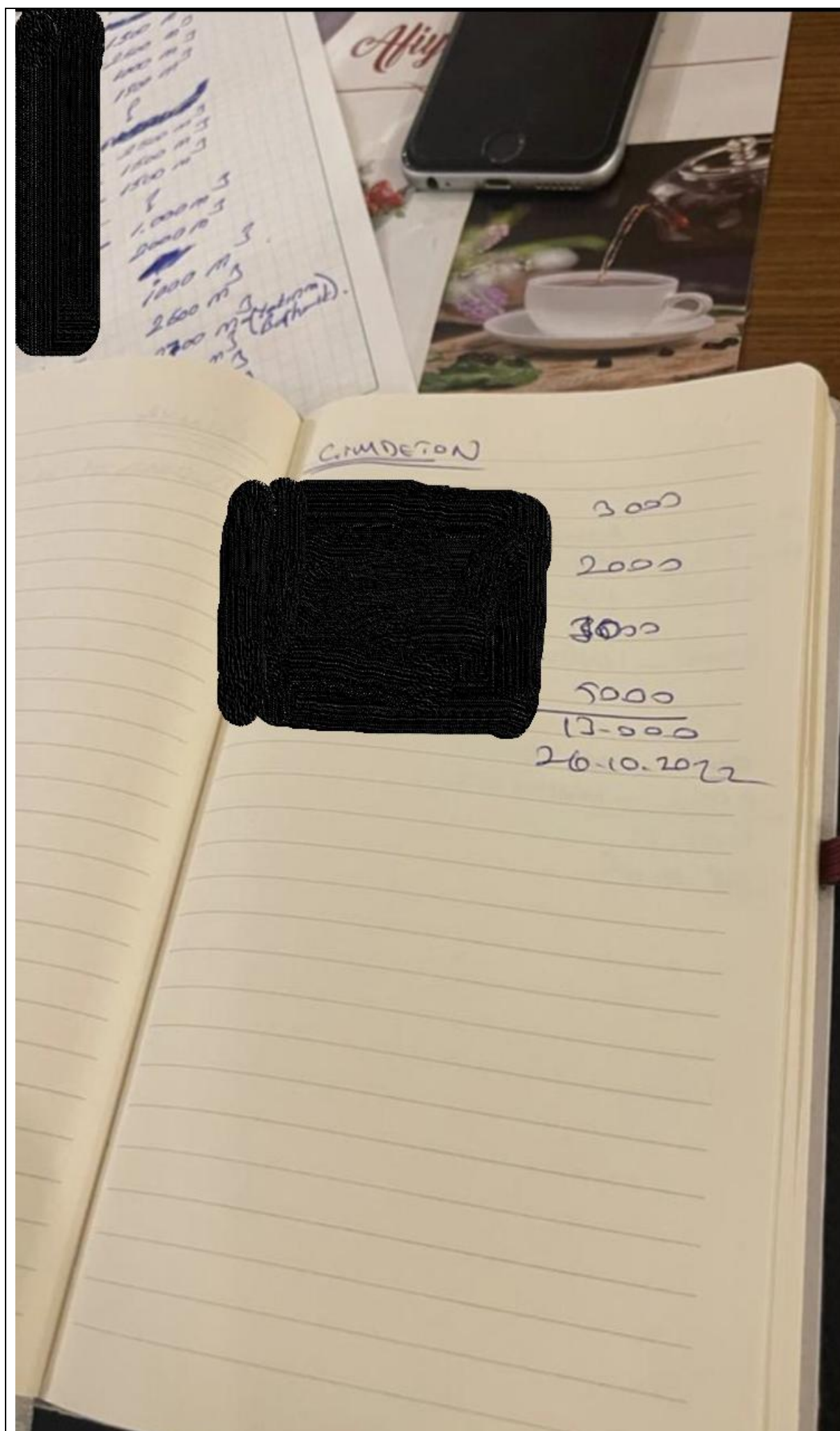
26.10.2022

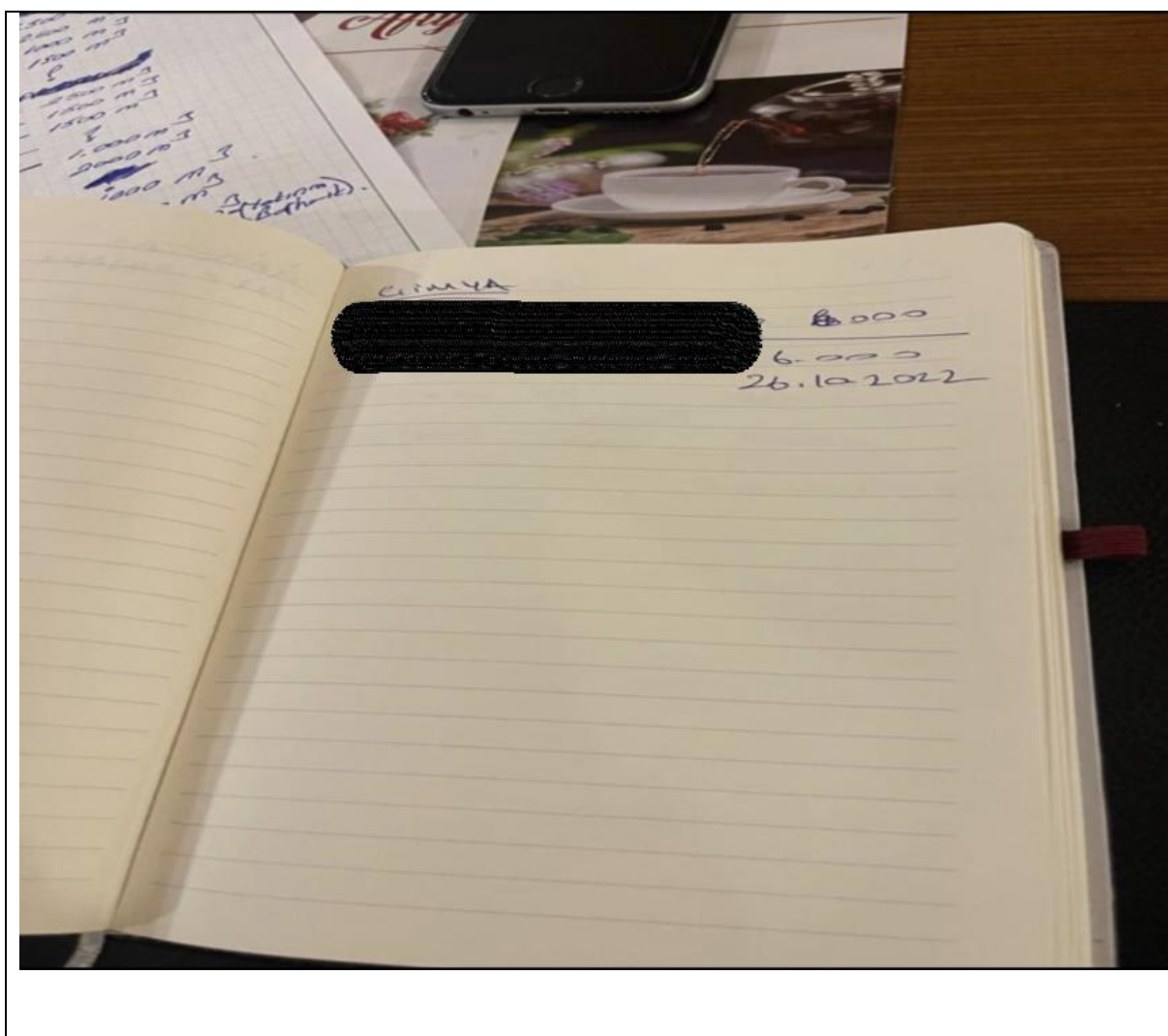
(.....)

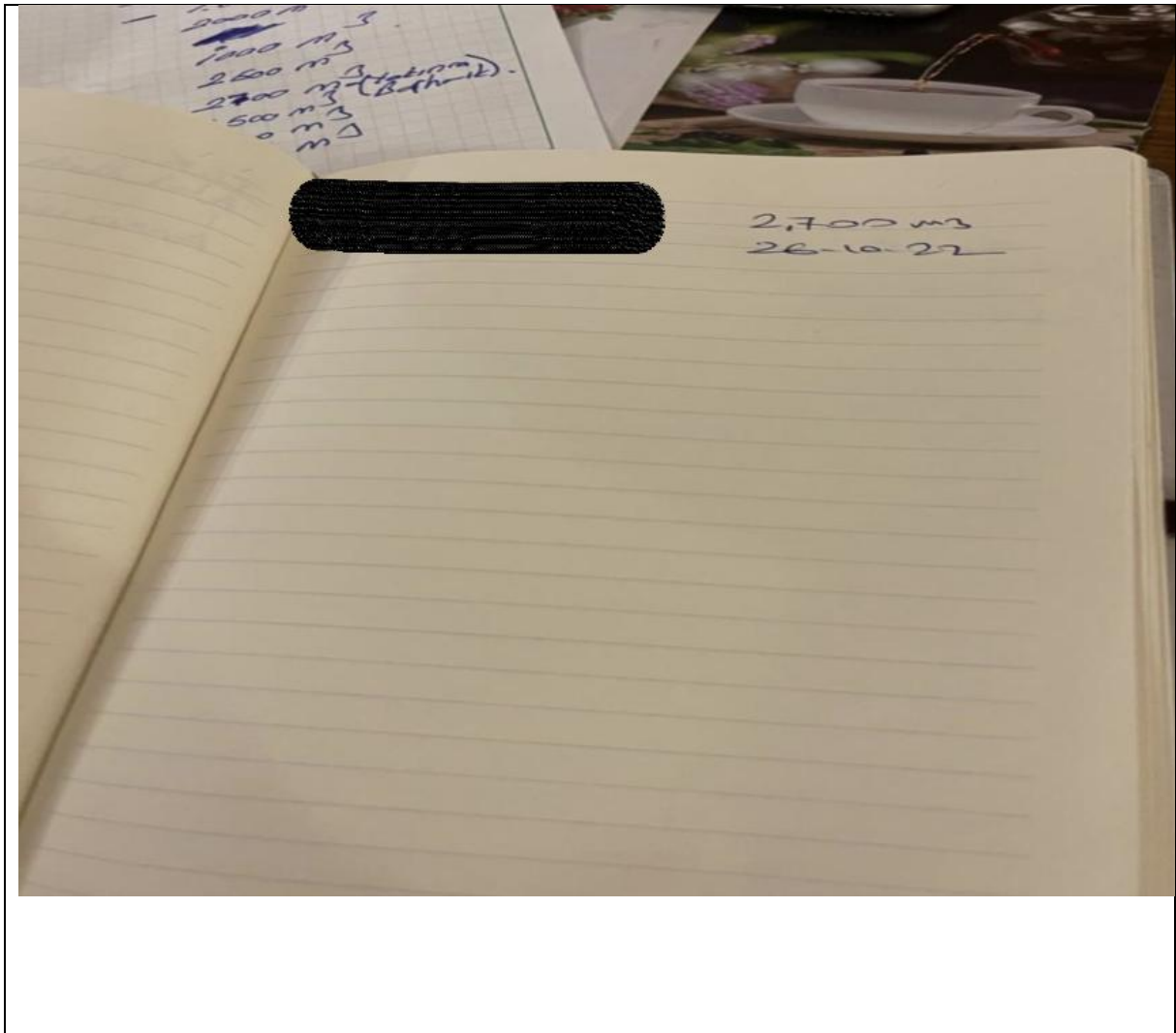

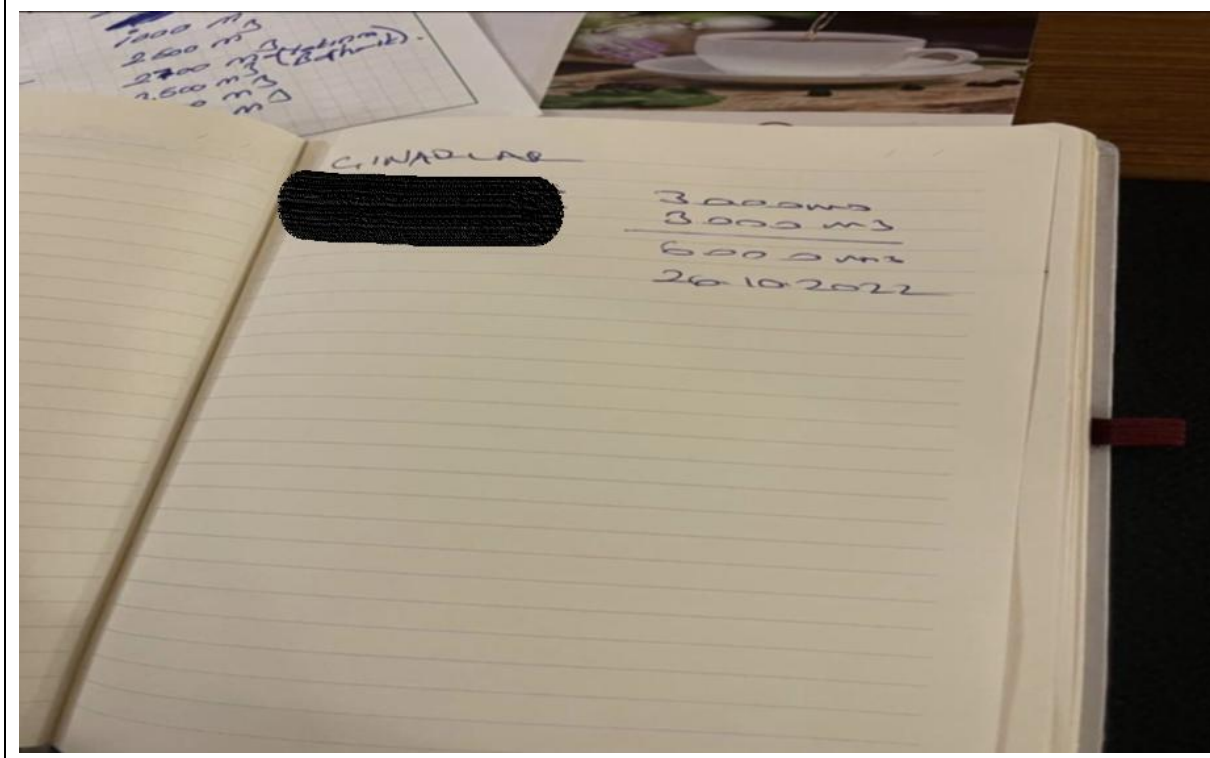
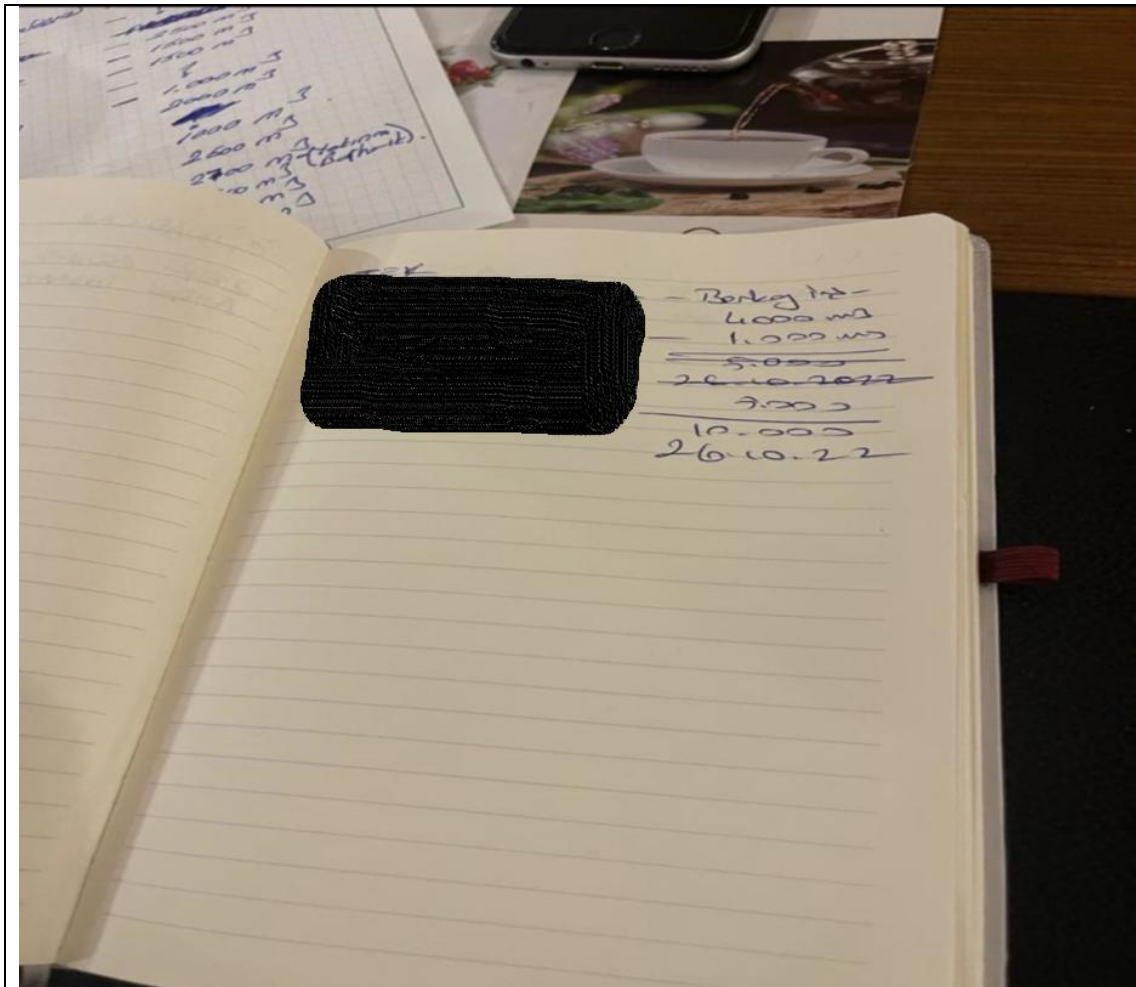

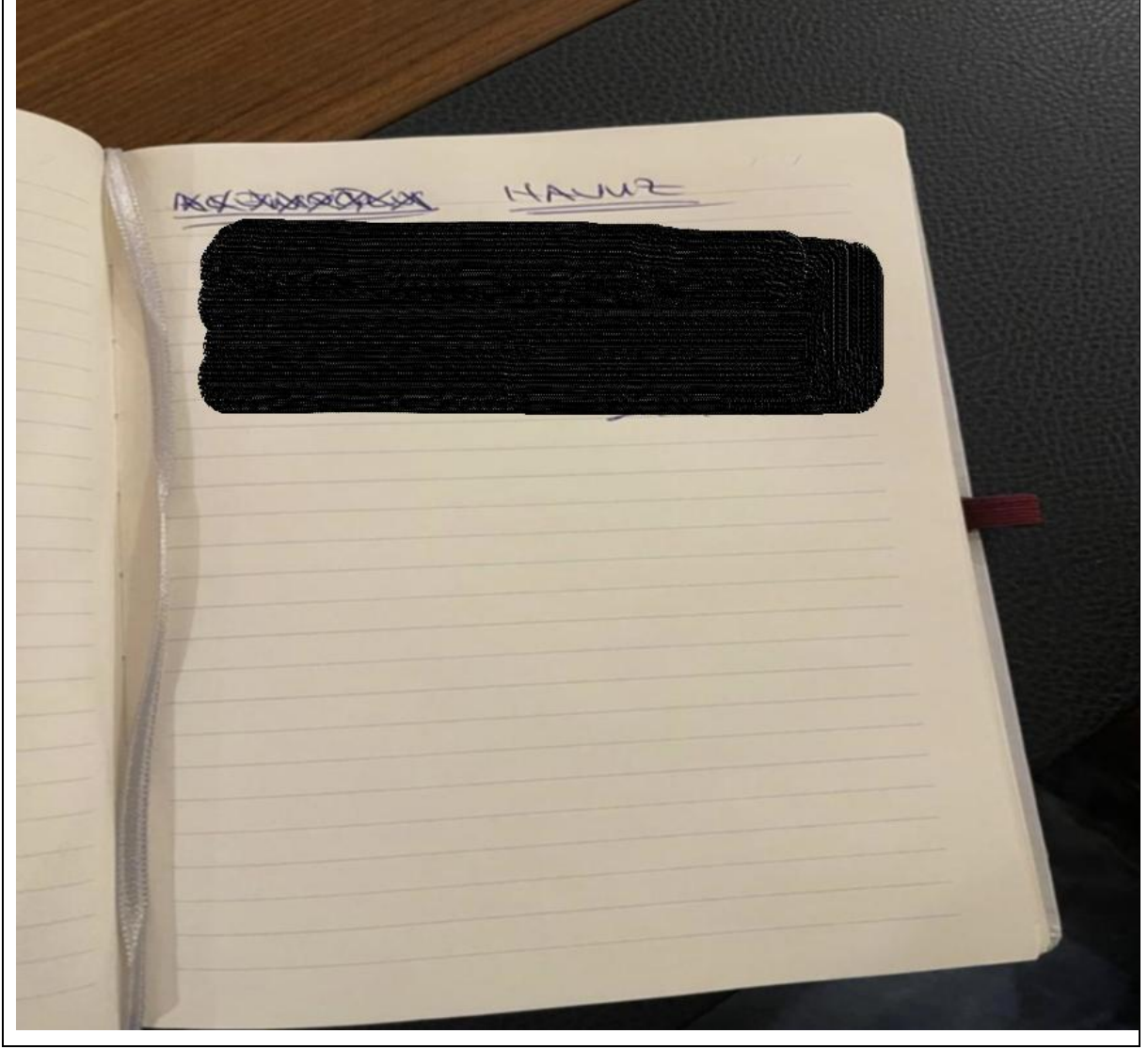

Bulgu-16

- (78) ACEMOĞULLARI'nda 04.10.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 26.12.2022 tarihinde ACEMOĞULLARI (.....) ile ÇİMYA (.....) arasında geçen WhatsApp konuşmasının içeriği aşağıdaki gibidir:

26.12.2022

(.....): "(.....) abi"

(.....): "(.....)"

(.....): "Görüşüyorum"

(.....): "Şuan"

(.....): "Sıkıntı yok abi ben görüşmedim onlarla"

(.....): "Tamam"

(.....): "Sizin Elazığ dakiler fiyat verecekler"

(.....): "Malatya için"

(.....): "Veremezler"

(.....): "Kimdiyor"

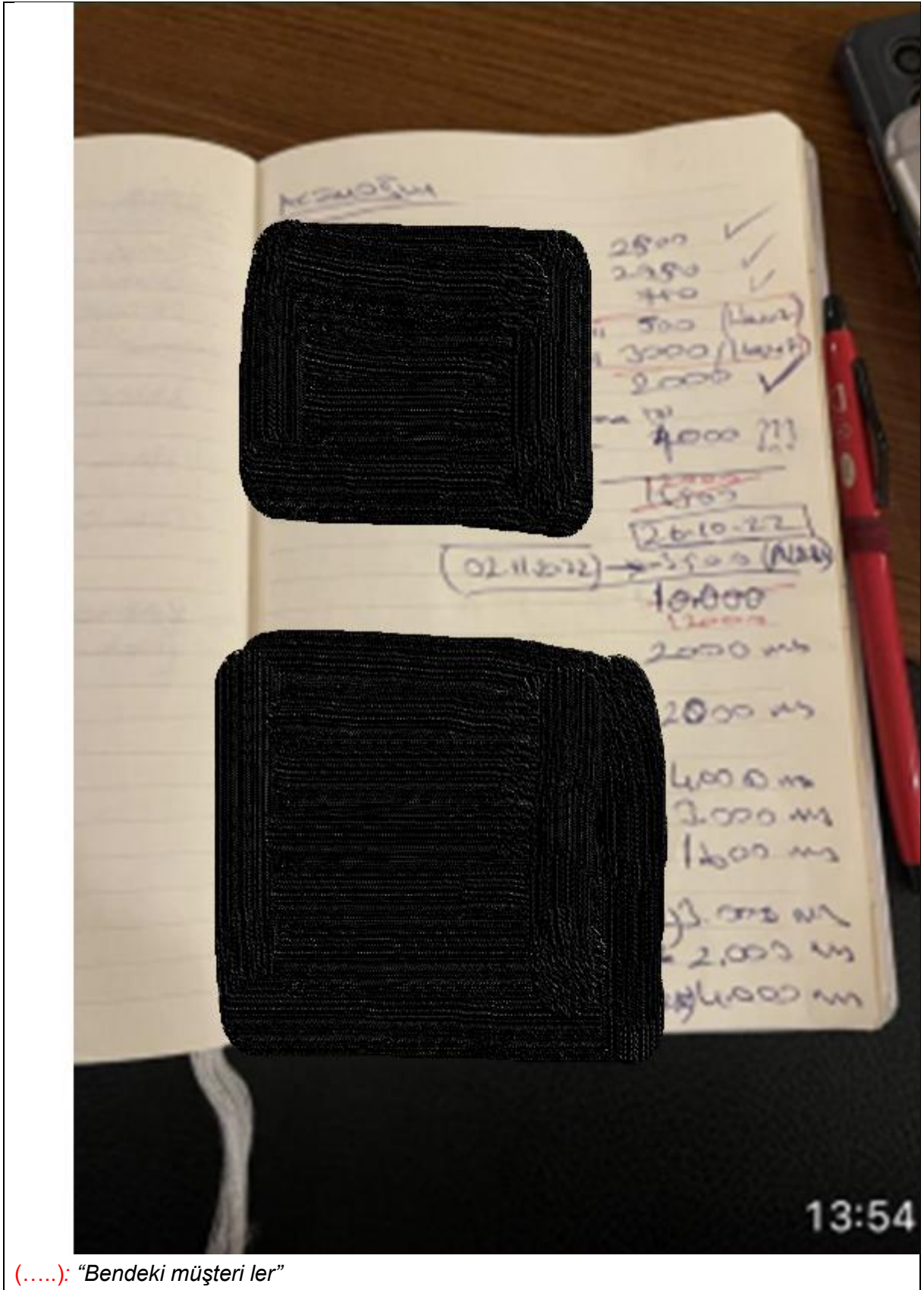
(.....): "(.....) desinler"

Bulgu-17

- (79) ACEMOĞULLARI'nda 04.10.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 26.12.2022 tarihinde ACEMOĞULLARI (.....) tarafından ÇİMYA (.....)'a gönderilen WhatsApp mesajının içeriği aşağıdaki gibidir:

26.12.2022

(.....):

(.....): "Bendeki müşteri ler"

Bulgu-18

- (80) ACEMOĞULLARI'nda 04.10.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 02.01.2023 tarihinde ACEMOĞULLARI (....) ile BETONTEK yetkilisi (....) arasında geçen WhatsApp konuşmasının içeriği aşağıdaki gibidir:

02.01.2023

$$\begin{pmatrix} \cdot \\ \cdot \\ \cdot \\ \cdot \end{pmatrix} :=$$

[İletilen mesaj]

➔ *iletildi*

1 sayfa • 540 KB • pdf

(...): "Sende bütün santralcilere gönder kabet mabetaş Çimya"

(...): “Tamam başkan”

(....): “Senin fiyat listeni bana gönderebilir misin”

(....): “[....]ne (....) ait agrega ürün fiyatlarının yer aldığı fiyat listesini içeren aşağıdaki görsel iletilmiştir.]”

(.....TİCARİ SIR.....)

(....): “[Hazır beton tesisinin olduğu bir video paylaşılmıştır.]”

(....): “Başkan muhasebe bugün komple kapalı”

(...): “Yarın gönderem”

Bulgu-19

- (81) ACEMOĞULLARI'nda 01.11.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 03.03.2023 tarihinde ACEMOĞULLARI (....) ile (....) telefonunda “(....)” GSM numarasıyla “(....)” adıyla kayıtlı kişi arasında geçen WhatsApp yazışmasının içeriği aşağıdaki gibidir:

03.03.2023

(...): "Dun 15 adamları hangısıydı su yeni kurdugunz dernek mk"

(...): “ M_I ”

(...): “Yok (...)”

(....): “Tlf da diyemedim”

(....): ***"Beton firmalarıydı"***

(....): “[Tespit Edilemeyen Emoji]”

(....): “Tlf da niye diyemedin”

(...): “*Dinlenir falan*”

(...): “*Nolcak kıl:*”

(....): “Yapmış olduğumuz görüşmeler yasal değil”

(...): “Ondan”

(...): “Aaa”

(...): “Anladm (...)”

(....): "Rekabet kurulu na aykırı"
 (....): "Tek de geldi mi"
 (....): "(....) göndermişler"
 (....): "Hıı"
 (....): "Yüzleri tutmuyor"
 (....): "Aynen"
 (....): "Yanıma gelsinler"
 (....): "(....) çıkacaktı ama bılmıom çıktımı"
 (....): "İcerde bı sessizlk"
 (....): "Hım"
 (....): "(....) uyanık sdce"
 (....): "Dün aradı"

Bulgu-20

- (82) ÇİMYA'da 04.10.2023 tarihinde gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen ve 03.10.2023 tarihinde ÇİMYA (....) ile KABET (....) arasında geçen WhatsApp konuşmasının içeriği aşağıdaki gibidir:

03.10.2023
 (....): "(....) 1.osb fiyat istiyor"
 (....): "Sendne almıyor mu"
 (....): "Bu"
 (....): "Benden alıyor ama fiyat topluyorlar"
 (....): "(....) fiyat ver"
 (....): "Bürüt"
 (....): "Tmam"
 (....): "C30"
 (....): "Ok"

I.5. Değerlendirme

I.5.1. 4054 Sayılı Kanun'un 4. Maddesi Bakımından Yapılan Değerlendirme

- (83) Soruşturma konusunu; Malatya ilinde çimento, hazır beton ve agrega üretimi ile satışı alanında faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin birlikte fiyat belirlemek, bölge/müşteri paylaşımı yapmak ve işgücü piyasalarında rekabeti kısıtlayıcı anlaşmalar yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti oluşturmaktadır.

I.5.1.1. Teorik Çerçeve

- (84) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi uyarınca "*Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri*" yasaklanmaktadır. Bu doğrultuda, 4. madde kapsamında bir ihlal sonucuna ulaşabilmek için teşebbüslerin, amacı veya etkisi rekabeti engellemek, bozmak ya da kısıtlamak olan bir anlaşma ve/veya uyumlu eylemin tarafı olduğunun tespit edilmesi gerekmektedir. Teşebbüsler arasında oluşturulan koordinasyonun gücü ve ortaya çıkış

şeklindeki farklılıkların bir sonucu olarak “anlaşma” ve “uyumlu eylem” olarak iki farklı nitelendirmeye gidilmesi ile ekonomik aktörlerin piyasada alacakları kararları bağımsız bir biçimde belirlemesine yönelik sahip oldukları yükümlülüğe aykırılık teşkil edebilecek her türlü irade uyuşmasının, 4054 sayılı Kanun’un ilgili hükmü kapsamına alınması sağlanmıştır.

- (85) Rekabet hukuku uygulamasında “anlaşma” kavramı geniş olarak yorumlanmakta ve bir anlaşmanın 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında değerlendirilebilmesi için anlaşmanın yazılı olması, hukuki bağlayıcılığının bulunması veya bir yaptırım içermesi gerekmemektedir. Aksine, bahsi geçen Kanun’un 4. maddesi, şekline bakılmaksızın, taraflar arasında belirli bir irade uyuşmasını içeren tüm anlaşma ve/veya uyumlu eylemleri kapsamaktadır. Aynı şekilde, anlaşma tarafı herhangi bir teşebbüsün, anlaşmanın oluşumuna sınırlı katkıda bulunması veya anlaşmayı tam olarak uygulamaması, anlaşmanın tarafı olmadığı anlamına gelmemektedir.
- (86) 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi; amacı veya etkisi rekabeti engellemek olan anlaşmaların yanı sıra uyumlu eylem tanımı ile taraflar arasında bireysel karar alma mekanizmalarının yerine geçen bir koordinasyonun oluşturulduğu durumları da konu edinmektedir. 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesine ilişkin gerekçesinde *“teşebbüsler arasında bir anlaşmanın varlığı tespit edilemese bile, teşebbüsler arasında kendi bağımsız davranışları yerine geçen bir koordinasyon veya pratik bir işbirliği sağlayan doğrudan veya dolaylı ilişkiler de eğer aynı sonucu doğuruyorsa yasaktır.”* denilerek uyumlu eylem kavramına açıklık getirilmiş ve gerekçenin devamında teşebbüslerin kanuna karşı hile yolu ile rekabeti sınırlayıcı uygulamaları meşru göstermelerinin engellenmek istendiği belirtilmiştir. Başka bir deyişle, teşebbüsler arasındaki rekabetin, koordinasyon yoluyla engellenmesinin tespit edilmesi için, hayata geçirilmiş somut bir planın varlığına her durumda ihtiyaç duyulmamaktadır. Bu bağlamda teşebbüslerin, rakiplerinin pazardaki davranışlarını etkilemeyi veya rakiplerinin gelecekte pazarda alacakları ve/veya alabilecekleri kararları etkileyebilecek bilgiyi rakiplerine vermeyi amaçlayan doğrudan veya dolaylı iletişimleri de uyumlu eylem kapsamında değerlendirilmektedir. Öte yandan anlaşma ve uyumlu eylem kavramları birlikte de kullanılabilmektedir.³⁵
- (87) Bununla birlikte, teşebbüslerin, gerçekleştirdikleri doğrudan veya dolaylı bilgi değişimleri ile pazara yön vermeleri ya da gelecekteki davranışlarına ilişkin rakipleri nezdindeki belirsizlikleri azaltmaları veya ortadan kaldırmaları koordinasyonun varlığını göstermek için yeterlidir. Rakipler arası bilgi değişimleri teşebbüslerin rakiplerinin çeşitli parametrelere (satış fiyatı, üretim miktarı, stok durumu, müşteriler, vs.) ilişkin stratejileri hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlayarak rekabeti sınırlayıcı, rakip teşebbüsler arasında koordinasyon doğurucu, hatta kimi zaman uygulanmakta olan bir kartel anlaşmasının takibini kolaylaştırıcı etkilere sahip olabileceği gibi, taraflar arasındaki bilgi asimetrisini ortadan kaldırarak teşebbüslerin kendilerini rakipleriyle kıyaslamasını sağlayarak ve gerek teşebbüslerin gerekse tüketicilerin araştırma maliyetlerini azaltarak etkinlik kazanımlarına da yol açabilmektedir. Fiyat veya miktar tespiti amacını taşıyan bir anlaşma/uyumlu eylem niteliğinde olan ya da üzerinde uzlaşılan kurallara uyup uymadığının takibini sağlayarak kartelin işleyişini kolaylaştıran bilgi değişimleri doğrudan kartel olarak nitelendirilebilmektedir. Nitekim bilgi değişimlerinin, taraflar arasında hâlihazırda mevcut bir anlaşmanın yürütülmesine

³⁵ Kurulun 18.04.2011 tarihli ve 11-24/464-139 sayılı, 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı, 14.01.2016 tarihli ve 16-02/44-14 sayılı kararları, Ankara 2. İdare Mahk. 2014/1373 E. sayılı kararı, Danıştay 13. Dairesinin 2015/4548 E. sayılı kararı.

ilişkin olabileceği gibi rekabete hassas bilgilerin değişimini içeren teşebbüsler arası irtibatların bizatihi kendilerinin de anlaşma ve/veya uyumlu eylem olarak nitelendirilebileceği Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz'un (Yatay Kılavuz) 41. paragrafında yer alan "*Bilgi değişimi, bir anlaşmanın temel konusunu oluşturabileceği gibi, başka bir yatay anlaşmanın parçası da olabilir.*" ifadesiyle ortaya konmaktadır.

- (88) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında "*Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi*" yasaklanan hallerden sayılmıştır. Hüküm uyarınca iki veya daha fazla sayıda rakip teşebbüsün aralarında anlaşarak bir mal veya hizmet piyasasında fiyat tespitinde bulunmaları yasaklanmaktadır. Yine 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen bir diğer rekabet hukuku ihlali de pazar paylaşımıdır. İlgili bende göre "*Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü*" yasaklanmaktadır. İki rakip teşebbüsün aralarında anlaşmak suretiyle faaliyet gösterecekleri bölge ya da müşterileri ayırmaları ve birbirlerinin bölge ya da müşterilerine yönelik faaliyet göstermemeyi kabul etmeleri, 4054 sayılı Kanun kapsamında pazar paylaşımı olarak değerlendirilmektedir.
- (89) Konuya ispat standardı ve bu bağlamda elde edilen deliller penceresinden bakıldığında ise rekabet hukuku kapsamında anlaşma/uyumlu eylemi ortaya çıkarmada kullanılan deliller her ne kadar ispat gücü bakımından farklılık arz etse de ihlalin ortaya çıkarılmasında bu delillerin bir bütün olarak ele alındığı görülmektedir. Öte yandan anlaşma ve uyumlu eylem arasında ispat standardı bakımından bir farklılık bulunmamakta, her ikisinin ispatında da kullanılan deliller farklılık arz etmemektedir. Delillerin bütüncül olarak değerlendirilmesi gereği rekabet ihlallerinin tespitinde dosya tarafı tüm teşebbüslerden bulgu elde edilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Aksi bir durumun söz konusu olması durumunda ise bu yaklaşım delillerin yok edilmesinde en maharetli teşebbüsün ödüllendirilmesi anlamına gelecektir.³⁶
- (90) Diğer taraftan delil serbestisi ilkesinin benimsendiği Türk rekabet hukukunda, teşebbüse yönelik olarak ihlal isnadında bulunulan bir belgenin o teşebbüsten elde edilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Nitekim Kurulun *İç Anadolu-Akdeniz-Marmara Çimento*³⁷, *Gübre*³⁸, *Gaziantep Beton*³⁹ ve *Diyaliz III*⁴⁰ kararlarında ve Danıştay 13. Dairesinin 11.12.2019 tarihli ve E. 2015/3353, K. 2019/4244 sayılı kararında bu hususa ilişkin Danıştay ve Kurulun yaklaşımları ortaya konulmuştur. Anılan kararlarda teşebbüsler arasında bir uzlaşma olduğunu gösteren delillerin karteğe taraf teşebbüslerin her birinden elde edilmesi zorunluluğunun bulunmadığı, teşebbüslerden birinde bu yönde bir belgenin elde edilmesinin yeterli olduğu kanaatine varılmıştır. Bu doğrultuda ihlale dayanak yapılan belgelerin bir teşebbüsün iç yazışması olduğundan bahisle ispat standardını sağlamadığı savunmaları da kabul edilmemektedir. Rekabeti sınırlayıcı olduğu değerlendirilen ve bir uzlaşma yönelik olarak yer verilen delillerin her birinin diğerlerinden bağımsız olarak tek başına ispat standardını sağlaması da şart koşulmamakta⁴¹, delillerin bir bütün olarak değerlendirildiğinde "*açık, inandırıcı ve*

³⁶ Kurulun 01.02.2002 tarih ve 02-06/51-24 sayılı kararı.

³⁷ Kurulun 01.02.2002 tarih, 02-06/51-24 sayılı kararı.

³⁸ Kurulun 08.02.2002 tarih, 02-07/57-26 sayılı kararı.

³⁹ Kurulun 30.05.2006 tarih, 06-37/477-129 sayılı kararı.

⁴⁰ Kurulun 23.12.2010 tarih, 10-80/1687-640 sayılı kararı.

⁴¹ Kurulun 15.12.2022 tarihli ve 22-55/863-357 sayılı kararı

tutarlı" olmaları gerekmektedir. İlâveten elde edilen delillerin süre gelen bir kartel boyunca ispat gücü ve niteliklerinin aynı düzeyde olması şartı da aranmamaktadır.⁴²

- (91) Bu noktada vurgulamak gerekir ki, rekabet ihlali teşkil eden belgelerde imza, yazılı olma, teşebbüsü temsile yetkili bir kişi tarafından düzenlenme veya imzalanma gibi şekli kurallar aranmamakta, ajanda notları, elektronik postalar, çevrim içi uygulamalar üzerinden yapılan yazışmalar, bir kişi tarafından tutulan notlar, telefon görüşmelerinin içeriğini nakleden notlar, toplantı tutanakları gibi çok çeşitli deliller ihlalin ispatlanmasında yeterli kabul edilmektedir. Ek olarak elde edilen delillerin çapraz teyidi gerekmemekte olup ispat bakımından önemli olan elde edilen delillerin maddi gerçeklikleri ve olguları ortaya koymasıdır.⁴³ Delilin ispat gücü açısından hangi teşebbüsten elde edildiğinin bir önemi bulunmamakta, elde edilen belgenin kime ait olduğu ya da nerede yapılan yerinde incelemede elde edildiğinden ziyade içerik itibarıyla ne ifade ettiği nazara alınmaktadır.
- (92) Özetle; rekabet hukuku çerçevesinde bir anlaşma/uyumlu eylem, delillerin bir arada ele alınması suretiyle, diğer bir ifadeyle bütünsel bir yaklaşımla değerlendirilmekte ve ihlaller bu şekilde ortaya konulmaktadır. Bu bakımdan, dosya kapsamında soruşturma tarafları hakkında elde edilen deliller bu yaklaşımla değerlendirilmiştir.
- (93) Soruşturma kapsamında soruşturma tarafı bazı teşebbüslere yönelik iddialarından bir diğeri ise işgücü piyasalarına ilişkin ihlallerdir. Bu nedenle, işgücü piyasalarında rekabeti kısıtlayıcı anlaşmalara ilişkin teorik çerçeveye aşağıda yer verilmektedir.

1.5.1.2. İşgücü Piyasalarındaki Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşmalara İlişkin Teorik Çerçeve

- (94) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine göre *"Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar"* ihlal teşkil etmektedir.
- (95) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde sözü edilen maddenin birinci fıkrası kapsamında yasaklanan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarına *"mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi"* örnek olarak verilmektedir. Bu bakımdan alım piyasalarında gerçekleşebilecek ihlallerin Kanun kapsamında olmasını engelleyecek bir husus bulunmamaktadır.
- (96) İşgücü piyasasını genel olarak arz tarafında çalışanların, talep tarafında ise işverenlerin olduğu; ücretlerin ve diğer çalışma koşullarının tarafların arz ve talep güçlerine göre belirlendiği bir piyasa olarak tanımlamak mümkündür. Birçok sektörde, çalışanların niteliğinin her geçen gün önem kazandığı ve teşebbüsler için çoğu zaman en önemli girdi unsurlarından biri olarak adlandırıldığı bilinmektedir. Bir yandan teşebbüslerin çıktı pazarındaki rekabetçi güçleri açısından belirleyici olan çalışanlar diğer yandan teşebbüsler adına önemli maliyet kalemlerinden birini oluşturmaktadır. Emek için rekabet halinde olan teşebbüsler ise rekabet etmekten karşılıklı olarak vazgeçmek suretiyle özellikle çalışan hareketliliği ile ücretlere ve diğer çalışma koşullarına yönelik anlaşmalar yapabilmektedir.
- (97) Bu anlaşmaların başında ise çalışan ayartmama anlaşmaları ve ücret tespiti anlaşmaları gelmektedir. Ücret tespitine ilişkin anlaşmalar, çalışanlara ilişkin hassas

⁴² OECD 2006, Prosecuting Cartels without Direct Evidence, s. 117.

⁴³ Kurulun 14.12.2017 tarihli ve 17-41/640-279 sayılı kararı.

bilgilerin paylaşılması veya diğer çalışma koşullarının rakiplerce belirlenmesi şeklinde de vuku bulabilmektedir.⁴⁴ Nitekim ücrete ve işe alımlara ilişkin bilgi değişimi yapan işverenler, birbirlerinin uygulamalarını takip ederek çalışanlara rekabetçi bir ücret ödemekten kaçınmayı başarabilecektir. Doğrudan yahut üçüncü taraflar vasıtasıyla gerçekleştirilen bu tür bilgi değişimleri, ücret tespiti anlaşmasına hizmet eden kolaylaştırıcı bir eylem olarak nitelendirilebileceği gibi doğrudan rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma olarak da kabul edilebilecektir. Nitekim ABD Adalet Bakanlığı (*Department of Justice*, DOJ) ve ABD Federal Ticaret Komisyonu (*Federal Trade Commission*, FTC), hazırladıkları sağlık hizmetlerine yönelik bildiriye çalışanlara ilişkin bilgi paylaşımının rekabet karşıtı koordinasyonlar doğurabileceğini ve özellikle bilgi değişimi sonucunda doğacak bir ücret tespiti anlaşmasının *per se* ihlal kabul edileceğini ifade etmektedir.⁴⁵

- (98) İşgücü pazarına ilişkin literatür incelendiğinde, teşebbüsler arasında işgücü piyasalarına yönelik olarak gerçekleştirilen ücret tespiti anlaşmaları ve çalışan ayartmama anlaşmalarının pazarın alım tarafında kurulan kartellerden farklı olmadığı ifade edilmektedir. Pazarın alım ya da satım tarafında bulunmaları farklılığı dışında; çalışan ayartmama anlaşmaları ile müşteri/pazar paylaşımı anlaşmalarının ve ücret tespiti anlaşmaları ile fiyat tespiti anlaşmalarının temel bir farklılığının bulunmadığı kabul edilmektedir. Bu kapsamda Kurulun konuya ilk olarak değindiği karar 28.07.2005 tarihli ve 05-49/710-195 sayılı karardır. Kurul, değerlendirmesinde, oyuncu ücretlerinin rakipler arasında tespit edilmesinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında alım fiyatlarının belirlenmesi anlamına geleceğini ve bu tip bir anlaşmanın amaç bakımından rekabeti kısıtlayacağını ifade etmiştir.
- (99) Konteyner taşımacılığı yapan teşebbüslerin çalışan konumundaki şoförlerinin ücretlerini tespit etmesi hususunu ele alan 02.01.2020 tarihli ve 20-01/3-2 sayılı kararda ise işgücü piyasalarındaki anlaşmaların 4054 sayılı Kanun kapsamında ihlal yaratabileceği belirtilmiş ve ücret tespiti anlaşmalarının fiyat tespiti anlaşmalarıyla temel olarak benzer olduğu görüşü irdelenerek bu tip anlaşmaların amaç bakımından ihlal yaratacağı vurgulanmıştır.
- (100) Ayrıca, Kurulun yakın tarihli *Özel Hastaneler*⁴⁶ kararında “*Bununla birlikte çıktı pazarlarındaki kartelin tam simetriği olan ve aynı etkiyi üst pazarda (işgücü/girdi pazarında) doğuran girdi/alım kartelleri de açık ve ağır ihlal tanımı kapsamında ele alınabilmektedir. Keza ekonomi yazını bakımından da çıktı pazarındaki karteller ile girdi pazarındaki karteller arasında bir fark bulunmamakta, her iki tür kartel de rekabet hukukunun çıkış noktası olan yapay şekilde tekelleşme gücü kullanma imkânına kavuşmayı hedeflemekte ve tüketici (alım karteli bakımından üretici) faydasını ele geçirmeyi; rekabetçi dengeye göre kartel taraflarının pazarın karşı taraftaki oyuncuların zararına olacak şekilde daha yüksek bir fayda elde etmesini sağlamaktadır.*” ifadelerine yer verilerek işgücü piyasalarında gerçekleştirilen rakipler arası anlaşmaların açık ve ağır ihlaller kapsamında ele alınabileceği açık bir şekilde belirtilerek özel hastanelerin çalışanlarının “maaş skalalarını” belirlemek suretiyle işgücü piyasasındaki rekabeti sınırladıkları tespit edilmiş ve teşebbüslere idari para cezası uygulanmıştır.

⁴⁴OECD (2019), “*Competition Concerns in Labour Markets-Background Note*”, [https://one.oecd.org/document/DAF/COMP\(2019\)2/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DAF/COMP(2019)2/en/pdf), s. 19-21, Erişim Tarihi: 04.10.2024.

⁴⁵<https://www.justice.gov/atr/statements-antitrust-enforcement-policyin-health-care>, Bölüm 6, Erişim Tarihi: 04.10.2024.

⁴⁶ Kurulun 24.02.2022 tarihli ve 22-10/152-62 sayılı kararı.

- (101) Kurulun *Özel Okullar*⁴⁷ kararında da çalışanların ücretlerine yönelik bilgilerin rekabet açısından hassas bilgiler olduğu, bu nedenle bu türden bilgilerin rakipler arasında paylaşılmasının rekabet ihlali olarak değerlendirilebileceği ifade edilmiştir. Mevcut dosya açısından ilgili kararda önem taşıyan husus ise özel okullar arasında yapılan toplantılara yönelik olarak bu toplantılarda, okul ücretlerinin tespiti, maaş ve burs gibi temel rekabet parametrelerine ilişkin bilgi paylaşımı yapıldığından, bu bilgi değişimlerinin rekabeti kısıtlayıcı bir nitelik taşıyabilecekleri değerlendirmesidir. Bu değerlendirme ile Kurul maaş bilgilerini de rekabete duyarlı bilgiler arasında sayarak bu konudaki bilgi değişimlerinin ihlal yaratabileceğini açıkça ortaya koymuştur.
- (102) Yer verilen kararlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, bu türden anlaşmaların amaç bakımından rekabet ihlali oluşturduğu noktasında şüphe bulunmamaktadır. İşgücü piyasalarında ücret tespitine yönelik Kurul kararlarının yanında, diğer ülke yaklaşımlarına ve uygulamalarına da değinmek yerinde olacaktır.
- (103) 2016 yılında ABD’de FTC ve DOJ birlikte bir rehber doküman (Rehber) yayımlamış ve Rehber’de rakip firmalar arasında yapılan ve birbirlerinin çalışanlarını işe almama (çalışan ayartamama) ya da ücretlere ilişkin rekabet etmeme (ücret sabitleme) anlaşmalarının *per se* ihlal sayılacağı belirtilmiştir.⁴⁸ İspanya Rekabet Otoritesince alınan *Transitarios*⁴⁹ kararında, navlun sevkıyatı yapan teşebbüslerce oluşturulan kartel içerisinde çalışanların işe alınmasıyla ilgili şartlar üzerinde anlaşma yapıldığı tespit edilmiş ve rekabetin amaç bakımından kısıtlandığına hükmedilmiştir. Benzer şekilde Birleşik Krallık Rekabet Otoritesi (*UK Competition and Market Authority, CMA*) ve Fransa Rekabet Otoritesi de esasen fiyat anlaşmalarını inceledikleri manken ajanslarına yönelik kararlarında dolaylı olarak modellerin ücretlerinin belirlenmesi anlamına gelen anlaşmaları da inceleyerek amaç bakımından ihlal tespitinde bulunmuştur.⁵⁰
- (104) Son olarak CMA tarafından yakın bir tarihte yayımlanan İşverenlerin Rekabete Aykırı Davranışlardan Nasıl Kaçınabileceğine İlişkin Tavsiye Rehberi’nde⁵¹, çalışan ayartamama anlaşmaları, ücret tespiti anlaşmaları ve çalışanlara ilişkin hassas bilgilerin paylaşılması olarak üç ana rekabet karşıtı davranış türünden bahsedilerek bahse konu davranış türleri “iş karteli” olarak tanımlanmıştır.
- (105) Bu kapsamda, rekabete hassas bilgilerin paylaşılması eylemi de işgücü piyasası bakımından önem arz edebilecek bir husustur. Rekabet karşıtı etki doğurması bakımından bilgi değişimine konu olması yüksek risk taşıyan fiyat unsurunun işgücü piyasasındaki karşılığını işçi ücretleri oluşturmaktadır. Ücretlerin yanında işçilere sağlanan yan haklar, prim/ikramiye gibi ek ödemeler, işe alım stratejisine ilişkin hassas bilgiler de işgücü piyasasında rekabeti etkileyebilecek unsurlar arasındadır. Literatürde de işverenler arasında işçilere ilişkin ücret, tazminat vb. hassas bilgilerin değişiminin amacı veya etkisi bakımından rekabet ihlali oluşturabileceği ifade edilmektedir.⁵² Bunun gerekçesi, bilgi değişimi içinde bulunan işverenlerin rakiplerinin uygulamalarını

⁴⁷ Kurulun 03.03.2011 tarihli ve 11-12/226-76 sayılı kararı.

⁴⁸ DOJ-FTC Antitrust Guidance For Human Resource Professionals, 2016.

⁴⁹ Bkz. <https://www.cnmc.es/expedientes/s012008>; http://ec.europa.eu/competition/ecn/brief/04_2010/es_freight.pdf, Erişim Tarihi: 04.10.2024.

⁵⁰ Conduct in the Modelling Sector, Case CE/9859-14, Décision no 16-D-20 du (2016).

⁵¹ CMA (2023), “Guidance, Employers Advice on How to Avoid Anti-Competitive Behaviour”, <https://www.gov.uk/government/publications/avoid-breaking-competition-law-advice-for-employers/employers-advice-on-how-to-avoid-anti-competitive-behavior>, Erişim Tarihi: 04.10.2024.

⁵² HOVENKAMP, H. (2019), “Competition Policy for Labour Markets”, <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3421036>, Erişim Tarihi: 04.10.2024.

takip ederek işçilerine rekabetçi bir ücret ödemekten imtina edebilecek olmalarıdır.⁵³ Bilgi değişimi işverenler arasındaki ücret tespiti anlaşmalarının kolaylaştırıcı unsuru olarak değerlendirilebileceği gibi doğrudan rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma olarak da kabul edilebilecektir.

- (106) Rekabet hukukunda “anlaşma” kavramı geniş yorumlanmakta, anlaşmanın yazılı olması, hukuken geçerli olması veya bir yaptırım içermesi gerekmemektedir. Aksine 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinin, şekline bakılmaksızın, taraflar arasında rekabeti kısıtlayıcı bir irade uyuşmasını içeren, tüm anlaşma ve/veya uyumlu eylemleri kapsadığı kabul edilmektedir. Yine anlaşma tarafı herhangi bir teşebbüsün, anlaşmanın oluşumunda sınırlı katkı vermesi veya anlaşmayı tam olarak uygulamaması, teşebbüsün anlaşmanın tarafı olmadığı anlamına gelmemektedir.
- (107) Özetle; rekabet hukuku çerçevesinde bir anlaşma/uyumlu eylemden bahsedebilmek için bütünsel bir yaklaşımla ihlal tespiti yapılmaktadır. Bu bakımdan, dosya kapsamında elde edilen her türlü delilin, bir bütünün parçaları ve bütünü açıklamada kullanılan araçlar olduğunun göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

1.5.1.3. Yerinde İncelemede Elde Edilen Bulguların Değerlendirilmesi

- (108) Yerinde incelemede elde edilen bulgulara ilişkin değerlendirmeleri içeren özet tabloya aşağıda yer verilmiştir.

Tablo-2: Bulgu Değerlendirme Özet Tablosu

Bulgu Numarası	Yazışma Tarafları	Belge ile İlişkili Taraflar	İhlal Tarafları	İhlal Türü	İlgili Ürün Pazarı
Bulgu-1	ÇİMYA-KABET	ÇİMYA-KABET	ÇİMYA-KABET	Anlaşma, Müşteri Paylaşımı	Hazır Beton Üretimi ve Satışı
Bulgu-2	ACEMOĞULLAR-BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI-BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI-BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	Anlaşma	Hazır Beton Üretimi ve Satışı, Agrega Üretimi ve Satışı
Bulgu-3	ACEMOĞULLARI-BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI-BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI-BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	Anlaşma, Müşteri Paylaşımı	Hazır Beton Üretimi ve Satışı
Bulgu-4	ACEMOĞULLARI	ACEMOĞULLARI-BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK-ÇİMYA-ÇINARLAR-KABET-MABETAŞ	ACEMOĞULLARI-BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK-ÇİMYA-ÇINARLAR-KABET-MABETAŞ	Anlaşma, Çalışan Ücret Tespiti, Fiyat Tespiti	İşgücü Piyasası ve Hazır Beton Üretimi ve Satışı
Bulgu-5	ACEMOĞULLARI	ACEMOĞULLARI-BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK-ÇİMYA-	İhlal Yok	İhlal Yok	Hazır Beton Üretimi ve Satışı

⁵³ DAY, G. (2020), “Anticompetitive Employment”, <https://ssrn.com/abstract=3575809>, Erişim Tarihi: 04.10.2024.

		ÇİMKO-ÇINARLAR- ERVA-KABET- MABETAŞ			
Bulgu-6	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	Anlaşma, Müşteri Paylaşımı	Agrega Üretimi ve Satışı
Bulgu-7	ACEMOĞULLARI	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK- ÇİMBETON-KABET- MABETAŞ	İhlal Yok	İhlal Yok	Hazır Beton Üretimi ve Satışı
Bulgu-8	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	Anlaşma, Müşteri Paylaşımı	Agrega Üretimi ve Satışı
Bulgu-9	ÇİMYA-KABET	ÇİMYA-KABET	İhlal Yok	İhlal Yok	Hazır Beton Üretimi ve Satışı
Bulgu-10	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	Anlaşma, Fiyat Tespiti, Müşteri Paylaşımı	Agrega Üretimi ve Satışı
Bulgu-11	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	Anlaşma, Müşteri Paylaşımı	Agrega Üretimi ve Satışı
Bulgu-12	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK- ÇİMBETON	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK- RECYDIA- ÇİMBETON-ÇİMYA	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK- ÇİMBETON-ÇİMYA	Anlaşma, Müşteri Paylaşımı, Fiyat Tespiti	Hazır Beton Üretimi ve Satışı
Bulgu-13	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	İhlal Yok	İhlal Yok	Hazır Beton Üretimi ve Satışı
Bulgu-14	ACEMOĞULLARI	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK- ÇİMBETON-ÇİMKO- ÇİMYA-ÇINARLAR- ERVA-MABETAŞ	İhlal Yok	İhlal Yok	Hazır Beton Üretimi ve Satışı
Bulgu-15	ACEMOĞULLARI- ÇİMYA	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK	ACEMOĞULLARI- ÇİMYA	Anlaşma, Müşteri Paylaşımı	Hazır Beton Üretimi ve Satışı

		BÜTÜNLÜK- ÇİMBETON-ÇİMKO- ÇİMYA-ÇINARLAR- ERVA-MABETAŞ- KABET			
Bulgu-16	ACEMOĞULLARI- ÇİMYA	ACEMOĞULLARI- ÇİMYA	ACEMOĞULLARI- ÇİMYA	Anlaşma, Müşteri Paylaşımı	Hazır Beton Üretimi ve Satışı
Bulgu-17	ACEMOĞULLARI- ÇİMYA	ACEMOĞULLARI- ÇİMYA	ACEMOĞULLARI- ÇİMYA	Anlaşma, Müşteri Paylaşımı	Hazır Beton Üretimi ve Satışı
Bulgu-18	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	Anlaşma, Fiyat Tespiti, Müşteri Paylaşımı	Agrega Üretimi ve Satışı
Bulgu-19	ACEMOĞULLARI	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	ACEMOĞULLARI- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK	Anlaşma	Hazır Beton Üretimi ve Satışı
Bulgu-20	ÇİMYA-KABET	ÇİMYA-KABET	ÇİMYA-KABET	Anlaşma, Müşteri Paylaşımı	Hazır Beton Üretimi ve Satışı

Bulgu-1'e İlişkin Değerlendirmeler:

- (109) Bulgu-1, ÇİMYA (....) ile KABET (....) arasında 15.11.2021 tarihinde yapılan WhatsApp yazışmasından oluşmaktadır. ÇİMYA yetkilisi, (....) isimli müşterinin KABET'in müşterisi olup olmadığını sormakta ve müşterinin kendilerinden fiyat istediğini belirtmektedir. KABET (....) müşterinin kendi müşterileri olduğunu, müşteri ile sözleşme yenilendiğinden teklife koymak için müşterinin fiyat istemiş olabileceğini ifade etmektedir. Buna ek olarak KABET yetkilisi (....) tarafından kullanılan "*Pompalı c30 300 TL verirsene sevinirim*" ifadesi ile ilgili müşteriye ÇİMYA tarafından verilmesi istenen fiyat teklifi seviyesi belirtilmektedir. ÇİMYA yetkilisi (....)'ın da bu isteği olumlu bir mesajla karşıladığı görülmektedir.
- (110) Söz konusu yazışmada ÇİMYA ve KABET'in müşterilere verilecek tekliflere yönelik iletişim halinde olduğu görülmektedir. Bu kapsamda anılan teşebbüsler arasında müşterinin hangi teşebbüsün müşterisi olduğunun sorgulanması ve taraflar arasında verilecek teklife ilişkin uzlaşma sağlanması dikkat çekmektedir. Bu anlamda söz konusu bulgu, KABET ve ÇİMYA'nın bir müşteri paylaşımı anlaşmasına taraf olmak suretiyle hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış olabilecekleri şüphesiyle incelemeye alınmıştır.
- (111) Öncelikle söz konusu bulgu incelendiğinde, Bulgu-1'in rakipler arasında gerçekleşen bir iletişim delili olduğu ve ÇİMYA ile KABET arasındaki müşteri paylaşımına yönelik irade uyuşmasını ortaya koyduğu görülmektedir. Nitekim ilgili bulgu incelendiğinde, ÇİMYA yetkilisinin –(....) isimli müşterinin kendilerinden fiyat teklifi talep etmesi üzerine- ilgili müşterinin KABET'in müşterilerinden birisi olup olmadığını sorguladığı, akabinde KABET yetkilisi tarafından müşterinin kendi müşterisi olduğunun ifade edildiği ve ilgili müşteriye ÇİMYA tarafından verilmesi istenen fiyat teklifi seviyesinin belirtildiği, yazışmanın devamında ise ÇİMYA yetkilisinin bu talebi olumlu karşıladığı

görülmektedir. Bu anlamda söz konusu yazışmanın ÇİMYA ve KABET arasındaki müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını ortaya koyduğu değerlendirilmektedir.

(112) Bulguya ilişkin olarak KABET tarafından gönderilen yazılı savunmada; KABET'in müşteri portföyünde ve ticari kayıtlarında (....) isimli bir müşterinin yer almadığı ve yazışmada yer alan görüşmenin belirtilen tarihlerdeki fiyatlar göz önünde bulundurulduğunda gerçek olma ihtimalinin söz konusu olmadığı ifade edilmiştir. Yazılı savunmanın ekinde yer verilen dört adet fatura örneği incelendiğinde, 17-22 Kasım 2021 tarih aralığındaki faturalarda C30 türü hazır beton ürününün birim fiyatının 220-241 TL fiyat aralığında değişkenlik gösterdiği görülmektedir.

(113) ÇİMYA tarafından gönderilen yazılı savunmada ise;

- Söz konusu bulguda ÇİMYA'nın rekabet ihlaline yönelik herhangi bir girişiminin bulunmadığı, yazışma taraflarının uzun süredir aynı sektörde faaliyet göstermeleri sebebiyle ilgili yazışmanın birbiriyle dost olan iki kişi arasında gerçekleşen bir sohbet niteliğinde olduğu, kaldı ki soruşturma açılmasına karar verilen diğer 7 teşebbüs ile ÇİMYA arasında bir paylaşımın ya da rekabet ihlaline yönelik bir girişimin olmadığı,
- Bulguda (....)'in geçmişte adını duyduğu (....)'e halen kim tarafından satış yapıldığını hatırlayamaması üzerine merakını gidermek için (....) ile iletişime geçtiği, kaldı ki KABET ile (....) arasındaki sözleşmelerin ilgili bulgu tarihinden önceki bir dönemde yenilendiği, yazışmanın yapıldığı tarihte ise fiyat tespitini ya da müşteri paylaşımını gösteren herhangi bir durumun söz konusu olmadığı,
- Ayrıca (....) tarafından ifade edilen hususların (....) tarafından, "Eyy.", "Anladım" gibi ifadelerle geçirildiği,
- (....)'in, ÇİMYA'dan talep ettiği fiyat teklifini, sadece kendi dosyalarını tekemmül ettirmek için talepte bulunduğu, zira (....)'in hazır beton temini için KABET'i seçmiş olduğu,
- ÇİMYA'nın satış faturasından ayrı olarak pompa hizmeti faturası da kestiği, bu bakımdan pompa hizmet bedeli ile birlikte C30 türü hazır betonun toplam satış tutarının bulguda belirtilenin aksine 300 TL'nin üzerinde bir tutar olduğu, bu durumun ise ÇİMYA'nın bir anlaşmanın içerisinde olmadığını ve serbest piyasa koşullarında satışlarını gerçekleştirdiğini açıkça ortaya koyduğu

ifade edilmiştir. Bununla birlikte, ÇİMYA tarafından 28.08.2024 tarihli ve 55689 sayılı yazı ile gönderilen açıklamada, yazılı savunmalarında (....) isminin sehven kullanıldığı, ilgili firmanın isminin (....) olarak dikkate alınması gerektiği ifade edilmiştir.

(114) Bulguda adı geçen (....) isimli müşteri soruşturma bildiriminde sehven (....) olarak yazılmış olup teşebbüs savunmaları da bu kapsamda (....) isimli müşteri üzerinden yapılmıştır. Bu nedenle somut olayın ne şekilde cereyan etmiş olduğunun anlaşılabilmesi adına, ilgili bulgu kapsamında (....) isimli teşebbüsten, 15.11.2021 tarihli Bulgu-1'i içine alan tarihler arasında hangi teşebbüsten hazır beton sağladığına ve hazır beton tedarikine ilişkin teşebbüsler tarafından yapılan fiyat tekliflerine yönelik bilgi talebinde bulunulmuştur. (....) tarafından gönderilen cevabi yazı incelendiğinde; teşebbüsün söz konusu döneme ilişkin hazır beton alımlarının iki ayrı ihale ile yürütüldüğü, ilk ihalenin Nisan-Eylül 2021 tarih aralığını, ikinci ihalenin ise Kasım 2021-Ocak 2022 tarih aralığını kapsadığı, iki ihale kapsamında da hazır betonun KABET'ten temin edildiği anlaşılmaktadır. Ayrıca söz konusu ihalelere verilen teklifler incelendiğinde, ilk ihaleye KABET, ACEMOĞULLARI, (....) ve ÇINARLAR tarafından;

ikinci ihaleye ise KABET, ACEMOĞULLARI ve ÇINARLAR tarafından fiyat teklifi verildiği görülmektedir. Bu kapsamda nihai olarak söz konusu müşterinin bulgu tarihini de içerisine alan tarih aralığında hazır betonu KABET'ten temin ettiği, ÇİMYA tarafından ise söz konusu müşteriye herhangi bir fiyat teklifi sunulmadığı görülmektedir.

- (115) Ayrıca KABET tarafından yapılan pompalı C30 türü hazır beton fiyat teklifleri incelendiğinde, ilk ihalede birim fiyatın 210 TL, ikinci ihalede ise 241,5 TL olduğu görülmektedir. Aynı ihalelerde rakip teşebbüslerin yapmış olduğu fiyat teklifleri incelendiğinde ise, ilk ihalede 216-234 TL aralığında, ikinci ihalede 270-277 TL aralığında fiyat teklifleri yapıldığı görülmektedir. Fiyat seviyelerine ilişkin olarak KABET'in yazılı savunması incelendiğinde, yazışma tarihlerindeki fiyatlar göz önünde bulundurulduğunda yazışmada belirtilen fiyatın gerçek olma ihtimalinin söz konusu olmadığı ifade edildiği ve belirtilen tarihlerde C30 türü hazır beton ürününün birim fiyatının 220-241 TL fiyat aralığında değişkenlik gösterdiğine ilişkin faturalar sunulduğu görülmektedir. Öte yandan yazışma incelendiğinde, yazışmada KABET yetkilisinin *"Pompalı c30 300 TL verirsən sevinirim"* ifadesini ÇİMYA'ya yönelik olarak kullandığı görülmektedir. Bu kapsamda KABET'in -kendisinin fiyat teklifi yaptığı müşterisinin başka bir hazır betoncu ile anlaşmaması bakımından- ÇİMYA'dan daha yüksek bir fiyat teklifinde bulunmasını talep etmesi ÇİMYA ve KABET'in rekabet karşıtı bir anlaşmanın tarafları olduğuna işaret etmektedir. Zira böyle bir senaryoda ilgili müşterinin ÇİMYA'yı tercih etme ihtimali azalacaktır. Bu çerçevede KABET'in fiyat seviyelerine ilişkin savunmasının kabul edilemeyeceği değerlendirilmektedir.
- (116) ÇİMYA'nın savunmasına bakıldığında ise, ilgili tarihlerde ÇİMYA'nın pompa hizmet bedeli ile birlikte C30 türü hazır betonun toplam satış tutarının bulguda belirtilenin aksine 300 TL'nin üzerinde bir tutar olduğu, bu durumun ise ÇİMYA'nın bir anlaşmanın içerisinde olmadığını gösterdiği ifade edilmektir. Mevcut durum incelendiğinde, ilgili tarih aralığında (...) isimli müşteriye ÇİMYA tarafından herhangi bir fiyat teklifinde bulunulmadığı görülmektedir. Diğer hazır beton üreticileri tarafından yapılan fiyat teklifleri incelendiğinde ise, ilk ihalede 210-234 TL aralığında, ikinci ihalede 241-277 TL aralığında fiyat teklifleri yapıldığı görülmektedir. Bu kapsamda, söz konusu fiyatların ÇİMYA tarafından belirtilen 300 TL'nin üzerinde bir tutardan önemli seviyede düşük olduğu görülmektedir. Ayrıca yazışmada KABET yetkilisinin *"Pompalı c30 300 TL verirsən sevinirim"* şeklindeki talebine ÇİMYA yetkilisi tarafından *"Anladım"* şeklinde bir cevap verilerek taraflar arasındaki irade uyuşmasının da sağlandığı görülmektedir. Her ne kadar ÇİMYA yetkilisi tarafından ilgili ifadelerin KABET yetkilisinin taleplerini geçiştirmek amacıyla kullanıldığı ifade edilse de, (...) isimli müşteriye herhangi bir fiyat teklifinde de bulunulmadığı görülmektedir. Taraflar arasındaki iletişimin esas amacını müşterinin KABET'ten ürün sağlamaya devam etmesi oluşturmaktadır. Bu açıdan ÇİMYA'nın ilgili iletişim sonrası müşteriye yüksek bir teklif yapması ile herhangi bir fiyat teklifi yapmaması arasında rekabet karşıtı uzlaşmanın amacı açısından pratik bir farklılık bulunmamaktadır. Bu kapsamda ÇİMYA'nın ilgili savunmalarının da kabul edilebilir olmadığı değerlendirilmektedir.
- (117) Bulgu-1 kapsamındaki tüm hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde, ilgili bulgunun ÇİMYA ve KABET arasındaki müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını ortaya koyduğu, bu kapsamda ÇİMYA ve KABET'in müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olarak hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtladıkları kanaatine ulaşılmıştır.

Bulgu-2'ye İlişkin Değerlendirmeler:

- (118) Bulgu-2, ACEMOĞULLARI (....) ile BETONTEK yetkilisi (....)⁵⁴ arasında 03.01.2022 tarihinde yapılan WhatsApp yazışmasından oluşmaktadır. Anılan yazışmada BETONTEK yetkilisi (....) ACEMOĞULLARI (....) hazır beton fiyatlarına ilişkin fikrini ve bir “*toplama*” olursa katılıp katılmayacağını sorduğu görülmektedir. (....) karşılık olarak “*Yok Başkan*”, “*Çok toplandık ama*”, “*Hiç bir şey gerçekleşmiyor*” ifadelerini sarf etmektedir. Bu ifadelerden hazır beton fiyatlarının belirlenmesine yönelik bazı teşebbüsler arasında birden fazla toplantı gerçekleştirildiğine yönelik şüphe oluşmuştur. (....) ise “*en azından bi fiyat koyalım*” ifadesiyle karşı tarafın toplantılar sonucunda alınan kararların uygulanmamasına ilişkin şikâyetini, en azından fiyatların belirlenebileceğine yönelik bir fikirle karşıladığı anlaşılmaktadır. Ayrıca “*çarşamba akşamı*” ifadesiyle ilgili toplantının tarihinin belli olduğu ve yazışmanın devamında BETONTEK yetkilisinin ACEMOĞULLARI yetkilisini toplantıya katılımı adına ikna etmeye çalıştığı görülmektedir.
- (119) Buna ek olarak, anılan yazışmalar dışında taraflar arasında hazır beton üretiminde girdi olarak kullanılan agrega fiyatlarına ilişkin fiyat listelerinin de paylaşıldığı görülmektedir. Zira söz konusu yazışmada BETONTEK yetkilisi (....) tarafından (....) ve NORM MADEN'e ait güncel agrega fiyat listesinin ACEMOĞULLARI (....) ile paylaşıldığı görülmektedir.
- (120) Öncelikle, mevcut dosya bakımından BETONTEK ve NORM MADEN'in ortaklık yapısına ve çalışanlarına ilişkin bilgi verilmesinde fayda bulunmaktadır. NORM MADEN'in hissedarları (....) (%(....)) ve (....) (%(....)); BETONTEK'in hissedarları ise (....) (%(....)) ve (....) (%(....)) oluşmaktadır. Bu doğrultuda (....) bahsi geçen her iki teşebbüsün de ortağı olduğu görülmektedir. Ayrıca BETONTEK vekili tarafından gönderilen cevabi yazıda NORM MADEN'in hissedarı olan (....) BETONTEK'in hissedarı olan (....) kardeşi olduğu ifade edilmiştir. Nihai olarak iki şirketin çalışanları incelendiğinde de şirket çalışanlarının şirketin ortakları ile aile bağlarının bulunduğu, her iki teşebbüsün ortaklarından birinin aynı kişi, diğer ortakların ise kardeş olduğu ve NORM MADEN'in agrega üretimi ve satışı alanında faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca yerinde incelemelerde elde edilen bazı bulgulara (....) tarafından her iki teşebbüs adına da yazışmalar yapıldığı görülmektedir. Bu kapsamda BETONTEK vekili tarafından sunulan cevabi yazıda; adı geçen teşebbüslerin aile şirketi bünyesinde oldukları ve aralarında ticari faaliyet bulunduğu ancak farklı kuruluşlar olarak ticari faaliyet yürüttükleri ifade edilmektedir. Bu çerçevede söz konusu teşebbüslerin ortak bir hissedara sahip olmaları, hissedarlarının ve çalışanlarının aile bağlarının bulunması ve bu sebeple aralarında bir çıkar birliği bulunması nedeniyle BETONTEK ile NORM MADEN'in aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer aldığı değerlendirilmektedir. Bu kapsamda her ne kadar BETONTEK vekili tarafından gönderilen cevabi yazıda (....) NORM MADEN çalışanları arasında ismine yer verilmese de, agrega ürününe ilişkin rekabet ihlali şüphesi doğuran bulguların tamamının (....) ile ACEMOĞULLARI (....) arasındaki iletişime yönelik olduğu görülmektedir. Bu bakımdan (....) NORM MADEN'i de temsil ettiği kanaatine varılmakta ve söz konusu bulgular BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'e atfedilecek şekilde değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, BETONTEK ve NORM MADEN isimli teşebbüsler Bulgu-2 ve devamında yer alan diğer bulgulara faaliyet gösterdikleri sektörlerle göre BETONTEK ya da NORM MADEN ünvanlarıyla ayrı ayrı kullanılsalar

⁵⁴ Söz konusu kişi BETONTEK çalışanı olmakla birlikte BETONTEK (....) ve NORM MADEN (....) kardeşidir.

da her bir bulgu kapsamında ulaşılan sonuçlar BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'e atfedilecektir.

(121) Bu anlamda Bulgu-2 kapsamında,

- ACEMOĞULLARI ve BETONTEK'in hazır beton ürünlerine ilişkin fiyatların rakiplerce belirlenmesine yönelik toplantılara katılarak bir fiyat tespiti anlaşmasına taraf olmak suretiyle hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış olabilecekleri şüphesi ile
- Agregatör üretim ve satışı pazarında faaliyet gösteren ACEMOĞULLARI ile NORM MADEN arasında güncel fiyatlara yönelik bir bilgi değişimi sağlandığı ve bu tip bir bilgi değişiminin rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmanın yürütülmesine yönelik olarak yapılmış olabileceği şüphesi

oluşmuş ve anılan bulgu bu kapsamda incelenmiştir.

(122) Bulgu özelinde ACEMOĞULLARI tarafından yapılan yazılı savunmada özetle; 03.01.2022 tarihli yazışmada BETONTEK yetkilisi (...) tarafından ısrarlı bir şekilde ACEMOĞULLARI'nın fiyatlara yönelik olarak gerçekleştirilmesi planlanan toplantıya davet edildiği, ancak ACEMOĞULLARI tarafından toplantıya katılım davetinin reddedildiği ve ACEMOĞULLARI'nın herhangi bir toplantıya katılım sağlamadığı, ayrıca teşebbüsün toplantının gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği hakkında da bilgi sahibi olmadığı belirtilmiştir. Öte yandan NORM MADEN tarafından bulgu özelinde bir savunma yapılmamıştır.

(123) Rekabet hukuku literatüründe bilgi değişimi, aynı pazarda faaliyet gösteren iki veya daha fazla teşebbüsün tek yanlı yahut karşılıklı olarak, rekabetçi kararlarına etki eden her türlü ticari bilgilerini paylaşmaları olarak tanımlanabilmektedir. Yatay Kılavuz'un 67. paragrafında fiyata, miktara, müşterilere, maliyetlere, cirolara, satışlara, alımlara, kapasiteye, ürün niteliklerine, pazarlama planlarına, risklere, yatırımlara, teknolojilere, AR-GE programlarına ilişkin ve benzeri bilgiler rekabete duyarlı bilgi olarak sayılmış, fiyat ve miktara ilişkin bilgilerin stratejik niteliği en yüksek bilgiler olduğu, bunları maliyete ve talebe ilişkin bilgilerin takip ettiği belirtilmiştir.

(124) Bulgu-2 kapsamındaki bilgi değişimi incelendiğinde, (...) tarafından (...) ve NORM MADEN'e ait çeşitli agregatör türlerini (duvar taşı, kum, taş tozu vs.) de içeren güncel agregatör fiyat listesinin ACEMOĞULLARI (...) ile paylaşıldığı görülmektedir. Söz konusu bilgilerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, teşebbüslere agregatör pazarında her bir alt ürün grubu özelinde uygulanabilecek satış fiyatı hakkında bir öngörü oluşturduğu ve pazarın şeffaflığını artırdığı, bu kapsamda söz konusu bilginin rekabete hassas bilgi niteliği taşıdığı değerlendirilmektedir. Öte yandan paylaşılan fiyat bilgisine ilişkin ACEMOĞULLARI yetkilisi tarafından herhangi bir geri dönüş yapıp yapılmaması hususu önem arz etmemektedir. Nitekim öğretide de rakibinin satış fiyatı ile ilgili bilgiyi haiz olan teşebbüsün, bilgiden bağımsız olarak fiyatlama davranışı içinde bulunamayacağı kabul edilmektedir. Bu nedenle bu tür bir bilgi değişiminin tespiti halinde, ilgili pazarın yapısına, rekabeti kısıtlayıcı bir etkinin olup olmadığına, taraflar arasında gerçekleştirilen iletişimlerin niteliğine veya sayısına bakılmaksızın, bilgiyi paylaşan ve bu bilginin kendisine ulaşmasına açıkça itiraz etmeyen bütün taraflar ilgili davranıştan sorumlu tutulmaktadır.

(125) Buna ek olarak, ayrıntılarına aşağıda yer verilecek ACEMOĞULLARI ile NORM MADEN hakkında elde edilen diğer bulgular incelendiğinde, Bulgu-6 ve 10'un ACEMOĞULLARI ve NORM MADEN arasındaki fiyat tespiti ve/veya müşteri

paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını ortaya koyduğu, bu kapsamda söz konusu teşebbüslerin fiyat tespiti ve/veya müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olarak agrega üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtladıkları değerlendirilmiştir. Bulgu-2 incelendiğinde ise, NORM MADEN yetkilisi tarafından ACEMOĞULLARI yetkilisine güncel agrega satış fiyatlarının gönderildiği görülmektedir. Bu anlamda delillerin bütüncül değerlendirilmesinin bir sonucu olarak aşağıda ele alınacak rekabet karşıtı anlaşma ile Bulgu-2’de yer alan hususların aynı çerçevede ele alınması gerekmektedir. Diğer bir deyişle Bulgu-2’de yer verilen bilgi değişimi taraflar arasındaki genel uzlaşmanın dışında kalacak bağımsız bir eylem olarak değerlendirilemeyecektir. Bu çerçevede Bulgu-2 kapsamında rakipler arasında rekabete hassas bilgilerin değişimine yol açan eylemin ACEMOĞULLARI ile NORM MADEN arasındaki rekabet karşıtı anlaşmanın yürütülmesini sağlamaya yönelik yapıldığı değerlendirilmektedir.

- (126) Bulgu-2 ayrıca hazır beton üretimi ve satışı pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler arasında hazır beton ürünlerine ilişkin fiyatların rakiplerce belirlenmesine yönelik birtakım toplantıların gerçekleştiğini göstermesi bakımından önem arz etmektedir. Her ne kadar ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada ACEMOĞULLARI tarafından toplantıya katılım davetinin reddedildiği ve ACEMOĞULLARI’nın herhangi bir toplantıya katılım sağlamadığı ifade edilmiş olsa da bulgunun içeriği incelendiğinde geçmiş tarihlerde de bazı teşebbüsler arasında birden fazla toplantı gerçekleştirildiği ve bu toplantılara ACEMOĞULLARI’nın ve BETONTEK’in katılım sağladığı anlaşılmaktadır. Nitekim Bulgu-2 incelendiğinde BETONTEK yetkilisi tarafından ACEMOĞULLARI yetkilisinin toplantıya katılması konusunda ısrar edildiği görülmekte ve (...) tarafından ise bu talep *“Çok toplandık ama”, “Hiç bir şey gerçekleşmiyor”* şeklinde cevaplanmaktadır. Ayrıca Bulgu-12 incelendiğinde, ACEMOĞULLARI ve BETONTEK’in bu tip toplantılara ilişkin iletişim halinde olduğu görülmektedir. Benzer şekilde Bulgu-4 ve 19 incelendiğinde de toplantıya katılım sağlayan taraflar arasında BETONTEK ve ACEMOĞULLARI’nın olduğu görülmektedir. Öte yandan ilgili bulgu kapsamında hazır beton ürünlerine ilişkin fiyatların rakiplerce belirlenmesine yönelik bu toplantılara katılım konusunda soruşturma tarafı diğer teşebbüslere ilişkin bir çıkarım yapılamamaktadır.

- (127) Sonuç olarak söz konusu bulgu kapsamındaki tüm hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde;

- BETONTEK VE NORM MADEN’DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK ile ACEMOĞULLARI arasında güncel agrega satış fiyatlarına yönelik rekabete hassas bir bilgi değişiminin gerçekleştiği, bu bilgi değişiminin agrega üretimi ve satışı pazarındaki rekabet karşıtı bir anlaşmanın yürütülmesine yönelik yapıldığı, dolayısıyla söz konusu teşebbüslerin agrega üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış oldukları,
- Hazır beton sektöründeki fiyatların belirlenmesine yönelik hazır beton üreticileri arasında birtakım toplantıların gerçekleştiği, söz konusu toplantılara ACEMOĞULLARI’nın ve BETONTEK VE NORM MADEN’DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK’ün katılım sağlayarak hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış oldukları

kanaatine ulaşılmıştır.

Bulgu-3'e İlişkin Değerlendirme:

- (128) Bulgu-3, ACEMOĞULLARI (....) ile BETONTEK yetkilisi (....) arasında 05.01.2022 ile 20.01.2022 tarihleri arasında yapılan WhatsApp yazışmalarından oluşmaktadır. Anılan yazışmada yer alan, “Gardaş (....) c25 440 TL verdik”, “Siz 400tl mi verdiniz”, “biz de 430 dedik” ve “bana dediler Acemoğlu niye 510 demiş, bende dedim acemoğlu 1 aydır görüşüyorumuş, hatta önceden fiyat vermiş” ifadelerinden (....) isimli bir müşteriye verilen teklifler üzerinden fiyat seviyelerinin konuşulduğu anlaşılmaktadır. Yazışmada ACEMOĞULLARI ve BETONTEK müşteriye verilen fiyat tekliflerini birbirleriyle paylaşmakta, daha sonra müşteriye KABET tarafından beton sağlandığının (yahut sağlanacağına) anlaşılması üzerine (....) tarafından o halde müşteriye beton sağlanmayacağı ifade edilmektedir.
- (129) 14.01.2022 tarihli yazışmada ise (....) isimli müşteriye ACEMOĞULLARI tarafından verilen 510 TL'lik teklifin BETONTEK yetkilisi (....) başka teşebbüslerce sorulduğu anlaşılmaktadır. Anılan sorunun nedeninin ACEMOĞULLARI'nın fiyatının görece düşük kalmasından kaynaklı olabileceği değerlendirilmektedir. Zira devam eden yazışmada (....) tarafından ACEMOĞULLARI'nın verdiği fiyatın, teklifin bir ay önce verilmesinden kaynaklı olduğu ve müşterinin mağdur olmamasının istenmesine bağlandığı görülmektedir.
- (130) Ayrıca ACEMOĞULLARI ve BETONTEK arasında konusu belli olmayan bir toplantının iptal olduğuna ilişkin iletiler görülmekte, iptalin nedeni 2-3 kişinin il dışında olmasına bağlanmaktadır. (....) ve (....) arasındaki yazışmalara dayanan bütün bulgular dikkate alındığında bu toplantının hazır beton üreticileri arasındaki bir toplantı olabileceği şüphesi oluşmuştur.
- (131) Sonuç olarak, Bulgu-3 kapsamında ACEMOĞULLARI ve BETONTEK'in hazır beton ürünlerine ilişkin müşterilere yapılan teklifleri birbirleri ile paylaştığı görülmekte olup bu tip bir bilgi değişiminin taraflar arasındaki rekabet karşıtı bir anlaşmanın yürütülmesini sağlamaya yönelik yapılmış olabileceği şüphesi oluşmuştur. Bulgu kapsamında ayrıca 20.01.2022 tarihli yazışmada hazır beton üreticileri arasında rekabete aykırı hususların görüldüğü bir toplantının yapılmış olabileceği şüphesi de oluşmuştur. Anılan bulgu bu şüpheler üzerine incelemeye alınmıştır.
- (132) Söz konusu bulguya yönelik olarak ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada özetle; Bulgu-3'te yer alan yazışmaların ACEMOĞULLARI tarafından kendi müşterilerine diğer hazır beton üreticileri tarafından koordineli bir şekilde düşük fiyat teklifi verilip verilmediğinin tespit edilmesi amacıyla gerçekleştirildiği, öte yandan bulguda bahsi geçen toplantının gerçekleşmediği ve ACEMOĞULLARI'nın bu yönde bir katkı sağlamadığı ya da herhangi bir aksiyon almadığı ifade edilmiştir. Bununla birlikte BETONTEK tarafından bulgu özelinde yapılan bir savunma bulunmamaktadır.
- (133) ACEMOĞULLARI'nın yukarıda yer verilen savunmasına ilişkin olarak bulgu içeriği incelendiğinde, ACEMOĞULLARI ve BETONTEK'in hazır beton ürünlerine ilişkin müşterilere yapılan teklifleri birbirleri ile paylaştığı görülmektedir. Söz konusu bilgiler henüz teklif verme aşamasındaki müşterilere ve verilen fiyat tekliflerine ilişkin olup rekabete hassas bilgi niteliği arz etmektedir. Bu tip bilgilerin rakipler arasında paylaşılması pazardaki şeffaflığı artırarak pazarı rakipler arası koordinasyona elverişli hale getirebilecektir.
- (134) Buna ilaveten taraflar arasındaki diğer yazışmalardan, ACEMOĞULLARI ile BETONTEK tarafından hazır beton üretimi ve satışı pazarında müşteri paylaşımında bulunduğu (Bulgu-12) ve hazır beton ürünlerine ilişkin gerek fiyatların rakiplerce

belirlenmesine gerekse müşteri paylaşımına yönelik rakipler arasında gerçekleşen toplantılara katılım sağlandığı (Bulgu-2 ve 12) görülmektedir. Bu çerçevede, Bulgu-3 kapsamındaki müşterilere verilen fiyat tekliflerine ilişkin bilgi değişiminin de söz konusu teşebbüsler arasındaki müşteri paylaşımına ilişkin rekabet karşıtı anlaşmanın yürütülmesini sağlamaya yönelik yapılmış olduğu değerlendirilmektedir.

- (135) Ayrıca 20.01.2022 tarihli yazışmada, konusu belli olmayan bir toplantının iptal olduğuna ve iptalin nedeninin 2-3 kişinin il dışında olmasına bağlandığı görülmektedir. Bulgu içeriğinden toplantının konusuna ve taraflarına yönelik net bir tespit yapılamamakta olup söz konusu bulgunun rakipler arasında rekabete aykırı hususların görüldüğü bir toplantı yapıldığına dayanak teşkil etmeye yeterli olmadığı değerlendirilmektedir.
- (136) Sonuç olarak Bulgu-3 kapsamındaki tüm hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde, ACEMOĞULLARI ile BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK arasında müşterilere yapılan fiyat tekliflerine yönelik rekabete hassas bilgi değişiminin gerçekleştiği, bu bilgi değişiminin de söz konusu teşebbüsler arasındaki müşteri paylaşımına ilişkin rekabet karşıtı anlaşmanın yürütülmesini sağlamaya yönelik yapılmış olduğu, dolayısıyla söz konusu eylem ile ACEMOĞULLARI ve BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'ün hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtladıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Bulgu-4'e İlişkin Değerlendirme:

- (137) Bulgu-4, ACEMOĞULLARI (....) ile ACEMOĞULLARI çalışanı (....) arasında 10.02.2022 tarihinde yapılan WhatsApp yazışmasından ve yazışmanın akabinde (....) tarafından (....) gönderilen üç adet fotoğraftan oluşmaktadır. Yazışma kapsamında yer verilen fotoğraflarda, hazır beton üreticisi teşebbüslerin istihdam ettiği bazı çalışan gruplarına yönelik ücret/prim bilgilerine rakip teşebbüsler özelinde yer verildiği, bu çalışan gruplarına ödenen ücretlerin ortalamasının tespit edildiği ve yapılan bir çalışma sonrasında ünvanlar özelinde ödenecek ücretlere yer verildiği görülmektedir.
- (138) Bu doğrultuda anılan bilgilerin kamuya açık bilgiler olmadığı, temel ücret ve prim kırılımı ile farklı çalışan gruplarına yönelik ayrıntılı veri içerdiği ve Bulgu-4'te yer alan yazışmalar dikkate alındığında; bulguda adı geçen teşebbüslerin yetkililerinin ilgili toplantıda hazır bulunduğu ve rekabete hassas bir veri olan ayrıntılı ücret bilgilerini rakiplerle paylaştığına yönelik doğan şüphe üzerine söz konusu bulgu incelemeye alınmış ve bu kapsamda Kurul, 15.02.2024 tarihli ve 24-09/160-M sayılı kararı ile ACEMOĞULLARI, BETONTEK, KABET, ÇİMYA, ÇINARLAR ve MABETAŞ hakkında işgücü pazarında rekabet karşıtı bir anlaşmanın tarafı olarak bilgi değişimi yapmak ve işçi ücretlerini tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına ve açılan soruşturmanın 2023-4-048 sayılı dosya altında yürütülen soruşturma ile birleştirilmesine karar vermiştir.
- (139) İşgücü pazarında rekabet karşıtı bir anlaşmanın tarafı olarak işçi ücretlerini tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik açılan soruşturma kapsamında ÇINARLAR, ÇİMYA, KABET ve MABETAŞ tarafından yapılan savunmalarda genel olarak⁵⁵;
- 10.02.2022 tarihli WhatsApp yazışmasında yer alan mikserci, pompacı, santralci gibi personel gruplarının maaş ve prim ücretlerinin belirlenmesine

⁵⁵ İlgili bulgu kapsamında ACEMOĞULLARI ve BETONTEK birinci yazılı savunmalarını sunmamıştır.

ilişkin ACEMOĞULLARI yetkilisi ile ACEMOĞULLARI çalışanı arasındaki iletişimin bir iç yazışma niteliğinde olduğu,

- Bulguya konu toplantıya ilgili tarafların hiçbir çalışanın ve yetkilisinin katılmadığı, bu nedenle ilgili bulgunun ilgili taraflar ile herhangi bir bağlantısının bulunmadığı, yazışmanın tek başına ihlal isnat etmeye ve hukuken makul şüphe oluşturmaya yeterli olmadığı, bu bağlamda bulguya konu yazışmanın yalnızca yazışma taraflarını bağlayabileceği

ifade edilmiştir. Öte yandan ÇİMYA, KABET ve MABETAŞ tarafından yapılan savunmalarda özetle;

- Hazır beton sektöründe çalışan personellerin çoğunun birçok farklı teşebbüsün santralinde de çalışmış olmasından dolayı yalnızca bir telefon açılarak ilgili bilgilerin rahatlıkla öğrenilebileceği, dolayısıyla hazır beton üreticilerinin ilgili personellere ne kadar maaş ve prim verildiğini öğrenmek için özel bir toplantı yapmaya gerek duymayacakları,
- Ücretlerin düşük belirlenmesi çalışanların rakip teşebbüslere geçmelerine yol açacağından ücretlerin makul seviyelerde olmasının bir zorunluluk olduğu, aynı işle iştigal eden çalışanların farklı firmalarda olsalar bile birbirleriyle temas halinde bulundukları, çoğu çalışanın birbirini tanıdığı ve aldıkları ücretlerin miktarlarını birbirleriyle paylaştığı, dolayısıyla ACEMOĞULLARI'nın çalışan ücretlerini ilgili taraflardan değil çalışanlarından temin etmiş olabileceği

ifade edilmiştir. İlaveten ÇINARLAR tarafından yapılan savunmada özetle;

- ÇINARLAR'ın personel ücretlerini asgari ücret oranına göre güncelleyerek belirlediği, bu çerçevede diğer teşebbüslerin ödediği maaş ve ücretlerin ÇINARLAR ile bağdaştırılamayacağı,

belirtilmiştir. Ayrıca ÇİMYA tarafından yapılan savunmada özetle;

- Bulguda geçen ücret bilgilerinin ÇİMYA'nın çalışanlarına vermiş olduğu ücretler ile örtüşmediği,
- Kurulun 28.07.2005 tarihli ve 05-49/710-195 sayılı kararında; taraflardan birinin birlikte hareket edildiği hususunda açık beyanlarının bulunmasına rağmen diğer teşebbüslerde bunu destekleyen belge ya da bilgiye rastlanmaması nedeniyle soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına karar verildiği, somut olayda da ÇİMYA'da yapılan yerinde incelemede ACEMOĞULLARI firmasından elde edilen tek taraflı bulguları destekleyecek herhangi bir belge ya da sair bulguya rastlanmadığı

belirtilmiştir.

- (140) Söz konusu bulguya yönelik olarak teşebbüslerin yazılı savunmalarında dikkat çeken hususlardan bazıları, bulguya konu toplantıya ilgili tarafların herhangi bir çalışanın/yetkilisinin katılmadığı ve ilgili bulguya konu yazışmanın ve yazışmanın devamında paylaşılan fotoğraflarda yer alan çalışmaların rakipler arasında gerçekleştirilen bir toplantının değil ACEMOĞULLARI'nın kendi şirketi bünyesinde yapmış olduğu bir iç değerlendirmenin sonucunda ortaya çıkmış olabileceği hakkındaki açıklamalarıdır. Anılan savunmaların değerlendirilebilmesi adına aşağıda bulgu ayrıntılı olarak incelenecektir.

- (141) Bulguda (...) tarafından kullanılan “Abi”, “Biz mikserciye ne kadar maş veriyoruz”, “Bide ponpacıya”, “Ne kadar”, “Santralciye”, “Bide bunlara pirim aylık ne veriyoruz” ifadelerinden işçi ücretlerine yönelik bilgilerin paylaşılacağı bir toplantıya hazırlık yapıldığı anlaşılmaktadır. (...) tarafından ise “3.600”, “Mikser”, “Küçük pompa 4.300”, “Büyük pompa 4.500”, “53”, “Lük”, “3.750tl”, “Santralci”, şeklinde söz konusu sorunun cevaplandığı görülmektedir. Öte yandan ilgili toplantıya hazırlık kapsamında prim ücretlerinin m³ başına dökülen hazır beton üzerinden hesaplandığı ve bu çerçevede 13.000 m³’ten sonra dökülen her 1.000 m³ için çalışanlara 100,00 TL prim verildiği bilgisinin (...) tarafından toplantıda hazır bulunan (...) ile paylaşıldığı görülmektedir. (...) tarafından kullanılan “Çok bişey söylemeyin”, “Siz”, “Onlar”, “Konuşsunlar” ifadelerinden (...) gerçekleşecek bilgi paylaşımına yönelik olarak konuşmaların diğer katılımcılar tarafından yapılmasının tercih edilmesini önerdiği görülmektedir. Yazışmanın devamında (...) tarafından gönderilen “Dediler sen ne veriyon pirim”, “Babam dedi ben ayda 25bin döküyorum”, “(...) gözü açıldı”, “En yüksek pirim biz çıktık”, “En eziği”, “Kabet kaldı” “(...) diyor”, “Yaverine”, “Biz ne veriyoruz”, “Abi diyor”, “Biz aylık 100tl”, “(...) renk gitti” ifadelerinden yazışmanın yapıldığı esnada rakip teşebbüs yetkilileri arasında çalışanlara ödenen ücretlerle alakalı olarak bir bilgi değişimi yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, söz konusu yazışmada “(...)” olarak anılan kişinin BETONTEK (...), “(...)” olarak anılan kişinin ise KABET (...) olduğu ve bu kişilerin söz konusu toplantıda yer aldıkları değerlendirilmektedir.⁵⁶ Nitekim bu teşebbüslerin isimlerinin görsellerde de yer alması bu tespiti desteklemektedir. Yazışmalarda ACEMOĞULLARI’nın çalışanlara verilen primde rakiplerine göre yüksek seviyede kaldığı, BETONTEK’in diğer teşebbüsler tarafından verilen prim miktarına şaşırdığı belirtilmektedir. Ayrıca KABET yetkilisinin kendi teşebbüsünce verilen primi sorguladığı ve KABET’in çalışanlarına verdiği primin diğer teşebbüslere göre düşük kaldığı ifade edilmektedir. Nitekim aşağıda incelenecek çalışan ücretlerine yönelik görselde en düşük primin KABET tarafından verildiği görülmektedir.
- (142) (...) ile (...) arasında gerçekleştirilen yazışmaların sona ermesinin ardından (...) tarafından üç adet fotoğrafın (...) gönderildiği görülmektedir. Fotoğraflar incelendiğinde, ilgili fotoğrafların arka planından görüleceği üzere, fotoğrafın bir otele ait toplantı salonunda çekilmiş olduğu anlaşılmaktadır. İlk fotoğrafta bir toplantı odasına yerleştirildiği düşünülen sunum tahtası üzerinde yer alan bir sayfada, bazı rakip teşebbüslerin çalışanlara ödediği ücretlere ilişkin bilgilerinin yer aldığı görülmektedir. Görselde yer alan teşebbüs isimleri ise “Mabetaş”, “Çimya”, “Çınar”, “Kabet”, “Tek Beton” ve “Acemoğlu” şeklindedir⁵⁷. Bu anlamda ilgili yazışmada yetkililerinin adı zikredilen BETONTEK ve KABET ile yazışmada adı geçmeyen ÇINARLAR, ÇİMYA ve MABETAŞ’ın isimlerinin ACEMOĞULLARI ile birlikte ilgili sunum tahtasında yer alan kağıda yazıldığı görülmektedir.
- (143) İlgili görselde ayrıca “M”, “P”, “Sant” ve “Prim” sütunlarının yer aldığı görülmektedir. Yazışmanın başında da yer aldığı üzere, söz konusu sütunlardaki ifadelerin mikserci, pompacı, santralci ve prim kelimelerinin kısaltması olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır. Her bir satırda ilgili hazır beton üreticisinin transmikser operatörü/şoförü, pompa operatörü ve santral operatörüne verdiği ücret ve prim bilgilerinin ayrı ayrı yer aldığı, bir alt satırda ise ücret ile primlerin ünvanlar özelinde toplamının bulunduğu görülmektedir. En alt satırda ise her bir ünvan özelinde rakip teşebbüslerin ödedikleri

⁵⁶ Söz konusu kişilere ilişkin bilgiler (...) tarihli ve (...) sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile (...) tarihli ve (...) sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nden temin edilmiştir.

⁵⁷ İlgili teşebbüs isimlerinin sırasıyla; MABETAŞ, ÇİMYA, ÇINARLAR, KABET, BETONTEK ve ACEMOĞULLARI’nı ifade ettiği değerlendirilmektedir.

ücretlerin temel alınmasıyla hesaplanan ortalama ücret bilgisine yer verildiği değerlendirilmektedir.

- (144) Diğer yandan ikinci fotoğrafta ise yine aynı sunum tahtası üzerinde yer alan başka bir sayfanın alt kısmında “ŞOFOR”, “SANTRAL”, “POMPACI” ve “SİLİBAZCI” isimli satırların bulunduğu, söz konusu satırlarda da “4250 + 50”, “4250 + 60”, “4250 + 80” ve “4250 +” gibi ifadelerin yer aldığı görülmektedir. Söz konusu fotoğrafın hazır beton sektöründe transmikser operatörü/şoförü, pompa operatörü, santral operatörü ve silobas operatörü olarak çalışan işçilere ödenecek ücret ve primlere yönelik bir sonuç sayfası niteliğinde olduğu değerlendirilmektedir. Bu kapsamda teşebbüslerin rakipleriyle yaptıkları bir toplantı sonucunda bir ücret tespiti anlaşması yapmak suretiyle rekabeti kısıtladıkları sonucuna ulaşılabilecekse de öncelikle teşebbüslerin savunmalarında yer verdiği, ilgili toplantıya teşebbüslerin katılım sağlamadığı ve fotoğraflarda yer alan çalışmanın ACEMOĞULLARI tarafından yapılmış bir çalışma olabileceği savunması değerlendirilmelidir.
- (145) Öncelikle işgücüne yönelik Bulgu-4 kapsamındaki görselde yer alan altı teşebbüsün tamamına 2023-4-048 sayılı işbu dosya kapsamında, hazır beton üretimi ve satışı pazarında bir fiyat tespiti ve/veya müşteri paylaşımı anlaşmasının tarafı olmak suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak aynı Kanun’un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmıştır.
- (146) Soruşturma kapsamında elde edilen Bulgu-2, 12, 13 ve 19 sayılı bulgular, Malatya ilinde faaliyet gösteren hazır beton üreticisi/dağıtıcısı teşebbüslerin rakipleriyle bir araya gelerek toplantı yapmalarının yaygın bir uygulama olduğunu göstermektedir.
- (147) Elbette yalnızca bu hususa dayanılarak Bulgu-4’te yer alan teşebbüslere bir ihlal isnadı yapılamayacaktır. Esas olan bulgu kapsamındaki hususların tarafların rekabet karşıtı bir uzlaşmaya taraf olduğunu yeterli derecede ispat ediyor olup olmadığıdır. Bu doğrultuda öncelikle, görsellerde yer alan ücret bilgilerini içeren bahse konu çalışmanın oldukça detaylı bir şekilde alt kırımlara ayrılarak hazırlandığı vurgulanmalıdır. Teşebbüslerin bu tip bir çalışmanın rakip teşebbüslerin çalışanlarından öğrenilecek bilgilerle hazırlanmış olabileceğine dair savunmasına katılmak mümkün değildir. Zira ACEMOĞULLARI’nın iç yazışmasından görüleceği gibi toplantıya teşebbüsü temsilen katılan bir teşebbüs yetkilisi dahi ünvan bazında ücret ve prim bilgisine hâkim olmayabilmektedir. Kendi teşebbüsünün maaş bilgilerini haiz olmayan yetkililerin dört farklı ünvan özelinde ve ücret-prim kırılımında beş farklı rakip teşebbüsün maaş bilgilerine hâkim olması beklenemeyeceği gibi, ACEMOĞULLARI’nın rakiplerin katılımı olmaksızın bir pazar araştırması yürüttüğüne dair bir belgeye de rastlanmamaktadır. Diğer yandan bizzat ACEMOĞULLARI yetkililerinin mevcut ücretlerin ne olduğuna ilişkin yazışmaları ve “Çok bişey söylemeyin”, “Siz”, “Onlar”, “Konuşsunlar” ve “(.....) gözü açıldı” ifadeleri ilgili toplantıda eş anlı olarak bilgi toplandığını kanıtlar niteliktedir. Yalnızca ACEMOĞULLARI değil aynı zamanda KABET de “(.....) diyor”, “Yaverine”, “Biz ne veriyoruz” ifadelerinde görüldüğü üzere toplantı sırasında ücret bilgisini kendi içinde anlık olarak tespit ederek diğer taraflara açıklamaktadır. Nitekim yazışmada adı geçen BETONTEK ve KABET’in isimlerinin ilgili çalışmada yer alması, teşebbüslerin rekabete hassas bir veri olan ayrıntılı ücret bilgilerini paylaşmaları sonucunda çalışanlara verilen ortalama ücretleri tespit ettiğini, bu yöntemle de çalışanlara ödenecek sabit bir ücretin tespit edildiğini ortaya koymaktadır. Savunmalarda yer verildiği şekliyle bir teşebbüsün daha önceden yapmış olduğu bir piyasa çalışmasının söz konusu olduğu senaryoda, toplantı sırasında teşebbüslerin anlık olarak, yukarıda açıklanan şekilde bilgi toplayarak diğer taraflarla paylaşması beklenmeyecektir.

- (148) Açıklanan şekliyle toplantıda hazır bulunan teşebbüslerin sağladığı bilgilerle yapıldığı görülen çalışmada, toplantıda hazır bulunmayan teşebbüslerin bilgilerine yer verilmiş olması hayatın olağan akışına aykırı olacaktır. Bu nedenle bulguda yer alan çalışmanın, bulguda adına rastlanan teşebbüslerin tamamının toplantıya bizzat katılımlarıyla oluşturulduğu sonucuna varılmaktadır. Bu tespiti destekleyen diğer bir husus ise ücret çalışmasının teşebbüs sayısı açısından kapsamıdır. Çalışmada yalnızca altı teşebbüsün yer aldığı görülmektedir. Soruşturma kapsamında elde edilen ve piyasaya yönelik olarak bir teşebbüs tarafından hazırlanmış olabileceği savunmasına yer verilen Bulgu-14 ve 15 gibi diğer belgelerde ise ÇİMKO, ÇİMBETON ve ERVA gibi diğer büyük hazır beton üreticilerine de yer verilmektedir. Bulgu-4'teki çalışmanın kapsamının bu anlamda görece sınırlı olmasının nedeninin, toplantıda hazır bulunan teşebbüslerin bilgileriyle sınırlı tutulmuş olmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.
- (149) Sonuç olarak, ACEMOĞULLARI, BETONTEK ve KABET'in çalışanların ücretlerinin tespitine ilişkin toplantıya katılımlarının ve işgücü pazarındaki rekabet karşıtı anlaşmanın tarafı olduklarının ACEMOĞULLARI'nın iç yazışmasındaki iletilerden açık bir şekilde görülebildiği anlaşılmaktadır. Bunun yanında ÇİMYA, ÇINARLAR ve MABETAŞ'ın da anlaşmanın tarafı olduğu, zira; çalışanlara ilişkin yapılan ücret çalışmasında, bu teşebbüslerin çalışanlara ödediği ücretlerin ayrıntılı bilgilerine de yer verilmesi, bu bilgilerin değişiminin anlık olarak toplantıda yapılmış olması ve çalışmanın kapsamının Malatya ilindeki bütün büyük hazır beton üreticilerini kapsamaması tespitlerinin sayılan teşebbüslerin toplantıda hazır bulunduklarını ortaya koymak açısından yeterli olduğu değerlendirilmektedir.
- (150) Bulgu-4'e yönelik teşebbüslerin yazılı savunmalarında yer alan hususlardan bir diğeri ise bulguda geçen ücret bilgilerinin fiiliyatta teşebbüs çalışanlarına verilen ücretler ile örtüşmediği iddiasına dayanmaktadır. Bu kapsamda öncelikle ilk görselde yer alan bilgilere kısaca değinilmesinde fayda bulunmaktadır. Bulguya konu yazışmadan ACEMOĞULLARI tarafından iç yazışmada transmiksör operatörüne/şoförüne 3.600 TL; pompa operatörüne, büyük ve küçük ayrımı yapılarak sırasıyla, 4.300 TL ve 4.500 TL; santral operatörüne ise 3,750 TL maaş ödemesi yapıldığı belirtilse de pompa operatörü dışındaki diğer operasyonel personele yapılan ödemeler açısından sunum tahtasındaki çalışmada yazılan bilgiler ile ilgili bulguya konu yazışmada yer alan bilgilerin birbiriyle aynı olmadığı görülmektedir. Söz konusu farklılığın; maaş ve prim ödemelerine ilişkin bilgilerin toplantıdaki kişilerle net ve doğru bir şekilde paylaşılmaması yönünde (....) tarafından (....) söylenen "Çok bişey söylemeyin", "Siz", "Onlar", "Konuşsunlar" ifadelerinden kaynaklandığı da kanaatine varılmıştır. Bu kapsamda ACEMOĞULLARI örneğinde de görüldüğü üzere ilgili çalışmada yer alan bilgilerle teşebbüslerin fiiliyattaki ücret ödemelerinin aynı olmamasının nedeninin bahse konu hususlarla bağlantılı olabileceği değerlendirilmektedir.
- (151) Ancak bu noktada rakipler arasındaki anlaşmanın konusunu oluşturduğu düşünülen ve yazışmanın devamındaki ikinci fotoğrafta yer alan, hazır beton sektöründe transmiksör operatörü/şoförü, pompa operatörü, santral operatörü, silobas operatörü olarak çalışan işçilere ödenecek ücret ve prim bilgilerini içeren bahse konu çalışma da ele alınacaktır. Gerek bulgudaki gerekse de bulgu özelinde yapılan savunmalardaki hususların açıklığa kavuşturulması adına Aralık 2021-Nisan 2022 tarihleri arasında bulguda adı geçen teşebbüslerin bünyesinde çalışan transmiksör operatörü/şoförü, pompa operatörü, santral operatörü ve silobas operatörünün ortalama taban maaşının belirlenmesine yönelik birtakım bilgi ve belgeler talep edilmiş olup bu kapsamda ulaşılan sonuçlara ilişkin tablolara aşağıda yer verilmiştir.

Tablo-3: (....)

Tablo-4: (....)

Tablo-5: (....)

Tablo-6: (....)⁵⁸

- (152) Yukarıda yer verilen tablolar incelendiğinde; 2021 yılının Aralık ayında BETONTEK, ÇINARLAR ve KABET'in transmiksör operatörü/şoförü, pompa operatörü, santral operatörü, silobas operatöründen oluşan operasyonel personellerine (....)⁵⁹; ACEMOĞULLARI, ÇİMYA ve MABETAŞ'ın ise operasyonel personellerine (....) (transmiksör operatörü/şoförü için sırasıyla (....)TL, (....)TL ve (....)TL; pompa operatörü için sırasıyla (....)TL, (....) TL ve (....)TL; santral operatörü için sırasıyla (....)TL, (....)TL ve (....)TL ve silobas operatörü için sırasıyla (....)TL ve (....)TL) maaş ödemesi yaptığı görülmektedir. Bu kapsamda ilgili dönemde ÇİMYA ve MABETAŞ'ın ünvan özelinde maaş ödemelerini farklılaştırdığı anlaşılmaktadır.
- (153) Diğer yandan 2022 yılının Ocak ayında BETONTEK, ÇINARLAR, KABET ve MABETAŞ'ın operasyonel personellerine (....)⁶⁰ maaş ödemesi yaptığı görülmektedir. Bununla birlikte ACEMOĞULLARI'nın operasyonel personellerine -ünvan özelinde farklılaştırmaksızın- (....)TL; ÇİMYA'nın ise transmiksör operatörü/şoförü için (....)TL, pompa operatörü için (....)TL, santral operatörü için (....)TL ve silobas operatörü için (....)TL maaş ödemesi yaptığı anlaşılmaktadır.
- (154) Bulguya konu yazışmanın gerçekleştirildiği dönem olan 2022 yılının Şubat ayında ise adı geçen teşebbüslerin tamamının transmiksör operatörü/şoförü için 4.253,40 TL; pompa, santral ve silobas operatörü için ise ÇİMYA⁶¹ dışında kalan diğer teşebbüslerin 4.253,40 TL üzerinden maaş ödemesi yaptığı görülmektedir.
- (155) 2022 yılının Mart ayında, 2022 yılının Ocak ayındakine benzer bir sürecin izlendiği görülmekte olup bu çerçevede BETONTEK, ÇINARLAR, KABET ve MABETAŞ'ın operasyonel personellerine (....)TL maaş ödemesi yaptığı anlaşılmaktadır. Öte yandan ACEMOĞULLARI'nın operasyonel personellerine -personel özelinde farklılaştırmaksızın- (....)TL; ÇİMYA'nın ise transmiksör operatörü/şoförü için (....)TL, pompa operatörü için (....)TL, santral operatörü için (....)TL ve silobas operatörü için (....)TL maaş ödemesi yaptığı görülmektedir.
- (156) Son olarak 2022 yılının Nisan ayında ise 2022 yılının Ocak ve Mart aylarındakine benzer şekilde BETONTEK, ÇINARLAR, KABET ve MABETAŞ'ın operasyonel personellerine (....)TL maaş ödemesi yaptığı görülmektedir. Öte yandan ACEMOĞULLARI'nın operasyonel personellerine -ünvan özelinde farklılaştırmaksızın- (....)TL; ÇİMYA'nın ise transmiksör operatörü/şoförü için (....)TL, pompa operatörü için (....)TL, santral operatörü için (....)TL ve silobas operatörü için (....)TL maaş ödemesi yaptığı anlaşılmaktadır.

⁵⁸ MABETAŞ bünyesinde silobas operatörünün mevcut olmadığı ifade edilmiştir.

⁵⁹ (....).

⁶⁰ (....).

⁶¹ İlgili operasyonel personele ÇİMYA tarafından yapılan maaş ödemeleri ise pompa operatörü için (....)TL, santral operatörü için (....)TL ve silobas operatörü için (....) TL'dir.

- (157) İlgili tablolardan, bulguya konu yazışmanın gerçekleştirildiği dönem olan 2022 yılının Şubat ayında adı geçen teşebbüslerin tamamının transmikser operatörü/şoförü için 4.253,40 TL; pompa, santral ve silobas operatörü için ise ÇİMYA dışında kalan diğer teşebbüslerin 4.253,40 TL üzerinden maaş ödemesi yaptığı görülmektedir. Bu doğrultuda söz konusu fotoğraftaki çalışmada “4250” olarak belirtilen tutarın, 2022 yılının ilk altı ayı için belirlenen net asgari ücret tutarı olan 4.253,40 TL’yi ifade etmekte olduğu değerlendirilmektedir. Ayrıca ilgili fotoğrafta yer alan “4250 + 50”, “4250 + 60”, “4250 + 80” ve “4250 +” şeklindeki ifadelerden; bulguda adı geçen taraflar arasında transmikser operatörü/şoförü, santral operatörü, pompa operatörü ve silobas operatöründen oluşan operasyonel personel için dönemin asgari ücret tutarı olan 4.253,40 TL tutarında bir net maaş ödenmesinin öngörüldüğü değerlendirilmektedir. Öte yandan ilgili görselde geçen “+50”, “+60”, “+80” şeklindeki ifadelerden ise operasyonel personele maaş ödemesi ile birlikte bir prim ödemesinin de yapılmasının planlandığı anlaşılmaktadır. Primler de çalışanlara ödenen ücretin bir parçası olduğundan primlerin rakipler arasında tespit edilmesinin de bir ücret tespiti anlaşmasından farksız olduğu değerlendirilmektedir.
- (158) Bu çerçevede primlere yönelik bir analizin de yapılması planlanmış, fakat teşebbüslerden gelen cevabi yazılar kapsamında; Aralık 2021-Nisan 2022 tarihleri arasında, ÇİMYA dışında bulguda adı geçen diğer beş teşebbüs tarafından operasyonel personele herhangi bir prim ödemesinin yapılmadığı ifade edilmiştir. Sektör uygulamasından kaynaklı olarak fiiliyatta çalışanlara yapılan maaş ve prim ödemelerinin, SGK’ye yapılan ücret bildiriminden farklılaşabildiği bilinmekte, fiili ödemelerin işbu Soruşturma kapsamında tespiti ise mümkün olmamaktadır. Dolayısıyla bulguda yer alan çalışmada işçilere verilmesi planlanan prim bilgileri ile fiiliyattaki durumun aynı olmaması sektör uygulamalarından kaynaklanabilmektedir. Bu nedenle bulguda primlere yönelik yapılan ücret tespitinin fiiliyata yansımaları konusunda sağlıklı bir analiz yapmak mümkün olmamaktadır.
- (159) Diğer yandan, “İşgücü Piyasalarındaki Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşmalara İlişkin Teorik Çerçeve” başlıklı bölümde detaylı bir şekilde ifade edildiği üzere, teşebbüsler arasında işgücü piyasalarına yönelik olarak gerçekleştirilen ücret tespiti anlaşmalarının pazarın alım tarafında kurulan kartellerden farklı olmadığı, pazarın alım ya da satım tarafında bulunmaları farklılığı dışında; ilgili anlaşmaların müşteri/pazar paylaşımı ve fiyat tespiti anlaşmalarıyla temel bir farklılığının bulunmadığı kabul edilmekte olup ücret tespiti anlaşmalarının amaç bakımından rekabeti kısıtlayacağını ifade edilmiştir. Bu kapsamda Yatay Kılavuz’un 18. paragrafında rekabeti kısıtlama amacı bulunan bir anlaşmanın doğası gereği 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil etmesi sebebiyle söz konusu anlaşmanın pazardaki fiili veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek bulunmadığı ifade edilmiştir. Dolayısıyla bulguda geçen ücret bilgilerinin fiiliyatta teşebbüs çalışanlarına verilen ücretler ile örtüşmediği yönünde yapılan savunmaya katılmak mümkün olmamaktadır.
- (160) Öte yandan Bulgu-4’te yer alan yazışmaların akabinde paylaşılan ikinci fotoğrafta; C25, C30 ve C35 türü hazır betona ilişkin fiyat bilgisinin de yer aldığı görülmektedir. Söz konusu sayfada yukarıda yer verilen her bir hazır beton türü özelinde “Deklere” ve “Uygulama” isimli fiyat bilgilerinin yer aldığı, “Deklere” ve “Uygulama” fiyatları arasında da 20 TL’lik bir farkın bulunduğu görülmektedir. Bulguda yer alan üçüncü fotoğrafta ise yine aynı toplantı esnasında hazırlandığı görülen bir başka sayfa bulunmaktadır. Söz konusu sayfada bir hazır beton ürününün “çimento”, “agrega”, “katkı”, “mazot”, “işçilik+san+elek” gibi maliyet kalemlerinin ve toplam KDV dâhil maliyet bilgisinin yer aldığı görülmektedir. İlgili maliyet hesaplarının, ikinci fotoğrafta yer alan hazır beton

ürünlerinin nihai satış fiyatının tespit edilmesine yönelik hazırlayıcı bir çalışma olduğu değerlendirilmektedir. Bu anlamda Bulgu-4, rakip teşebbüslerin işçi ücretlerinin konuşulduğu toplantıda ayrıca piyasaya/müşterilere deklare edilecek ve nihai olarak uygulanacak hazır beton fiyatlarını da tespit ettikleri ve bu yolla hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış olabilecekleri şüphesiyle de incelemeye alınmıştır.

(161) İşgücü pazarında rekabet karşısı bir anlaşmanın tarafı olarak bilgi değişimi yapmak ve işçi ücretlerini tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik açılan soruşturma kapsamında ÇINARLAR, KABET, MABETAŞ ve ÇİMYA tarafından yapılan savunmalara ek olarak; hazır beton üretimi ve satışı pazarında bir fiyat tespiti anlaşmasının tarafı olmak suretiyle anılan Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine ilişkin olarak işbu bulgu çerçevesinde söz konusu taraflarca yapılan farklı savunmalara da aşağıda yer verilmektedir. Bu kapsamda;

(162) ÇINARLAR tarafından yapılan savunmada özetle;

- ÇINARLAR'ın hazır beton satış fiyatlarının; beton üretim safhasında kullanılan çimento, agrega, katkı malzemesi, su, elektrik, işçilik giderleri vb. kalemlerin ortalama maliyetinin dikkate alınarak belirlendiği, öte yandan hammadde gibi giderlerin fiyatlarında hazır beton üreticilerinin ürün aldığı satıcı ve tedarikçilere göre farklılıklar gözlemlendiği, sonuç itibarıyla hazır beton üreticilerinin üretim maliyetlerini ve satış fiyatlarını belli bir seviyede eşit tutarak ürün talep eden müşterilere sabit bir fiyat sunmalarının mümkün olmadığı

belirtilmiştir. Ayrıca ÇİMYA tarafından yapılan savunmada özetle;

- Soruşturma Heyetinin bulguda yer alan yazışmaları geniş yorumladığı, görsellerde yer alan "*Deklere*" ve "*Uygulama*" kelimesine atıfta bulunarak, bunlardan birinin rakip firmalarca müşterilere teklif edilecek tutarı, diğerinin de uygulanacak tutarı ifade edebileceği, dolayısıyla fiyat belirleme noktasında da bir ihlalin söz konusu olabileceği değerlendirmesinde bulunulduğu, hâlbuki söz konusu görselin, müşterilerin pazarlık yapmaları nedeniyle ACEMOĞULLARI'nın kendi iç çalışması sonucunda müşterilere teklif edeceği tutarlar ile uygulanacak tutarlara ilişkin hazırladığı bir çalışma olmasının daha olası olduğu

ifade edilmiştir. Diğer yandan KABET tarafından yapılan savunmada (**Belge-88**) ise özetle;

- Bulguda yer alan üçüncü fotoğrafın ACEMOĞULLARI personelleri arasında hazır beton maliyet hesabına yönelik olarak yapılan bir iç değerlendirmeye ait olabileceği, ilgili görselden ACEMOĞULLARI'nın kendi maliyet hesabını yaptığı ve kendi satış fiyatını belirlediğinin anlaşıldığı, diğer yandan ilgili görselde diğer hazır beton üreticilerini karşılaştıran herhangi bir emarenin de mevcut olmadığı,
- Bulguda yer alan fotoğraflarda belirtilen fiyatlara bahse konu tarafların uyduğunu gösteren herhangi bir satış verisinin mevcut olmadığı, bu doğrultuda ilgili taraflar tarafından kesilen faturalarla fiili durumun örtüşmediği

belirtilmiştir.

(163) Söz konusu bulguya yönelik olarak teşebbüslerin yaptığı yazılı savunmalar genel olarak; ilgili tarafların bahse konu fiyatlara uyduğunu gösteren herhangi bir satış

verisinin mevcut olmadığı, bulguda yer alan fiyat bilgileri ile fiili durumun örtüşmediği, dolayısıyla ilgili fotoğrafta yer alan çalışmanın da ACEMOĞULLARI'nın kendi şirket bünyesinde yapmış olduğu bir iç değerlendirmenin sonucunda ortaya çıkmış olabileceği hususlarına dayanmaktadır.

- (164) Hazır beton sektöründeki uygulamalar kapsamında fiyat geçişlerinin genel olarak ay başında yapıldığı bilinmektedir. Bu bakımdan toplantıda görüşülen “*Deklere*” ve “*Uygulama*” fiyatlarının, ilgili bulguya konu yazışmanın tarihi olan 10.02.2022 tarihinden sonraki dönemlere yansıtılmış olabileceği değerlendirilmektedir. Bu kapsamda taraflarca yapılan savunmalarda yer alan hususların açıklığa kavuşturulması adına öncelikle; bulguda yer alan “*Uygulama*” ifadesinden yola çıkılarak bahse konu teşebbüslerin satış yaptıkları fiyatlar incelenebilecekse de teşebbüslerden talep edilen bilgilerden satış fiyatı bilgisinin farklı şekillerde kayıt altına alındığı görülmüştür. Örneğin hazır beton satış fiyatlarının; ACEMOĞULLARI ve ÇINARLAR tarafından nakliye bedeli hariç, BETONTEK ve ÇİMYA tarafından nakliye bedeli dâhil, KABET tarafından nakliye ve pompa bedeli dâhil, MABETAŞ tarafından nakliye, pompa bedeli ile KDV dâhil olarak kayıt altına alındığı ve üzerinden iki yıldan fazla geçen bu satışlara yönelik bilgilerin yeknesak bir şekilde düzenlenmesinin mümkün olmadığı anlaşılmaktadır. Diğer yandan müşterilere yapılan satışların m³ cinsinden fiyatları, yapılan alımın ölçeğine ve müşterinin tesisten olan uzaklığına göre de değişebilmektedir. Bu anlamda gerek teşebbüslerin satış fiyatlarını farklı usullerle kayıt altına alması gerekse de satış fiyatlarının müşterinin ve satışın özelliklerine göre değişebilmesi teşebbüslerin “uygulama” fiyatlarının sağlıklı bir şekilde karşılaştırılmasını imkânsız kılmaktadır.
- (165) Öte yandan bulguda “*Uygulama*” ifadesinin üstünde yer alan “*Deklere*” ifadesiyle müşterilere deklere edilecek fiyatların tespit edildiği düşünüldüğünden teşebbüslerin müşterilere gönderdikleri hazır beton fiyat listelerinin ve fiyat tekliflerinin incelenmesi yerinde olacaktır. Bu hususun açıklığa kavuşturulması adına 2022 yılının Mart ve Nisan aylarında teşebbüslerin müşterilerle paylaştıkları fiyat listeleri ve fiyat teklifleri talep edilmiş olup taraflardan gelen cevabi yazılar kapsamında hazırlanan tabloya ise aşağıda yer verilmiştir.

Tablo-7: 2022 Yılı'nın Mart ve Nisan Aylarında Müşterilere Sunulan Fiyat Teklifleri/Listeleri

Teşebbüs	Mart 2022			Nisan 2022		
	C25/30 Hazır Beton Türü (TL/m ³)	C30/37 Hazır Beton Türü (TL/m ³)	C35/45 Hazır Beton Türü (TL/m ³)	C25/30 Hazır Beton Türü (TL/m ³)	C30/37 Hazır Beton Türü (TL/m ³)	C35/45 Hazır Beton Türü (TL/m ³)
ACEMOĞULLARI ⁶²	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ÇINARLAR ⁶³	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ÇİMYA ⁶⁴	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
MABETAŞ ⁶⁵	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
KABET ⁶⁶	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BETONTEK	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Kaynak: Taraflardan Gelen Cevabi Yazılar						

- (166) Bulguya konu çalışmada hazır beton türleri için “*Deklere*” şeklinde belirlenen fiyatların –hangi dönem için uygulanacağı belirtilmeksizin- C25 hazır beton türü için 530 TL, C30 hazır beton türü için 550 TL ve C35 hazır beton türü için 600 TL olduğu görülmektedir. Bu çerçevede yukarıda yer verilen tablo incelendiğinde; teşebbüslerin 2022 yılının Mart ve Nisan aylarına ait fiyat listeleri ve tekliflerinde yer alan bilgilerin, Bulgu-4’te “*Deklere*” şeklinde ifade edilen fiyat bilgilerinden değişen oranlarda farklılaştığı anlaşılmaktadır. Bu durumun, müşterilere gönderilen hazır beton fiyat listeleri ve tekliflerinin teşebbüs özelinde farklı parametrelerle düzenlenmesinden kaynaklı olduğu değerlendirilmektedir. Şöyle ki teşebbüslerin cevabi yazılarından hareketle; KABET tarafından müşterilere sunulan fiyatlara KDV dâhil edilmezken; ÇINARLAR, ÇİMYA ve MABETAŞ tarafından müşterilere sunulan fiyatlara KDV’nin dâhil edildiği anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra ÇINARLAR tarafından sunulan fiyat listesinde belirtilen fiyatların döküm yapılacak miktar ve konuma göre değişkenlik gösterebileceği de belirtilmektedir. Bu noktada “uygulama” fiyatları için yapılan açıklama ile benzer şekilde teşebbüslerin “deklere” fiyatlarının da karşılaştırılmasının sağlıklı sonuçlar doğurmayacağı söylenebilecektir.
- (167) Yukarıda da yer verildiği üzere; ilgili bulgu çerçevesinde piyasa fiyatlarının rakipler arasında tespit edilmesine yönelik yapılan bir anlaşmanın rekabeti kısıtlama amacı taşımasından dolayı doğası gereği 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil etmesinden hareketle pazardaki fiili veya potansiyel etkilerin ortaya koyulması bir gereklilik değildir. Dolayısıyla ilgili teşebbüslerin, bahse konu fiyatlara uyduğunu gösteren herhangi bir satış verisinin mevcut olmadığı ve bulguda yer alan fiyat bilgileri ile fiili durumun örtüşmediği yönündeki savunmalarına katılmak mümkün olmamaktadır.
- (168) Diğer yandan Bulgu-4’te yer alan yazışmanın devamında paylaşılan ve maliyet kalemlerine yönelik hesaplamaların yer aldığı üçüncü fotoğrafın da ikinci fotoğrafta yer

⁶² ACEMOĞULLARI tarafından 2022 yılının Mart ve Nisan aylarında herhangi bir müşteriye fiyat teklifi verilmediği ifade edilmiştir.

⁶³ 10.03.2022 tarihinde ÇINARLAR tarafından C25/30 hazır beton türü için (....)TL, C30/37 hazır beton türü için (....) TL ve C35/45 hazır beton türü için (....)TL fiyat teklifi verildiği görülmektedir. Öte yandan ÇINARLAR tarafından 2022 yılının Mart ve Nisan ayları için tek bir fiyat listesi düzenlenmiştir.

⁶⁴ İlgili tabloda yer alan bilgiler; ÇİMYA tarafından gönderilen cevabi yazı kapsamında, 2022 yılının Mart ve Nisan aylarını kapsayan dönemde geçerli yazılı teklif fiyatlarının ortalaması alınarak hesaplanmıştır.

⁶⁵ MABETAŞ’ın Nisan 2022 dönemine ilişkin veriler 23.03.2022 tarihli fiyat listesine ait olup taraftan gelen cevabi yazıda ilgili fiyat listesinin Nisan ayında da uygulandığı ifade edilmiştir.

⁶⁶ KABET tarafından 2022 yılının Nisan ayında herhangi bir müşteriye fiyat teklifi verilmediği ifade edilmiştir.

alan hazır beton ürünlerinin nihai satış fiyatının tespit edilmesine yönelik hazırlayıcı bir çalışma olduğu değerlendirilmektedir. Nitekim bu fotoğrafın arka planından diğer görsellerle aynı toplantı salonunda çekilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Bu anlamda rakip teşebbüslerin, işçi ücretlerinin konuşulduğu toplantıda ayrıca piyasaya/müşterilere deklare edilecek ve nihai olarak uygulanacak hazır beton fiyatlarını da tespit ettikleri değerlendirilmektedir. Nitekim rakip teşebbüslerin rekabet karşısı bir uzlaşma kapsamında bir yandan çıktı fiyatlarını diğer yandan ise bir girdi olan işgücüne yönelik ücretleri belirlediği örneklerle rastlanabilmektedir⁶⁷. Kurulun işgücü pazarında rekabet karşısı anlaşmaları tespit ettiği bazı örneklerde de rakip teşebbüslerin işgücü pazarına yönelik anlaşmanın yanında fiyat tespiti/müşteri paylaşımı gibi çıktı pazarına yönelik anlaşmalardan da sorumlu tutulduğu görülmektedir.⁶⁸ Bulgu-4 kapsamındaki toplantının da bu örneklerden farklı olmadığı, teşebbüslerin hem çıktı hem girdi pazarlarına yönelik rekabeti kısıtlayıcı bir uzlaşma sağladıkları görülmektedir.

- (169) İlaveten ilgili bulguda yer alan çalışmanın, ACEMOĞULLARI'nın kendi şirketi bünyesinde yapmış olduğu bir iç değerlendirmenin sonucunda ortaya çıkmış olabileceği yönündeki savunmalar, yukarıda incelenen işgücüne yönelik hususlarda da aynı savunmalar yapılmış olduğundan ayrıca incelenmeyecektir. Zira hazır beton fiyatları ve işçi ücretlerine yönelik hususlara aynı görselde yer verilmekte, bu anlamda ortada tek bir toplantının ve bu kapsamda farklı pazarlara yönelik uzlaşmaların bulunduğu anlaşılmaktadır.
- (170) Bulgu-4 kapsamındaki tüm hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde; ACEMOĞULLARI, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK, KABET, ÇİMYA, ÇINARLAR ve MABETAŞ'ın;
- işgücü pazarında rekabet karşısı bir anlaşmanın tarafı olarak işçi ücretlerini tespit etmek ve
 - hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespitine yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak

suretiyle ilgili pazarlardaki rekabeti kısıtladıkları kanaatine ulaşılmıştır.

Bulgu-5'e İlişkin Değerlendirmeler

- (171) Bulgu-5, ACEMOĞULLARI (.....) ile ACEMOĞULLARI çalışanı (.....) arasında geçen 18.02.2022 tarihli WhatsApp yazışmasından oluşmaktadır. Söz konusu yazışmada herhangi bir ifade kullanılmadan (.....) tarafından iki adet fotoğrafın (.....)'na gönderildiği görülmektedir. İlgili fotoğrafların, arka plandan da görüleceği üzere, bir toplantı salonunda çekilmiş olduğu düşünülmekle beraber söz konusu fotoğraflarda yer alan kâğıtların duvara asıldığı görülmektedir. Bu doğrultuda ilk fotoğrafta bazı teşebbüslerin inşaat projelerine ilişkin konum bilgisi ile bu projeler için temin edileceği düşünülen hazır beton miktarına yönelik bilgilerin yer aldığı anlaşılmaktadır. İlgili teşebbüslerin birer hazır beton müşterisi olduğu kanaatine varılmış olup bu çerçevede bazı müşterilerin isimlerinin üstünün çizildiği de görülmektedir.
- (172) İkinci fotoğrafta ise Malatya ilinde faaliyet gösteren bazı hazır beton üreticilerine başlıklar halinde yer verildiği anlaşılmakta olup ilgili başlıklar "ÇINARLAR", "ERVA", "ÇİMYA", "KABET", "ÇİMKO", "TEK"⁶⁹ ve "MABETAŞ" şeklinde sıralanmaktadır. Diğer yandan her bir başlığın altında, ilk fotoğrafta da yer verildiği üzere, üstü çizilmeyen

⁶⁷[https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/WD\(2019\)49/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/WD(2019)49/en/pdf), para. 12.

⁶⁸ Kurulun 24.02.2022 tarihli ve 22-10/152-62 sayılı kararı.

⁶⁹ BETONTEK'in kastedildiği kanaatine varılmıştır.

müşterilerin isimlerinin⁷⁰ ve bu müşterilere sağlanacağı düşünülen hazır beton miktarlarının yer aldığı görülmektedir. Bu doğrultuda ilgili görsellerde yer alan bilgiler kapsamında bahse konu hazır beton üreticileri tarafından piyasadaki yeni projelere yönelik bir çalışma yürütüldüğü ve ilgili çalışma kapsamında yer alan müşterilerin rakip teşebbüsler arasında paylaşıldığı şüphesi oluşmaktadır.

(173) Hazır beton üreticilerinin isimleriyle oluşturulan başlıkların yanı sıra ikinci fotoğrafta “HAVUZ” başlıklı bir bölümün de mevcut olduğu görülmektedir. İlgili başlığın henüz herhangi bir teşebbüsün teklif vermediği yahut beton sağlamadığı müşterileri gösterdiği şüphesi oluşmaktadır.

(174) Bulgu-5 kapsamındaki hususlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, ilgili fotoğraflardaki duvara asılı halde olan kâğıtların teşebbüslerin bir araya gelmesiyle düzenlenen bir toplantı sırasında, teşebbüslerin müşteri paylaşımı yapmak amacıyla oluşturduğu organizasyonu ortaya koyar nitelikte olup olmadığı incelenmelidir. Bununla birlikte, ilgili fotoğraflarda ACEMOĞULLARI’na yönelik herhangi bir başlıklandırma yapılmamış olsa da ilgili fotoğrafların ACEMOĞULLARI çalışanları arasında paylaşılması, ACEMOĞULLARI’nın da müşteri paylaşımı yapmak amacıyla gerçekleştirilen bu toplantıya doğrudan katılım sağladığı veya ilgili toplantıya herhangi bir katılım sağlamasa dahi diğer teşebbüsler tarafından toplantıda kararlaştırılan müşteri paylaşımına yönelik çalışmaların kendisiyle de paylaşıldığı yönünde bir ihlal isnadının mümkün olup olmadığını gündeme getirmektedir. Bu bakımdan ACEMOĞULLARI, ÇINARLAR, ERVA, ÇİMYA, KABET, ÇİMKO, BETONTEK ve MABETAŞ’ın bir müşteri paylaşımı anlaşmasının tarafı olmak suretiyle hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış olabilecekleri şüphesi oluşmuş ve ilgili bulgu bu kapsamda incelemeye alınmıştır.

(175) Bulgu özelinde ÇİMYA tarafından yapılan savunmada;

- Sektörde hangi hazır beton üreticisinin hangi müşterilerle çalıştığının herkesçe bilindiği, her teşebbüsün diğer teşebbüslerin müşterileri ile iletişime geçerek kendileri ile çalışmaları için temas kurduğu ve çalışma isteğini ortaya koyduğu, bu çerçevede pazarlama faaliyetleri sırasında elde edilen bilgileri her bir hazır beton firmasının kendi içinde raporladığı, bu sayede potansiyel müşterilerin belirlendiği ve bu müşteriler ile çalışabilmek için stratejiler oluşturulduğu,
- Ticari hayatta faaliyet gösteren herhangi bir firmanın, ticaretin temel hedefi olarak karlılığı artırmak istediği, karlılığı artırabilmek için ise müşteri portföyünü genişletmesi gerektiği, bu çerçevede müşterilerin, hâlihazırda çalıştıkları bir hazır beton firması varken, başka bir hazır beton firması ile çalışmak istemeleri için üretici teşebbüslerin fiyat ve kalite anlamında daha avantajlı teklifler sunması gerektiği, dolayısıyla ACEMOĞULLARI’nın kendi içinde yaptığı bu çalışmanın esasında rekabet ihlalini değil rekabetin varlığını göstermekte olduğu, diğer bir deyişle Bulgu-5’te yer alan notlar ile ACEMOĞULLARI’nın pazarlama faaliyetlerini yürüttüğü firmaları belirleyip yazarak kendi içinde bir çalışma yürüttüğü, bu bağlamda söz konusu notların potansiyel müşterilerden temin edilen bilgiler olduğu, dolayısıyla söz konusu bulgunun esasında ACEMOĞULLARI tarafından belirlenen hedef müşterilerin hangi hazır beton üreticisinden, hangi miktarlarda alım yaptıklarını göstermekten ibaret olduğu,

⁷⁰ İlgili fotoğraflar incelendiğinde, ismi çizilmeyen müşterilerden yalnızca (.....) isimli müşteriye herhangi bir başlık altında yer verilmediği görülmektedir.

kaldı ki bu hususun ilgili çalışmada ACEMOĞULLARI firmasının ismine yer verilmemesinden anlaşılabileceği,

MABETAŞ tarafından yapılan savunmada;

- İlgili bulguda MABETAŞ isminin geçmesinin, bilgileri dışında gerçekleştiği ve içeriği net olarak anlaşılmayan mesajlar ile MABETAŞ'ın rekabet karşıtı bir anlaşmanın tarafı olduğu şüphesinin doğmasının mümkün olamayacağı,
- Bulgu-5'te yer alan "(.....) 8000" ifadesinden, (.....)m³ beton ihtiyacı olan (.....) isimli bir müşterinin MABETAŞ'a ayrıldığına anlaşıldığı, ancak MABETAŞ'ın (.....) isimli bir firma ile herhangi bir ticari ilişkisinin bulunmadığı,

ÇINARLAR tarafından yapılan savunmada; bulgudaki görselde ÇINARLAR'ın adının altında yer alan (.....) ile (.....) isimli müşterilerle ÇINARLAR'ın herhangi bir ticari ilişkisinin bulunmadığı, ÇINARLAR'ın ilgili bulgunun tarafı olmadığı gibi yazışmanın ÇINARLAR'ın bilgisi dışında gerçekleştirildiği,

KABET tarafından yapılan savunmada;

- KABET'in bulguya konu toplantıya katılmadığı, bu kapsamda ilgili bulgunun üçüncü şahıs konumunda olan KABET ile bağdaştırılamayacağı, dolayısıyla ilgili bulgunun KABET hakkında herhangi bir hüküm ve sonuç doğuramayacağı,
- Söz konusu görsellerin ACEMOĞULLARI'nın kendi saha çalışmaları ile ilgili olabileceği, "HAVUZ" şeklinde yapılan başlıklandırmanın ise potansiyel müşteriler için yapılmış olabileceği,
- Bulguya konu tarihlerde KABET tarafından görsellerde yer alan hiçbir müşteriye hazır beton satışının gerçekleştirilmediği,

ÇİMKO tarafından yapılan savunmada;

- Soruşturma Heyeti tarafından Bulgu-5 kapsamında (.....) isimli müşterinin ÇİMYA'ya, (.....) isimli müşterinin KABET'e ve (.....) isimli müşterinin BETONTEK'e paylaştırılmış olduğu düşünülse de ÇİMKO'nun bayisi tarafından bulgu tarihinden sonra (.....)'ye (.....) m³ ve (.....)'a (.....) m³ hazır beton satışı yapıldığı, bu durumun ise ÇİMKO'nun olası bir müşteri paylaşımı içerisinde yer almadığını gösterdiği,
- ÇİMKO'nun (.....) ve (.....) bayileri tarafından Bulgu-5'te yer alan "havuz" başlıklı görseldeki müşterilerden (.....)'a (.....) m³, (.....)'e (.....) m³ ve (.....)'a (.....) m³ satış yaptığı, bu kapsamda anılan görseldeki dokuz müşteriden üç tanesi ÇİMKO'ya ait iken diğer altı müşterinin ise dokuz hazır betoncu tarafından paylaşılacak olmasının hayatın olağan akışına uygun olmayacağı,
- ÇİMKO'nun bayisi tarafından (.....)'a yapılan satışta -projenin spesifik bir proje olması nedeniyle- özel mobil pompanın gerekli olduğu ve söz konusu pompanın sadece ÇİMKO'da mevcut olması nedeniyle (.....) tarafından bayi aracılığıyla ÇİMKO'dan hazır beton talep edildiği, ilgili satışın bayi üzerinden gerçekleşmesinin "doğrudan satış yoksa müşteri paylaşımı da yoktur" tespiti güçlendirdiği,
- ÇİMKO tarafından (.....)'a yapılan satışların 18.02.2022 tarihli olan bulgu tarihinden önce 23.02.2021'den başladığı ve 04.01.2023 tarihine kadar devam ettiği, bu süreçte toplam (.....) m³ hazır beton satışı yapıldığı,

- Tüm hususlar çerçevesinde anılan bulgu kapsamında Soruşturma Heyeti tarafından yapılan değerlendirmelerin kronolojik ve sayısal verilere uymadığı, dolayısıyla ilgili bulgunun müşteri paylaşımı şüphesinin oluşması için yetersiz olduğu

hususları ifade edilmektedir. Öte yandan bulgu özelinde ACEMOĞULLARI, BETONTEK ve ERVA tarafından yapılan bir savunma bulunmamaktadır.

- (176) Bulgu-5'e ilişkin savunmalarda özetle; (i) hazır beton üreticilerinin bulgu içeriğinde kendi isminin altında yer verilen müşteriler ile herhangi bir ticari ilişkisinin bulunmadığı, öte yandan rakip teşebbüs ismi altında yer verilen bazı müşteriler ile ticari ilişkilerinin bulunduğu, bu kapsamda söz konusu bulgunun gerçeği yansıtmadığı, (ii) bulgudaki görsellerin ACEMOĞULLARI'nın saha çalışmaları ile ilgili olabileceği, bulgunun esasında ACEMOĞULLARI tarafından belirlenen hedef müşterilerin hangi hazır beton üreticisinden, hangi miktarlarda alım yaptıklarını göstermekten ibaret olduğu, bu hususun ilgili çalışmada ACEMOĞULLARI'nın ismine yer verilmemesinden anlaşılabileceği ve (iii) ÇİMKO'nun bayi kanalıyla satış yapmasının "*doğrudan satış yoksa müşteri paylaşımı da yoktur*" tespitini güçlendirdiği hususlarına vurgu yapıldığı görülmektedir.
- (177) Bu kapsamda ilk olarak ilgili bulgunun anlaşılabilmesi adına 18.02.2022 tarihini de içine alan tarihler arasında söz konusu müşterilerin hangi teşebbüsten hazır beton fiyat teklifi aldığına ve hazır beton sağladığına ilişkin not defteri sayfalarında adı geçen müşterilerden bilgi talep edilmiştir. Öte yandan söz konusu müşterilerden önemli bir kısmına bilgi talebi yazıları ulaşmamıştır. Bu durumun sebebinin müşterilerin bir kısmının kurumsal olmayan küçük işletmeler olması ve özellikle 2023 yılında yaşanan deprem sonrasında bazı işletmelerin hasar sonucu kapatılması yahut adres değiştirmesi olduğu kanaatine varılmıştır. Bu kapsamda bilgi talebi kendilerine ulaşmayan müşteriler bakımından ACEMOĞULLARI'ndan söz konusu müşterilerin ticari unvan, adres ve iletişim bilgilerine yönelik bilgi talebinde bulunulmuş olup ACEMOĞULLARI tarafından gönderilen cevabi yazıda yalnızca geçmişte ticari ilişki kurulmuş müşterilere ilişkin bilgiler sunulmuştur. Nihai olarak bulguda adı geçen müşterilerden bir kısmına bilgi talepleri ulaşmadığından bazı müşterilerden ilgili dönemdeki hazır beton alımlarına ve fiyat tekliflerine ilişkin veri elde edilememiştir. Öte yandan önaraştırma aşamasında Malatya ilinde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinden Ocak 2022-Ağustos 2023 tarihleri arasında yapmış oldukları hazır beton satışlarına ve fiyat tekliflerine ilişkin bilgi talep edilmiştir. Bununla birlikte soruşturma tarafı birçok teşebbüs tarafından fiyat tekliflerine ilişkin yeterli bilgi, bu teklifler sözlü olarak da yapılabildiği gerekçesiyle sunulamamıştır. Hazır beton üreticilerince sunulan sınırlı sayıdaki fiyat teklifi bilgileri incelendiğinde;
- ACEMOĞULLARI tarafından 14.01.2022 tarihinde MABETAŞ başlığı altında yer alan (.....) isimli müşteriye C30 türü hazır beton için fiyat teklifinde bulunulduğu,
 - KABET tarafından 09.03.2022 tarihinde "Havuz" başlığı altında yer alan (.....) isimli müşteriye C30 türü hazır beton için fiyat teklifinde bulunulduğu,
 - Diğer teşebbüsler tarafından ise bulguda adı geçen müşterilere gönderilen fiyat teklifi bilgilerinin cevabi yazılarda bulunmadığı

görülmektedir. Hazır beton üreticilerince sunulan sınırlı sayıda teklif bilgileri ile herhangi bir analiz yapılması mümkün olmadığından yapılan analizlerde yalnızca hazır beton üreticilerinin yapmış oldukları satışlar incelenmiştir. Bu kapsamda soruşturma

tarafı teşebbüslerin ve müşterilerin cevabi yazıları ve teşebbüs savunmaları kapsamında Bulgu-5'te yer alan her bir teşebbüs ve teşebbüsün isminin altında sıralanan müşterilere ilişkin yapılan değerlendirmelere aşağıda maddeler halinde yer verilmektedir:

- Bulguda ACEMOĞULLARI başlığı yer almazken ACEMOĞULLARI'nın
 - o ERVA başlığı altında yer alan müşteri olan (.....)'a 27.06.2022-26.06.2023 tarihleri arasında çeşitli tarihlerde,
 - o ÇİMKO başlığı altında yer alan müşteri olan (.....)'a 01.01.2022-14.03.2023 tarihleri arasında çeşitli tarihlerde

hazır beton satışı gerçekleştirdiği,

- ÇINARLAR başlığı altında sıralanan müşteriler (.....) ve (.....) iken söz konusu teşebbüslere ÇINARLAR tarafından ilgili tarih aralığında hazır beton satışı gerçekleştirilmediği,
- ERVA başlığı altında yer alan müşteri (.....) iken söz konusu müşteriye ERVA tarafından hazır beton satışı gerçekleştirilmediği,
- ÇİMYA başlığı altında yer alan müşteri (.....) iken söz konusu teşebbüse ÇİMYA tarafından 22.02.2022-28.10.2022 tarihleri arasında çeşitli tarihlerde hazır beton satışı gerçekleştirildiği, öte yandan ÇİMKO tarafından yapılan savunmada, bulgu tarihinden sonra (.....)'ye (.....) m³ hazır beton satışı gerçekleştirildiğinin belirtildiği, benzer şekilde 19.05.2022-28.01.2023 tarihleri arasında söz konusu müşteriye KABET tarafından da satış gerçekleştirildiği,
- KABET başlığı altında sıralanan müşteriler (.....) iken söz konusu müşterilerden yalnızca (.....) 05.03.2022-14.07.2022 tarihleri arasında KABET tarafından çeşitli tarihlerde hazır beton satışı gerçekleştirildiği, öte yandan (.....) ve (.....) isimli müşterilere bulgu tarihine yakın tarihlerde herhangi bir satış gerçekleştirmediği,
- ÇİMKO başlığı altında yer alan müşteri (.....) iken söz konusu müşteriye ÇİMKO tarafından hazır beton satışı gerçekleştirildiği, öte yandan söz konusu müşteriye ACEMOĞULLARI tarafından da 01.01.2022-14.03.2023 tarihleri arasında çeşitli tarihlerde hazır beton satışı gerçekleştirildiği,
- BETONTEK başlığı altında yer alan müşteri (.....) iken söz konusu teşebbüse BETONTEK tarafından 31.03.2022-31.12.2022 tarihleri arasında hazır beton satışı gerçekleştirdiği, öte yandan ÇİMKO tarafından yapılan savunmada, bulgu tarihinden sonra ÇİMKO'nun bayisi tarafından (.....) (.....) m³ hazır beton satışı gerçekleştirildiğinin ifade edildiği,
- MABETAŞ başlığı altında yer alan müşteri (.....) iken söz konusu müşteriye MABETAŞ tarafından ilgili tarih aralığında hazır beton satışı gerçekleştirilmediği

görülmektedir.

(178) Özetlemek gerekirse ilgili bulgu kapsamında bilgi talebi ulaşan müşterilerin cevabi yazıları, soruşturma tarafı teşebbüslerin verileri ve teşebbüs savunmaları incelenmiş olup bu kapsamda yapılan analiz sonucunda soruşturma tarafı teşebbüslerden;

- ÇINARLAR, ERVA ve MABETAŞ'ın bulguda kendi isminin altında yer alan müşteriler ile herhangi bir ticari ilişkisinin olmadığı,

- KABET'in bulguda kendi isminin altında yer alan müşterilerin bir kısmı ile herhangi bir ticari ilişkisinin olmadığı,
- ÇİMYA, ÇİMKO, BETONTEK ve MABETAŞ'ın ise bulguda kendi isminin altında yer alan müşteriler ile ticari ilişkisinin bulunduğu

görülmüştür. Öte yandan (i) bulguda herhangi bir başlık altına ismine yer verilmeyen ACEMOĞULLARI'nın ERVA ve ÇİMKO başlıkları altında yer alan birer müşteriye ve (ii) ÇİMKO'nun bayileri tarafından ÇİMYA ve BETONTEK başlıkları altında yer alan birer müşteriye hazır beton satışı gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Ayrıca soruşturma taraflarından ÇİMKO'nun bayiler aracılığıyla hazır beton satışı gerçekleştirdiği görülmüştür.⁷¹ Bu çerçevede yapılan analiz sonucunda, Bulgu-5 kapsamında hazır beton üretimi ve satışı pazarında rakip teşebbüsler arasında müşteri paylaşımı yapıldığına yönelik ortaya çıkan şüpheyi destekler nitelikte bir sonuca ulaşılmamıştır.

- (179) Buna ilaveten Bulgu-5'e konu soruşturma tarafı teşebbüslerin Ocak 2022 ile Ağustos 2023 tarihleri arasına ilişkin satış verileri incelenmiş olup bu kapsamda söz konusu teşebbüslerin birbirleri ile ortak müşteri sayılarına ve ortak müşterilerin teşebbüslerin tüm müşterileri içerisindeki oranlarına aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir.

Tablo-8: Soruşturma Tarafı Teşebbüslerin Ocak 2022-Ağustos 2023 Tarihleri Arasındaki Ortak Müşteri Sayıları

	ACEMOĞULLARI	BETONTEK	ÇINARLAR	ÇİMKO	ÇİMYA	ERVA	KABET	MABETAŞ
ACEMOĞULLARI	-	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BETONTEK	(....)	-	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ÇINARLAR	(....)	(....)	-	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ÇİMKO	(....)	(....)	(....)	-	(....)	(....)	(....)	(....)
ÇİMYA	(....)	(....)	(....)	(....)	-	(....)	(....)	(....)
ERVA	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	-	(....)	(....)
KABET	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	-	(....)
MABETAŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	-

Kaynak: Soruşturma Tarafı Teşebbüslerin Verileri Çerçevesinde Dosya Kapsamında Yapılan Hesaplamalar

Tablo-9: Soruşturma Tarafı Teşebbüslerin Ortak Müşteri Sayısının Toplam Müşteri Sayısına Oranı (Ocak 2022-Ağustos 2023)

	ACEMOĞULLARI	BETONTEK	ÇINARLAR	ÇİMKO	ÇİMYA	ERVA	KABET	MABETAŞ
ACEMOĞULLARI	-	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BETONTEK	(....)	-	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ÇINARLAR	(....)	(....)	-	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ÇİMKO	(....)	(....)	(....)	-	(....)	(....)	(....)	(....)
ÇİMYA	(....)	(....)	(....)	(....)	-	(....)	(....)	(....)
ERVA	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	-	(....)	(....)
KABET	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	-	(....)
MABETAŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	-

Kaynak: Soruşturma Tarafı Teşebbüslerin Verileri Çerçevesinde Dosya Kapsamında Yapılan Hesaplamalar

- (180) Yukarıda yer verilen tablolar incelendiğinde, ÇİMKO'nun diğer teşebbüslerle eşleşen daha az ortak müşterisi olmasına karşın Bulgu-5'e konu soruşturma tarafı diğer teşebbüslerin birbirleri ile önemli miktarda ortak müşterisi olduğu görülmektedir. Öte yandan ÇİMKO tarafından gönderilen savunmada; ÇİMKO'nun 2022 yılına ilişkin Malatya ili hazır beton satışlarının yalnızca %(....) doğrudan satış olduğu, diğer satışlarının ise bayiler aracılığıyla gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. Bu kapsamda

⁷¹ ÇİMKO tarafından gönderilen savunmada; ÇİMKO'nun 2022 yılına ilişkin Malatya ili hazır beton satışlarının yalnızca %(....) doğrudan satış olduğu, diğer satışlarının ise bayiler aracılığıyla gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

ÇİMKO'nun diğer teşebbüsler ile az sayıda ortak müşterisinin olmasının da hâlihazırda doğrudan satışlarının az olmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Ayrıca teşebbüslerin ortak müşterilerin toplam müşteri sayısına oranlarına bakıldığında da benzer bir tablonun var olduğu görülmektedir. Bununla birlikte her halükarda yukarıda yer verilen tablolar Bulgu-5'e konu sekiz teşebbüs tarafından bir müşteri paylaşımı yapılmış olabileceğine yönelik bir görünümü yansıtmamaktadır. Elbette bu durum, sayılan teşebbüslerin rekabeti sınırlayıcı anlaşmalar yaptığına yönelik soruşturma kapsamındaki diğer bulgulardaki tespitlere halel getirmemektedir.

- (181) Buna ek olarak söz konusu verilerin Bulgu-4'te olduğu gibi rakip teşebbüslerce düzenlenen bir toplantı esnasında tüm hazır betonculardan elde edildiğine dair soruşturma kapsamında bir bulgu yer almamakta olup bu kapsamda incelenen cevabi yazılar ve teşebbüs savunmalarından da soruşturma tarafı teşebbüslerin büyük bir kısmının bulguda kendi isminin altında yer alan müşteriler ile herhangi bir ticari ilişkisinin olmadığı yahut farklı teşebbüslerin anılan müşterilere hazır beton sağladığı görülmüştür. Bu çerçevede Bulgu-5'in bulgu tarihinde rakip teşebbüsler arasında toplantı düzenlendiğine ve bu toplantıda rakipler arası müşteri paylaşımı yapıldığına dayanak teşkil etmeye yeterli olmadığı değerlendirilmektedir.
- (182) Sonuç olarak Bulgu-5 kapsamındaki tüm hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde, ilgili bulgunun 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi bakımından ACEMOĞULLARI, ÇINARLAR, ERVA, ÇİMYA, KABET, ÇİMKO, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK ve MABETAŞ hakkında ihlalin varlığına dayanak teşkil etmeye yeterli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bulgu-6'ya İlişkin Değerlendirme:

- (183) Bulgu-6, ACEMOĞULLARI (.....) ile BETONTEK yetkilisi (.....) arasında 12.03.2022 tarihinde yapılan WhatsApp yazışmasından oluşmaktadır. Anılan yazışmada (.....) tarafından kullanılan "(.....)", "santralleri", "tehdit", "et miş", "demiş döner gelşerseniz", "50 lira", "çimentaşda (.....)dedi" ifadelerinden (.....) olduğu anlaşılan ve "(.....)" olarak anılan kişinin hazır beton üreticilerine agregayı başka üreticilerden talep ettikten sonra kendinden talepte bulunmaları halinde ürün fiyatının 50 TL olacağı yönünde bir uyarıda bulunduğu anlaşılmaktadır. Yazışmanın devamında ise ACEMOĞULLARI (.....) tarafından kullanılan "Çim ya beni aradı", "Bugün", "Senden sonra", "Fiyatları verdim", "sen bakda bastır al" ifadelerinden (.....)'nın ÇİMYA yetkilisi ile görüştüğü, akabinde ÇİMYA'ya agrega fiyatlarını gönderdiği anlaşılmakta ve NORM MADEN'e, ÇİMYA'ya agrega tedarik etmesini önerdiği görülmektedir. (.....) tarafından kullanılan "tamam", "alacam ben" ifadeleri ile de söz konusu önerinin olumlu karşılandığı görülmektedir. Bu doğrultuda NORM MADEN adına hareket ettiği değerlendirilen BETONTEK Yetkilisi (.....) ile ACEMOĞULLARI (.....) arasında geçen yazışmalardan NORM MADEN ve ACEMOĞULLARI'nın agrega üretimi ve satışı pazarında birlikte hareket ettikleri ve söz konusu teşebbüsler arasında anılan pazarda bir müşteri paylaşımı yapılmış olabileceği şüphesi oluşmuştur.
- (184) Yazışmanın devamında ACEMOĞULLARI tarafından gönderilen "(.....) gittiyse", "Çimya ya", "Son kozunu oynuyor" mesajlarına karşılık olarak BETONTEK tarafından "aynen", "bir tek mabetaş kalacak", "elinde" yanıtının verildiği görülmektedir. Söz konusu ifadeler ACEMOĞULLARI ve NORM MADEN'in, (.....) ile bir uzlaşma içinde olmadıklarını ortaya koymakta, yukarıda yer alan yazışmalar ile birlikte değerlendirildiğinde ACEMOĞULLARI ve NORM MADEN'in, (.....) karşı birlikte hareket etme yönünde bir iradelerinin olduğu görülmektedir.

- (185) Yazışmada yer alan hususların açıklığa kavuşturulması için ÇİMYA ve bulguda adı geçen diğer teşebbüslerden bilgi ve belge talebinde bulunulmuş olup elde edilen bilgiler ile incelemeler sonucunda ulaşılan sonuçlara aşağıda yer verilecektir. Bu çerçevede ÇİMYA tarafından sunulan bilgilere aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo-10: ÇİMYA Tarafından Mart-Temmuz 2022 Döneminde Gerçekleştirilen Agregalı Alımları (Ton)

Tarih	NORM MADEN	(.....)	ACEMOĞULLARI
Mart 2022	(.....)	(.....)	(.....)
Nisan 2022	(.....)	(.....)	(.....)
Mayıs 2022	(.....)	(.....)	(.....)
Haziran 2022	(.....)	(.....)	(.....)
Temmuz 2022	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam (ton)	(.....)	(.....)	(.....)
Kaynak: ÇİMYA Cevabi Yazı			

- (186) Yukarıda yer verilen tablo incelendiğinde; ÇİMYA'nın 2022 yılında bulgu tarihini içeren Mart ayında (.....); Mayıs ayında NORM MADEN ve (.....); Haziran ayında ise NORM MADEN ve ACEMOĞULLARI'ndan agregalı tedarik ettiği görülmektedir. Bulguyu takip eden ve ÇİMYA tarafından ilk alımın gerçekleştiği Mayıs 2022'de (.....) satın alınan agregalı miktarı ((.....) ton), ÇİMYA'nın Mayıs 2022'deki alım miktarına göre çok düşük bir oranda (%(.....)) kaldığı gibi Mart 2022'de yapılan agregalı alımının da ((.....) ton) oldukça altında kalmıştır. Diğer taraftan ÇİMYA tarafından Mayıs 2022'deki agregalı alımının neredeyse tamamını (%(.....)) NORM MADEN'den karşıladığı görülmektedir. Haziran-Temmuz 2022 döneminde ise ÇİMYA tarafından (.....) agregalı tedarik edilmemiştir. Özetle bulgu tarihi döneminde agregalı alımını (.....) karşılayan ÇİMYA'nın bulgu tarihinden sonraki döneme denk gelen Mayıs ayında agregalı alımının tamamına yakını NORM MADEN'den tedarik ettiği görülmekte olup bu durumun da yazışma içeriği ile uyduğu değerlendirilmektedir. Nitekim yazışma içeriğinden (.....) yazışma döneminde ÇİMYA ile görüşüğü anlaşılmaktadır. Ayrıca yazışmada ACEMOĞULLARI'nın NORM MADEN'e ÇİMYA'ya agregalı tedarik etmesini önerdiği, NORM MADEN'in ise söz konusu talebi olumlu karşıladığı görülmektedir.
- (187) Anılan iki teşebbüs arasında agregalı ürününe ilişkin Bulgu-2'de yer verilen rekabet karşıtı bir anlaşmanın sürdürülmesine yönelik bilgi değişimine ve Bulgu-10'da yer verilecek müşteri paylaşımı ve fiyat tespit anlaşmasına yönelik değerlendirmeler Bulgu-6'daki hususların bütüncül değerlendirmesi adına önem taşımaktadır. Rakipler arası bir iletişim delili niteliğinde olan Bulgu-6'nın içeriğinden NORM MADEN ile ACEMOĞULLARI'nın agregalı üretimi ve satışı pazarında rakiplerine yönelik stratejilerini koordine etmek suretiyle birlikte hareket ettikleri anlaşılmaktadır. Zira ACEMOĞULLARI'nın "Çim ya beni aradı", "Bugün", "Senden sonra", "Fiyatları verdim", "sen bakda bastır al" ifadelerine karşılık olarak (.....) tarafından "tamam", "alacam ben" ifadelerinin kullanıldığı görülmekte olup anılan yazışma kapsamında teşebbüslerin müşterilere yönelik rekabet açısından iletişim halinde oldukları, rakip bir teşebbüsün ilgili müşteriyi elde etmesinin önüne geçmek adına aksiyon aldıkları anlaşılmaktadır. Bu eylemlerin müşteri paylaşımına yönelik rakipler arasındaki rekabet karşıtı anlaşmanın bir uzantısı olarak hayata geçirildiği değerlendirilmektedir. Zira aksi durumun varlığı halinde iki rakip teşebbüsün potansiyel bir müşteri açısından rekabet halinde olmaları ve ilgili müşteriye en iyi teklifi yapmak açısından yarış halinde olmaları beklenenecektir. Bulgu içinde yer alan ifadelerden teşebbüslerin adeta tek bir bütünlük altındaymışçasına hareket ettiği görülmektedir. Bu tespit, aynı pazarda NORM MADEN ve ACEMOĞULLARI arasındaki müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını daha doğrudan bir şekilde ortaya koyan taraflar arasındaki bir diğer yazışma olan Bulgu-10 ile de uyumludur.

- (188) Sonuç olarak Bulgu-6 kapsamındaki hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde, ACEMOĞULLARI ile BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'ün agrega üretimi ve satışı pazarında yaptıkları müşteri paylaşımı anlaşması kapsamında rakiplerine yönelik stratejilerini koordine etmek suretiyle rekabeti kısıtlamış oldukları kannatine ulaşılmıştır.

Bulgu-7'ye İlişkin Değerlendirmeler

- (189) Bulgu-7, ACEMOĞULLARI (.....) ile ACEMOĞULLARI çalışanı (.....) arasında geçen 02.04.2022 tarihli WhatsApp yazışmasından oluşmaktadır. Söz konusu yazışmada (.....) tarafından herhangi bir ifade kullanılmadan tek bir görsel paylaşılmaktadır. İlgili görselde yer alan not defterinde “Yeni işler” başlığı altında hazır beton müşterisi olduğu düşünülen teşebbüslerin isimlerine ve bahse konu teşebbüslere sağlanacağı düşünülen m³ cinsinden hazır beton miktarlarına yer verildiği görülmektedir. Bununla birlikte ilgili teşebbüslerle aynı satırda ve sırasıyla “Acemoğlu⁷²”, “Kabet”, “Tek Beton⁷³”, “Mabetaş” ve “Çimbeton” şeklinde parantez içinde yazılmış olan bazı hazır beton üreticilerin ismi de yer almaktadır. Ayrıca ilgili görselde “Yeni işler” başlığı altında yer verilen müşterilerden (.....) isminin ve bu müşteriye sağlanacağı düşünülen hazır beton miktarının üstünün çizildiği de görülmektedir. Bu kapsamda üstü çizilmeyen müşterilerin yeni projelerine ilişkin olarak ACEMOĞULLARI, KABET, BETONTEK, MABETAŞ ve ÇİMBETON arasında düzenlenmiş bir toplantı neticesinde bir çalışma yürütüldüğü ve bu çerçevede söz konusu teşebbüsler arasında bir müşteri paylaşımı yapıldığı şüphesi oluşmaktadır.

- (190) Bulgu özelinde ÇİMBETON tarafından yapılan savunmada;

- Bulgunun ACEMOĞULLARI yetkilileri arasında geçen bir iç yazışma niteliğinde olduğu, yazışmada yer alan defter sayfalarının ÇİMBETON'dan elde edilmediği, ayrıca ÇİMBETON'da gerçekleştirilen yerinde incelemelerde anılan bulguyu destekler nitelikte bir bulguya ulaşılamadığı, ilgili bulguda defter sayfalarında yer alan notların ÇİMBETON'un bilgisi dahilinde tutulduğuna yönelik bir emarenin de söz konusu olmadığı, bu çerçevede ÇİMBETON'un yazışmaların mahiyetine ilişkin net bir bilgiyi haiz olmadığı,
- Bunun yanı sıra bulguya konu yazışmalar 02.04.2022 tarihli olsa da bulgu içerisindeki notların hangi tarihte alındığının anlaşılamadığı, ayrıca notların ACEMOĞULLARI ile ilişkili kişilerden mi yoksa üçüncü bir taraftan mı alındığının tespit edilemediği, dolayısıyla ÇİMBETON'un açıklamalarının varsayımlardan öteye geçemeyeceği,
- Soruşturma Heyeti tarafından bulguya konu “Yeni İşler” başlığı altında yer alan isimlerin hazır beton müşterilerine ve hazır beton üreticilerine ait olduğunun, isimlerin yanında yer alan sayıların ise hazır beton ürünün miktarına ait olduğunun düşünüldüğü, ancak bulguda yer alan, hazır beton müşterilerine ve hazır beton üreticilerine ait isimler ile hazır beton ürününün miktarının Bulgu-14'te yer alan notlara kıyasla başlıklandırma, sınıflandırma bakımından farklılık taşıdığı gibi bulguda yer alan miktarlar ve isimler bakımından da paralel olmadığı,
- Örneğin Bulgu-7'de “(.....)”nin yanında ÇİMBETON yazarken Bulgu-14'te de ÇİMBETON başlığının altında “(.....)”ın yer aldığı, ancak her iki bulguda da iki

⁷² ACEMOĞULLARI'nın kast edildiği değerlendirilmektedir.

⁷³ BETONTEK'in kast edildiği değerlendirilmektedir.

farklı miktar bilgisine yer verildiği, öte yandan soruşturmaya taraf teşebbüslerden ACEMOĞULLARI, KABET, BETONTEK, MABETAŞ ve ÇİMBETON isimleri Bulgu-7'de geçmekteyken soruşturmaya taraf teşebbüslerden ÇINARLAR, ÇİMKO, ÇİMYA ve ERVA isimlerinin Bulgu-14'te geçtiği ancak Bulgu-7'de geçmediği, bu çerçevede Bulgu-7'deki sayfa ile Bulgu-14'teki sayfalar arasında bir tutarlılık olmadığı,

- Öte yandan Bulgu-7'de yer alan firmaların, hazır beton alımı yapan/yapacak çeşitli müşterileri/şantiyeleri içerdiği ve bu dokümanın bir rakip pazar analizi niteliğinde olabileceği, diğer bir ifadeyle dokümanı kaleme alan teşebbüs yetkilisinin aslında potansiyel müşteri ve/veya projelere yönelik olarak ileteceği teklifler bakımından, müşteriler ile gerçekleştireceği pazarlıklarda faydalanmak ya da kendisine rakip olarak gördüğü teşebbüsleri belirlemek amacıyla tertip etmiş olabileceği,
- Diğer yandan, bulguda yer alan bilgilerin dokümanı oluşturan teşebbüsün teklif verdiği/kazandığı/kaybettiği projelerin sıralaması da olabileceği, bu bağlamda ilgili teşebbüsün (.....) isimli müşterisi için (.....) m³ hazır beton satışına yönelik teklif verdiğini, ancak müşterinin ilgili proje kapsamındaki ihtiyacını BETONTEK'ten sağladığını ya da benzer şekilde (.....) isimli müşterinin ihtiyacını ACEMOĞULLARI'ndan, (.....) isimli müşterinin ihtiyacını ise MABETAŞ'tan sağladığını gösteren bir liste olabileceği,

MABETAŞ tarafından yapılan savunmada;

- MABETAŞ'ın bir müşteri paylaşımı anlaşmasının tarafı olduğu şüphesinin ispat edilebilmesi için bulguda geçen müşterilere MABETAŞ tarafından beton sağlanmasının gerektiği, ancak Bulgu 7'de yer alan (.....) isimli firmayla MABETAŞ'ın herhangi bir ticari ilişkisinin bulunmadığı,

KABET tarafından yapılan savunmada ise;

- KABET'in bulguya konu toplantıya katılmadığı ve bulguda yer alan firmalar ile herhangi bir hazır beton alışverişinin olmadığı, bu durumun resmi kayıtlarla da teyit edilebileceği

ifade edilmektedir. Öte yandan ACEMOĞULLARI ve BETONTEK tarafından ilgili bulgu kapsamında yapılan bir savunma bulunmamaktadır.

- (191) Bulgu-7'ye ilişkin savunmalarda dikkat çeken hususların başında, hazır beton üreticilerinin bulgu içeriğinde kendi isminin altında yer verilen müşteriler ile herhangi bir ticari ilişkisinin bulunmadığı savunması gelmektedir. Bu kapsamda ilk olarak ilgili bulgunun anlaşılabilmesi adına 02.04.2022 tarihini de içine alan tarihler arasında söz konusu müşterilerin hangi teşebbüsten hazır beton fiyat teklifi aldığına ve hazır beton sağladığına ilişkin not defteri sayfalarında adı geçen müşterilerden bilgi talep edilmiştir. Öte yandan söz konusu müşterilerden önemli bir kısmına bilgi talebi yazıları ulaşmamıştır. Bu durumun sebebinin müşterilerin bir kısmının kurumsal olmayan küçük işletmeler olması ve özellikle 2023 yılında yaşanan deprem sonrasında bazı işletmelerin hasar sonucu kapatılması yahut adres değiştirmesi olduğu değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, bilgi talebi kendilerine ulaşmayan müşteriler bakımından ACEMOĞULLARI'ndan söz konusu müşterilerin ticari unvan, adres ve iletişim bilgilerine yönelik bilgi talebinde bulunulmuş olup ACEMOĞULLARI tarafından gönderilen cevabi yazıda yalnızca geçmişte ticari ilişki kurulmuş müşterilere ilişkin bilgiler sunulmuştur. Nihai olarak bulguda adı geçen müşterilerden bir kısmına bilgi

talepleri ulaşmadığından bazı müşterilerden ilgili dönemdeki hazır beton alımlarına ve fiyat tekliflerine ilişkin veri elde edilememiştir. Öte yandan önaraştırma aşamasında Malatya ilinde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinden Ocak 2022-Ağustos 2023 tarihleri arasında yapmış oldukları hazır beton satışlarına ve fiyat tekliflerine ilişkin bilgi talep edilmiştir. Bununla birlikte soruşturma tarafı birçok teşebbüs tarafından fiyat tekliflerine ilişkin yeterli bilgi, bu teklifler sözlü olarak da yapılabildiği gerekçesiyle sunulamamıştır. Hazır beton üreticilerince sunulan sınırlı sayıdaki fiyat teklifi bilgileri incelendiğinde ACEMOĞULLARI, BETONTEK, KABET, MABETAŞ ve ÇİMBETON tarafından bulguda yer verilen teşebbüslere iletilen fiyat teklifi bilgilerinin cevabi yazılarda bulunmadığı görülmüştür. Bu nedenle yapılan analizlerde yalnızca hazır beton üreticilerinin yapmış oldukları satışlar incelenmiştir. Bu kapsamda soruşturma tarafı teşebbüslerin ve müşterilerin cevabi yazıları ve teşebbüs savunmaları kapsamında Bulgu-7’de yer alan her bir teşebbüs ve teşebbüsün isminin yanında yer alan müşterilere ilişkin yapılan değerlendirmelere aşağıda maddeler halinde yer verilmektedir:

- ACEMOĞULLARI isminin yanında yer alan müşteriler (.....) iken söz konusu müşterilerden (.....) ile (.....) ACEMOĞULLARI tarafından ilgili tarih aralığında satış gerçekleştirildiği, öte yandan MABETAŞ isminin yanında yer alan (.....) isimli müşteriye ACEMOĞULLARI tarafından 12.05.2022-31.08.2023 tarihleri arasında çeşitli tarihlerde hazır beton satışı gerçekleştirildiği,
- KABET isminin yanında yer alan müşteri (.....) iken söz konusu müşteriye KABET tarafından ilgili tarih aralığında hazır beton satışı gerçekleştirilmediği,
- BETONTEK isminin yanında yer alan müşteriler (.....) ve (.....) iken BETONTEK tarafından (.....) 28.02.2022-20.07.2023 tarihleri arasında çeşitli tarihlerde hazır beton satışı gerçekleştirildiği,
- MABETAŞ isminin yanında yer alan (.....) iken söz konusu müşteriye MABETAŞ tarafından ilgili tarih aralığında hazır beton satışı gerçekleştirilmediği, öte yandan (.....) isimli müşteriye ACEMOĞULLARI tarafından 12.05.2022-31.08.2023 tarihleri arasında çeşitli tarihlerde hazır beton satışı gerçekleştirildiği,
- ÇİMBETON isminin yanında yer alan (.....) iken söz konusu müşteriye ÇİMBETON’un bayileri tarafından hazır beton satışı gerçekleştirildiği

görülmektedir.

(192) Özetlemek gerekirse ilgili bulgu kapsamında bilgi talebi ulaşan müşterilerin cevabi yazıları, soruşturma tarafı teşebbüslerin verileri ve teşebbüs savunmaları incelenmiş olup bu kapsamda yapılan analiz sonucunda soruşturma tarafı teşebbüslerden;

- KABET ve MABETAŞ’ın bulguda kendi isminin yanında yer alan müşteri ile herhangi bir ticari ilişkisinin olmadığı,
- ACEMOĞULLARI ve BETONTEK’in bulguda kendi isminin yanında yer alan müşterilerin bir kısmı ile herhangi bir ticari ilişkisinin olmadığı,
- ÇİMBETON’un ise bulguda kendi isminin yanında yer alan müşteri ile ticari ilişkisinin bulunduğu

görülmüştür. Öte yandan ACEMOĞULLARI’nın MABETAŞ isminin yanında yer alan müşteriye hazır beton satışı gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Ayrıca ÇİMBETON tarafından gönderilen savunmada, ÇİMBETON’un bayiler aracılığıyla hazır beton satışı

gerçekleştirdiği belirtilmektedir. Bu çerçevede yapılan analiz sonucunda, Bulgu-7 kapsamında hazır beton üretimi ve satışı pazarında rakip teşebbüsler arasında müşteri paylaşımı yapıldığına yönelik ortaya çıkan şüpheyi destekler nitelikte bir sonuca ulaşılmamıştır.

- (193) Buna ilaveten Bulgu-7'ye konu soruşturma tarafı teşebbüslerin Ocak 2022 ile Ağustos 2023 tarihleri arasına ilişkin satış verileri incelenmiş olup bu kapsamda söz konusu teşebbüslerin birbirleri ile ortak müşteri sayılarına ve ortak müşterilerin teşebbüslerin tüm müşterileri içerisindeki oranlarına aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir.

Tablo-11: Soruşturma Tarafı Teşebbüslerin Ocak 2022-Ağustos 2023 Tarihleri Arasındaki Ortak Müşteri Sayıları

	ACEMOĞULLARI	BETONTEK	ÇİMBETON	KABET	MABETAŞ
ACEMOĞULLARI	-	(....)	(....)	(....)	(....)
BETONTEK	(....)	-	(....)	(....)	(....)
ÇİMBETON	(....)	(....)	-	(....)	(....)
KABET	(....)	(....)	(....)	-	(....)
MABETAŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	-
Kaynak: Soruşturma Tarafı Teşebbüslerin Verileri Çerçevesinde Dosya Kapsamında Yapılan Hesaplamalar					

Tablo-12: Soruşturma Tarafı Teşebbüslerin Ortak Müşteri Sayısının Toplam Müşteri Sayısına Oranı (Ocak 2022-Ağustos 2023)

	ACEMOĞULLARI	BETONTEK	ÇİMBETON	KABET	MABETAŞ
ACEMOĞULLARI	-	(....)	(....)	(....)	(....)
BETONTEK	(....)	-	(....)	(....)	(....)
ÇİMBETON	(....)	(....)	-	(....)	(....)
KABET	(....)	(....)	(....)	-	(....)
MABETAŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	-
Kaynak: Soruşturma Tarafı Teşebbüslerin Verileri Çerçevesinde Dosya Kapsamında Yapılan Hesaplamalar					

- (194) Yukarıda yer verilen tablolar incelendiğinde, ÇİMBETON diğer teşebbüslerle eşleşen daha az ortak müşterisi olmasına karşın Bulgu-7'ye konu soruşturma tarafı teşebbüslerin büyük çoğunluğunun birbirleri ile önemli miktarda ortak müşterisi olduğu görülmektedir. Ayrıca teşebbüslerin ortak müşteri oranları bakımından da benzer bir tablonun var olduğu görülmektedir. Öte yandan ÇİMBETON tarafından gönderilen savunmada; ÇİMBETON'un bir bayilik sistemi üzerinden hazır beton dağıtımını gerçekleştirdiği, bir başka deyişle ÇİMBETON'un satış yaptığı tarafın bayiler olduğu belirtilmektedir. Bu kapsamda ÇİMBETON'un diğer teşebbüsler ile az sayıda ortak müşterisinin olmasının hazır beton satışlarını bayilik sistemi üzerinden yürütmesinden kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Bununla birlikte her halükarda yukarıda yer verilen tablolar Bulgu-7'ye konu beş teşebbüs tarafından bir müşteri paylaşımı yapılmış olabileceğine yönelik bir görünümü yansıtmamaktadır. Elbette bu durum, adı sayılan teşebbüslerin rekabeti sınırlayıcı anlaşmalar yaptığına yönelik işbu soruşturma kapsamındaki diğer bulgulardaki tespitlere halel getirmemektedir.

- (195) Buna ek olarak söz konusu verilerin Bulgu-4'te olduğu gibi rakip teşebbüslerce düzenlenen bir toplantı esnasında tüm hazır betonculardan elde edildiğine dair soruşturma kapsamında bir bulgu yer almamakta olup, bu kapsamda incelenen cevabi yazılar ve teşebbüs savunmalarından da soruşturma tarafı teşebbüslerin büyük bir kısmının bulguda kendi isminin altında yer alan müşteriler ile herhangi bir ticari ilişkisinin olmadığı yahut farklı teşebbüslerin anılan müşterilere hazır beton sağladığı görülmüştür. Bu çerçevede Bulgu-7'nin bulgu tarihinde rakip teşebbüsler arasında

toplantı düzenlendiğine ve bu toplantıda rakipler arası müşteri paylaşımı yapıldığına dayanak teşkil etmeye yeterli olmadığı değerlendirilmektedir.

- (196) Tarafların savunmaları incelendiğinde dikkat çeken bir başka husus ise ÇİMBETON'un; Bulgu-7'de yer alan firmaların, hazır beton alımı yapan/yapacak çeşitli müşterileri/şantiyeleri içerdiği, bu nedenle bulgudaki görselin ACEMOĞULLARI'nın rakiplere ilişkin pazar analizi çalışması ile ilgili olabileceğine yönelik savunmasıdır. Bu kapsamda soruşturma kapsamında elde edilen bulgular incelendiğinde söz konusu savunmanın aksini gösterir yönde herhangi bir bulgunun soruşturma kapsamında yer almadığı görülmektedir.
- (197) Son olarak ÇİMBETON'un savunmasında ACEMOĞULLARI, KABET, BETONTEK, MABETAŞ ve ÇİMBETON isimleri Bulgu-7'de geçmekteyken soruşturmaya taraf teşebbüslerden ÇINARLAR, ÇİMKO, ÇİMYA ve ERVA isimlerinin Bulgu-14'te geçtiği ancak Bulgu-7'de geçmediği, bu çerçevede Bulgu-7'deki sayfa ile Bulgu-14'teki sayfalar arasında bir tutarlılık olmadığı hususlarına yer verildiği görülmektedir. Bu kapsamda her ne kadar söz konusu bulgu tarihleri arasında rakipler arası müşteri paylaşımı anlaşmasının tarafı olan teşebbüslerin değişebilmesinin mümkün olduğu belirtilebilecekse de her iki bulgunun da soruşturma tarafı teşebbüsler bakımından ihlalin varlığına dayanak teşkil etmeye yeterli olmadığı değerlendirilmektedir.
- (198) Sonuç olarak Bulgu-7 kapsamındaki tüm hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde, ilgili bulgunun 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi bakımından ACEMOĞULLARI, KABET, ÇİMBETON, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK ve MABETAŞ hakkında ihlalin varlığına dayanak teşkil etmeye yeterli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bulgu-8'e İlişkin Değerlendirme:

- (199) Bulgu-8, BETONTEK yetkilisi (.....) tarafından ACEMOĞULLARI (.....) 25.05.2022 tarihinde iletilen WhatsApp mesajlarından oluşmaktadır. Anılan yazışmada BETONTEK yetkilisi tarafından "(.....) *malatyaya gelmiş orayı burayı dürtüklüyü bilgin olsun*", "*aman*", "*taviz verme, çimiyayı kabeti aramışlar*" ifadelerinin kullanıldığı görülmektedir. Söz konusu ifadelerden (.....) hazır beton üreticisi ve agrega alıcısı olan MABETAŞ ve ÇİMYA ile görüştüğü anlaşılmakta olup (.....) tarafından ACEMOĞULLARI (.....) rakibi (.....) taviz vermemesi talep edilmektedir. Bu anlamda Bulgu-6, 10 ve 11'de olduğu gibi teşebbüslerin pazardaki müşterilerini muhafaza etmek adına iletişim halinde oldukları görülmektedir.
- (200) Bu çerçevede bulguda yer alan hususların ne seviyede gerçekleştiğinin görülebilmesi amacıyla ÇİMYA ve KABET'ten 2022 yılında gerçekleştirilen aylık agrega alımlarına ilişkin bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. KABET'in cevabi yazısı incelendiğinde, söz konusu teşebbüsün 2022 yılı Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarında sadece NORM MADEN'den agrega temin ettiği görülmektedir. Diğer taraftan ÇİMYA tarafından iletilen cevabi yazıda da bulgu tarihinden sonraki günlerde ve aylarda (.....) ürün tedarik edilmediği aksine bulgu tarihinden sonra sadece NORM MADEN ve ACEMOĞULLARI'ndan agrega temin edildiği görülmektedir. Ayrıca söz konusu cevabi yazıda bulgu tarihinden önceki 07.05.2022 tarihinde ÇİMYA tarafından (.....) agrega temin edildiği görülmektedir. Dolayısıyla bulguya konu yazışmada yer alan "(.....) *malatyaya gelmiş orayı burayı dürtüklüyü bilgin olsun*", "*taviz verme, çimiyayı kabeti aramışlar*" ifadesinin somut olay bakımından da karşılık bulduğu anlaşılmaktadır.
- (201) Sonuç olarak söz konusu bulgu kapsamında, ACEMOĞULLARI ve BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'ün agrega üretimi ve satışı

pazarında yaptıkları müşteri paylaşımı anlaşması kapsamında rakiplerine yönelik stratejilerini koordine etmek suretiyle rekabeti kısıtlamış oldukları değerlendirilmiştir.

Bulgu-9'a İlişkin Değerlendirmeler

- (202) Bulgu-9, KABET (.....) tarafından ÇİMYA (.....) gönderilen 23.06.2022 tarihli WhatsApp iletisinde yer alan görselden oluşmaktadır. Anılan iletide yer alan görselde, mikser ve pompalı kategorileri ayrı olacak şekilde farklı türdeki hazır beton türleri için uygulanan fiyatlara yer verilmektedir. Görselde ayrıca "Güncel Beton fiyatlarımızdır" ifadesi de yer almaktadır.
- (203) Söz konusu bulguda hazır beton üretimi ve satışı pazarında faaliyet gösteren iki teşebbüs arasında güncel fiyatlara yönelik doğrudan teşebbüs yetkilileri arasında bir bilgi değişimi sağlandığı görülmektedir. Bu tip bir bilgi değişiminin rekabet karşıtı bir anlaşmanın yürütülmesini sağlamaya yönelik yapılmış olabileceği yönünde şüphe oluşmuş, bu anlamda söz konusu bulgu KABET ve ÇİMYA'nın hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış olabilecekleri şüphesiyle incelemeye alınmıştır.
- (204) Bulguya ilişkin olarak KABET tarafından gönderilen yazılı savunmada; bulguda yer alan fiyat çizelgesinin KABET'ten zaman zaman hazır beton satın alan ÇİMYA'ya verilen fiyat tekliflerinden biri olabileceği, nitekim dosya kapsamında sunulan 29.06.2022 ve 04.07.2022 tarihli faturalardan da görüleceği üzere KABET tarafından ÇİMYA'ya hazır beton satışı yapıldığı ve söz konusu satışa ilişkin tutarların ilgili çizelgedeki tutarlarla örtüşmediği, dolayısıyla taraflar arasında herhangi bir anlaşmanın ve tek bir fiyat uygulamasının söz konusu olamayacağı ifade edilmiştir.
- (205) ÇİMYA tarafından gönderilen yazılı savunmada ise;
- Hazır beton pazarında devamlılık ve hızın önemli bir unsur olduğu, kaldı ki bazı durumlarda teşebbüslerin üretimlerine devam ederken müşterilerinin taleplerini yetiştirmekle zorlandığı, ayrıca bazı durumlarda makine kırılması, personel yetersizliği, hammadde eksikliği gibi sebepler nedeniyle ilgili siparişin bir kısmının başka hazır beton tesislerinden temin edilebildiği, diğer bir deyişle hazır beton üreticilerinin çok tercih etmeseler de ihtiyaç duydukları hazır betonu rakip firmalardan ücretini ödemek suretiyle temin edebildiği,
 - Bu çerçevede ÇİMYA'nın KABET firmasından ve diğer beton firmalarından zaman zaman bant altı beton aldığı, bu bağlamda bulguda paylaşılan fiyat tablosunun, KABET'in ÇİMYA'ya hazır betonu hangi fiyatlarla verebileceğini gösterdiği, bu durumu ise tablonun alt kısmında "Güncel Beton fiyatlarımızdır." ibaresinin teyit ettiği, dolayısıyla bulguda yer alan söz konusu paylaşımın piyasada o tarihte geçerliliğini sürdüren fiyat bilgisi olduğu
- ifade edilmiştir.
- (206) Yazışma taraflarının gönderdiği yazılı savunmalarda özetle, ÇİMYA tarafından ilgili tarihlerde KABET'ten bant altı beton temin edildiği, yazışmada gönderilen güncel fiyat listesinin de bu bağlamda paylaşıldığı ifade edilmiştir.
- (207) ÇİMYA ve KABET tarafından gönderilen yazılı savunmaların ekinde yer alan faturalar incelendiğinde, ÇİMYA tarafından 21.06.2022- 30.07.2022 tarihleri arasında muhtelif tarihlerde KABET'ten hazır beton temin edildiği görülmektedir.
- (208) Tesis altı beton, üretimi yapılmış hazır beton ürününü ifade etmekte olup yeniden satılmak amacıyla alıcılara satılmaktadır. Bu kapsamda alıcılar yine hazır beton üreticileri olabilmekte, şayet üreticinin kendi tesisinden müşteriye ürün sağlanması

maliyetli ise müşteriye yakın tesisi bulunan başka bir üreticiden tesis altı beton alınarak satış yapılabilir. ÇİMYA'nın yazılı savunmasında da ifade edildiği üzere, bazı durumlarda hazır beton üreticileri müşterilerinin taleplerini karşılayabilmek adına hazır beton siparişinin bir kısmını başka hazır beton tesislerinden ücretini ödemek suretiyle temin edebilmektedir. Bu kapsamda ÇİMYA ve KABET'in savunmalarına paralel bir şekilde, bulgu tarihine yakın tarihlerde ÇİMYA'nın KABET'ten hazır beton temin ettiği görülmüştür. Bu çerçevede KABET tarafından söz konusu fiyat listesinin bu amaçla paylaşılmasının muhtemel olduğu değerlendirilmektedir. Nitekim KABET ile ÇİMYA'nın her ne kadar yatay seviyede hazır beton pazarında rekabet halinde olduğu görülse de aynı zamanda ilgili tarih aralığında taraflar arasında müşteri sağlayıcı ilişkisinin de bulunduğu görülmektedir. Bu kapsamda ÇİMYA ve KABET'in ilgili bulgu kapsamındaki yazılı savunmalarının kabul edilebileceği değerlendirilmektedir.

- (209) Bulgu-9 kapsamındaki tüm hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde, söz konusu fiyat listesinin taraflar arasındaki tesis altı beton siparişine yönelik olarak paylaşılmış olabileceği anlaşılmış olup ilgili bulgunun ÇİMYA ve KABET bakımından ihlal isnadında bulunmaya yeterli olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

Bulgu-10'a İlişkin Değerlendirmeler:

- (210) Bulgu-10, ACEMOĞULLARI (.....) ile BETONTEK yetkilisi (.....) arasında 24.06.2022 ve 05.07.2022 tarihlerinde yapılan WhatsApp yazışmasından oluşmaktadır. 24.06.2022 tarihli yazışmada (.....) tarafından Bulgu-2'de olduğu gibi (.....) ait güncel agrega satış fiyat listesinin ACEMOĞULLARI (.....) ile paylaşıldığı görülmektedir. Akabinde hazır beton üreticisi ve agrega alıcısı konumunda olan KABET'in yetkilisi (.....) olduğu değerlendirilen ve "(.....)" şeklinde anılan kişiye de ilgili fiyat listesi ile birlikte ACEMOĞULLARI'nın da agrega satış fiyatını (.....) TL yaptığı bilgisinin iletildiği ifade edilmektedir. İlgili mesajın ACEMOĞULLARI (.....) tarafından da "Tmm Başkan" ve "Doğru 60 yaptık" ifadeleri ile onaylandığı görülmektedir. Yazışmanın devamında ise (.....) tarafından "Bi oturup konuşalım sen ben (.....) abi (.....) abim"⁷⁴ ve "Biz tepki verirsek nasıl olur (.....) ne yapar" ifadelerinin kullanıldığı görülmektedir.
- (211) Söz konusu ifadelerden, NORM MADEN ve ACEMOĞULLARI yetkilileri arasında bir toplantı yapılmak istendiği, NORM MADEN ile ACEMOĞULLARI arasındaki uzlaşmanın devam ettiği ve söz konusu teşebbüslerin rakipleri konumundaki (.....) karşı birlikte strateji belirlemek amacıyla koordine oldukları anlaşılmaktadır. Toplantı isteğine ilişkin talebin de ACEMOĞULLARI (.....) tarafından "Tmm oturak ne zaman" denilerek olumlu karşılandığı görülmektedir. Yazışmanın devamında, agrega satış fiyatının ne olacağı ("Biz dün tüm nakliyeciler 55 TL söyledik") ve yeni fiyatların uygulamaya konulacağı tarihe ("Aydın 1 ü itibarıyla bu fiyatlarımızı uygulayalım artık" ve "Bende 1 ü itibarıyla öyle diyem") ilişkin bilgilerin paylaşıldığı ve yine bu hususları onaylar nitelikte yanıtların ("Tmm Başkan") verildiği görülmektedir.
- (212) 05.07.2022 tarihli yazışmada ise BETONTEK yetkilisi (.....) tarafından kullanılan "(.....) birlikte hareket edelim, ikimizde fiyatlarımızı rahat yükseltiriz sen çimyaya 60 de bende çimentaşa 60 dedim", "Ama akıllı davranmamız gerek yoksa ikimizde kaybederiz" ifadelerinin kullanıldığı görülmektedir. Yazışmanın devamında ise (.....) tarafından "Tmm Başkan" şekilde olumlu dönüş yapıldığı görülmektedir. Söz konusu yazışmadan ACEMOĞULLARI ile NORM MADEN'in birlikte hareket ederek agrega ürününün satış fiyatını tespit etme, fiyat geçişini birlikte yapma ve müşteri paylaşımına yönelik bir

⁷⁴ Bulguda ismi geçen kişilerin ("(.....)abi" ve "(.....)abim") sırasıyla ACEMOĞULLARI yetkilisi (.....) ile NORM MADEN (.....) kardeşi ve BETONTEK (.....) olduğu değerlendirilmektedir.

uzlaşma içerisinde oldukları görülmektedir. Nitekim ilgili ifadelerden ÇİMYA'ya ACEMOĞULLARI, ÇİMENTAŞ'a ise NORM MADEN tarafından agrega temin edilmek üzere agrega satış fiyatı konusunda taraflar arasında uzlaşma sağlandığı görülmektedir.

- (213) Söz konusu bulguya yönelik olarak ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada özetle; ilgili yazışmaların taş ocağından çıkan malzemelerin birim fiyatlarının teyidine yönelik olarak gerçekleştirildiği ve yazışma içeriğinden görüleceği üzere ACEMOĞULLARI'nın herhangi bir fiyat sabitleme anlaşmasına taraf olmadığı ifade edilmiştir. Öte yandan NORM MADEN tarafından ilgili bulgu özelinde yapılan bir savunma bulunmamaktadır.
- (214) Özetle yukarıda da yer verildiği üzere yazışma içeriğinden ACEMOĞULLARI ile NORM MADEN'in birlikte hareket ederek agrega ürününün satış fiyatını tespit etme, fiyat geçişini birlikte yapma ve müşteri paylaşımına yönelik bir uzlaşma içerisinde oldukları açık bir şekilde görülmektedir. Bu kapsamda Bulgu-10'un ACEMOĞULLARI ve NORM MADEN arasındaki fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını ortaya koyduğu değerlendirilmektedir. Sonuç olarak ACEMOĞULLARI'nın yukarıda verilen savunmasına katılmak mümkün olmamaktadır.
- (215) Sonuç olarak, Bulgu-10 kapsamındaki hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK ve ACEMOĞULLARI'nın fiyat tespiti ve müşteri paylaşımını içeren bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle agrega üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış oldukları kanaatine ulaşılmıştır.

Bulgu-11'e İlişkin Değerlendirmeler:

- (216) Bulgu-11, ACEMOĞULLARI (.....) ile BETONTEK yetkilisi (.....) arasında 14.07.2022 tarihinde yapılan WhatsApp yazışmasından oluşmaktadır. Söz konusu yazışmada yer alan "(.....) takip ediyor", "Bu durumları" ifadelerinden daha önceki bulgularda yer verilen değerlendirmelere paralel olarak (.....) agrega üretimi ve satışı pazarındaki faaliyetlerinin ACEMOĞULLARI ve NORM MADEN tarafından takip edildiği görülmektedir. Yazışmada (.....) tarafından kullanılan "Çimentaş ile çimkoya ayar ver salma bi yere" ifadesi ile ÇİMENTAŞ ve ÇİMKO ile ACEMOĞULLARI'nın bir görüşme gerçekleştirmesinin istendiği ve anılan müşterilere birtakım uyarılarda bulunarak (.....) bu müşterilere agrega temin etmesinin önüne geçilmeye çalışıldığı görülmektedir. Söz konusu ifadelerin Bulgu-3'te yer alan "taviz verme, çimyayı kabeti aramışlar" ifadeleri ile benzer nitelik taşıdığı, dolayısıyla Bulgu-5 kapsamında da ACEMOĞULLARI ve NORM MADEN'in agrega üretimi ve satışı pazarında aralarındaki uzlaşma kapsamında anılan müşterilerin (.....) agrega temin etmesini engellemeye çalıştıkları görülmektedir.
- (217) Bulguda anılan teşebbüslerin agrega alımlarına bakıldığında ÇİMENTAŞ tarafından gönderilen cevabi yazı incelendiğinde; ÇİMBETON tarafından Malatya hazır beton tesisi için yapılan agrega alımlarının;
- Mart 2022'deki alımlarının tamamını (.....),
 - Haziran 2022'deki toplam alım miktarının ((.....) ton) küçük bir kısmını ((.....) ton) (.....), geri kalan kısmını ise ACEMOĞULLARI'ndan,
 - Temmuz 2022 alımlarının ise tamamının ACEMOĞULLARI'ndan

yapıldığı görülmektedir. Benzer şekilde ÇİMKO'nun cevabi yazısı incelendiğinde ise; teşebbüsün Temmuz 2022 ve Ağustos 2022 agrega alımlarının tamamını ACEMOĞULLARI'ndan gerçekleştirdiği görülmektedir. Dolayısıyla gerek ÇİMKO'nun gerekse ÇİMBETON'un Temmuz 2022'de yalnızca ACEMOĞULLARI'ndan agrega temin ettiği, bulguya paralel bir şekilde bulgu tarihinde ÇİMBETON ve ÇİMKO'nun ACEMOĞULLARI'nın müşterisi olduğu görülmektedir. Bu kapsamda ACEMOĞULLARI'na NORM MADEN tarafından yapılan uyarının, ACEMOĞULLARI'nın müşterilerinin (.....) agrega temin etmesinin önüne geçmek amacıyla yapılmış olduğu değerlendirilmiştir.

- (218) Sonuç olarak söz konusu bulgu Bulgu-6, 8 ve 10 ile birlikte değerlendirdiğinde, ACEMOĞULLARI ve BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'ün agrega üretimi ve satışı pazarında yaptıkları müşteri paylaşımı anlaşması kapsamında rakiplerine yönelik stratejilerini koordine etmek suretiyle rekabeti kısıtlamış kanaatine ulaşılmıştır.

Bulgu-12'ye İlişkin Değerlendirme:

- (219) Bulgu-12, ACEMOĞULLARI (.....) ve BETONTEK yetkilisi (.....) arasında 28.09.2022 tarihinde yapılan WhatsApp yazışması ile ÇİMBETON Malatya-Elazığ Hazır Beton (.....)⁷⁵ BETONTEK yetkilisi (.....) tarafından aynı tarihte gönderilen WhatsApp iletilerinden oluşmaktadır. Anılan yazışmada, tespit edilemeyen bir projeden bahisle (.....) tarafından “*Sonrasını ben dökerim yinede sana söyleyem sonra demeyesin (.....) yarım işimizi aldı*” ifadeleri kullanılmakta, bu ifadeden teşebbüslerin birbirlerinin yarım işlerini almasının hoş karşılanmadığı görülmektedir. Daha sonrasında ise (.....) isimli teşebbüse BETONTEK tarafından (.....) TL fiyat teklifi yapıldığı fakat işin (.....) TL'ye ÇİMYA tarafından alındığı ifade edilmektedir. Bu durum tepkiyle karşılanmış ve BETONTEK yetkilisi (.....) “*Şimdi söyledim (.....) çimentaş*”, “*Dedim bunlardan olmaz*” ifadeleriyle durumu ÇİMBETON Malatya-Elazığ Hazır Beton (.....) bildirdiğini ifade etmiştir. Söz konusu bulguda (.....) isminin ÇİMENTAŞ isimli çimento sağlayıcısı teşebbüs ile anılmasının sebebinin ÇİMBETON'un ÇİMENTAŞ ile aynı ekonomik bütünlük içerisinde bulunmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.
- (220) Yazışmanın devamında ACEMOĞULLARI bir müşteri ile anlaşmak üzereyken, ÇİMYA'nın (.....)⁷⁶ isimli bayi aracılığıyla daha düşük fiyat teklifi verdiği belirtilmektedir. Yazışmada BETONTEK ve ACEMOĞULLARI yetkililerinin teşebbüslerin bayiler eliyle düşük fiyat vermesi durumunun önüne geçilmesi gerektiğini ifade ettikleri görülmektedir. Bu konuyu “*Bi daki toplantıda konuşalım*” ifadesiyle (.....) konuyu diğer teşebbüslerin gündemine taşıyacağını ifade etmektedir. BETONTEK yetkilisi (.....) ise “*Çimentaş*”, “*Bu işin takipçisi*”, “*Onu onlar*”, “*Ordan kaldırırılar*” ifadeleriyle konuyu ÇİMENTAŞ'ın çözeceğini düşündüğünü ifade etmektedir. Nitekim yazışmanın devamında BETONTEK yetkilisi (.....) WhatsApp üzerinden ÇİMBETON yetkilisi (.....) ile iletildiği ve bu iletinin ekran görüntüsünü ACEMOĞULLARI yetkilisi ile paylaştığı görülmektedir. (.....) tarafından konunun ÇİMENTAŞ tarafından çözüleceğinin belirtilmesi ve akabinde (.....) ile iletişime geçmesi konunun muhatabının ÇİMENTAŞ grubunun Elazığ ilinde atık yönetimi ve çimento sektöründe faaliyet gösteren bir iştiraki

⁷⁵ RECYDIA tarafından gönderilen yazılı savunmada; (.....) 01.11.2021-02.06.2023 tarihleri arasında ÇİMBETON'da Malatya-Elazığ Hazır Beton (.....) olarak çalıştığı ifade edilmiş ve ilgili SGK dökümleri sunulmuştur.

⁷⁶ ACEMOĞULLARI tarafından gönderilen cevabi yazıda; bulguda adı geçen (.....) isimli teşebbüsün (.....) isimli bir yeniden satıcı olduğu, söz konusu teşebbüsün kendisine ait hazır beton santrali olmayıp piyasadan hazır beton alıp sattığı ifade edilmektedir.

olan soruşturma tarafı RECYDIA olmadığını, ÇİMBETON olabileceğini göstermektedir. Nitekim RECYDIA tarafından gönderilen savunmada da (.....) 01.11.2021-02.06.2023 tarihleri arasında hem ÇİMBETON Malatya-Elazığ Hazır Beton (.....) olarak çalıştığı hem de görev ve yetkileri arasında RECYDIA ya da RECYDIA'nın faaliyet alanları olan atık yönetimi ile çimento üretimi/satışı ile ilgili herhangi bir hususun yer almadığı belirtilmiştir.

- (221) (.....) tarafından (.....) gönderilen iletide öncelikle (.....), BETONTEK'in anlaştığı müşterisinin ÇİMYA tarafından satış yapılan (.....) isimli bayi vasıtasıyla elinden alınmasına tepki gösterdiği görülmektedir. (.....) ayrıca bir uygulama örneği olarak farkında olmadan ACEMOĞULLARI'nın devam eden bir projesi için bir müşteri ile anlaştığını, durumun farkına varmasından sonra BETONTEK'e yazılan çekleri çizdirerek tekrar ACEMOĞULLARI'na yazdırdığını ifade etmektedir. BETONTEK'in rakip teşebbüslerin devam eden işleri açısından rekabet etmeme konusunda ne kadar katı olduğunu ortaya koyan bu örnekten sonra tepkisini göstermeye devam eden (.....) toplantılara katılmayacağını, bu nedenle ÇİMBETON yetkilisinin kendisini toplantıya çağırmasını, kimsenin işinde gözü olmadığını ve düşük fiyat vermeyeceklerini belirtmektedir. Son olarak ise *"Siz toplantıya gidin bana değin fiyat bu, ben o fiyattan satarım"* ifadesiyle ÇİMENTAŞ'ın toplantıya katılımı sonrası toplantıda belirlenen fiyatı BETONTEK'e bildirmesi durumunda bu fiyatın BETONTEK tarafından uygulanacağını ifade etmektedir.
- (222) ÇİMBETON yetkilisine iletilen mesaj sonrasında yapılan yazışmada ise ACEMOĞULLARI yetkilisi (.....), toplantıya katılmama fikrini doğru bulmayarak *"Ancak toplantıda bu nu (.....) söyleyelim olmadı orda bitirelim"*, *"Bu şekilde bitirme"*, *"Yarın sabah ben arayıp yanına gidicem"* ve *"sende gel"* ifadeleriyle toplantıda ÇİMYA yetkilisi (.....) bu durumun doğrudan bildirilmesi gerektiğini ifade etmekte ve ÇİMYA yetkilisi ile doğrudan görüşeceğini belirterek görüşmeye BETONTEK yetkilisini de davet etmektedir. İletide yer alan *"olmadı orda bitirelim"* ifadesinin, teşebbüsler arasındaki uzlaşmanın ÇİMYA'nın bu uzlaşmaya aykırı davranışları dolayısıyla bitirilmesine yönelik olduğu değerlendirilmektedir. Sonrasında BETONTEK yetkilisi (.....), ÇİMBETON yetkilisi (.....) ÇİMYA yetkilisi ile görüşmek için gitmemesini belirttiğini ifade etmektedir.
- (223) Özetle Bulgu-12 kapsamında, ACEMOĞLU, BETONTEK, ÇİMYA ve RECYDIA/ÇİMBETON arasında birbirlerinin devam eden işlerine teklif yapmamak suretiyle bir müşteri paylaşımı yapılmış olabileceği ve söz konusu teşebbüslerin gerek müşteri paylaşımına gerekse fiyat tespitine ilişkin hususların kararlaştırıldığı toplantılara katılmak suretiyle hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış olabilecekleri değerlendirilmektedir.
- (224) Bulgu özelinde ACEMOĞULLARI tarafından gönderilen yazılı savunmada özetle;
- İlgili yazışmaların (.....) ve (.....) arasında gerçekleştirildiği, ACEMOĞULLARI'nın ise söz konusu ticari ilişkiye yönelik olarak sadece görüşlerini iletmediği,
- ÇİMYA tarafından yapılan savunmada özetle;
- Bulguda ÇİMYA lehine tespitlerin bulunduğu, zira ÇİMYA'nın piyasadaki ortalama fiyatın altında hazır beton satışı yapması sebebiyle eleştirildiği, bu çerçevede yazışmadan anlaşılacağı üzere ÇİMYA'nın pazara yön verme ve rekabeti engelleme amaçlı hareketlerden kaçındığı, rekabeti artırıcı nitelikte maliyet-kar unsurlarını gözetenerek yapabileceği en düşük fiyatlardan doğrudan

satış yaptığı, bu nedenle ÇİMYA'nın rakip firmaların tepkisini çektiği ve rakipler tarafından ÇİMYA'nın uyarılması için konuşmalar yapıldığı, ayrıca bulguda belirtildiği gibi fiyat güncellemesinin de söz konusu olmadığı,

- Söz konusu bulgunun ÇİMYA'nın rekabet ihlali anlamına gelecek anlaşma ya da uyumlu eyleme taraf olmadığını gösterdiği, ayrıca bulgunun ÇİMYA'nın rekabetçi davranma hassasiyetine yönelik en önemli hukuki kanıt niteliğinde olduğu,
- Yazışmada belirtilen toplantı hakkında ÇİMYA'nın bir bilgisinin olmadığı ve bahse konu toplantıya ÇİMYA'nın katılmadığı,

RECYDIA tarafından gönderilen yazılı savunmada özetle;

- Bulgu-12'nin RECYDIA aleyhine sunulan tek delil olduğu, ancak söz konusu bulgunun RECYDIA'dan elde edilmediği gibi içerisinde RECYDIA'nın tek bir beyanının dahi yer almadığı, dolayısıyla söz konusu bulguya RECYDIA'nın taraf olmadığı, bulgunun ACEMOĞULLARI ve BETONTEK arasında gerçekleşen bir yazışma olduğu ve konusunun ÇİMENTAŞ hakkındaki söylentilerden öteye gitmediği,
- Bulguda RECYDIA'nın ağızından nakledilmiş bile olsa doğrudan RECYDIA ile ilişkisi kurulabilecek tek bir ifadenin bulunmadığı ve bulguda yer alan ifadelerin tarafların varsayımına dayandığı, kaldı ki bu hususun yazışmanın lafzından da anlaşıldığı,
- Bulguda adı geçen (.....) RECYDIA çalışanı olmadığı ve geçmişte de RECYDIA bünyesinde çalışmadığı, (.....) 01.11.2021-02.06.2023 tarihleri arasında sınırlı bir sürede ÇİMBETON'da Malatya-Elazığ Hazır Beton (.....) olarak çalıştığı, ilgili SGK dökümlerinde kendisinin işverenin ÇİMBETON olduğunun açıkça görülebildiği, buna ilaveten (.....) görev tanımı ve yetkileri arasında RECYDIA ya da RECYDIA'nın faaliyet alanları olan atık yönetimi ile çimento üretimi/satışı ile ilgili herhangi bir hususun da yer almadığı,
- Öte yandan bulguda (.....) iletildiği düşünülen bir mesajın ekran görüntüsünün yer aldığı ve söz konusu ekran görüntüsünün BETONTEK tarafından ACEMOĞULLARI'na gönderilmiş olduğu, ancak ekran görüntüsüne ilişkin orijinal iletilerin soruşturma bildiriminin ekinde yer almadığı, dolayısıyla ekran görüntüsünün içeriğinin/taraflarının gerçeği yansıtmadığının teyit edilmesinin mümkün olmadığı,
- Bununla birlikte ekran görüntüsündeki içerik incelendiğinde, (.....) tarafından yazılmış tek bir iletinin dahi bulunmadığı, dolayısıyla (.....) pasif konumda mı kaldığının yoksa bir cevap mı oluşturduğunun anlaşılamadığı, bu itibarla gönderinin tam olmayan/kesik bir ekran görüntüsü olduğu gibi ispat standardını sağlamasının mümkün olmadığı,
- Söz konusu delilin RECYDIA'nın teşebbüsler arası anlaşmaya taraf olduğu iddiası ile soruşturma açılması için ciddi ve yeterli olmadığı, nitekim delilin RECYDIA'dan bağımsız iki teşebbüs arasındaki yazışmalara ve RECYDIA ile gerçekleştirildiği iddia edilen ancak "RECYDIA (ÇİMENTAŞ) Yetkilisi" olmayan (.....) tarafından yazılan hiçbir ileti de içermeyen bir ekran görüntüsüne ilişkin olduğu, ilgili ekran görüntüsünün aleyhe delil olarak kullanılabilmesi için (.....) mevcut olan irade uyuşmasına itirazda bulunmadığının ya da yazışma

taraflarının kullandığı ifadeleri desteklediğinin bulgunun içeriğinden anlaşılması gerektiği,

ÇİMBETON tarafından gönderilen savunmada ise özetle;

- Bulguda yer alan yazışmanın ACEMOĞULLARI ve BETONTEK arasında gerçekleştirildiği ve ÇİMBETON'a ilişkin bir beyanın yer almadığı, ÇİMBETON'da gerçekleştirilen yerinde incelemelerde de tespit edilemediği ve dolayısıyla ÇİMBETON'un söz konusu yazışmaya taraf olmadığı, bu çerçevede ÇİMBETON'un bulgu hakkında net bir bilgiye sahip olmasının mümkün olmadığı,
- Öte yandan bulgunun ilişkili olduğu 2022 yılında ÇİMBETON ve/veya bayilerinin; ÇİMYA, ACEMOĞULLARI, BETONTEK veya diğer hazır beton üreticileri ya da anılan teşebbüslerin bayileri ile ticari bir ilişkinin içerisinde bulunmadığı, bu bakımdan ÇİMBETON'un anılan teşebbüs ve/veya bayilerini etkilemesinin mümkün olmadığı,
- Bulguda yer alan “*Başkan bunların bayileri aradan çıkarması gerekiyor*” ve “*Yada az beton vermeleri gerek*” ifadelerinin ÇİMYA ve bayilerine ilişkin olabileceği, zira ÇİMYA ile dikey ilişki içerisinde olmayan bir teşebbüsün ÇİMYA bayilerine yönelik bir müdahalede bulunmasının ticari hayatın olağan akışına ters olacağı, bu çerçevede ÇİMYA bayileri ile hiçbir ticareti, bayilik/alım satım/tedarik ilişkisi bulunmayan ÇİMBETON'un, ÇİMYA bayilerinin fiyatlarına müdahalede bulunabilmesi mümkün olmadığı,
- Bulguda yer alan “*Hele gitme diyor (...) yarın gelecek*” ve “*Fiyatını güncelleyecem*” ifadelerinin (.....) ağzından nakledildiğini gösteren bir hususun mevcut olmadığı, bu bakımdan (.....)'in ÇİMYA'nın bayisi eliyle müşteriye verilen fiyatı güncelleyeceğinin düşünülmesinin tamamen varsayımlara dayandığı,
- Ayrıca bulguda yer alan “*toplantı*” ifadesi çerçevesinde kurulan cümlelerden bahisle ÇİMBETON'un rakip teşebbüsler arasında yapılan bir toplantıya katıldığı iddia edilse de bu hususu destekler herhangi bir tespitin mevcut olmadığı, öte yandan (.....) iletilen “*Ben toplantıya falan gelemem abi*”, “*Siz toplantıya gidin bana değin fiyat bu, ben o fiyattan satarım*” ifadelerine karşın (.....) olumlu/olumsuz bir yanıtın ötesinde, (.....) tarafından yazılmış tek bir iletinin dahi bulunmadığı, sonuç olarak Soruşturma Heyeti tarafından ifade edildiği gibi ÇİMBETON'un da dâhil olduğu bir toplantı gerçekleştirildiğine ve bu toplantı kapsamında bir fiyat belirlendiğine yönelik bir çıkarım yapmanın mümkün olmadığı

hususları ifade edilmiştir. Öte yandan bulgu özelinde BETONTEK tarafından yapılan bir savunma bulunmamaktadır.

- (225) Bulgu savunmalarına yönelik olarak dikkat çeken hususların başında RECYDIA'nın (.....) kendi çalışanı olmadığına ilişkin savunması gelmektedir. Bu kapsamda RECYDIA tarafından bulguda adı geçen (.....) RECYDIA çalışanı olmadığı ve geçmişte de RECYDIA bünyesinde çalışmadığı, (.....) 01.11.2021-02.06.2023 tarihleri arasında sınırlı bir sürede ÇİMBETON'da Malatya-Elazığ Hazır Beton (.....) olarak çalıştığı, ilgili SGK dökümlerinde kendisinin işverenin ÇİMBETON olduğunun açıkça görülebildiği, buna ilaveten (.....) görev tanımı ve yetkileri arasında RECYDIA ya da RECYDIA'nın faaliyet alanları olan atık yönetimi ile çimento üretimi/satışı ile ilgili herhangi bir hususun

da yer almadığı hususları ifade edilmiştir. Taraf savunmasında gönderilen SGK dökümleri incelendiğinde (.....) ÇİMBETON bünyesinde bulgu tarihini de içerisine alan 01.11.2021-02.06.2023 tarihleri arasında Malatya-Elazığ Hazır Beton (.....) olarak çalıştığı görülmektedir. Bulgu-12'de (.....) isminin ÇİMENTAŞ ile birlikte anılmasının sebebinin ÇİMBETON'un ÇİMENTAŞ ile aynı ekonomik bütünlük içerisinde bulunmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Bu kapsamda Bulgu-12'de yer alan ifadeler nedeniyle, önaraştırma aşamasında her ne kadar (.....) ÇİMENTAŞ grubunun Elazığ ilinde atık yönetimi ve çimento sektöründe faaliyet gösteren iştiraki olan RECYDIA çalışanı olduğu düşünülse de bu durum RECYDIA tarafından yapılan savunma ve gönderilen SGK dökümleri ile aydınlatılmıştır. Sonuç olarak, Bulgu-12'ye konu yazışma sonucunda varılan sonuçlar RECYDIA yerine ÇİMBETON'a isnat edilmektedir.

- (226) Yazışma içeriği incelendiğinde, ACEMOĞULLARI ile BETONTEK'in birbirlerinin müşterileri karşısında rekabet etmekten kaçındığı, birbirlerinin devam eden işlerine teklif yapmamak ve bilmeden birbirlerinin müşterilerine teklif yapılması halinde ise müşteri ile olan ilişkiyi sona erdirmek suretiyle müşteri paylaşımı yaptıkları net bir şekilde görülmektedir. Ayrıca (.....) tarafından (.....) iletilen WhatsApp iletilerinden de rakipler arası müşteri paylaşımının BETONTEK ile ACEMOĞULLARI arasında sınırlı kalmadığı, ÇİMBETON'un da söz konusu eyleme taraf olduğu değerlendirilmektedir. Nitekim (.....) tarafından (.....) iletilen *"Ben toplantıya falan gelemem abi", "Bizi çağırmayı.", "Bizim kimsenin işinde gözümüz yok ucuz fiyatımız da yok olmaz da", "Siz toplantıya gidin bana değin fiyat bu, ben o fiyattan satarım"* ve *"Beni orda sözü yüzü aynı olmayan insanlarla karşılaştırmayın"* ifadelerinden söz konusu teşebbüsler arasında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı eylemlerinin gerçekleştirildiği, bahse konu rekabete aykırı hususların kararlaştırıldığı toplantılar düzenlendiği ve bu toplantılara anılan teşebbüslerin katılım sağladığı görülmektedir. BETONTEK, ÇİMYA'nın yukarıda yer verildiği şekliyle müşteriye düşük fiyat vermesinden doğan ihtilaf sebebiyle ÇİMBETON'un da bulunduğu anılan toplantılara katılmayacağını belirtmesine rağmen ÇİMBETON'un toplantıda kararlaştırılan fiyatları kendisine iletilmesiyle bu fiyatları uygulayacağını ifade etmektedir. Gerek bu husus gerekse de ÇİMYA'nın eyleminin ÇİMBETON'a şikâyet edilmesi, ÇİMBETON'un anılan uzlaşmanın tarafı olduğunu ve hatta uzlaşma açısından tarafları koordine eden bir konumda bulunduğunu göstermektedir.
- (227) ÇİMBETON tarafından gönderilen savunmada; bulguda yer alan *"toplantı"* ifadesi çerçevesinde kurulan cümlelerden bahisle ÇİMBETON'un rakip teşebbüsler arasında yapılan bir toplantıya katıldığı hususunu destekler herhangi bir tespitin mevcut olmadığı, öte yandan (.....) iletilen *"Ben toplantıya falan gelemem abi", "Siz toplantıya gidin bana değin fiyat bu, ben o fiyattan satarım"* ifadelerine karşın (.....) olumlu/olumsuz bir yanıtın ötesinde yazılmış tek bir iletisinin dahi bulunmadığı, sonuç olarak da ÇİMBETON'un dâhil olduğu bir toplantı gerçekleştirildiğine ve bu toplantı kapsamında bir fiyat belirlendiğine yönelik bir çıkarım yapmanın mümkün olmadığı hususlarının belirtildiği görülmektedir.
- (228) Öncelikle gerek bulguda yer verilen ekran görüntüsündeki iletişimde gerekse de ACEMOĞULLARI ile BETONTEK'in, (.....) ile alakalı ifadelerinde ÇİMBETON yetkilisinin yukarıda yer verilen rekabet karşıtı ifadelerin hilafına bir tutum sergilediğine yönelik bir tespit yapılamamaktadır. Rekabet hukukunda bir teşebbüsün bu gibi durumlarda yalnızca açıkça karşı beyanda bulunma (*publicly distance*) koşulunu sağlaması durumunda rekabet ihlalden sorumlu tutulmayacağı kabul edilmektedir. Bununla kastedilen; tarafların, rekabet karşıtı amacı açık olan bir anlaşmaya

katılmadığını veyahut karşı çıktığını diğer tarafa açıkça ifade etmediği sürece rekabet ihlalinin sorumlu tutulmaya ve o anlaşmanın parçası olarak kabul edilmeye devam edeceğidir.⁷⁷ Söz konusu bulguda (.....) bu yönde bir beyanına rastlanmamaktadır.

- (229) Tam tersine bulguda “*Hele gitme diyor (...) yarın gelecek*” ifadesinden (.....) ekran görüntüsüne yer verilen yazışma kapsamında BETONTEK yetkilisine cevap verdiği ve taraflar arasındaki anlaşmazlığı çözme yönünde bir aksiyon aldığı anlaşılmaktadır. ÇİMBETON’un savunmasında bu ifadelerin (.....) ağzından nakledildiğini gösteren bir hususun mevcut olmadığı, bu bakımdan (.....) ÇİMYA’nın bayisi eliyle müşteriye verilen fiyatı güncelleyeceğinin düşünülmesinin tamamen varsayımlara dayandığı hususlarının belirtildiği görülmektedir. Öte yandan Bulgu-12 incelendiğinde BETONTEK yetkilisinin (.....) ilettiği şikâyetten sonra “(.....) *bi baksın hele*” şeklindeki ifadeyle ilgili hususla (.....) ilgileneneğini vurgulamaktadır. Nitekim bu akışa uygun olarak BETONTEK yetkilisi bir sonraki mesajında “*Hele gitme diyor*” ifadesiyle (.....) iletiye karşılık verdiğini belirtmektedir. İlgili yazışmalar (.....) rekabet karşıtı hususların ifade edildiği iletilerin yalnızca alıcısı konumunda bulunmadığını, ayrıca yazışma kapsamında aksiyon aldığını da ortaya koymaktadır. (.....) ile yapılan iletişimin bir varsayımdan ibaret olduğundan da bahsedilemeyecektir. Zira bulguda yer alan ekran görüntüsü (.....) ile (.....) arasına bir iletişimin kurulduğunu, (.....) ile (.....) arasındaki ifadeler ise anılan iletişim kapsamında (.....) cevabını kanıtlar niteliktedir.
- (230) Diğer yandan yazışmada rekabet karşıtı uzlaşmanın yürütülmesine yönelik toplantının da bahsi geçmektedir. Bu kapsamda (.....) müşteri paylaşımı anlaşmasına dâhil olmayan ve taraflar arasında düzenlenen ve rekabete aykırı bu gibi konuların karara bağlandığı toplantılara katılım sağlamayan bir başka rakip teşebbüs yetkilisine söz konusu hususları aktarmasının ve “*Ben toplantıya falan gelemem abi*”, “*Bizi çağırmayı.*”, “*Bizim kimsenin işinde gözümüz yok ucuz fiyatımız da yok olmaz da*”, “*Siz toplantıya gidin bana değin fiyat bu, ben o fiyattan satarım*” gibi ifadeleri kullanmasının hayatın olağan akışına aykırı olacağı değerlendirilmektedir.
- (231) Bu kapsamda ÇİMBETON’un da bahse konu müşteri paylaşımı anlaşmasına taraf olduğu, ÇİMYA ile BETONTEK arasında müşteri paylaşımı noktasında ortaya çıkan sorunu çözmeye çalıştığı ve rakipler arasında düzenlenen toplantılara katılım sağladığı görülmektedir. Sonuç olarak ÇİMBETON’un yukarıda yer verilen savunmasına katılmak mümkün olmamaktadır.
- (232) Savunmalarda ÇİMYA yetkilisi tarafından ise bulguda ÇİMYA lehine tespitlerin olduğu, bulgunun ÇİMYA’nın rekabetçi davranma hassasiyetine yönelik en önemli hukuki kanıt niteliğinde olduğu ve yazışmada belirtilen toplantı hakkında ÇİMYA’nın bir bilgisinin olmadığı, bahse konu toplantıya ÇİMYA’nın katılmadığı ve bulguda belirtildiği gibi fiyat güncellemesinin de söz konusu olmadığı hususlarının belirtildiği görülmektedir.
- (233) İlk olarak (i) (.....) tarafından müşteriye ÇİMYA tarafından grobeton sağlandığına ve düşük fiyat teklifleri yapıldığına yönelik hususların ifade edilmesi üzerine (.....) tarafından kullanılan “*Bi daki toplantıda konuşalım*” ifadesinden ve (ii) (.....) tarafından (.....) gönderilen “*Ancak toplantıda bu nu (.....) söyleyelim olmadı orda bitirelim*” ifadesinden söz konusu toplantılara ÇİMYA yetkilisi (.....) da katılım sağladığı görülmektedir. Ayrıca yukarıda yer verilen yazışmanın “*orada bitirelim*” ifadesinden taraflar arasındaki müşteri paylaşımı anlaşmasına ÇİMYA’nın da dâhil olduğu ve düzenlenen toplantıda bu anlaşmanın sonlandırılmak istendiği görülmektedir. Nitekim (.....) “*Şimdi söyledim (.....) çimentoş*”, “*Dedim bunlardan olmaz*” ifadeleri de bu

⁷⁷ Kurulun 26.05.2022 tarihli 22-24/390-161 sayılı kararı.

hususlu doğrulamaktadır. Rakip teşebbüsler arasında yapılan rekabet karşıtı anlaşmaların sonlandırılmak istenmesinin sebebi ise ÇİMYA'nın düşük fiyat verdiği bir bayisi vasıtasıyla taraflar arasındaki rekabet karşıtı uzlaşmanın dışına çıkmasıdır. Yukarıda yer verilen, BETONTEK'in, ÇİMBETON ile iletişime geçerek şikâyetçi olmasının sebebinin de bu olduğu anlaşılmakta, ÇİMBETON yetkilisinin BETONTEK'in ÇİMYA ile yaşadığı bu sorunu çözmeye çalıştığı görülmektedir. Kartellerin zaman içerisinde değişim gösterdikleri, teşebbüslerin dönem dönem kartele liderlik etmesi, daha aktif ya da pasif olması, kartelden çıkmaları yahut kartele tekrar girmeleri, tüm toplantılara katılmamaları, hatta alınan her karara birebir uymamalarının dahi doğal karşılandığı kabul edilmektedir.⁷⁸ Bu anlamda ÇİMYA'nın Bulgu-12 kapsamında taraflar arasındaki uzlaşmanın dışına çıktığını gösteren belgeler ÇİMYA'nın anlaşma tarafı olmadığı şeklinde bir değerlendirmeye olanak sunmamakta, aksine ÇİMYA'nın anlaşmanın tarafı olduğunu ortaya koymaktadır.

- (234) Bu çerçevede Bulgu-12 bütüncül olarak incelendiğinde, ÇİMYA'nın da bahse konu müşteri paylaşımı anlaşmasının bir tarafı olduğu ve rakip teşebbüsler arasında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı gibi hususların düzenlendiği bu toplantılara katılım sağladığı anlaşılmaktadır. Ayrıca ÇİMYA'nın müşteri paylaşımı eyleminin Bulgu-12 ile sınırlı kalmadığı görülmekte olup ÇİMYA ile ACEMOĞULLARI arasında geçen ve aşağıda yer verilecek Bulgu-15, 16 ve 17'ye yönelik değerlendirmelerden de görüleceği üzere, ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasında teklif verilen müşteri bilgilerinin paylaşılmasıyla teşebbüslerin yarım işlerine bir diğer teşebbüsün girmemesinin amaçlandığı, bu çerçevede söz konusu taraflar arasında müşteri paylaşımı yapıldığı değerlendirilmiştir. Sonuç olarak yukarıda yer verilen değerlendirmelerden hareketle ÇİMYA'nın söz konusu savunmasına katılmak mümkün olmamaktadır.
- (235) Sonuç olarak Bulgu-12 kapsamındaki tüm hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde;
- (.....) isimli kişinin ÇİMBETON yetkilisi olduğunun anlaşıldığı, bu kapsamda Bulgu-12'ye konu yazışma sonucunda varılan sonuçların RECYDIA yerine ÇİMBETON'a isnat edilmesi gerektiği,
 - ACEMOĞULLARI, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK, ÇİMBETON ve ÇİMYA'nın fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı anlaşmalarına taraf olmak suretiyle hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış oldukları kanaatine ulaşılmıştır.

Bulgu-13'e İlişkin Değerlendirmeler

- (236) Bulgu-13, ACEMOĞULLARI (.....) ile BETONTEK yetkilisi (.....) arasında 13.10.2022 tarihinde yapılan WhatsApp yazışmasından oluşmaktadır. Anılan yazışmada geçmiş tarihlerde ÇİMKO ve MABETAŞ'ın katılım göstermediği toplantılardan bahsedildiği görülmektedir. Bu nedenle BETONTEK yetkilisi (.....) toplantıya katılmayacağını ifade etmekte ve ACEMOĞULLARI (.....) kendilerini temsil etmesini talep etmektedir. (.....) hak verdikten sonra *"Ama konuşunca", "Sanki biz bozuyormuş gibi itiba veriyor"* ifadelerini kullanmaktadır. Söz konusu ifadelerden ortada teşebbüsler tarafından yapılmış bir anlaşma olduğu, ACEMOĞULLARI yetkilisinin bu birlikteliği bozmaktan imtina ettiği şüphesi oluşmaktadır. Ayrıca yazışma kapsamında hazır beton üreticisi teşebbüsler tarafından düzenlenen ve rekabete hassas hususların görüşüldüğü bir

⁷⁸ WHISH, R., *Competition Law*, Sixth Edition, Syf.99, 2009.

toplantının varlığına yönelik şüphe oluşmakta, anılan toplantıya katılım göstermek/toplantıda temsil edilmek suretiyle ACEMOĞULLARI ve BETONTEK'in hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış olabilecekleri şüphesi doğmuştur. İlgili bulgu bu kapsamda incelemeye alınmıştır.

- (237) Bulguya yönelik olarak ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada özetle; ACEMOĞULLARI'nın müşterilerine düşük fiyat teklifinde bulunarak ekonomik olarak ACEMOĞULLARI'nı zor duruma sokmak isteyen teşebbüslerin ACEMOĞULLARI'nı toplantıya davet ederek görüşmek istediği, ancak ACEMOĞULLARI'nın daveti reddederek toplantıya katılmadığı ifade edilmektedir. Öte yandan BETONTEK'in bulgu özelinde yapılmış bir savunması bulunmamaktadır.
- (238) Her ne kadar ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada ACEMOĞULLARI tarafından toplantıya katılım davetinin reddedildiği ifade edilmiş olsa da bulgu içeriğinden geçmiş tarihlerde de teşebbüsler arasında birden fazla toplantı gerçekleştirildiği ve bu toplantılara ACEMOĞULLARI'nın ve BETONTEK'in katılım sağladığı anlaşılmaktadır. Öte yandan bu toplantıların içeriğine ve toplantıya katılan diğer teşebbüslere ilişkin bulgu özelinde bir çıkarım yapılamamaktadır.
- (239) Bulgu-13 kapsamındaki hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde, bulgu içeriğinde bahsedilen toplantıların içeriğine ilişkin bir tespit yapılamadığından ilgili bulgunun ACEMOĞULLARI ve BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK hakkında ihlal isnat etmeye yeterli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bulgu-14 ve 15'e İlişkin Değerlendirmeler:

- (240) Bulgu-14, ACEMOĞULLARI (.....) ile ACEMOĞULLARI çalışanı (.....) arasında geçen 26.10.2022 tarihli WhatsApp yazışmasından oluşmaktadır. Anılan yazışmada, (.....) tarafından bazı müşterilerin proje bilgileri (.....) ile paylaşılmaktadır. İlgili yazışmanın devamında (.....) tarafından herhangi bir ifade kullanılmadan sekiz adet fotoğrafın (.....) gönderildiği görülmektedir. Fotoğraflarda yer alan ve aynı el yazısı ile kaleme alınmış not defteri sayfalarının teşebbüs isimlerinden oluşan başlıkları sırasıyla; "ACEMOĞLU⁷⁹", "ERVA", "ÇİMKO", "ÇİMBETON", "ÇİMYA", "MABETAŞ", "TEK⁸⁰", "ÇİNARLAR" şeklindedir. İlgili başlıkların altında ise müşteri isimleri ve her müşterinin ait olduğu satırda, bu müşteriye sağlanacağı düşünülen hazır beton miktarı m³ cinsinden yer almaktadır. Söz konusu paylaşımlara ise (.....) tarafından "Tamam (.....) bey iyi akşamlar" şeklinde cevap verilmektedir.
- (241) Bahse konu yazışma incelendiğinde öncelikle, ACEMOĞULLARI çalışanı (.....) tarafından piyasadaki potansiyel müşterilere ve teşebbüsün/rakip teşebbüslerin hâlihazırda anlaştığı ya da teklif verdiği bazı müşterilere ilişkin bilgilere yer verildiği değerlendirilmektedir. Anılan yazışmanın bir teşebbüs içi yazışma olduğu düşünüldüğünde, yalnızca bu kapsamda yapılacak bir değerlendirme sonucunda ortada teşebbüsün piyasaya yönelik olarak yaptığı genel nitelikteki bir analizin söz konusu olduğu varsayılabilir.
- (242) Bununla birlikte, ACEMOĞULLARI çalışanı (.....) tarafından (.....) ve (.....) şeklinde belirtilen müşterilerin henüz piyasada rakip teşebbüslerce varlığından haberdar olunmadığı düşünülebilecek potansiyel projelerine ilişkin olarak "...bilgi gizli geldi.istersen açıkla yada kapalı sadece (.....) alacağız diyelim", "(.....) bilkent kampüs kendileri bizim betonu dökün diye talepleri var...alalım" ve "...bilgisi gizli geldi ..istersen

⁷⁹ ACEMOĞULLARI'nın kast edildiği değerlendirilmektedir.

⁸⁰ BETONTEK'in kast edildiği değerlendirilmektedir.

açıklama konu olursa gündeme sunarsınız ifadelerinin kullanıldığı görülmektedir. İlgili yazışmada yer alan *“istersen açıkla”, “alacağız diyelim”, “talepleri var...alalım”, “konu olursa gündeme sunarsınız”* ifadeleri yazışmanın teşebbüs içindeki bir çalışmanın ötesinde üçüncü tarafları ilgilendiren nitelikte olduğu şüphesini doğurmaktadır. Nitekim teşebbüs içindeki bir yazışmada bir projenin teşebbüs içi unsurlardan “gizli tutulması” muhtemel olmadığı gibi hangi müşterinin kim tarafından “alınacağı” hususunun bir gündem maddesi teşkil ettiği tipte bir toplantının üçüncü taraflarla yapılmış olabileceği şüphesi oluşmaktadır.

- (243) Buna ilaveten Bulgu-14’te yer alan ve yukarıda değerlendirilen yazışmanın yapıldığı günün ilerleyen saatlerinde ACEMOĞULLARI çalışanı (.....) tarafından toplantı öncesinde verilen bilgilerin alıcısı konumunda bulunan (.....) tarafından müşterilere/rakiplere ilişkin bilgilerin yer aldığı fotoğraflar paylaşılmaktadır. Anılan fotoğrafların arka planından da görüleceği üzere, fotoğrafların bir otele ait toplantı salonunda yahut restoranda çekilmiş olduğu görülmektedir. Not defterinde her hazır beton sağlayıcısı teşebbüsün isminin altında değişen sayılarda müşteri ismine ve bu isimlerin karşısında beton miktarlarına yer verilmiştir. Ayrıca arka planda daha ziyade bir çalışma sayfasını andırır formatta, müşteri isimlerine ve beton miktarlarına yer verilen bir belgenin de olduğu görülmektedir. Bu kapsamda (.....) tarafından bahsedilen toplantının yahut görüşmenin işbu bulguya konu yazışmanın hemen akabinde gerçekleştirildiği şüphesi oluşmaktadır. Öte yandan, teşebbüs içi yazışmada (.....) şeklinde belirtilen teşebbüslerin isimlerinin, (.....) tarafından paylaşılan fotoğraflarda da yer aldığı anlaşılmaktadır. Bu bakımdan (.....) tarafından bahse konu yazışmada da ifade edildiği üzere, (.....) isimli müşterinin BETONTEK; (.....) isimli müşterilerin ise ACEMOĞULLARI başlığı altına yazıldığı görülmektedir. Öte yandan yazışma içeriğinde yer alan diğer müşteri isimlerinin (.....) tarafından paylaşılan fotoğraflarda yer almadığı görülmektedir.
- (244) Bulgu-15 ise, ACEMOĞULLARI (.....) ile ÇİMYA yetkilisi (.....) arasında Bulgu-14 ile aynı tarih olan 26.10.2022 tarihinde yapılan WhatsApp yazışmasından oluşmaktadır. Anılan yazışmada, herhangi bir ifade kullanılmadan (.....) tarafından on adet görselin ÇİMYA yetkilisi (.....) gönderildiği görülmektedir. Söz konusu görsellerin Bulgu-14’te yer alan not defteri sayfalarından oluştuğu ve bu sayfalara bazı eklemeler yapıldığı görülmektedir. Görsellerde yer alan ve aynı el yazısı ile kaleme alınmış not defteri sayfalarının teşebbüs isimlerinden oluşan başlıkları sırasıyla şu şekildedir; “KABET”, “ACEMOĞLU”, “ERVA”, “ÇİMKO”, “ÇİMBETON”, “ÇİMYA”, “MABETAŞ”, “TEK”, “ÇİNARLAR”. Bu kapsamda Bulgu-14’teki teşebbüs isimlerinden farklı olarak KABET’in isminin de ilgili not defterinde yer aldığı görülmektedir. Bulgu-14’e benzer şekilde teşebbüs isimlerinden oluşan başlıkların altında müşteri isimlerine yer verildiği, her müşterinin ait olduğu satırda da bu müşteriye sağlanacak hazır beton miktarını ifade ettiği düşünülen m³ cinsinden hazır beton miktarının yer aldığı görülmektedir. Buna ilaveten her bir not defteri sayfasında Bulgu-14’ten farklı olarak, teşebbüs başlığı altındaki müşterilere sağlanacak toplam hazır beton miktarına 26.10.2022 tarihi not düşülerek yer verilmektedir. Not defterinin son sayfasında ise “HAVUZ” başlıklı bir bölüm bulunmaktadır. Bu bölümün ise, henüz herhangi bir teşebbüsün teklif vermediği yahut beton sağlamadığı müşterileri gösterdiği değerlendirilmektedir. Nitekim bu bölümde yer alan müşteri isimlerinin yanlarında sağlanacak beton miktarlarına yer verilmemektedir. Bu durumun ilgili müşterilerin potansiyel müşteriler olmasıyla ve/veya henüz sağlanacak beton miktarının net olarak bilinmemesiyle ilgili olduğu değerlendirilmektedir.

- (245) Bulgu-15'teki görsellerin arka planının da Bulgu-14 ile benzer şekilde bir otele ait toplantı salonu yahut restoran olabileceği değerlendirilmektedir. Benzer şekilde fotoğrafın arka planında bir çalışma sayfasını andırır formatta, müşteri isimlerine ve beton miktarlarına yer verilen bir belgenin de olduğu görülmektedir.
- (246) Özetle, Bulgu-14'te yer alan ifadelerin teşebbüsler arasında müşteri paylaşımı amacıyla düzenlenecek bir toplantı yapılacağını kanıtlar nitelikte olup olmadığı ve Bulgu-14 ve 15'e konu not defteri görsellerinin teşebbüslerin bir araya gelmesiyle düzenlenen bir toplantı sırasında, teşebbüslerin müşteri paylaşımı yapmak amacıyla oluşturduğu organizasyonu ortaya koyar nitelikte olup olmadığının tespiti gerekmektedir. Bu doğrultuda Bulgu-14 ve 15 kapsamında KABET, ACEMOĞULLARI, ERVA, ÇİMKO, ÇİMBETON, ÇİMYA, MABETAŞ, BETONTEK ve ÇINARLAR'ın bir müşteri paylaşımı anlaşmasının tarafları olup olmadıkları ve Bulgu-15 kapsamında ACEMOĞULLARI ve ÇİMYA'nın rekabet karşısı bir bilgi değişiminde bulunup bulunmadıkları incelenmiştir.
- (247) İlk olarak yukarıda yer verilen bulgulara yönelik yapılan savunmalara sırasıyla yer verilecektir. Bulgu-14'e ilişkin olarak ÇİMYA tarafından yapılan savunmada;
- Bulgu-14'te yer alan yazışmaların raportör heyetinin geniş bir perspektifle yorumladığı, ACEMOĞULLARI'nın kendi iç yazışmasında geçen *"bu aramızda kalsın, gizli bilgi, sonra paylaşıyoruz, o müşteriyle çalışamayız, bir ara toplanalım"* gibi iç işleyişe yönelik olan ve çok düşünülmeden sarf edilen birçok ifadenin yorum yoluyla değerlendirilmesinin teşebbüsleri ihlal isnadına muhatap konumunda bırakabileceği, bu durumun ise firmaları çalışamaz hale getirebileceği,
 - Yazışmada önemli büyüklükteki bazı işlerden ve hedeflenen projelerden bahsedildiği, söz konusu bilgilerin süreçle ilgisi olmayan teşebbüs çalışanlarından dahi gizli tutulan ticari sır niteliğinde olduğu, ancak Soruşturma Heyetinin değerlendirmelerinde söz konusu bilgilerin teşebbüs çalışanı olan ancak süreçle ilgisi olmayan çalışandan da saklanmayacağı varsayımından hareketle bazı ihlal iddialarının bulunduğu, öte yandan bu değerlendirmenin gerçeği yansıtmadığı, zira ticari sır olarak nitelendirilen bilgilerin dışarıya sızdırılması riski bulunduğu için asla tüm çalışanlarla paylaşılmadığı, bu tür bilgilerin sadece süreçle ilgisi olan ve karar verme yetkisi bulunan sınırlı ve az sayıda kişiyle paylaşıldığı, ancak Soruşturma Heyeti tarafından ilgili teşebbüsün ticari sır olarak nitelendirilebilecek bilgileri gizlemek için ihtiyatlı davranmasının farklı bir şekilde firma içerisindeki bilgilerin rakip teşebbüslerle paylaşılması şeklinde yorumlandığı, ayrıca bu hususların bulgudaki görsellerle de birleştirildiği ve ÇİMYA'nın haksız bir ihlal isnadı ile sürece dâhil edildiği, keza yazışmada geçen *"alacağınız diyelim"*, *"talepleri var ... alalım"*, *"konu olursa gündeme sunarsınız"* ifadeleriyle rakip teşebbüslerle bilgi paylaşımından ziyade ACEMOĞULLARI'nın kendi üst yönetimiyle bilgi paylaşımının kastedilmiş olabileceği,
 - Soruşturma bildiriminde bulguda yer alan fotoğrafların nerede çekildiği son derece önemsiz bir detay olmasına rağmen ısrarla bunun ifade edilerek rakip teşebbüslerle toplanıldığı yönünde bir kanaat oluşturulmaya çalışıldığı, zira rakip teşebbüs yetkilileri olmadan da yalnızca firma çalışanlarının bir otel ya da lokantaya gidebileceği,

- Bulgu-5 ve Bulgu-14'teki görsellerde yer alan hazır beton firmaları ve müşterilerin benzerlik gösterdiği, bu bakımdan Bulgu-5 ve Bulgu-14'te yer verilen görsellerin ACEMOĞULLARI'nın potansiyel müşterilerini belirleyebilmek için yaptığı piyasa araştırmasından ibaret olabileceği,

ÇİMBETON tarafından yapılan savunmada;

- Bulgu-14'ün ACEMOĞULLARI yetkilileri arasında geçen bir iç yazışma niteliği taşıdığı, söz konusu defter sayfalarının da ÇİMBETON'dan elde edilmediği, ayrıca ÇİMBETON'da gerçekleştirilen yerinde incelemelerde anılan bulguyu destekler nitelikte bir bulguya ulaşılamadığı, ilgili bulguda defter sayfalarında yer alan notların ÇİMBETON'un bilgisi dahilinde tutulduğuna yönelik bir emarenin de söz konusu olmadığı, bu çerçevede ÇİMBETON'un yazışmaların mahiyetine ilişkin net bir bilgiyi haiz olmadığı,
- Bulgu-14'e konu notların ACEMOĞULLARI tarafından potansiyel ya da sözleşme imzalanan müşterilere ya da işi alınmış ve/veya devam projesi olan müşterilere yönelik hazırlanmış olabileceği gibi teklif verilmesi planlanan potansiyel müşterilere ve/veya rakip hazır beton firmalarına kaptırılan projelere yönelik yapılmış bir liste de olabileceği, zira yazışmanın başında *(.....)* isimlerinin yer aldığı ve söz konusu teşebbüslere yönelik olarak sırasıyla *"1,5 aydır görüşüyoruz sözleşme imzalandı"* ve *"[...] (.....) [...] ile şimdi konuştuğum yanınıza geleceğiz dediler"* ifadelerinin kullanıldığı, dolayısıyla söz konusu yazışmaların ACEMOĞULLARI tarafından yürütülen müzakere süreçlerine yönelik olarak gerçekleştirilmiş olabileceği,
- Yazışmanın devamında konusu anlaşılamayan ancak *"(.....)"* ile ilgili olduğu tahmin edilen bir proje için *"Görüşüyoruz [...] sözleşmesi imzalandı"* ifadelerinin kullanıldığı, ayrıca *(.....)* ile görüşmeler yapıldığına ilişkin olarak ifadelerin bulunduğu, son olarak ise mozaiklendiği için ismi görülemeyen bir firma veya kişiye ilişkin olarak *"[...] ile sözleşme yapacağız tüm işleri için [...]"* ifadelerinin kullanıldığı,
- Söz konusu yazışmanın devamında ACEMOĞULLARI'nın *"(.....) [...] olimpik havuz işi [...] bey görüşüyoruz"* ifadeleri ile devam eden görüşmelere referans verilmiş olabileceği, ACEMOĞULLARI'nın potansiyel müşterilerine yönelik kullanmış olabileceği düşünülen *"Büyükşehir projesi [...] bey hidroelektrik santrali projesi", "3. organize [...] Alt yapı ve harfiyat işi", "[...] yap sat 40 daire [...]", "kaynarcadaki yeni proje yolun kenarında [...] karşısı", "[...] yeni proje", "Organize fabrika"* ifadelerinin yorumsuz bir şekilde paylaşılmış olabileceği, bununla birlikte *"(.....) [...] TEK BETON aldı."* ifadesinden söz konusu müşteriye ACEMOĞULLARI tarafından teklif verilmesine rağmen müşterinin rakip teşebbüse kaptırılmış olabileceği, dolayısıyla söz konusu bulgunun temelde ACEMOĞULLARI'nın fiili ya da potansiyel müşteri portföyüne yönelik olarak gerçekleştirilmiş bir sohbetten ibaret olduğu,
- Yazışmada adı geçen *"(.....)"* için *"henüz piyasada rakip teşebbüslerce varlığından haberdar olunmadığı düşünülebilecek potansiyel projeler"* ifadelerinin yer aldığı, ancak yazışmada *(.....)*'in gizli olduğuna yönelik herhangi bir ifadenin yer almadığı, *(.....)* için *"(.....) Bilkent kampüs kendileri bizim betonu dökün diye talepleri var [...] alalım"* ifadelerinin kullanıldığı ve söz konusu ifade ile *(.....)* doğrudan ACEMOĞULLARI ile bağlantıya geçmesi sebebiyle

ACEMOĞULLARI tarafından hiçbir şekilde kaçırılmaması gerektiği düşünülen bir proje olduğunun anlatılmak istenmiş olabileceği,

- Ek olarak (.....) için kullanılan “(.....) [...] orduzu da. polisevi ve bölge trafik amirliği işi ama [...] bilgi gizli geldi. İstersen açıkla yada kapalı sadece (.....)alacağız diyelim” ve “(.....) orduzu polis evi ve bölge trafik merkezi inşaatı [...] almışlar. Bilgisi gizli geldi.. istersen açıklama konu olursa gündeme sunarsınız” ifadeleri bakımından ise “polis evi ve bölge trafik amirliğine” ilişkin bir işin açıklanmasından tereddüt edildiğinin anlaşıldığı ancak tereddüdün üçüncü bir kişiden mi yoksa ACEMOĞULLARI içerisindeki bazı yetkililerden mi kaynaklandığının ve işin hangi amaçla gizlendiğinin anlaşılamadığı, sonuç olarak anılan yazışma çerçevesinde rakipler arasında bir toplantı yapılacağının ve ÇİMBETON’un bu toplantının tarafı olacağının iddia edilmesinin mümkün olmadığı,

ÇINARLAR tarafından yapılan savunmada;

- ÇINARLAR’ın adının altında yer alan (.....) isimli müşterilerle ÇINARLAR’ın herhangi bir ticari ilişkisinin bulunmadığı,
- ÇINARLAR’ın diğer hazır beton üreticilerinin yaptığı ürün satışları, satış fiyatları, müşteri portföyleri, müşteri paylaşımı, havuz sistemi gibi bulgu içerisinde değerlendirilen konu başlıklarıyla herhangi bir ilgisinin bulunmadığı,

ERVA tarafından yapılan savunmada;

- Bulguda yer alan not defteri görsellerine ilişkin yapılan değerlendirmelerin ERVA tarafından kabul edilmediği, nitekim rakip teşebbüsler ile ERVA arasında bulguda yer verilen değerlendirme çerçevesinde herhangi bir görüşmenin gerçekleştirilmediği, kaldı ki bu hususa ilişkin herhangi bir delillin de dosya kapsamında mevcut olmadığı,
- İlgili bulgudaki not defteri görsellerinde, diğer teşebbüs çalışanlarının yapmış olduğu varsayımlar doğrultusunda “ERVA” isminin yazılmış olabileceği,

ÇİMKO tarafından yapılan savunmada;

- Bulgu-5 ve Bulgu-14’ün ACEMOĞULLARI’nın iç yazışması niteliğinde olduğu ve ilgili bulguların Bulgu-15 ile değerlendirildiğinde rakipler arası müşteri paylaşımı şüphesinin oluştuğunun belirtildiği, bununla birlikte Bulgu-5 ile Bulgu-14 arasında sekiz aylık bir sürenin olduğu, sürenin bu kadar uzun olmasının; soruşturulan şirketlerin bir toplantı salonunda buluşmuş olabileceği ve öncesinde de ACEMOĞULLARI’nın iç değerlendirmeler yapmış olabileceği değerlendirmesini boşa çıkardığı, zira hazır beton pazarının dinamik bir yapıya sahip olduğu,
- İlgili yazışmanın ne anlama gelebileceği hakkında ÇİMKO’nun bir fikrinin olmadığı gibi Bulgu-14’te yer alan (.....) isimli teşebbüsler ile ÇİMKO’nun herhangi bir ticari ilişkisinin de bulunmadığı

hususları ifade edilmektedir.

(248) Bulgu-15’e ilişkin olarak ise ACEMOĞULLARI tarafından gönderilen savunmada özetle;

- İlgili bulgunun müşterilere yapılan tekliflerden ibaret olduğu, bulgunun bir müşteri paylaşımını göstermediği, zira hazır beton satışlarının bulguda yer

aldığı gibi gerçekleşmediği, ayrıca hazır beton üreticilerinin rakiplerinin müşterilerine daha düşük fiyat tekliflerinde bulunarak hazır beton fiyatlarını düşürdükleri,

ÇİMYA tarafından yapılan savunmada özetle;

- Bulgu-15'te yer alan sayfaların bir kişinin şahsi çalışma notları niteliğini taşıdığı, bu bağlamda yazışma tarafının satış ve pazarlama stratejisini belirlemek için Malatya ilinde hangi hazır beton firması tarafından ne kadarlık hazır beton döküldüğü konusunda bir pazar analizi yapmaya çalışmış olabileceği,
- Bulguda geçen "HAVUZ" kavramının bir teşebbüs tarafından henüz beton sağlanmamış müşterileri göstermekte olduğunun düşünüldüğü,
- Soruşturma Heyetinin fotoğraflara odaklanmak yerine nerede çekildiğine odaklandığı, ancak bu durumun mesajların ne anlama geldiğinin belirlenmesinde hiçbir öneme sahip olmadığı, bu yaklaşım ile Bulgu-15 ve Bulgu-17 arasında bir ilişki kurulmaya çalışıldığı ve "[...] bu tip bir listenin teşebbüsler arasında yapılan bir toplantı sırasında oluşturulmuş olabileceği [...]" ibaresinin desteklenmeye çalışıldığı, bu çerçevede Soruşturma Heyeti tarafından hem Bulgu-15 hem de Bulgu-17 'de yer alan notların rekabet ihlaline yönelik bir paylaşım olduğunu desteklemek ve karar vericileri yönlendirmek amacıyla yapılmış olabileceği, sonuç olarak kanunilik ve masumiyet karinelerine aykırı davranıldığı,
- Söz konusu paylaşımların pompa operatörü ya da santral operatörü eksikliği, master ekibi yetersizliği, hammadde temini noktasında yaşanan sıkıntılar gibi sektörde yer alan ve işleyişi engelleyen unsurların paylaşımına yönelik olarak gerçekleştirildiği, zira hazır beton teminine yönelik ön sözleşmeler yapılırken projede kullanılacak malzemelere ilişkin bilgilere ve fiyatlara yer verilmekte olduğu ve bu sebeple projeye yönelik stok yapılmasının gerektiği, diğer bir ifade ile agrega, çimento, katkı malzemeleri ve ekipman tedarikinin baştan sağlanmasının gerekmesi sebebiyle ihtiyaç kalemlerinde yaşanacak sıkıntıları öngörmek amacıyla firmaların sözleşme imzaladığı mevcut işlerini hammadde sağlayıcılarına bildirdikleri, nitekim deprem bölgesindeki inşaat ihtiyacının ve hizmetin devamlılığının zorunlu ve acil olduğu, kaldı ki ÇİMYA'nın agregayı ACEMOĞULLARI'ndan tedarik ettiği,
- Öte yandan bulguya konu paylaşımların bir müşteri paylaşımını göstermediği, zira bazı firmalara beşer, altışar müşteri yazılı iken ÇİMYA'ya tek müşteri yazılı olmasının makul olmadığı, bu çerçevede bir müşteri paylaşımından bahsedilmesi için rakiplerin neden farklı sayılarda müşterileri paylaştığının belirtilmesi gerektiği, ayrıca "havuz" ibaresinin paylaşılması planlanan ya da rekabete açık müşterileri temsil ettiği durumda müşteri sayısı az olan firmalara bu müşterilerin neden paylaştırılmadığının da açıklanması gerektiği,
- Buna ek olarak söz konusu bulgunun somut gerçeklik ile uyuşmadığı, nitekim müşteri paylaşımına dayanak gösterilen bulguda (.....) isimli müşterilerin KABET'e ayrılmasına rağmen bulgunun aksine söz konusu teşebbüslerin ÇİMYA tarafından hazır beton sağlanan ilk on teşebbüs arasında yer aldığı, benzer şekilde BETONTEK'e ayrıldığı görülen (.....) isimli firma ile ÇİMYA'nın da çalıştığı,

ÇİMKO tarafından gönderilen yazılı savunmada özetle;

- Bulguda yer alan satış miktarlarının ÇİMKO'nun toplam satışları bakımından çok düşük miktarlar olduğu, bu nedenle ÇİMKO'nun 1000-4000 m³ gibi düşük miktarlar için yüksek idari para cezası yaptırımını ve itibar kaybını göze almasının ticaretin olağan akışına aykırı olduğu,
- ÇİMKO'nun hazır beton ve çimento satışları bakımından doğrudan satış ve dolaylı satış olmak üzere iki tür satışının bulunduğu, Bulgu-15'te yer alan 1000-4000 m³ gibi küçük montanlı satışların bayiler tarafından karşılandığı, bu nedenle hâlihazırda bayiler tarafından karşılanan ve düşük montanlı olan satışlar için müşteri paylaşımına gidilmesinin hayatın olağan akışına aykırı olduğu,
- Hazır beton sektöründe yer alan bayilerin hazır beton ve çimento satışı ile birlikte demir, tuğla ve alçı gibi inşaat malzemelerinin de satışını yaptığı, bu nedenle bayilerin yüklenicilerle tüm inşaat malzemeleri üzerinden anlaşma yaptığı, bu bakımdan Bulgu-15'te yer alan 1000-4000 m³ gibi küçük montanlı satışların üretici ve yüklenici arasında değil, bayi ve yüklenici arasında gerçekleştiği,
- Ayrıca ÇİMKO'nun 2022 yılına ilişkin Malatya ili satışlarının %2'sinin doğrudan satış olduğu, bu nedenle bulguda yer alan müşterilere ilişkin bilgisinin olmadığı, (.....) isimli teşebbüslerin ÇİMKO'nun müşteri portföyünde yer almadığı ve ÇİMKO'nun söz konusu teşebbüslere 2022 ve 2023 yıllarında satışının bulunmadığı,
- Bulgu-15'te "havuz" başlıklı son görselde yer alan (.....) adlı müşterilere 2022 ve 2023 yıllarında düşük hacimli ürün sevkiyatının yapıldığı, görselde yer alan altı müşteriden iki tanesinin ÇİMKO tarafından, geri kalan dört müşterinin ise diğer dokuz teşebbüs tarafından paylaşılıyor olmasının gerçekçi bir durumu yansıtmadığı,
- Bulgu-15'te yer alan defter görsellerine benzer görsellerin Kurulun geçmiş tarihli kararında⁸¹ da incelendiği, ilgili dönemdeki satışlar ile bulgunun örtüşmemesi nedeniyle bulgunun pazardaki durumu yansıtmadığı sonucuna ulaşıldığı, bu kapsamda benzer bir analiz yapılarak ÇİMKO'ya idari bir yaptırım uygulanmamasının talep edildiği,

KABET tarafından gönderilen yazılı savunmada özetle;

- Bulgu-15'te yer alan defter kayıtlarının KABET aleyhine kullanılamayacağı, nitekim KABET'in defter kayıtlarında ismi geçen diğer teşebbüslerle herhangi bir toplantı gerçekleştirmediği, bu kapsamda toplantı sonucunda ulaşıldığı iddia edilen sonuçların da KABET açısından herhangi bir karşılığının bulunmadığı, ilgili bulguda yer verilen (.....) isimli müşteriler ile KABET'in herhangi bir ticari faaliyetinin bulunmadığı, bununla birlikte ilgili müşterilere KABET tarafından fiyat teklifi dahi verilmediği, (.....) isimli müşterinin "yürüme yolu" şeklinde belirtilen işi için KABET ile anlaşılmadığı, ilgili müşteriye yalnızca hazır beton santrali işi için 04.03.2023 tarihinden hazır beton verilmeye başlandığı,

ÇİMBETON tarafından gönderilen yazılı savunmada özetle;

⁸¹ Kurulun 19.02.2014 tarihli ve 14-07/138-M sayılı kararı.

- Malatya'nın merkez ve çevre ilçelerinde faaliyet gösteren hazır beton teşebbüslerinin gerek pazarı gerek pazarın talep yapısını takip etmek için pazar istihbaratı çalışmaları gerçekleştirdiği,
- Hazır beton ürününün homojen bir yapı sergilemesi nedeniyle üretici teşebbüslerin rakip teşebbüslerin satış miktarlarını ve fiyatlarını takip etmelerinin pazarda rekabetçi olarak faaliyet göstermeleri adına gerekli olduğu, bu bakımdan teşebbüslerin görece şeffaf olan hazır beton pazarında önemli bir maliyete katlanmadan müşterilerin, şantiyelerin, bayilerin ve sahanın gözlemlenmesi yoluyla rakip teşebbüslerin hangi müşteriye ne kadar satış yaptığını tahmin edebileceği, ancak toplanan verilerin teyit edilmesinin mümkün olmaması sebebiyle verilerin yanılgıya payını içerebileceği,
- Bulgu içeriğinde yer alan sayıların herhangi bir küsurat içermemesi nedeniyle tahmine dayalı olarak hazırlanmış olabileceğinin tahmin edildiği,
- Öte yandan pazarın rekabetçi ve şeffaf yapısının doğal sonucu olarak elde edilebilen bu tür bilgilerin Yatay Kılavuz uyarınca kamuya açık bilgiler sınıfında görülmesinin mümkün olduğu, buna paralel olacak şekilde Kurulun 23.11.2022 tarihli ve 22-52/787-323 sayılı *Çimento* kararında; teşebbüsler nezdinde rakiplere ilişkin satış miktarı verileri gibi birtakım sayısal verilerin bulunduğu tespit edilmiş olmasına karşın Kurul tarafından söz konusu bulguların taraflar arasında bir iletişime işaret etmediği ve bulgularda geçen verilerin pazar araştırması sonucu ilgili teşebbüs tarafından toplanmış olabileceği hususlarının belirtildiği,
- Sonuç olarak Bulgu-15'te yer alan bilgilerin/verilerin tamamının piyasa istihbaratı yöntemleri kullanılarak elde edilmiş ya da tahminler yolu ile yazılmış olabileceği,
- Bulgu-15'te yer alan sayıların ve müşteri isimlerinin piyasa gerçeklerini yansıtmadığı, zira söz konusu bulgunun ilgili haftadaki pazarın genel görünümünü yansıtmadığı,
- ÇİMBETON'un bir bayilik sistemi üzerinden hazır beton dağıtımını gerçekleştirdiği, ilgili bulguda adı geçen müşterilere bayiler tarafından bir satış yapılmış olup olmadığı incelendiğinde 26.10.2022-31.12.2022 tarihleri arasında bulgu içeriğinde yer alan (.....) isimli müşterilerden yalnızca (.....) bayilerce satış yapıldığının tespit edildiği,
- Ayrıca soruşturma bildiriminde isnat edildiği gibi bir müşteri paylaşımı eyleminin olması halinde teşebbüslerden rekabetçi dengenin üzerinde bir fiyat seviyesinden satış yapmalarının bekleneyeceği, ancak somut olay incelendiğinde ÇİMBETON'un 2022 yılı Kasım ayında (.....) projesi için bayilere gerçekleştirdiği C25 türü hazır betonun satış fiyatının 838 TL/m³ olduğu, aynı dönemdeki müşterisi (.....) projesi için bayilere gerçekleştirdiği C25 türü hazır beton satışının ortalama satış fiyatının ise aynı şekilde 838 TL/m³ olduğu, ayrıca 2022 yılı Aralık ayında (.....) projesi için bayilere yaptığı satışların birim fiyatı 838TL/m³ iken diğer müşteriler için bayilere yapılan hazır beton satışlarının satış fiyatlarının; (.....) için 863TL/m³, (.....) için 897 TL/m³, (.....) için 873 TL/m³ olarak gerçekleştirdiği, bu bağlamda soruşturma bildiriminde yer alan iddiaların somut olaya tezahür etmediği, zira ÇİMBETON tarafından (.....) projesi için bayilere rekabetçi baskıdan uzak bir şekilde diğer müşteriler için bayilere uygulanan

fiyatlardan daha yüksek fiyatlar uygulanması gerekirken benzer fiyatların uygulandığı, kaldı ki Bulgu-15'te yer alan müşteri paylaşımının ticaretin doğası ile uyuşmadığı, nitekim rakip teşebbüsler arası paylaşılan müşterilerin teşebbüslerin pazar payı verileri ile orantılı olmasının gerektiği ancak bulgu içeriği incelendiğinde orantılı bir tablonun görülemediği,

- Buna ilaveten bulguda yer alan notların kime yönelik olarak ya da kim tarafından hazırlandığının belirlenemediği, ayrıca bulguda yer alan fotoğrafların arka fonunun ve defter notlarında yer alan sayıların neyi ifade ettiğinin tespit edilemediği, bununla birlikte Bulgu-15'te yer alan notların hangi projelere ve ürünlere ilişkin olduğunun tespit edilemediği, dolayısıyla bulgunun birincil nitelikte bir delil olamadığı ve bulgudaki iddiaları destekleyici hiçbir belgeye de ulaşamadığı,
- Son olarak ÇİMBETON uhdesinde herhangi bir iç yazışmaya ya da toplantı davetine veya notuna ulaşılmasının esas sebebinin taraflar arasında rekabeti bozucu nitelikte bir irade uyuşmasının bulunmamasından kaynaklandığı,

MABETAŞ tarafından yapılan savunmada özetle;

- Soruşturma bildiriminde yer alan ihlal iddialarını konu edinen herhangi bir toplantıya MABETAŞ'ın katılmadığı,
- Soruşturma bildiriminde yer alan müşteri paylaşımı şüphesinin gerçeği yansıtmadığı, zira MABETAŞ'ın Malatya'da sektörün öncülerinden ve en büyük iş hacmine sahip hazır beton üreticilerinden birisi olduğu, bu bakımdan MABETAŞ'ın herhangi bir uzlaşma içerisinde bulunması halinde diğer rakiplerden daha fazla pay ve müşteri alması gerektiği, ayrıca ticaretin doğası gereği bir satıcının kendi müşterisini belirlemesinin mümkün olmadığı, öte yandan satıcının yalnızca müşteriye mal vermekten kaçınabileceği, kaldı ki pazarda birçok alternatif sağlayıcının bulunması sebebiyle bir müşterinin istemediği bir sağlayıcıdan ürün tedarik etmeye zorlanamayacağı, dolayısıyla hazır beton pazarında müşteri paylaşımının fiilen mümkün olamayacağı,
- İlgili bulguda MABETAŞ'ın 42.600 m³ ile en büyük payı alan şirketin ancak %6'sı oranında (2.700 m³) pay almış olduğunun görüldüğü, söz konusu oranın MABETAŞ'ın toplam satış miktarının %2,23'lük kısmına tekabül ettiği, bu durumun MABETAŞ bakımından müşteri paylaşımı veya diğer şirketlerle birlikte hareket etme gibi bir durumun olmadığını göstermek için yeterli olduğu,
- Ayrıca MABETAŞ'ın müşterisi olarak görünen (.....) isimli müşterinin MABETAŞ yetkilisi ile aynı sitede oturduğu ve komşuluk ilişkilerinden dolayı çok uzun yıllardır tanıştıkları olduğu, 26.10.2022 tarihinden bu yana (.....) isimli müşteriye tamamı 2023 yılında olmak üzere 7 adet fatura ile sadece (.....) m³ hazır beton satışı yapıldığı,
- Bu çerçevede MABETAŞ'ın hazır beton üretim ve satış miktarı dikkate alındığında gerek bulguda yazan 2.700 m³'lük satışın gerekse (.....) m³'lük beton satışının çok önemsiz bir miktar olduğu, nitekim MABETAŞ'ın hazır beton üretiminin ve satışının 2022 yılında (.....) m³, 2023 Ocak-Ağustos döneminde ise (.....) m³ olduğu, söz konusu miktarlar dikkate alındığında MABETAŞ'ın toplam satışlarının küçük bir kısmına tekabül eden bir satış için rakip firmalarla bir anlaşma içerisine girmesinin makul olmadığı,

- Soruşturma bildiriminde havuz olarak yer verilen görüntüde "(.....)" isimlerinin yer aldığı, bu bağlamda bulgu tarihinden sonra söz konusu isimlere hazır beton satışı yapıp yapılmadığına ve yapıldıysa kim tarafından yapıldığına ilişkin analizin soruşturma bildiriminde yer almadığı, kaldı ki MABETAŞ tarafından söz konusu müşterilere herhangi bir satışın gerçekleştirilmediği,

ÇINARLAR tarafından yapılan savunmada özetle;

- Bulgu-15'teki görselde ÇINARLAR'ın adının altında yer alan "(.....)" isimli müşterilerle ÇINARLAR'ın herhangi bir ticari ilişkisinin bulunmadığı, nitekim bu durumun Kurum tarafından ÇINARLAR'dan talep edilen bilgi ve belgelerden de teyit edilebileceği, öte yandan Kurum tarafından ÇINARLAR'da gerçekleştirilen yerinde incelemede diğer hazır beton üreticilerine ve Bulgu-15'te adı geçen müşterilere ilişkin herhangi bir bulgunun da elde edilemediği,
- ACEMOĞULLARI ve ÇİMYA arasında geçen bahse konu yazışmalarda yer alan not defteri görsellerinin ÇINARLAR ile ilgisinin bulunmadığı, bu kapsamda ÇINARLAR'ın herhangi bir oluşum veya anlaşma içerisinde yer almadığı,
- ÇINARLAR'ın hazır beton satış fiyatlarının beton üretim safhasında kullanılan çimento, agrega, katkı malzemesi, su, elektrik, işçilik giderleri vb. kalemlerin ortalama maliyetinin dikkate alınarak belirlendiği, bu nedenle ÇINARLAR'ın doğrudan ve dolaylı olarak rekabeti engelleme, kısıtlama amacı taşıyan veya bu etkiyi doğurabilecek nitelikte bir anlaşma veya uyumlu eylemde bulunmadığı,

Son olarak ERVA tarafından yapılan savunmada;

- Bulgu-15'te yer alan görsellere yönelik yapılan değerlendirmelerin ERVA bakımından kabul edilemeyeceği, zira ERVA'nın herhangi bir yetkilisinin bulguda yer verilen diğer hazır beton üreticileri ile görüşme gerçekleştirmediği, dosya kapsamında bu hususa ilişkin olarak da herhangi bir delilin mevcut olmadığı,
- İlgili yazışmalarda yer alan görsellerde inşaat firmalarının alacağı ya da ihtiyacı olan hazır beton ürününün m³ bazında miktarlarının not edildiği, bu kapsamda ilgili görsellerden yazışma tarafı olan hazır beton üreticilerinin kendi satış elemanları vasıtasıyla ihale ve yapım işi olan firmaları araştırdıkları ve bu şekilde hazır beton pazarının hacmini öğrendikleri,
- ERVA'nın isminin altında "(.....)" isimli müşterilerin yer aldığı, ancak ilgili müşterilerden sadece "(.....)" isimli müşteriye TOKİ şantiyesi vasıtasıyla ERVA tarafından hazır beton satışı gerçekleştirildiği,
- ERVA'nın hazır beton fiyatlama politikasında tamamen reel piyasa fiyatlarını esas aldığı, ERVA tarafından müşterilerin hazır beton taleplerine imkânlar dâhilinde cevap verildiği, dolayısıyla ERVA ile herhangi bir hazır beton üreticisi arasında müşteri paylaşımı veya fiyat belirleme noktasında bir kartelleşmenin söz konusu olamayacağı,
- İlgili bulguda adı geçen teşebbüsler arasında bir anlaşma olduğunu ispatlamak üzere sunulan not defteri görsellerinin teşebbüslerin ortak iradesini ve herhangi bir anlaşma ile kendilerini bağlı hissettiklerini gösteremeyeceği

hususları ifade edilmiştir.

- (249) İlk olarak ÇİMYA tarafından gönderilen savunmada Soruşturma Heyetinin fotoğraflara odaklanmak yerine fotoğrafın nerede çekildiğine odaklandığı, ancak bu durumun mesajların ne anlama geldiğinin belirlenmesinde hiçbir öneme sahip olmadığı, bu yaklaşım ile Bulgu-15 ve Bulgu-17 arasında bir ilişki kurulmaya çalışıldığı ve "[...] *bu tip bir listenin teşebbüsler arasında yapılan bir toplantı sırasında oluşturulmuş olabileceği* [...]" ibaresinin desteklenmeye çalışıldığı, bu çerçevede Soruşturma Heyeti tarafından hem Bulgu-15 hem de Bulgu-17'de yer alan notların rekabet ihlaline yönelik bir paylaşım olduğunu desteklemek ve karar vericileri "yönlendirmek" amacıyla yapılmış olabileceği, sonuç olarak kanunilik ve masumiyet karinelere aykırı davranıldığı hususlarının ifade edildiği görülmektedir. Öncelikle elde edilen bulgular kapsamında somut olgular önem arz eden tüm detaylarıyla değerlendirildiği belirtilmelidir. Bu çerçevede ilgili bulgu kapsamında toplantının yapıldığı yer ve yapıma şekli, rakipler arasında rekabet karşıtı bir uzlaşmanın gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği hususunun aydınlatılmasında önem taşımaktadır. Nitekim işbu soruşturma kapsamında başkaca bulgularda rakipler arasında toplantılar düzenlendiği konusunda tespitler yapılmıştır. Sonuç olarak Kanun ile raportörlere verilen görevin yerine getirilmesinin "*karar vericileri yönlendirmek amacıyla yapılmış olabileceği*" gibi ifadelerle ele alınmasının savunmanın genel maksadını aştığı belirtilmelidir. Zira raportörlerin görevi, Kurulun ilgili dosyalar bakımından görüşünü oluşturabilmesi için bulguların tüm detaylarıyla ayrıntılı bir şekilde ele alınmasını gerektirmektedir.
- (250) Söz konusu bulgulara yönelik olarak tarafların yazılı savunmalarında dikkat çekilen hususların başında ise not defteri sayfalarında teşebbüs isimlerinin altında belirtilen müşterilerden bazıları ile soruşturma tarafı teşebbüslerin herhangi bir ticari ilişkisinin olmadığı hususu gelmektedir. Bu kapsamda ilgili bulgunun anlaşılabilmesi adına 26.10.2022 tarihini de içine alan tarihler arasında söz konusu müşterilerin hangi teşebbüsten hazır beton fiyat teklifi aldığına ve hazır beton sağladığına ilişkin not defteri sayfalarında adı geçen müşterilerden bilgi talep edilmiştir. Öte yandan söz konusu müşterilerden önemli bir kısmına bilgi talebi yazıları ulaşmamıştır. Bu durumun sebebinin müşterilerin bir kısmının kurumsal olmayan küçük işletmeler olması ve özellikle 2023 yılında yaşanan deprem sonrasında bazı işletmelerin hasar sonucu kapatılması yahut adres değiştirmesi olduğu değerlendirilmektedir. Bu kapsamda bilgi talebi kendilerine ulaşmayan müşteriler bakımından ACEMOĞULLARI ve ÇİMYA'dan söz konusu müşterilerin ticari unvan, adres ve iletişim bilgilerine yönelik bilgi talebinde bulunulmuş olup ACEMOĞULLARI ve ÇİMYA tarafından gönderilen cevabi yazılarda yalnızca geçmişte ticari ilişki kurulmuş müşterilere ilişkin bilgiler sunulmuştur. Nihai olarak bulguda adı geçen müşterilerden bir kısmına bilgi talepleri ulaşmadığından bazı müşterilerden ilgili dönemdeki hazır beton alımlarına ve fiyat tekliflerine ilişkin veri elde edilememiştir. Öte yandan önaraştırma aşamasında Malatya ilinde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinden Ocak 2022-Ağustos 2023 tarihleri arasında yapmış oldukları hazır beton satışlarına ve fiyat tekliflerine ilişkin bilgi talep edilmiştir. Bununla birlikte soruşturma tarafı birçok teşebbüs tarafından fiyat tekliflerine ilişkin yeterli bilgi fiyat teklifleri sözlü olarak da yapılabildiği gerekçesiyle sunulamamıştır. Hazır beton üreticilerince sunulan sınırlı sayıdaki fiyat teklifi bilgileri incelendiğinde bulguda adı geçen hazır beton üreticileri tarafından bulguda yer alan teşebbüslere iletilen fiyat teklifi bilgilerinin cevabi yazılarda bulunmadığı görülmüştür. Bu nedenle yapılan analizlerde yalnızca hazır beton üreticilerinin yapmış oldukları satışlar incelenmiştir. Bu kapsamda soruşturma tarafı teşebbüslerin ve müşterilerin cevabi yazıları ve teşebbüs savunmaları kapsamında Bulgu-14 ve 15'te yer alan her bir teşebbüs ve teşebbüsün

isminin altında sıralanan müşterilere ilişkin yapılan değerlendirmelere aşağıda maddeler halinde yer verilmektedir:

- ACEMOĞULLARI başlığı altında sıralanan müşteriler (.....) iken söz konusu müşterilerden yalnızca (.....) ACEMOĞULLARI tarafından hazır beton satışı gerçekleştirildiğinin tespit edildiği, öte yandan ilgili dönemde (.....) isimli müşteriye KABET tarafından da hazır beton satışı gerçekleştirildiği,
- ERVA başlığı altında sıralanan müşteriler (.....) iken söz konusu müşterilerden yalnızca (.....) ERVA tarafından hazır beton satışı gerçekleştirildiği,
- ÇİMKO başlığı altında sıralanan müşteriler (.....) iken söz konusu müşterilere ÇİMKO tarafından hazır beton satışının gerçekleştirilmediği,
- ÇİMBETON başlığı altında sıralanan müşteriler (.....)⁸² iken söz konusu müşterilerden yalnızca (.....) ÇİMBETON'un bayileri tarafından hazır beton satışı gerçekleştirildiği,
- ÇİMYA başlığı altında sıralanan müşteriler (.....) iken yalnızca (.....) isimli müşteriye ÇİMYA tarafından hazır beton satışı gerçekleştirildiği,
- MABETAŞ başlığı altında yer verilen müşteri (.....) iken söz konusu müşteriye MABETAŞ tarafından hazır beton satışı gerçekleştirildiği⁸³,
- BETONTEK başlığı altında sıralanan müşteriler (.....)⁸⁴ olmak üzere BETONTEK'in söz konusu teşebbüslerin tamamına hazır beton satışı gerçekleştirdiği,
- ÇINARLAR başlığı altında sıralanan müşteriler (.....) iken ÇINARLAR tarafından ilgili tarih aralığında söz konusu müşterilere hazır beton satışı gerçekleştirilmediği,
- KABET başlığı altında sıralanan müşteriler (.....) iken KABET tarafından söz konusu teşebbüslerden yalnızca (.....) isimli müşteriye hazır beton satışı gerçekleştirdiği⁸⁵, öte yandan ÇİMYA tarafından ilgili tarih aralığında bulguda KABET'e özgülünen müşterilerden (.....) hazır beton satışı gerçekleştirildiği⁸⁶

görülmektedir.

(251) Özetlemek gerekirse, ilgili bulgu kapsamında bilgi talebi ulaşan müşterilerin cevabi yazıları, soruşturma tarafı teşebbüslerin verileri ve teşebbüs savunmaları incelenmiş olup bu kapsamda yapılan analiz sonucunda soruşturma tarafı teşebbüslerden;

- ÇİMKO ve ÇINARLAR'ın bulguda kendi isminin altında yer alan müşteriler ile herhangi bir ticari ilişkisinin olmadığı,

⁸² Söz konusu müşteri ismi yalnızca Bulgu-15'te yer almaktadır.

⁸³ MABETAŞ tarafından yapılan savunmada; bulguda (.....) isimli müşteri için belirtilen miktar (.....) m³ iken MABETAŞ'ın söz konusu müşteriye yalnızca (.....) m³ satış gerçekleştirdiği ifade edilmiştir.

⁸⁴ Söz konusu müşteri ismi yalnızca Bulgu-15'te yer almaktadır.

⁸⁵ KABET tarafından gönderilen savunmada; (.....) isimli müşterinin "yürüme yolu" şeklinde belirtilen işi için KABET ile anlaşılmadığı, ilgili müşteriye KABET'in yalnızca hazır beton santrali işi için 04.03.2023 tarihinden hazır beton temin edilmeye başlandığı ifade edilmiştir.

⁸⁶ ÇİMYA tarafından gönderilen savunmada; (.....) ile (.....) isimli müşterilerin, ÇİMYA tarafından hazır beton sağlanan ilk on teşebbüs arasında yer aldığı ifade edilmiştir.

- ACEMOĞULLARI, ERVA, ÇİMBETON⁸⁷, ÇİMYA ve KABET'in bulguda kendi isminin altında yer alan müşterilerin bir kısmı ile herhangi bir ticari ilişkisinin olmadığı,
- BETONTEK ve MABETAŞ'ın ise bulguda kendisine özgülenen müşteriler ile ticari ilişkisinin bulunduğu

görülmüştür. Öte yandan (i) KABET tarafından ACEMOĞULLARI'nın isminin altında yer verilen bir müşteriye ve (ii) ÇİMYA tarafından ise KABET'in isminin altında yer verilen bir müşteriye hazır beton satışı gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Ayrıca soruşturma taraflarından ÇİMKO ve ÇİMBETON gibi teşebbüslerin bayiler aracılığıyla hazır beton satışı gerçekleştirdikleri görülmüştür⁸⁸. Bu çerçevede, Bulgu-14 ve 15'e ilişkin şüphe hazır beton üretimi ve satışı pazarında rakip teşebbüsler arasındaki müşteri paylaşımına yönelik olmasına karşın söz konusu bulgular kapsamında yapılan inceleme sonucunda bulgunun somut gerçeklik ile uyuşmadığı görülmüştür.

(252) Buna ilaveten Bulgu-14 ve 15'e konu soruşturma tarafı teşebbüslerin Ocak 2022 ile Ağustos 2023 tarihleri arasında ilişkin satış verileri incelenmiş olup bu kapsamda söz konusu teşebbüslerin birbirleri ile ortak müşteri sayılarına ve ortak müşterilerin teşebbüslerin tüm müşterileri içerisindeki oranlarına aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir.

Tablo-13: Soruşturma Tarafı Teşebbüslerin Ocak 2022-Ağustos 2023 Tarihleri Arasındaki Ortak Müşteri Sayıları

	ACEMOĞULLARI	BETONTEK	ÇINARLAR	ÇİMBETON	ÇİMKO	ÇİMYA	ERVA	KABET	MABETAŞ
ACEMOĞULLARI	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BETONTEK	(.....)	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇINARLAR	(.....)	(.....)	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇİMBETON	(.....)	(.....)	(.....)	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇİMKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇİMYA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	-	(.....)	(.....)	(.....)
ERVA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	-	(.....)	(.....)
KABET	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	-	(.....)
MABETAŞ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	-

Kaynak: Soruşturma Tarafı Teşebbüslerin Verileri Çerçevesinde Dosya Kapsamında Yapılan Hesaplamalar

Tablo-14: Soruşturma Tarafı Teşebbüslerin Ortak Müşteri Sayısının Toplam Müşteri Sayısına Oranı (Ocak 2022-Ağustos 2023)

	ACEMOĞULLARI	BETONTEK	ÇINARLAR	ÇİMBETON	ÇİMKO	ÇİMYA	ERVA	KABET	MABETAŞ
ACEMOĞULLARI	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BETONTEK	(.....)	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇINARLAR	(.....)	(.....)	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇİMBETON	(.....)	(.....)	(.....)	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇİMKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇİMYA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	-	(.....)	(.....)	(.....)
ERVA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	-	(.....)	(.....)
KABET	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	-	(.....)
MABETAŞ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	-

Kaynak: Soruşturma Tarafı Teşebbüslerin Verileri Çerçevesinde Dosya Kapsamında Yapılan Hesaplamalar

⁸⁷ ÇİMBETON tarafından gönderilen cevabi yazıda; (.....) isimli müşteriye bayileri tarafından hazır beton satışı gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

⁸⁸ ÇİMKO tarafından gönderilen savunmada; ÇİMKO'nun 2022 yılına ilişkin Malatya ili hazır beton satışlarının yalnızca %(.....) doğrudan satış olduğu, diğer satışlarının ise bayiler aracılığıyla gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

- (253) Yukarıda yer verilen tablolar incelendiğinde, ÇİMBETON ve ÇİMKO'nun diğer teşebbüslerle eşleşen daha az ortak müşterisi olmasına karşın Bulgu-14 ve 15'e konu soruşturma tarafı teşebbüslerin büyük çoğunluğunun birbirleri ile önemli miktarda ortak müşterisi olduğu görülmektedir. Ayrıca teşebbüslerin ortak müşteri oranları bakımından da benzer bir tablonun var olduğu görülmektedir. Öte yandan ÇİMKO ile ÇİMBETON'un birbirleri ile örtüşen ortak müşterilerinin teşebbüslerin toplam müşteri sayısının oranlarına bakıldığında ise söz konusu oranın ÇİMKO bakımından %(.....), ÇİMBETON bakımından ise %(.....) olduğu görülmektedir. Söz konusu teşebbüslerin daha ziyade diğer teşebbüsler ile ortak müşteri sayısının az olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan ÇİMKO tarafından gönderilen savunmada; ÇİMKO'nun 2022 yılına ilişkin Malatya ili hazır beton satışlarının yalnızca %(.....) doğrudan satış olduğu, diğer satışlarının ise bayiler aracılığıyla gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. Benzer şekilde, ÇİMBETON tarafından gönderilen savunmada da; ÇİMBETON'un bir bayilik sistemi üzerinden hazır beton dağıtımını gerçekleştirdiği belirtilmektedir. Bu kapsamda ÇİMKO'nun ve ÇİMBETON'un diğer teşebbüsler ile az sayıda ortak müşterisinin olması da hâlihazırda doğrudan satışlarının az olmasından kaynaklanabilecektir. Bununla birlikte her halükarda yukarıda yer verilen tablolar Bulgu-14 ve 15'e konu dokuz teşebbüs tarafından bir müşteri paylaşımı yapılmış olabileceğine yönelik bir görünümü yansıtmamaktadır. Elbette bu durum, sayılan teşebbüslerin rekabeti sınırlayıcı anlaşmalar yaptığına yönelik işbu Soruşturma kapsamındaki diğer bulgulardaki tespitlere halel getirmeyecektir.
- (254) Buna ek olarak Bulgu-14'te yer alan teşebbüs içi yazışmada her ne kadar bir toplantı/görüşme hazırlığı yapıldığı şüphesi yaratan ifadeler yer verilse de ihlal isnadına konu olan ve benzer şekilde bir toplantıyı konu alan Bulgu-4'ten farklı olarak rakiplerin katılım gösterdiği bir toplantının yapıldığına ve bu toplantının katılımcılarına yönelik açık bir ifadeye rastlanmamaktadır. Dahası Bulgu-14 ve 15'te yer alan teşebbüs-müşteri çalışması ihlal isnadına konu olan Bulgu-4'ün tersine ayrıntılı verilerden oluşmamaktadır.
- (255) Nitekim tarafların savunmaları ilgili not defterlerinde yer alan verilerin tahmine dayalı olarak ve piyasa araştırmaları neticesinde hazırlanmış olabileceğine yöneliktir. Örneğin ÇİMBETON tarafından yapılan savunmada Malatya'nın merkez ve çevre ilçelerinde faaliyet gösteren hazır beton teşebbüslerinin gerek pazarı gerek pazarın talep yapısını takip etmek için pazar istihbaratı çalışmaları gerçekleştirdiği, ayrıca bulgu içeriğinde yer alan sayıların küsurat içermediği, bu kapsamda not defterinde yer alan çalışmanın tahmine dayalı olarak hazırlanmış olabileceği hususu belirtilmiştir. Bu kapsamda işbu Soruşturma kapsamında elde edilen bulgular incelendiğinde söz konusu savunmaların aksini gösterir yönde herhangi bir bulguya ulaşılamadığı görülmektedir.
- (256) Öte yandan Bulgu-15'in ayrıca değerlendirilmesine de ihtiyaç duyulmaktadır. Zira bulgu kapsamında yer alan teşebbüs-müşteri çalışması Bulgu-14'ten farklı olarak ACEMOĞULLARI tarafından ÇİMYA yetkilisine gönderilmiştir.
- (257) Yukarıda yer verilen değerlendirmelerde, bulgu içeriğinin soruşturma tarafları teşebbüslerin büyük çoğunluğunun ilgili tarih aralığında hazır beton tedarik ettiği müşteriler ile örtüşmediği kanaatine ulaşılmıştır. Bu anlamda çalışmada verilen bilgilerin doğruluğu tam anlamıyla kanıtlanamamaktadır. Diğer yandan çalışmanın bizzat ACEMOĞULLARI tarafından paylaşıldığı görülmekte, ACEMOĞULLARI tarafından ise Bulgu-15'in müşterilere yapılan tekliflerden ibaret olduğu belirtilmektedir. Bu anlamda Bulgu-15'te ACEMOĞULLARI başlığı altında yer alan müşteri bilgilerinin ACEMOĞULLARI'nın bulgu tarihine yakın zamanlarda teklif vermiş olduğu hazır beton

müşterilerinden oluştuğu ACEMOĞULLARI'nın yukarıda yer alan savunmasından anlaşılmaktadır.

- (258) Buna ilaveten ÇİMYA savunması incelendiğinde, ihtiyaç kalemlerinde yaşanacak sıkıntıları öngörmek amacıyla firmaların sözleşme imzaladığı mevcut işlerini hammadde sağlayıcılarına bildirdikleri, nitekim ÇİMYA'nın da agregayı ACEMOĞULLARI'ndan tedarik ettiği ifade edilmiştir. Öte yandan Bulgu-15 incelendiğinde müşteri bilgilerinin yazılı olduğu not defteri görsellerinin tamamının ACEMOĞULLARI yetkilisi tarafından ÇİMYA'ya gönderildiği, bir başka deyişle söz konusu bilgilerin ÇİMYA savunmasında aynı zamanda agrega sağlayıcısı olduğu belirtilen ACEMOĞULLARI tarafından hazır beton üreticisi ÇİMYA'ya gönderildiği görülmektedir. ÇİMYA'nın savunmasındaki gibi bir senaryonun varlığı halinde müşterilere ilişkin bilgilerin ÇİMYA tarafından agrega üreticisi ACEMOĞULLARI'na gönderilmesi beklenecektir. Bulgu-15'te ise bilgileri gönderen tarafın ACEMOĞULLARI olduğu görülmektedir. Bununla birlikte tarafların savunmalarında söz konusu müşteri bilgilerinin ACEMOĞULLARI tarafından neden ÇİMYA'ya gönderildiğine dair herhangi bir hususun yer almadığı görülmektedir. Ayrıca Bulgu-15 incelendiğinde ACEMOĞULLARI tarafından yalnızca ÇİMYA'ya ilişkin not defteri sayfasının değil, ilgili bulgu kapsamında incelenen tüm hazır beton üreticilerine ilişkin müşteri verilerinin ayrı ayrı çekilmiş fotoğraflar halinde gönderildiği görülmektedir.
- (259) Özetle, her ne kadar soruşturma tarafı teşebbüslerin büyük bir kısmının bulguda kendi isminin altında yer alan müşteriler ile herhangi bir ticari ilişkisinin olmadığı görülse de ACEMOĞULLARI başlığı altında yer verilen müşteri bilgilerinin ACEMOĞULLARI'nın bulgu tarihine yakın zamanlarda teklif vermiş olduğu hazır beton müşterilerden oluştuğu ACEMOĞULLARI'nın savunmasından anlaşılmaktadır. Kaldı ki ACEMOĞULLARI tarafından rakip bir teşebbüs olan ÇİMYA ile paylaşılan bir belgede ACEMOĞULLARI başlığı altında yer alan bilgilerin doğru olmaması hayatın olağan akışına aykırı olacaktır.
- (260) “*Bulgu-2'ye İlişkin Değerlendirmeler*” başlığı altında da yer verildiği üzere, rekabet hukuku literatüründe bilgi değişimi, aynı pazarda faaliyet gösteren iki veya daha fazla teşebbüsün tek yanlı yahut karşılıklı olarak, rekabetçi kararlarına etki eden her türlü ticari bilgilerini paylaşmaları olarak tanımlanabilmektedir. Yatay Kılavuz'un 67. paragrafında fiyata, miktara, müşterilere, maliyetlere, cirolara, satışlara, alımlara, kapasiteye, ürün niteliklerine, pazarlama planlarına, risklere, yatırımlara, teknolojilere, AR-GE programlarına ilişkin ve benzeri bilgiler rekabete duyarlı bilgi olarak sayılmış, fiyat ve miktara ilişkin bilgilerin stratejik niteliği en yüksek bilgiler olduğu, bunları maliyete ve talebe ilişkin bilgilerin takip ettiği belirtilmiştir.
- (261) Bu kapsamda Bulgu-15 incelendiğinde ACEMOĞULLARI (.....) tarafından ÇİMYA yetkilisi (.....) gönderilen görsellerde ACEMOĞULLARI'nın bulgu tarihine yakın zamanlarda teklif vermiş olduğu hazır beton müşterilerinin ve döküm yapılacak beton miktarının yer aldığı görülmektedir. Bahse konu bulguya benzer şekilde Bulgu-17'de de (.....) tarafından ÇİMYA yetkilisi (.....) “*Bendeki müşteriler*” ifadesi ile “*ACEMOĞLU*” başlığı altında kendi müşterilerinin yazılı olduğu not defteri görselinin gönderildiği görülmektedir. Söz konusu bilgiler teklif verilen müşterilere ilişkin güncel ve rekabete hassas bilgi niteliği arz etmekte olup rakipler arasında bu tip bilgilerin paylaşılması pazardaki şeffaflığı artırarak pazarı rakipler arası koordinasyona elverişli hale getirebilecektir.
- (262) Ek olarak, aşağıda yer verilecek Bulgu-16 ve 17'ye yönelik değerlendirmelerden görüleceği üzere ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasında bir müşteri paylaşımı

anlaşması yapıldığı değerlendirilmekte, bu nedenle teklif verilen müşteri bilgilerinin paylaşılmasının teşebbüslerin yarım işlerine bir diğer teşebbüsün girmemesi suretiyle müşteri paylaşımı yapılması amacını taşıdığı görülmektedir. Bu çerçevede Bulgu-15 kapsamındaki bilgi değişiminin de ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasındaki rekabet karşıtı müşteri paylaşımı anlaşmasının yürütülmesini sağlamaya yönelik yapılmış olduğu değerlendirilmektedir.

(263) Sonuç olarak, Bulgu-14 ve 15 kapsamındaki tüm hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde;

- Bulgu-14 kapsamında ilgili bulgunun 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi bakımından ACEMOĞULLARI, ÇİMYA, ERVA, ÇİMKO, ÇİMBETON, MABETAŞ, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK ve ÇINARLAR hakkında ihlalin varlığına dayanak teşkil etmeye yeterli olmadığı,
- Bulgu-15 kapsamında ACEMOĞULLARI ve ÇİMYA arasında hazır beton teklifi verilen güncel müşterilere ilişkin rekabete hassas bir bilgi değişiminin gerçekleştirildiği, bu bilgi değişiminin de ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasındaki rekabet karşıtı müşteri paylaşımı anlaşmasının yürütülmesini sağlamaya yönelik yapılmış olduğu, dolayısıyla söz konusu teşebbüslerin hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış oldukları, öte yandan ilgili bulgunun 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi bakımından KABET, ERVA, ÇİMKO, ÇİMBETON, MABETAŞ, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK ve ÇINARLAR hakkında ihlalin varlığına dayanak teşkil etmeye yeterli olmadığı

kanaatine ulaşılmıştır.

Bulgu-16'ya İlişkin Değerlendirme:

- (264) Bulgu-16, ACEMOĞULLARI (.....) ile ÇİMYA yetkilisi (.....) arasında 26.12.2022 tarihinde yapılan WhatsApp yazışmasından oluşmaktadır. Anılan yazışmada, ACEMOĞULLARI (.....) tarafından (.....) isimli müşteri ile görüşüldüğü bilgisinin ÇİMYA yetkilisine verildiği görülmektedir. ÇİMYA yetkilisi (.....) bu konuda sıkıntı olmadığını, müşteri ile ÇİMYA'nın görüşmediğini ifade etmektedir. İlerleyen kısımda ise (.....) "*Sizin Elazığ dakiler fiyat verecekler*" ifadesini kullanmakta ve (.....) TL fiyat verilmesini talep etmektedir. ÇİMYA yetkilisi (.....) ise Elazığ'dakiler olarak adlandırılan ve ÇİMYA'nın Elazığ tesisi olduğu düşünülen tarafın fiyat veremeyeceğini ifade etmektedir.
- (265) Anılan ifadelerden ACEMOĞULLARI ve ÇİMYA'nın müşterilere ilişkin iletişim halinde olduğu ve müşterilere verilecek fiyat teklifleri açısından karşı taraftan talepte bulunulduğu görülmektedir. Bu anlamda, Bulgu-16 kapsamında, ACEMOĞULLARI ve ÇİMYA'nın müşteri paylaşımı yapmak suretiyle hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış olabilecekleri şüphesi oluşmuş ve ilgili bulgu bu kapsamda incelemeye alınmıştır.
- (266) Bulgu özelinde ACEMOĞULLARI tarafından yapılan yazılı savunmada özetle; ilgili yazışmanın ÇİMYA'nın Elâzığ'daki merkez firmasının Malatya ilinde bulunan müşteriye fiyat teklifi vermesini konu edindiği ve ACEMOĞULLARI yetkilisinin ÇİMYA'nın Malatya yetkilisine fiyat teklifi vermemesine yönelik ikazda bulunduğu ifade edilmektedir.
- (267) ÇİMYA tarafından yapılan savunmada ise özetle;

- ÇİMYA'nın Malatya ve Elazığ'daki tesislerinin belli bölgelerde faaliyet göstermek üzere kurulmuş şubeler olduğu, bu nedenle söz konusu yazışmalarda (.....) tarafından anılan müşterinin ÇİMYA'nın Elazığ tesisinin faaliyet gösterebildiği coğrafi sınırın içinde olmadığı ve dolayısıyla ÇİMYA'nın Elazığ tesisi tarafından fiyat teklifi verilmeyeceğinin ifade edildiği, zira Elazığ ile Malatya arası mesafenin yaklaşık 100 km olduğu ve söz konusu mesafeden beton getirilmesinin mümkün olmayacağı,
- Buna ek olarak yazışmada (.....) fiyat konusundaki teklifinin de (.....) tarafından kabul edilmeyip cevap verilmediği, ayrıca Elazığ'dan Malatya'ya hazır beton getirilmesinin mümkün olmayacağı göz önünde bulundurulduğunda (.....) ÇİMYA'nın uygulamasını istediği fiyat teklifi tutarını yazmasının nedeninin anlaşılmadığı

ifade edilmiştir.

- (268) Tarafların yazılı savunmaları incelendiğinde ilk olarak ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada, ACEMOĞULLARI yetkilisinin ÇİMYA'nın Malatya yetkilisine (.....) isimli müşteriye fiyat teklifi vermemesine yönelik ikazda bulunduğu ifade edildiği görülmektedir. Söz konusu savunmaya ilişkin olarak ACEMOĞULLARI'nın herhangi bir nedenle kendi müşterilerinin başka bir hazır beton üreticisi ile anlaşmasını engelleyecek şekilde rakipleriyle uzlaşma sağlamasının bir rekabet ihlali teşkil edeceği söylenebilecektir.
- (269) ÇİMYA'nın savunması incelendiğinde ise dikkat çeken hususlardan ilkinin yazışmada (.....) fiyat konusundaki teklifinin (.....) tarafından kabul edilmeyip cevap verilmediğine yönelik olduğu görülmektedir. Bu kapsamda Bulgu-12 başlığı altında da yer verildiği üzere, bu gibi durumlarda rekabet hukukunda bir teşebbüsün yalnızca açıkça karşı beyanda bulunma (*publicly distance*) koşulunu sağlaması durumunda rekabet ihlalinden sorumlu tutulmayacağı açıktır. Bulgu-16 incelendiğinde ise, (.....) bu yönde bir beyanı olmadığı görülmektedir. Dolayısıyla ÇİMYA'nın anılan savunmasına katılmak mümkün olmamaktadır.
- (270) ÇİMYA tarafından bulgu özelinde belirtilen bir diğer husus (.....) isimli müşterinin ÇİMYA'nın Elazığ tesisinin faaliyet gösterebildiği coğrafi sınırın içinde olmadığı, zira Elazığ ile Malatya arası mesafenin yaklaşık 100 km olduğu bu nedenle söz konusu mesafeden beton getirilmesinin mümkün olmayacağı, bu kapsamda ÇİMYA'nın Elazığ tesisi tarafından fiyat teklifi verilmeyeceğinin ifade edildiğidir. Öte yandan (.....) isimli müşterinin Elazığ'da⁸⁹, beton dökümü gerçekleştirilecek yerin ise Malatya'da olduğu düşünüldüğünde söz konusu teklifin ÇİMYA'nın Elazığ tesisinden verilip beton dökümünün ise ÇİMYA'nın Malatya tesisinden gerçekleştirilebilecek olabileceği düşünüldüğünde ÇİMYA bakımından söz konusu müşteri ile ticari ilişki kurulmasının hazır beton sektöründeki mesafe analizi bakımından imkânsız olmadığı kanaatine varılmıştır. Bu kapsamda ÇİMYA'nın söz konusu müşteriye hazır beton tedarik etmesinin iktisadi anlamda mümkün olduğu anlaşılmış olup ÇİMYA'nın yukarıda yer verilen savunmasına da itibar edilememektedir.
- (271) Bulguya konu somut olayın ne şekilde cereyan etmiş olduğunun anlaşılabilmesi adına, ilgili bulgu kapsamında (.....) isimli teşebbüsten, 26.12.2022 tarihli Bulgu-16'yı içine alan tarihler arasında hangi teşebbüsten hazır beton sağladığına ve hazır beton tedarikine ilişkin teşebbüsler tarafından yapılan fiyat tekliflerine yönelik bilgi talebinde

⁸⁹ Ticaret Sicil Gazetesi'ne bakıldığında (.....) Elazığ/Merkez'de mukim olduğu görülmektedir ((.....)Erişim Tarihi: 14.10.2024).

bulunulmuştur. (.....) tarafından gönderilen cevabi yazı incelendiğinde; (.....) ACEMOĞULLARI ile 11.10.2022 ve 20.01.2023 tarihlerinde hazır beton tedarikine ilişkin sözleşme imzaladığı, bu kapsamda (.....) ACEMOĞULLARI'ndan 26.10.2022-30.01.2023 tarihleri arasında çeşitli tarihlerde hazır beton tedarik ettiği görülmektedir. Bir başka deyişle (.....) bulgu tarihinden önce ACEMOĞULLARI ile çalıştığı görülmekte olup Bulgu-16'ya konu yazışma sonrasında da ACEMOĞULLARI ile çalışmaya devam ettiği görülmektedir.

- (272) Öte yandan söz konusu cevabi yazıda hazır beton tedarikine ilişkin hangi teşebbüslerden fiyat teklifi alındığı bilgisinin bulunmadığı görülmektedir. Bu durumun hazır beton sektöründe verilen fiyat tekliflerinin sözlü olarak da sunulabilmesinden kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Bununla birlikte önaraştırma aşamasında Malatya ilinde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinden talep edilen veriler incelendiğinde, ÇİMYA tarafından teklif verilen ve satış yapılan teşebbüsler arasında (.....) yer almadığı görülmektedir. Nihai olarak söz konusu müşterinin bulgu tarihini de içerisine alan tarih aralığında hazır betonu ACEMOĞULLARI'ndan temin ettiği, ÇİMYA tarafından ise söz konusu müşteriye herhangi bir fiyat teklifi sunulmadığı görülmektedir. Bu kapsamda elde edilen bilgilerin, ÇİMYA yetkilisinin bulguda yer alan kendi teşebbüsü tarafından fiyat teklifi verilemeyeceğine dair ifadesiyle uyumlu olduğu görülmektedir. Diğer bir ifadeyle, bulgunun incelenmesiyle teşebbüslerin müşteriye hangi teşebbüs tarafından teklif yapılabileceğine yönelik uzlaşma sağladıkları yönünde oluşan sonucun aksini işaret eden bir tespite ulaşılamamaktadır.
- (273) Buna ilaveten, ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasındaki müşteri paylaşımı eyleminin Bulgu-16 ile sınırlı kalmadığı, Bulgu-15 ve 17'ye yönelik değerlendirmelerde de ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasında bir müşteri paylaşımı anlaşması yapıldığının değerlendirildiği görülmektedir. Bulgu-16 ve 17 kapsamında ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmalar da değerlendirmeler kapsamında yer verilen tespitleri doğrular niteliktedir.
- (274) Sonuç olarak, Bulgu-16 kapsamındaki hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde ACEMOĞULLARI ve ÇİMYA'nın müşteri paylaşımı yapmak suretiyle hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış oldukları değerlendirilmiştir.

Bulgu-17'ye İlişkin Değerlendirme:

- (275) Bulgu-17, ACEMOĞULLARI (.....) ile ÇİMYA yetkilisi (.....) arasında 26.12.2022 tarihinde yapılan WhatsApp yazışmasından oluşmaktadır. Anılan yazışmada, ACEMOĞULLARI (.....) paylaştığı görselde bir not defterinin sayfasına "ACEMOĞLU" yazıldığı ve altına müşteri isimlerinin sıralandığı görülmektedir. Müşteri isimlerinin yan kısmında ise müşteriye sağlanacak betonun m³ cinsinden miktarları ve son olarak bütün bu müşterilere sağlanacak toplam hazır beton miktarı yer almaktadır. Müşteri isimlerinden iki tanesinin yanında ise "(Havuz)" ibaresi yer almaktadır. (.....) anılan görseli "Bendeki müşteri ler" ifadesiyle ÇİMYA yetkilisine göndermektedir.
- (276) Bulguda yer alan sayfanın bir teşebbüsün hâlihazırdaki işlerini sıraladığı basit bir notun ötesinde bir çalışma sayfası niteliğinde olduğu şüphesi oluşmuştur. Nitekim listede yer alan iki teşebbüsün yanına "(Havuz)" ibarelerinin düğüldüğü görülmektedir. Bulgu-15'te de bahsedildiği üzere "havuz" ibaresinin teşebbüsler arasındaki paylaşıma konu olmayan, diğer bir ifadeyle teşebbüslerin kazanmak adına rekabet edebilecekleri müşterileri nitelediği değerlendirilmektedir. Sonuç olarak ACEMOĞULLARI'nın devam eden projelere yönelik müşteri listesini ÇİMYA ile paylaşmasındaki amacın teşebbüsler

arasındaki bir müşteri paylaşımı anlaşmasının sürdürülmesine yönelik olduğu şüphesi oluşmuş ve ilgili bulgu bu kapsamda incelemeye alınmıştır.

- (277) Bulgu özelinde ACEMOĞULLARI tarafından gönderilen yazılı savunmada özetle; Bulgu-17 kapsamında ACEMOĞULLARI'nın ÇİMYA'ya müşteri listesini ilettiği ve kendisi tarafından hazır beton dökümü gerçekleştirilen yarım işlere ÇİMYA'dan fiyat teklifinde bulunmamasını istediği ifade edilmiştir.
- (278) ÇİMYA tarafından Bulgu-17 özelinde yapılan savunmada ise özetle;
- Bulgunun somut gerçekliği yansıtmadığı zira ÇİMYA'nın Bulgu-17'de yer alan müşterilerden (.....) isimli firmayla çalıştığı,
 - Bulguya ilişkin değerlendirme kısmında bir taraftan ACEMOĞULLARI'nın kendi müşterilerini paylaştığı ifade edilirken, öte yandan listedeki "Havuz" ibaresinin ne anlama geldiğinin zorlama yorumlarla açıklanmaya çalışıldığı, zira havuz ibaresi bulunan müşterilerin neden ACEMOĞULLARI'nın müşterileri arasında yer aldığının ve söz konusu müşterilerin hangi miktarda beton aldıkları hususunun bilinmesinin anlaşılamadığı,
 - Bulgu-15'te de ifade edildiği üzere; bu paylaşımların pompa operatörü ya da santral operatörü eksikliği, master ekibi yetersizliği, hammadde temini noktasında yaşanan sıkıntılar gibi sektörde yer alan ve işleyişi engelleyen unsurların paylaşımına yönelik olduğu

hususları ifade edilmiştir.

- (279) Öncelikle ACEMOĞULLARI'nın savunmasında ACEMOĞULLARI'nın ÇİMYA'ya müşteri listesini gönderme nedeninin ACEMOĞULLARI'nın yarım işlerine ÇİMYA tarafından teklif verilmemesine yönelik olduğu ifade edilmektedir. Bu kapsamda ACEMOĞULLARI'nın herhangi bir nedenle kendi müşterilerinin başka bir hazır beton üreticisi ile anlaşmasını engelleyecek şekilde rakipleriyle anlaşmasının bir rekabet ihlali teşkil edeceği söylenebilecektir.
- (280) ÇİMYA savunması incelendiğinde ise Bulgu-15'te yapmış olduğu savunmaya benzer şekilde ÇİMYA'nın hammadde temini noktasında yaşanacak sıkıntıları öngörmek amacıyla firmaların sözleşme imzaladığı mevcut işlerini hammadde sağlayıcılarına bildirdikleri yönünde bir savunma yaptığı görülmektedir. Öte yandan aynı zamanda agrega sağlayıcısı da olan ACEMOĞULLARI'nın kendi müşteri listesini Bulgu-15'te olduğu gibi ÇİMYA'ya gönderdiği görülmektedir. Bununla birlikte, ÇİMYA'nın yapmış olduğu savunmadaki gibi bir senaryonun varlığı halinde ÇİMYA'nın kendi müşteri listesinin hammadde teminini gerçekleştirdiği ACEMOĞULLARI'na göndermesi beklenecektir. Bu kapsamda ÇİMYA'nın söz konusu savunmasının bulgu içeriği ile uyuşmadığı görülmektedir.
- (281) ÇİMYA tarafından yapılan bir diğer savunmanın ise Bulgu-17'de yer alan müşterilerden (.....) isimli firmayla ÇİMYA'nın çalıştığına ilişkin olduğu görülmektedir. Savunmanın ekinde ise 10.12.2022 tarihinde (.....) isimli firma ile ÇİMYA arasında imzalanmış Hazır Beton Sözleşmesine yer verilmiştir. "*Bulgu-14 ve 15'e İlişkin Değerlendirmeler*" başlığı altında da ifade edildiği üzere, önaraştırma aşamasında Malatya ilinde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinden Ocak 2022-Ağustos 2023 tarihleri arasında yapmış oldukları hazır beton satışlarına ilişkin bilgi talep edilmiştir. Söz konusu cevabi yazılar incelendiğinde, ilgili tarih aralığında ÇİMYA'nın anılan teşebbüse herhangi bir hazır beton satışının bulunmadığı, ACEMOĞULLARI'nın ise 27.09.2022-07.06.2023 tarihleri arasında muhtelif tarihlerde söz konusu teşebbüse hazır beton satışı

gerçekleştirdiği görülmüştür. Bu kapsamda ÇİMYA'nın göndermiş olduğu verilerden, ÇİMYA'nın bulgu tarihine yakın tarihler arasında (.....) isimli teşebbüse satış gerçekleştirmediği tespit edildiğinden ve soruşturma sürecinde ÇİMYA tarafından adı geçen teşebbüse satış gerçekleştirildiğine ilişkin herhangi bir veri de sunulmadığından ÇİMYA'nın söz konusu savunmasına katılmak mümkün olmamaktadır. Aksi durumun kabulü ÇİMYA'nın cevabi yazısında sunduğu bilgilerde bir eksiklik bulunduğu anlamına gelecek, bu durum 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinde yer alan “*eksik, yanlış ya da yanıltıcı bilgi veya belge verilmesi*” hükmü kapsamında incelenebilecektir.

- (282) Özetle Bulgu-17'ye konu müşteri listesinin ÇİMYA'ya gönderilme nedeninin ACEMOĞULLARI'nın yarım işlerine ÇİMYA tarafından teklif verilmemesine yönelik olduğu tespiti ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmayla da uyumludur. Ayrıca önaraştırma aşamasında ÇİMYA'dan talep edilen bilgiler incelendiğinde Ocak 2022-Ağustos 2023 tarihleri arasında Bulgu-17'ye konu müşterilerin hiçbirinin ÇİMYA ile çalışmadığı görülmektedir. Bu durum ACEMOĞULLARI'nın söz konusu paylaşımı kendi yarım işlerine ÇİMYA'nın girmemesi amacıyla yapmış olduğu yönündeki savunmasını da doğrular niteliktedir.
- (283) Buna ilaveten Bulgu-15 ve 16 incelendiğinde, ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasındaki müşteri paylaşımı eyleminin Bulgu-17 ile sınırlı kalmadığı görülmektedir. Nitekim söz konusu bulgulara da teklif verilen müşteri bilgilerinin paylaşılmasının ve kendi müşterisine teklif edilmesi talep edilen fiyatın rakip teşebbüse bildirilmesi gibi eylemlerin teşebbüslerin yarım işlerine ya da kendi müşterilerine bir diğer teşebbüsün girmemesi suretiyle müşteri paylaşımı yapılması amacını taşıdığı görülmektedir. Bu çerçevede Bulgu-17 kapsamındaki bilgi değişiminin de ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasındaki rekabet karşıtı müşteri paylaşımına yönelik anlaşmanın yürütülmesini sağlamaya yönelik yapılmış olduğu değerlendirilmektedir.
- (284) Sonuç olarak Bulgu-17 kapsamındaki hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde ACEMOĞULLARI ve ÇİMYA'nın müşteri paylaşımı yapmak suretiyle hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış oldukları değerlendirilmiştir.

Bulgu-18'e İlişkin Değerlendirme:

- (285) Bulgu-18, ACEMOĞULLARI (.....) ile BETONTEK yetkilisi (.....) arasında 02.01.2023 tarihinde yapılan WhatsApp yazışmasından oluşmaktadır. Anılan yazışmada (.....) tarafından NORM MADEN'e ait agrega güncel satış fiyatı listesi paylaşılmakta ve (.....) söz konusu agrega satış fiyat listesini hazır beton üreticisi KABET, MABETAŞ ve ÇİMYA'ya göndermesi talep edilmektedir. Yazışmanın devamında ise (.....) tarafından ACEMOĞULLARI'na ait agrega satış fiyat listesinin kendine iletilmesi talep edilmektedir. Söz konusu talep (.....) tarafından “*Başkan muhasebe bugün komple kapalı*”, “*Yarın gönderem*” ifadesiyle olumlu bir şekilde yanıtlanmaktadır. Ayrıca yazışmanın devamında (.....) tarafından (.....) ait agrega fiyat listesinin de paylaşıldığı görülmektedir.
- (286) Söz konusu bulguda da, Bulgu-2'de olduğu gibi agrega ürününe yönelik güncel fiyatlara ilişkin doğrudan teşebbüs yetkilileri arasında rekabete hassas olabilecek bir bilgi değişimi yapıldığı görülmektedir.
- (287) Bulguya yönelik olarak ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada özetle; BETONTEK ve ACEMOĞULLARI'nın hazır beton ürününün hammaddesi olan agrega için taş ocaklarına sahip olduğu, bu kapsamda bazı durumlarda üretici teşebbüslerin aralarında agrega alışverişinde bulunabildiği ve ilgili yazışmanın bu hususu konu edildiği belirtilmektedir. Öte yandan söz konusu bulgu incelendiğinde, (.....) tarafından

NORM MADEN'e ait güncel agrega fiyat listesi (.....) gönderilmekte, akabinde ise (.....) kendi fiyat listesini göndermesi talep edilmektedir. Bahse konu talep de (.....) tarafından "yarın gönderem" şeklinde bir cevapla olumlu karşılanmaktadır. İlaveten ACEMOĞULLARI ile NORM MADEN arasındaki diğer bulgulardan da söz konusu teşebbüslerin agrega üretimi ve satışı pazarında rakiplerine yönelik stratejilerini koordine etmek suretiyle birlikte hareket ettikleri görülmektedir. Bu kapsamda Bulgu-6 ve 10'un ACEMOĞULLARI ve NORM MADEN arasındaki fiyat tespiti ve/veya müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını ortaya koyduğu ve söz konusu teşebbüslerin fiyat tespiti ve/veya müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olarak agrega üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtladıkları değerlendirilmiştir. Bu çerçevede Bulgu-18 kapsamındaki bilgi değişiminin de ACEMOĞULLARI ile NORM MADEN arasındaki rekabet karşıtı anlaşmanın yürütülmesini sağlamaya yönelik yapılmış olduğu değerlendirilmektedir. Nitekim söz konusu bulgular birlikte değerlendirildiğinde, ihlal tarafları ile ihlalin gerçekleştiği pazarın değişmediği görülmektedir.

- (288) Sonuç olarak, Bulgu-18 kapsamındaki tüm hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK ve ACEMOĞULLARI arasında güncel agrega satış fiyatlarına ilişkin rekabete hassas bir bilgi değişiminin gerçekleştiği, bu bilgi değişiminin agrega üretimi ve satışı pazarında Bulgu-6 ve 10 kapsamında ortaya koyulan taraflar arasındaki fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı anlaşmasının yürütülmesine yönelik olduğu, dolayısıyla söz konusu teşebbüslerin agrega üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtladıkları değerlendirilmiştir.

Bulgu-19'e İlişkin Değerlendirme:

- (289) Bulgu-19, ACEMOĞULLARI (.....) ile (.....) telefonunda "(.....)" adıyla kayıtlı kişi arasında geçen 03.03.2023 tarihli WhatsApp yazışmasından oluşmaktadır. İlgili yazışmada, (.....) telefonunda "(.....)" adıyla kayıtlı kişi tarafından 02.03.2023 tarihinde (.....) hangi iş adamları ile bir araya geldiği sorulmaktadır. İlgili soruya cevaben (.....) tarafından söz konusu kişilerin hazır beton firmalarının yetkilileri olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca (.....), hazır beton firmalarının yetkilileriyle gerçekleştirilen görüşmeyi telefonunun dinleniyor olması ihtimalinden kaynaklı olarak karşı taraf ile telefonda konuşurken açıklayamadığını belirtmektedir. Dolayısıyla söz konusu yazışmadan, bazı hazır beton üreticilerinin 02.03.2023 tarihinde bir araya gelerek bir görüşme gerçekleştirdikleri anlaşılmakta olup bu kapsamda (.....) tarafından kullanılan "Yapmış olduğumuz görüşmeler yasal değil" ve "Rekabet kurulu na aykırı" ifadelerinden de söz konusu görüşmenin rakipler arasında rekabet karşıtı bir uzlaşma kurulmasına yönelik olduğu değerlendirilmektedir. Bahse konu yazışmanın devamında ise (.....) telefonunda "(.....)" adıyla kayıtlı kişi tarafından ilgili görüşmeye BETONTEK yetkililerinin katılıp katılmadığı sorulmakta, (.....) tarafından ise ilgili soru "(.....)la (.....) göndermişler" şeklinde cevaplanmaktadır. Söz konusu kişilerin BETONTEK (.....) ve teşebbüs çalışanı (.....) ile BETONTEK (.....) ve teşebbüs çalışanı (.....) olduğu değerlendirilmektedir.
- (290) Bulgu içeriği incelendiğinde, 02.03.2023 tarihinde hazır beton sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler arasında rekabete aykırı hususların görüşüldüğü bir toplantı düzenlendiği anlaşılmaktadır. Söz konusu toplantıya ACEMOĞULLARI ve BETONTEK yetkililerinin katılım sağladığı görülmektedir. Öte yandan ilgili bulgu kapsamında toplantıya katılım konusunda soruşturma tarafı diğer teşebbüslere ilişkin bir çıkarım yapılamamaktadır.

- (291) (.....) tarafından söz konusu görüşmede ele alınan hususların rekabet hukuku düzenlemelerine aykırılık taşıdığı ifade edilse de ilgili bulgu kapsamında toplantıda ele alınan konuların neler olduğuna ve hangi rekabet ihlallerini konu edindiğine ilişkin bir çıkarım yapılamamaktadır. Bu doğrultuda ilgili bulgu kapsamında yalnızca soruşturma tarafının yapılan toplantıya ilişkin kendi nitelendirmesinin ihlal isnadı için yeterli olup olmadığı sorusu sorulabilecektir. Bununla birlikte soruşturma kapsamındaki farklı bulguların bütüncül incelenmesi Bulgu-19'a ilişkin hususları netleştirmektedir. Örneğin Bulgu-2 ve 12 incelendiğinde, ACEMOĞULLARI ve BETONTEK'in rakipler arasında düzenlenen bu tip toplantılara ilişkin iletişim halinde olduğu ve toplantıların içeriğine ilişkin bilgilerin ilgili bulgularda yer aldığı görülmektedir. Nitekim BETONTEK yetkilisi (.....) ile ACEMOĞULLARI yetkilisi (.....) arasında geçen Bulgu-2'ye konu WhatsApp yazışmasında, (.....) tarafından kullanılan *"şu an beton fiyatına ne diyeceksin başkan"*, *"bi toplanma olursa katılırmısın"* ve *"en azından bi fiyat koyalım"* ifadeleriyle BETONTEK yetkilisi tarafından ACEMOĞULLARI yetkilisinin hazır beton ürünlerine ilişkin fiyatların rakiplerce belirlenmesine yönelik toplantıya katılması konusunda ısrar edildiği görülmektedir. Buna karşılık söz konusu iletilere (.....) *"Çok toplandık ama"*, *"Hiç bir şey gerçekleşmiyor"* şeklinde dönüş yapmaktadır. Söz konusu yazışmadan ACEMOĞULLARI ve BETONTEK'in de dâhil olduğu bazı hazır beton üreticileri arasında birtakım toplantıların gerçekleştirildiği, bu toplantıların konusunun ise hazır beton ürünlerine ilişkin fiyatların rakiplerce belirlenmesine yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan ilgili bulgu kapsamında diğer soruşturma tarafı teşebbüsler bakımından toplantıya katılım konusunda bir çıkarım yapılamamıştır. Benzer şekilde Bulgu-12 incelendiğinde, BETONTEK yetkilisi (.....) tarafından ÇİMBETON yetkilisi (.....) iletilen *"Ben toplantıya falan gelemem abi"*, *"Bizi çağırma"*, *"Bizim kimsenin işinde gözümüz yok ucuz fiyatımız da yok olmaz da"*, *"Siz toplantıya gidin bana değin fiyat bu, ben o fiyattan satarım"* ve *"Beni orda sözü yüzü aynı olmayan insanlarla karşılaştırmayın"* ifadelerinden hazır beton sektöründe faaliyet gösteren bazı teşebbüsler arasında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı gibi hususların kararlaştırıldığı toplantılar düzenlendiği anlaşılmaktadır. Toplantıya ilişkin hususların aynı bulgu kapsamında (.....) ile (.....) arasında da konuşulduğu görülmektedir. Nitekim söz konusu yazışmada (.....) tarafından *"Ancak toplantıda bu nu (.....) söyleyelim olmadı orda bitirelim"* ifadesinin kullanıldığı görülmektedir. Sonuç olarak Bulgu-12 kapsamında yapılan değerlendirme sonucunda söz konusu toplantılara ACEMOĞULLARI, BETONTEK, ÇİMBETON ve ÇİMYA'nın katıldığı değerlendirilmesinde bulunulmuştur.
- (292) Özetle Bulgu-2 ve 12'nin içeriğinden, söz konusu toplantılarda hazır beton üreticileri tarafından ele alınan hususların hazır beton üretimi ve satışı pazarında rakipler arası fiyat tespiti ve müşteri paylaşımını konu edindiği görülmektedir. Nitekim söz konusu bulgu içeriğinden de görüleceği üzere ACEMOĞULLARI yetkilisi (.....) tarafından *"Beton firmalarıydı"*, *"Yapmış olduğumuz görüşmeler yasal değil"* ve *"Rekabet kurulu na aykırı"* denilmektedir. Bu kapsamda ACEMOĞULLARI ve BETONTEK hakkında ihlal isnat edilen diğer bulgular da incelendiğinde, Bulgu-19'a konu toplantıda da Bulgu-2 ve 12'deki toplantılar ile benzer hususların ele alındığı anlaşılmaktadır.
- (293) Sonuç olarak Bulgu-19 kapsamındaki tüm hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde; ACEMOĞULLARI ve BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'ün hazır beton sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler arasında 02.03.2023 tarihinde düzenlenen ve rekabete aykırı hususların görüşüldüğü bir toplantıya katılım sağlayarak hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış oldukları değerlendirilmiştir.

Bulgu-20'ye İlişkin Değerlendirme:

- (294) Bulgu-20, ÇİMYA (.....) ile KABET (.....) arasında 03.10.2023 tarihinde yapılan WhatsApp yazışmasından oluşmaktadır. ÇİMYA (.....), "(.....)" isimli müşterinin fiyat teklifi talep ettiğini belirterek bu müşteriye KABET tarafından hazır beton sağlanıp sağlanmadığını teyit etmektedir. (.....) müşteriye kendileri tarafından beton sağlandığını fakat müşterinin piyasadan fiyat teklifleri topladığını belirterek ÇİMYA'nın C30 ürünü için (.....)TL fiyat teklifi vermesi gerektiğini ifade etmektedir. Bu talebe (.....) tarafından olumlu dönüş yapıldığı görülmektedir.
- (295) Söz konusu yazışmada ÇİMYA ve KABET'in müşterilere verilecek tekliflere yönelik iletişim halinde olduğu görülmektedir. Bu kapsamda anılan teşebbüsler arasında müşterinin, hangi teşebbüsün müşterisinin olduğunun sorgulanması ve taraflar arasında verilecek teklife ilişkin uzlaşma sağlanması dikkat çekmektedir. Bu anlamda söz konusu bulgu, KABET ve ÇİMYA'nın bir müşteri paylaşımı anlaşmasına taraf olmak suretiyle hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış olabilecekleri şüphesiyle incelemeye alınmıştır.
- (296) Söz konusu bulgu incelendiğinde, Bulgu-20'nin rakipler arasında gerçekleşen bir iletişim delili olduğu ve ÇİMYA ile KABET arasındaki müşteri paylaşımına yönelik irade uyuşmasını ortaya koyduğu görülmektedir. Nitekim ilgili bulgu incelendiğinde, ÇİMYA yetkilisinin -(.....) isimli müşterinin kendilerinden fiyat teklifi talep etmesi üzerine- ilgili müşterinin KABET'in müşterilerinden birisi olup olmadığını sorguladığı, akabinde KABET yetkilisi tarafından müşterinin kendi müşterisi olduğunun ancak piyasada fiyat topladığının ifade edildiği ve ilgili müşteriye ÇİMYA tarafından verilmesi istenen fiyat teklifi seviyesinin belirtildiği, yazışmanın devamında ise ÇİMYA yetkilisinin bu talebi olumlu karşıladığı görülmektedir. Bu anlamda söz konusu yazışmanın ÇİMYA ve KABET arasındaki müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını ortaya koyduğu değerlendirilmektedir.
- (297) Bulguya ilişkin olarak KABET tarafından gönderilen yazılı savunmada; bulguda adı geçen (.....) isimli müşteriye sunulan teklifin dönem itibarıyla gerçek satış fiyatlarını yansıtmadığı, bu çerçevede KABET'e ait kayıtlar incelendiğinde KABET tarafından hazır beton müşterilerine 03.10.2023 tarihinde (.....) TL fiyat teklifi yapılmasına rağmen 04.10.2023 tarihinde yazışmada adı geçen müşteriye (.....) TL'den hazır beton verildiğinin tespit edildiği, bu bakımdan 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilmediği sonucuna ulaşılabileceği ifade edilmektedir.
- (298) ÇİMYA tarafından gönderilen yazılı savunmada ise;
- Söz konusu dönemde ÇİMYA tarafından yazışmada geçen (.....) TL'den daha düşük fiyatlarla satışlar yapıldığı ve bu durumu gösteren emsal faturalara yer verildiği,
 - Söz konusu yazışmanın (.....) tarafından tam olarak hatırlanamadığı, bununla birlikte deprem sonrasında hazır beton temininde önceliğin TOKİ inşaatlarına verilmiş olduğu ve bu satışlara ilişkin satış fiyatlarının devlet tarafından belirlendiği, TOKİ satışlarının ÇİMYA'nın 2023 yılı satışlarının yaklaşık %70'ini oluşturduğu ve birçok firmayla birlikte ilgili firmayla da çalışmalarının durdurulduğu ve ilgili firmaya fiyat teklifi dahi yapılmadığı,
 - ÇİMYA'nın dostane görüşmeler yaptığı KABET ve ACEMOĞULLARI ile birlikte yapmış olduğu toplam hazır beton satış miktarlarının piyasada gerçekleşen toplam satışlara oranının 2022 yılı için %(.....), 2023 yılı için ise %(.....) olduğu,

bununla birlikte söz konusu teşebbüslerin 2023 yılı üretimlerinin %70'ini TOKİ'ye ayırdığı göz önüne alındığında %30'luk satış oranı ile piyasanın düzenlenemeyeceği, nitekim bu hususun içtihatlar çerçevesinde açık olduğu, bir başka deyişle piyasayı regüle etmek için satışlarının tamamı ya da tamamına yakının karşılayabilecek firmaların birlikte hareket etmesi gerektiği

ifade edilmiştir.

- (299) Tarafların yazılı savunmaları incelendiğinde, KABET'in (.....) isimli müşteriye yazışmada belirtilen (.....) TL'den daha düşük bir fiyat teklifi yapmasının 4054 sayılı Kanun'un ilgili taraflar bakımından ihlal edilmediğini göstermeyeceği değerlendirilmektedir. Nitekim bulguda KABET yetkilisi tarafından ilgili müşterinin kendisinden hazır beton tedarik ettiği belirtilerek ÇİMYA'dan söz konusu müşteriye (.....) TL fiyat teklifinde bulunması talep edilmektedir. Bir başka deyişle, KABET'in kendi müşterisine rakip hazır beton sağlayıcısı tarafından daha yüksek bir fiyat teklifinde bulunulmasını talep etmesinin ÇİMYA ve KABET'in rekabet karşıtı bir anlaşmanın tarafları olduğu senaryoda makul olduğu değerlendirilmektedir. Zira böyle bir senaryoda ilgili müşterinin ÇİMYA'yı tercih etme ihtimali azalacaktır. Bu çerçevede KABET'in ilgili savunmasının kabul edilebilir nitelikte olmadığı değerlendirilmektedir.
- (300) ÇİMYA'nın savunması incelendiğinde ise, söz konusu dönemde ÇİMYA tarafından yazışmada geçen (.....) TL'den daha düşük fiyatlarla satışlar yapıldığı ancak ÇİMYA'nın 2023 yılı satışlarının yaklaşık %70'ini TOKİ satışlarının oluşturduğu, bu nedenle birçok firmayla birlikte ilgili firmayla da çalışmaların durdurulduğu ve ilgili firmaya fiyat teklifi dahi yapılmadığı hususlarının ifade edildiği görülmektedir.
- (301) Öte yandan ilgili yazışmada ÇİMYA'nın KABET'in rekabet karşıtı talebine olumlu yanıt verdiği ve taraflar arasındaki irade uyuşmasının açık olduğu değerlendirilmektedir. Ayrıca yazışma içeriği incelendiğinde ÇİMYA yetkilisi tarafından (.....) isimli müşterinin KABET'ten hazır beton tedarik edip etmediğinin sorgulandığı da görülmektedir. Bu kapsamda ÇİMYA'nın savunmasında belirttiği gibi ilgili müşteriye ÇİMYA'nın fiyat teklifi yapmamasının sebebinin TOKİ satışlarını karşılamak olduğu bir senaryonun varlığı halinde, ÇİMYA'nın (.....) isimli müşterinin hazır betonu KABET'ten tedarik edip etmediğini sorgulamasının beklenmeyeceği değerlendirilmektedir. Zira böyle bir senaryonun varlığı halinde, (.....) hazır betonu kimden tedarik ettiğinin ÇİMYA açısından bir önemi bulunmayacaktır. Ancak rekabet karşıtı bir anlaşmanın varlığı halinde bu durumun ÇİMYA açısından sorgulanmaya değer bir husus olacağı değerlendirilmektedir. Her hâlükârda ÇİMYA yetkilisi tarafından KABET'in rekabet karşıtı talebine olumlu yanıt verildiği de yazışma içeriğinde görülmektedir. Buna ek olarak ÇİMYA'nın *"KABET ve ACEMOĞULLARI ile birlikte 2023 yılı üretimlerinin %70'ini TOKİ'ye ayırdığı göz önüne alındığında %30'luk satış oranı ile piyasanın düzenlenemeyeceği, nitekim bu hususun içtihatlar çerçevesinde açık olduğu, bir başka deyişle piyasayı regüle etmek için satışlarının tamamı ya da tamamına yakının karşılayabilecek firmaların birlikte hareket etmesi gerektiği"* yönündeki savunmasına ilişkin olarak ise teşebbüslerin rekabet karşıtı anlaşmalar/uyumlu eylemler yoluyla 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmesinin piyasada belirli bir güce/satış oranına sahip olmasına bağlı olmadığı değerlendirmesinde bulunulabilmektedir. Teşebbüslerin piyasadaki gücü ile ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususların Ceza Yönetmeliği kapsamında ele alındığı, bu çerçevede söz konusu hususların yalnızca temel para cezasının belirlenmesinde rol oynadığı değerlendirilmektedir. Bu bakımdan ÇİMYA'nın söz konusu bulgu kapsamındaki savunmalarının kabul edilemeyeceği değerlendirilmektedir.

(302) Tarafların yazılı savunmalarının değerlendirilmesinin akabinde yazışmaya konu somut olayın ne şekilde meydana geldiği hususu da incelenecektir. Bu kapsamda (.....) isimli teşebbüsten, 03.10.2023 tarihli Bulgu-20'yi içine alan tarihler arasında hangi teşebbüsten hazır beton sağladığına ve hazır beton tedarikine ilişkin teşebbüsler tarafından yapılan fiyat tekliflerine yönelik bilgi talebinde bulunulmuştur. (.....) tarafından gönderilen cevabi yazı incelendiğinde; bulgu tarihinden önceki projeler kapsamında; (.....) projesi kapsamında C30 türü hazır beton için 01.09.2023 tarihinde KABET ve ÇINARLAR'dan fiyat teklifi alındığı, bu kapsamda C30 türü hazır betonun KABET'ten temin edildiği görülmektedir. Buna ek olarak aynı proje kapsamında C25 türü beton için 01.09.2023 tarihinde KABET ve ÇINARLAR, 09.09.2023 tarihinde ise ÇİMYA'dan fiyat teklifi alındığı ve C25 türü hazır betonun da KABET'ten temin edildiği görülmektedir. Bulgu tarihi olan 03.10.2023 tarihli fiyat teklifleri incelendiğinde ise, aynı proje kapsamında C30 türü hazır beton için KABET'in (.....) TL/m³+KDV, ÇINARLAR'ın (.....) TL/m³+KDV, ÇİMKO'nun ise (.....) TL/m³+KDV fiyat teklifinde bulunduğu, ÇİMYA'nın ise herhangi bir fiyat teklifinde bulunmadığı görülmektedir. Sonuç olarak ilgili tarihteki tekliflere ilişkin C30 türü hazır betonun da KABET'ten temin edildiği görülmektedir. Bu kapsamda nihai olarak söz konusu müşterinin bulgu tarihi öncesindeki ve bulgu tarihindeki fiyat teklifleri doğrultusunda hazır betonu KABET'ten temin ettiği, ÇİMYA tarafından ise -bulgu içeriğinde fiyat teklifi talep edildiği hususunun belirtilmesine rağmen- söz konusu müşteriye anılan tarihlerde herhangi bir fiyat teklifi sunulmadığı görülmektedir. Bir başka deyişle, bulgu içeriği ile paralel bir şekilde (.....) ilgili tarihlerde KABET'in müşterisi olduğu ve yazışma tarihindeki fiyat teklifleri neticesinde de KABET'in müşterisi olarak kalmaya devam ettiği görülmektedir.

(303) Bulgu-20 kapsamındaki tüm hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde, ilgili bulgunun ÇİMYA ve KABET arasındaki müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını ortaya koyduğu, bu kapsamda ÇİMYA ve KABET'in müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olarak hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtladıkları değerlendirilmiştir.

I.5.2. Tarafların Savunmaları ve Savunmaların Değerlendirilmesi

I.5.2.1. ACEMOĞULLARI Tarafından Yapılan Savunmalar

Bulgu-2'ye İlişkin Savunma:

(304) ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada; Bulgu-2'ye konu yazışmada (.....) tarafından (.....) hazır beton fiyatlarına ilişkin fikrinin ve bir toplanma olursa katılıp katılmayacağını sorulduğu, öte yandan (.....) toplantı isteğini reddettiği ve yazışma kapsamında herhangi bir fiyat tespiti yapılmadığı hususları ifade edilmiştir.

(305) İlgili bulgu incelendiğinde; (.....) tarafından (.....) ve NORM MADEN'e ait çeşitli agrega türlerini (duvar taşı, kum, taş tozu vs.) de içeren güncel agrega fiyat listesinin ACEMOĞULLARI (.....) ile paylaşıldığı görülmektedir. Söz konusu bilgilerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, bu bilgilerin teşebbüslere agrega pazarında her bir alt ürün grubu özelinde uygulanabilecek satış fiyatı hakkında bir öngörü oluşturduğu ve pazarın şeffaflığını artırdığı, bu kapsamda söz konusu bilginin rekabete hassas bilgi niteliği taşıdığı değerlendirilmektedir.

(306) Buna ek olarak, ACEMOĞULLARI ile NORM MADEN hakkında elde edilen diğer bulgular incelendiğinde, Bulgu-6 ve 10'un ACEMOĞULLARI ve NORM MADEN arasındaki fiyat tespiti ve/veya müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını ortaya koyduğu, bu kapsamda söz konusu teşebbüslerin fiyat tespiti ve/veya müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olarak agrega üretimi ve satışı

pazarındaki rekabeti kısıtladıkları değerlendirilmiştir. Bu anlamda, delillerin bütüncül değerlendirilmesinin bir sonucu olarak Bulgu-6 ve 10'daki rekabet karşıtı anlaşma ile Bulgu-2'de yer alan hususların aynı çerçevede ele alınması gerekmektedir. Diğer bir deyişle Bulgu-2'de yer verilen bilgi değişimi taraflar arasındaki genel uzlaşmanın dışında kalacak bağımsız bir eylem olarak değerlendirilemeyecektir. Bu çerçevede Bulgu-2 kapsamında rakipler arasında rekabete hassas bilgilerin değişimine yol açan eylemin ACEMOĞULLARI ile NORM MADEN arasındaki rekabet karşıtı anlaşmanın yürütülmesini sağlamaya yönelik yapıldığı değerlendirilmektedir.

- (307) Bulgu-2 ayrıca hazır beton üretimi ve satışı pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler arasında hazır beton ürünlerine ilişkin fiyatların rakiplerce belirlenmesine yönelik birtakım toplantıların gerçekleştiğini göstermektedir. Her ne kadar ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada ACEMOĞULLARI tarafından toplantıya katılım davetinin reddedildiği ifade edilmiş olsa da bulgunun içeriği incelendiğinde geçmiş tarihlerde de bazı teşebbüsler arasında birden fazla toplantı gerçekleştirildiği ve bu toplantılara ACEMOĞULLARI'nın ve BETONTEK'in katılım sağladığı anlaşılmaktadır. Nitekim Bulgu-2 incelendiğinde BETONTEK yetkilisi tarafından ACEMOĞULLARI yetkilisinin toplantıya katılması konusunda ısrar edildiği görülmekte ve (.....) tarafından ise bu talep *"Çok toplandık ama", "Hiç bir şey gerçekleşmiyor"* şeklinde cevaplanmaktadır. Ayrıca Bulgu-12 incelendiğinde, ACEMOĞULLARI ve BETONTEK'in bu tip toplantılara ilişkin iletişim halinde olduğu görülmektedir. Benzer şekilde Bulgu-4 ve 19 incelendiğinde de toplantıya katılım sağlayan taraflar arasında BETONTEK ve ACEMOĞULLARI'nın olduğu görülmektedir.

- (308) Bu çerçevede yukarıda yer verilen hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde, ACEMOĞULLARI tarafından Bulgu-2'ye ilişkin olarak yapılan savunmaya katılmak mümkün olmamıştır.

Bulgu-3'e İlişkin Savunma:

- (309) ACEMOĞULLARI tarafından yapılan yazılı savunmada; Bulgu-3'te yer alan ve (.....) ile (.....) arasında geçen WhatsApp yazışmasında (.....) isimli bir müşteriye yapılan teklifler üzerinden fiyat seviyelerinin konuşulduğu, yazışmada ACEMOĞULLARI ile BETONTEK yetkililerinin müşteriye yapılan hazır beton fiyat tekliflerini birbirleriyle paylaştığı, akabinde ilgili müşteriye KABET tarafından hazır beton sağlandığının veyahut sağlanacağına anlaşılmaması üzerine (.....) tarafından müşteriye hazır beton sağlanmayacağına ifade edildiği, söz konusu mesajların BETONTEK yetkilisi (.....) tarafından (.....)-konu hakkında bilgisi olmadan- bilgi vermek amacıyla gönderilmiş olduğu hususları ifade edilmiştir.
- (310) İlgili yazışma incelendiğinde, (.....) tarafından (.....) gönderilen *"Gardaş (.....) c25 440 TL verdik", "Siz 400tl mi verdiniz", "Neyse haberin olsun", "Peşin fiyat 440 TL dedik"* mesajlarından (.....) tarafından da (.....) isimli müşteriye kendisi tarafından yapılan hazır beton fiyat teklifinin BETONTEK ile paylaşıldığı ve BETONTEK tarafından (.....) isimli müşteriye yapılan teklifin öğrenilmeye çalışıldığı görülmektedir. Bu kapsamda yukarıda yer verilen savunmanın bulgu içeriği ile örtüşmediği ve bulguya konu iletişimin karşılıklı olduğu görüldüğünden ilgili savunmanın kabul edilebilir nitelikte olmadığı değerlendirilmiştir.

Bulgu-4'e İlişkin Savunma:

- (311) ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada; Bulgu-4'te yazışma tarafı olan (.....) kardeşi olduğu ve ACEMOĞULLARI'nın personel işleri ile ilgilendiği, bulguda yer alan

yazışmalarda ise (.....) tarafından personel maaşları hakkında (.....) bilgi verildiği hususları belirtilmiştir

- (312) Bulgu-4'te yer alan yazışma incelendiğinde, (.....) hazır beton üreticileri arasında düzenlenen bir toplantıda yer aldığı ve toplantı sırasında rakip teşebbüslerin çalışan gruplarının ücret/prim bilgilerini (.....) ilettiği görülmektedir. Nitekim ilgili yazışmada (.....) tarafından kullanılan “Çok bişey söylemeyin”, “Siz”, “Onlar”, “Konuşsunlar” ifadelerinden ve (.....) tarafından kullanılan “**Dediler sen ne veriyon pirim**”, “**Babam dedi ben ayda 25bin döküyorum**”, “(.....) gözü açıldı”, “**En yüksek pirim biz çıktık**”, “**En eziği**”, “**Kabet kaldı**”, “(.....) diyor”, “Yaverine”, “**Biz ne veriyoruz**”, “Abi diyor”, “**Biz aylık 100tl**”, “(.....) renk gitti” ifadelerinden, yazışmanın yapıldığı esnada rakip teşebbüs yetkilileri arasında düzenlenen bir toplantıda çalışanlara ödenen ücretlerle alakalı olarak bir bilgi değişimi yapıldığı ve ACEMOĞULLARI adına ilgili toplantıya (.....) ve babasının katıldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca, söz konusu yazışmada “(.....)” olarak anılan kişinin BETONTEK ortağı (.....), “(.....)” olarak anılan kişinin ise KABET ortağı (.....) olduğu ve bu kişilerin de söz konusu toplantıda yer aldıkları yazışma içeriğinden anlaşılmaktadır. Nitekim bu teşebbüslerin isimlerinin yazışmada yer alan görsellerde de bulunması bu tespiti desteklemektedir.
- (313) Buna ilaveten yazışmada yer alan ikinci görsel işgücü pazarı özelinde incelendiğinde ise, yapılan bir çalışma sonrasında ünvanlar özelinde çalışanlara ödenecek ücretlere yer verildiği görülmektedir. Bu kapsamda yapılan değerlendirmeler sonucunda bulgudaki görsellerde yer alan bütün teşebbüslerin anlaşmanın tarafı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Zira, çalışanlara ilişkin yapılan ücret çalışmasında bu teşebbüslerin çalışanlara ödediği ücretlerin ayrıntılı bilgilerine yer verilmesi, bu bilgilerin değişiminin anlık olarak toplantıda yapılmış olması ve çalışmanın kapsamının bütün büyük hazır beton üreticilerini kapsamaması tespitlerinin görsellerde ismi yer alan teşebbüslerin toplantıda hazır bulunduklarını ortaya koymak açısından yeterli olduğu değerlendirilmektedir.
- (314) Sonuç olarak, Bulgu-4 kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda; ACEMOĞULLARI, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK, KABET, ÇİMYA, ÇINARLAR ve MABETAŞ'ın; işgücü pazarında rekabet karşıtı bir anlaşmanın tarafı olarak işçi ücretlerini tespit etmek ve hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespitine yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle ilgili pazarlardaki rekabeti kısıtladıkları kanaatine ulaşılmıştır. Bu kapsamda ACEMOĞULLARI'nın savunmasına katılmak mümkün olmamıştır.

Bulgu-6'ya İlişkin Savunma:

- (315) ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada, Bulgu-6'ya ilişkin olarak; ACEMOĞULLARI'nın kendi taş ocağının bulunduğu ve yazışmanın BETONTEK yetkilisi (.....) tarafından ACEMOĞULLARI yetkilisine bilgi verilmesinden ibaret olduğu, ÇİMYA'ya agrega temininin ACEMOĞULLARI'nın kendi taş ocağı tarafından yapıldığı, (.....)ise fiyat araştırması yaptığı ifade edilmiştir.
- (316) Bulgu-6 incelendiğinde, yazışmanın BETONTEK yetkilisi tarafından ACEMOĞULLARI yetkilisine bilgi verilmesinden ibaret olmadığı, zira yazışmanın içeriğinden NORM MADEN ve ACEMOĞULLARI'nın agrega üretimi ve satışı pazarında birlikte hareket ettikleri ve söz konusu teşebbüsler arasında anılan pazarda bir müşteri paylaşımı yapıldığı görülmektedir. Nitekim yazışmada (.....) tarafından “Çim ya beni aradı”, “Senden sonra”, “Fiyatları verdim”, “sen bakda bastır al”, “Çimyayı” ifadelerinin kullanıldığı, söz konusu ifadelere yönelik olarak (.....) tarafından “tamam”, “alacam

ben” şeklinde cevap verildiği görülmektedir. Söz konusu yazışmalar NORM MADEN’in fiyat araştırması yaptığını değil, aksine taraflar arasında müşteri paylaşımı yapıldığını göstermektedir. İlaveten Bulgu-6 ile Bulgu-8 ve 11 incelendiğinde, agrega üretimi ve satışı pazarında ACEMOĞULLARI ve NORM MADEN’in, (.....) karşı birlikte hareket etme yönünde bir iradelerinin olduğu da görülmektedir.

- (317) ACEMOĞULLARI tarafından Bulgu-6’ya yönelik olarak belirtilen bir diğer husus ise ÇİMYA’ya agrega teminini ACEMOĞULLARI’nın sağladığına yöneliktir. Öte yandan ilgili savunma kapsamında ACEMOĞULLARI tarafından ÇİMYA’ya hangi tarihte hangi miktarda agrega temin edildiğine yönelik herhangi bir belge sunulmamıştır.
- (318) ÇİMYA’dan elde edilen veriler doğrultusunda, bulgu tarihi döneminde agrega alımını (.....) karşılayan ÇİMYA’nın bulgu tarihinden sonraki döneme denk gelen Mayıs ayında agrega alımının tamamına yakını NORM MADEN’den tedarik ettiği görülmekte olup bu durumun da yazışma içeriği ile uyduğu değerlendirilmektedir. Nitekim yazışma içeriğinden de (.....) ortağı (.....) yazışma döneminde ÇİMYA ile görüştüğü anlaşılmaktadır. Ayrıca yazışmada ACEMOĞULLARI’nın NORM MADEN’e ÇİMYA’ya agrega tedarik etmesini önerdiği, NORM MADEN’in ise söz konusu talebi olumlu karşıladığı görülmektedir.
- (319) Sonuç olarak, ACEMOĞULLARI’nın Bulgu-6’ya yönelik savunmasının kabul edilebilir nitelikte olmadığı değerlendirilmiştir.

Bulgu-8’e İlişkin Savunma:

- (320) ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada Bulgu-8’e ilişkin olarak (.....) tarafından (.....) isteği dışında (.....) hakkında bilgi verildiği belirtilmiştir.
- (321) Bulgu-8 incelendiğinde, (.....) tarafından “(.....) malatyaya gelmiş orayı burayı dürtüklüyü bilgin olsun”, “aman”, “taviz verme, çimiyayı kabeti aramışlar” ifadelerinin kullanıldığı görülmektedir. Söz konusu ifadelerden, (.....) ortağı (.....) hazır beton üreticisi ve agrega alıcısı olan MABETAŞ ve ÇİMYA ile görüştüğü anlaşılmakta olup (.....) tarafından ACEMOĞULLARI Yönetim Kurulu Üyesi (.....) rakibi (.....) taviz vermemesi talep edilmektedir.
- (322) Bulguda yer alan hususların ne seviyede gerçekleştiğinin görülebilmesi amacıyla ÇİMYA ve KABET’ten 2022 yılında gerçekleştirilen aylık agrega alımlarına ilişkin bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. KABET’in cevabi yazısı incelendiğinde söz konusu teşebbüsün 2022 yılı Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarında sadece NORM MADEN’den agrega temin ettiği görülmektedir. Diğer yandan ÇİMYA tarafından iletilen cevabi yazıda da, bulgu tarihinden sonraki günlerde ve aylarda (.....) ürün tedarik edilmediği, aksine bulgu tarihinden sonra sadece NORM MADEN ve ACEMOĞULLARI’ndan agrega temin edildiği görülmektedir. Ayrıca söz konusu cevabi yazıda bulgu tarihinden önceki 07.05.2022 tarihinde ÇİMYA tarafından (.....) agrega temin edildiği görülmektedir. Dolayısıyla bulguya konu yazışmada yer alan “(.....) malatyaya gelmiş orayı burayı dürtüklüyü bilgin olsun”, “taviz verme, çimiyayı kabeti aramışlar” ifadesinin somut olay bakımından da karşılık bulduğu anlaşılmaktadır.
- (323) Sonuç olarak, söz konusu bulgu, (.....) tarafından (.....) isteği dışında (.....) hakkında bilgi verilmesinden ziyade ACEMOĞULLARI ve BETONTEK VE NORM MADEN’DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK’ün agrega üretimi ve satışı pazarında yaptıkları müşteri paylaşımı anlaşması kapsamında rakiplerine yönelik stratejilerini koordine etmek suretiyle rekabeti kısıtlamış olduklarını göstermektedir. Bu nedenle ACEMOĞULLARI’nın yukarıda yer verilen savunmasına katılmak mümkün olmamıştır.

Bulgu-10'a İlişkin Savunma:

- (324) ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada; Bulgu-10'da (.....) ait güncel agrega satış fiyat listesinin BETONTEK tarafından ACEMOĞULLARI ile paylaşıldığının görüldüğü, yazışmadaki konu hakkında ACEMOĞULLARI'nın bilgisinin olmadığı ve (.....) tarafından (.....) bilgisi dışında agrega fiyat listelerinin gönderildiği ifade edilmiştir.
- (325) Bulgu-10 incelendiğinde, (.....) tarafından Bulgu-2'de olduğu gibi (.....) ait güncel agrega satış fiyat listesinin ACEMOĞULLARI Yönetim Kurulu Üyesi (.....) ile paylaşıldığı, akabinde ise hazır beton üreticisi ve agrega alıcısı konumunda olan KABET'in yetkilisi (.....) olduğu düşünülen ve "(.....)" şeklinde anılan kişiye de ilgili fiyat listesi ile birlikte ACEMOĞULLARI'nın da agrega satış fiyatını (.....) TL yaptığı bilgisinin iletiliği ifade edilmektedir. İlgili mesajın ACEMOĞULLARI (.....) tarafından da "*Tmm Başkan*" ve "*Doğru 60 yaptık*" ifadeleri ile onaylandığı görülmektedir. Söz konusu yazışmalardan (.....) tarafından (.....) ait güncel agrega satış fiyat listesi (.....) gönderildikten sonra taraflar arasında kendi agrega satış fiyatlarına ilişkin görüşmenin devam ettiği anlaşılmaktadır. Bir başka deyişle, agrega fiyatlarına ilişkin yazışmaların tek yönlü olarak ilerlemediği, karşılıklı olarak sürdürüldüğü görülmektedir.
- (326) Buna ilaveten Bulgu-10'dan, ACEMOĞULLARI ile NORM MADEN'in birlikte hareket ederek agrega ürününün satış fiyatını tespit etme, fiyat geçişini birlikte yapma ve müşteri paylaşımına yönelik bir uzlaşma içerisinde oldukları açık bir şekilde görülmektedir. Nitekim (.....) tarafından, "(.....) birlikte hareket edelim, ikimizde fiyatlarımızı rahat yükseltiriz sen çimyaya 60 de bende çimentaşa 60 dedim", "*Ama akıllı davranmamız gerek yoksa ikimizde kaybederiz*" ifadelerinin kullanıldığı görülmektedir. Yazışmanın devamında ise (.....) tarafından "*Tmm Başkan*" şeklinde olumlu dönüş yapılmıştır. Buna ilaveten, ilgili bulguda taraflar arasında müşterilere uygulanacak fiyat bilgilerinin ("*Biz dün tüm nakliyeciler 55 TL söyledik*") ve fiyatların uygulamaya konulacağı tarihe ilişkin bilgilerin ("*Aydın 1 ü itibariyle bu fiyatlarımızı uygulayalım artık*") ve "*Bende 1 ü itibariyle öyle diyem*") paylaşıldığı başkaca yazışmalar da yer almaktadır.
- (327) Sonuç olarak, Bulgu-10 kapsamında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına ilişkin hususların (.....) ile (.....) arasında karşılıklı olarak görüldüğü görülmektedir. Bu kapsamda Bulgu-10'un ACEMOĞULLARI ve BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK arasındaki fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını ortaya koyduğu değerlendirilmektedir. Bu çerçevede ACEMOĞULLARI tarafından Bulgu-10'a ilişkin yapılan savunmanın kabul edilebilir nitelikte olmadığı değerlendirilmiştir.

Bulgu-11'e İlişkin Savunma:

- (328) ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada Bulgu-11'e ilişkin olarak; (.....) agrega üretimi ve satışı pazarındaki faaliyetlerini takip ettiği ve (.....) yönlendirmek istediği, (.....) ise konu ile ilgili bilgisinin bulunmadığı belirtilmiştir.
- (329) Bulgu-11 incelendiğinde, (.....) tarafından "(.....) takip ediyor", "*Bu durumları*", "*Çimentaş ile çimkoya ayar ver salma bi yere*" ifadelerinin kullanıldığı görülmektedir. Söz konusu ifadelerden ÇİMENTAŞ ve ÇİMKO ile ACEMOĞULLARI'nın bir görüşme gerçekleştirmesinin istendiği ve anılan müşterilere birtakım uyarılarda bulunarak (.....) bu müşterilere agrega temin etmesinin önüne geçilmeye çalışıldığı görülmektedir. Söz konusu yazışma her ne kadar yalnızca (.....) ifadelerini içerse de, bulguda yer alan ifadelerin Bulgu-3'te yer alan "*taviz verme, çimyayı kabeti aramışlar*" ifadeleri ile benzer nitelik taşıdığı, dolayısıyla Bulgu-11 kapsamında da ACEMOĞULLARI ve NORM

MADEN'in agrega üretimi ve satışı pazarında aralarındaki uzlaşma kapsamında anılan müşterilerin (.....) agrega temin etmesini engellemeye çalıştıkları anlaşılmaktadır.

- (330) Bulguda anılan teşebbüslerin agrega alımları incelenmiş ve gerek ÇİMKO'nun gerekse ÇİMBETON'un bulgu tarihi olan Temmuz 2022'de yalnızca ACEMOĞULLARI'ndan agrega temin ettiği, bir başka deyişle bulguya paralel bir şekilde bulgu tarihinde ÇİMBETON ve ÇİMKO'nun ACEMOĞULLARI'nın müşterisi olduğu görülmüştür. Bu kapsamda ACEMOĞULLARI'na NORM MADEN tarafından yapılan uyarının, ACEMOĞULLARI'nın müşterilerinin (.....) agrega temin etmesinin önüne geçmek amacıyla yapılmış olduğu değerlendirilmiştir.
- (331) Özetle Bulgu-11 her ne kadar yalnızca (.....) ifadelerini içerse de bulgu içeriğinin mevcut durum ile örtüştüğü görülmüştür. Ayrıca taraflar arasında agrega üretimi ve satışı pazarındaki iletişimin Bulgu-11 ile sınırlı olmadığı, Bulgu-2, 6, 8, 10, 11 ve 18 olmak üzere toplam altı bulgunun yer aldığı görülmektedir. Söz konusu bulgulardan Bulgu-10'un ise ACEMOĞULLARI ve BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK arasındaki fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını ortaya koyduğu değerlendirilmektedir. Ek olarak (.....) faaliyetlerinin yalnızca (.....) tarafından takip edilmediği, ACEMOĞULLARI ve NORM MADEN'in bu konuda iletişim içinde oldukları Bulgu-6'da yer alan yazışmada da görülmektedir.
- (332) Sonuç olarak söz konusu bulgu agrega üretimi ve satışı pazarına ilişkin olarak elde edilen Bulgu-6, 8 ve 10 ile birlikte değerlendirdiğinde, ACEMOĞULLARI ve BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'ün agrega üretimi ve satışı pazarında yaptıkları müşteri paylaşımı anlaşması kapsamında rakiplerine yönelik stratejilerini koordine etmek suretiyle rekabeti kısıtlamış oldukları tespit edilmiştir. Bu kapsamda ACEMOĞULLARI'nın yukarıda yer verilen savunmasına katılmak mümkün olmamıştır.

Bulgu-12'ye İlişkin Savunma:

- (333) ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada, Bulgu-12'ye konu yazışma hakkında BETONTEK yetkilisi (.....) tarafından (.....) bilgisi dışında bir WhatsApp yazışmasının ekran görüntüsünün gönderildiği, ACEMOĞULLARI'nın konu ile ilgili bir alakasının olmadığı hususları ifade edilmiştir.
- (334) Bulgu-12 incelendiğinde, (.....) tarafından (.....) gönderilen yazışmanın, (.....) WhatsApp üzerinden ÇİMBETON yetkilisi (.....) gönderdiği iletinin ekran görüntüsü olduğu görülmektedir.
- (335) Söz konusu iletime öncelikle (.....), BETONTEK'in anlaştığı müşterisinin ÇİMYA tarafından satış yapılan (.....) isimli bayi vasıtasıyla elinden alınmasına tepki gösterdiği görülmektedir. (.....) ayrıca bir uygulama örneği olarak farkında olmadan ACEMOĞULLARI'nın devam eden bir projesi için bir müşteri ile anlaştığını, durumun farkına varmasından sonra BETONTEK'e yazılan çekleri çizdirerek tekrar ACEMOĞULLARI'na yazdığını ifade etmektedir. BETONTEK'in rakip teşebbüslerin devam eden işleri açısından rekabet etmeme konusunda ne kadar katı olduğunu ortaya koyan bu örnekten sonra tepkisini göstermeye devam eden (.....), toplantılara katılmayacağını, bu nedenle ÇİMBETON yetkilisinin kendisini toplantıya çağırmasını, kimsenin işinde gözü olmadığını ve düşük fiyat vermeyeceklerini belirtmektedir. Son olarak ise "Siz toplantıya gidin bana değin fiyat bu, ben o fiyattan satarım" ifadesiyle ÇİMENTAŞ'ın toplantıya katılımı sonrası toplantıda belirlenen fiyatı BETONTEK'e bildirmesi durumunda bu fiyatın BETONTEK tarafından uygulanacağını ifade etmektedir.

- (336) ÇİMBETON yetkilisine iletilen mesaj sonrasında BETONTEK ile ACEMOĞULLARI yetkilileri arasında yapılan yazışmada ise ACEMOĞULLARI yetkilisi (.....), toplantıya katılmama fikrini doğru bulmayarak “Ancak toplantıda bu nu (.....) söyleyelim olmadı orda bitirelim”, “Bu şekilde bitirme”, “Yarın sabah ben arayıp yanına gidicem” ve “sende gel” ifadeleriyle toplantıda ÇİMYA yetkilisi (.....) bu durumun doğrudan bildirilmesi gerektiğini ifade etmekte ve ÇİMYA yetkilisi ile doğrudan görüşeceğini belirterek görüşmeye BETONTEK yetkilisini de davet etmektedir. İletide yer alan “olmadı orda bitirelim” ifadesinin, teşebbüsler arasındaki uzlaşmanın ÇİMYA’nın bu uzlaşmaya aykırı davranışları dolayısıyla bitirilmesine yönelik olduğu değerlendirilmektedir.
- (337) Özetle Bulgu-12 kapsamında, ACEMOĞULLARI’nın konu ile alakası olmadığı yönündeki savunmanın kabul edilemeyeceği değerlendirilmiştir. Nitekim (.....) WhatsApp üzerinden ÇİMBETON yetkilisi (.....) gönderdiği iletinin ekran görüntüsü (.....)’na gönderildikten sonra (.....) konu ile ilgili “Ancak toplantıda bu nu (.....) söyleyelim olmadı orda bitirelim”, “Bu şekilde bitirme”, “Yarın sabah ben arayıp yanına gidicem” ve “sende gel” şeklinde dönüş yaptığı görülmektedir.

Bulgu-15’e İlişkin Savunma:

- (338) ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada Bulgu-15’e ilişkin olarak; bulguda not defteri sayfalarında yer alan bilgilerin ACEMOĞULLARI pazarlama personeli (.....) tarafından yapılan pazar payı araştırmasına ilişkin olduğu ifade edilmiştir.
- (339) Bulgu-15 incelendiğinde, ACEMOĞULLARI yetkilisi (.....) tarafından ÇİMYA yetkilisi (.....) herhangi bir ifade kullanılmadan on adet görselin gönderildiği görülmektedir. Görsellerde yer alan ve aynı el yazısı ile kaleme alınmış not defteri sayfalarının teşebbüs isimlerinden oluşan başlıkları sırasıyla şu şekildedir; “KABET”, “ACEMOĞLU”, “ERVA”, “ÇİMKO”, “ÇİMBETON”, “ÇİMYA”, “MABETAŞ”, “TEK”, “ÇİNARLAR”. Teşebbüs isimlerinden oluşan başlıkların altında müşteri isimlerine yer verildiği, her müşterinin ait olduğu satırda da bu müşteriye sağlanacak hazır beton miktarını ifade ettiği düşünülen m³ cinsinden hazır beton miktarının yer aldığı görülmektedir. Buna ilaveten her bir not defteri sayfasında, teşebbüs başlığı altındaki müşterilere sağlanacak toplam hazır beton miktarına 26.10.2022 tarihi not düşülerek yer verilmektedir. Not defterinin son sayfasında ise “HAVUZ” başlıklı bir bölüm bulunmaktadır.
- (340) ACEMOĞULLARI tarafından yapılan birinci yazılı savunmada ilgili bulgunun müşterilere yapılan hazır beton tekliflerinden ibaret olduğu ifade edilmiştir. Öte yandan ACEMOĞULLARI tarafından yapılan ikinci yazılı savunmada ise not defteri sayfalarında yer alan bilgilerin ACEMOĞULLARI pazarlama personeli (.....) tarafından yapılan pazar payı araştırmasına ilişkin olduğu belirtilmiştir. Bu anlamda ACEMOĞULLARI’nın ikinci yazılı savunmasının somut herhangi bir bilgi içermediği görülmekte olup teşebbüsün her iki savunması birlikte incelendiğinde, not defteri görsellerinde yer alan bilgilerin ACEMOĞULLARI’nın yapmış olduğu pazar payı araştırması kapsamında hazır beton üreticilerinin piyasadaki müşterilere verdikleri hazır beton tekliflerini içerdiğinin iddia edildiği anlaşılmaktadır.
- (341) Bu anlamda Bulgu-15’te yer alan bilgilerin doğruluğu soruşturma aşamasında talep edilen veriler aracılığıyla tam anlamıyla kanıtlanamasa da, ACEMOĞULLARI başlığı altında yer alan müşteri bilgilerinin ACEMOĞULLARI’nın bulgu tarihine yakın zamanlarda teklif vermiş olduğu hazır beton müşterilerinden oluştuğu ACEMOĞULLARI’nın birinci yazılı savunmasından anlaşılmaktadır.

- (342) Bu kapsamda Bulgu-15 incelendiğinde ACEMOĞULLARI (.....) tarafından ÇİMYA yetkilisi (.....) gönderilen görsellerde ACEMOĞULLARI'nın bulgu tarihine yakın zamanlarda teklif vermiş olduğu hazır beton müşterilerinin ve döküm yapılacak beton miktarının yer aldığı görülmektedir. Bahse konu bulguya benzer şekilde Bulgu-17'de de (.....) tarafından ÇİMYA yetkilisi (.....) "*Bendeki müşteriler*" ifadesi ile "*ACEMOĞLU*" başlığı altında kendi müşterilerinin yazılı olduğu not defteri görselinin gönderildiği görülmektedir. Söz konusu bilgiler, teklif verilen müşterilere ilişkin güncel ve rekabete hassas bilgi niteliği arz etmekte olup rakipler arasında bu tip bilgilerin paylaşılması pazardaki şeffaflığı artırarak pazarı rakipler arası koordinasyona elverişli hale getirebilecektir.
- (343) Ek olarak, Bulgu-16 ve 17'ye ilişkin değerlendirmelerden görüleceği üzere, ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasında bir müşteri paylaşımı anlaşması yapıldığı değerlendirilmekte, bu nedenle teklif verilen müşteri bilgilerinin paylaşılmasının teşebbüslerin yarım işlerine bir diğer teşebbüsün girmemesi suretiyle müşteri paylaşımı yapılması amacını taşıdığı görülmektedir. Bu çerçevede Bulgu-15 kapsamındaki bilgi değişiminin de ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasındaki rekabet karşılığı müşteri paylaşımı anlaşmasının yürütülmesini sağlamaya yönelik yapılmış olduğu değerlendirilmektedir.
- (344) Sonuç olarak, ACEMOĞULLARI tarafından yapılan yazılı savunma somut herhangi bir bilgi içermemekte olup ilgili bulgu kapsamında yapılan değerlendirmeyi değiştirebilecek nitelikte görülmemiştir.

Bulgu-16 ve 17'ye İlişkin Savunmalar:

- (345) ACEMOĞULLARI tarafından, Bulgu-16 ve 17'ye ilişkin olarak yapılan savunmada, diğer firmalar ile müşteri paylaşımı yapılmadığı, bulguya konu yazışmaların sadece bir sohbetten ibaret olduğu ifade edilmiştir.
- (346) ACEMOĞULLARI tarafından söz konusu bulgulara ilişkin olarak yapılan savunma, somut herhangi bir bilgi içermemektedir. Bulgu-16 incelendiğinde, ACEMOĞULLARI yetkilisi (.....) tarafından ÇİMYA yetkilisi (.....) isimli müşteri ile görüşüldüğü bilgisinin verildiği görülmektedir. ÇİMYA yetkilisi (.....) bu konuda sıkıntı olmadığını, müşteri ile ÇİMYA'nın görüşmediğini ifade etmektedir. İlerleyen kısımda ise (.....) "*Sizin Elazığ dakiler fiyat verecekler*" ifadesini kullanmakta ve (.....) TL fiyat verilmesini talep etmektedir. ÇİMYA yetkilisi (.....) ise Elazığ'dakiler olarak adlandırılan ve ÇİMYA'nın Elazığ tesisi olduğu düşünülen tarafın fiyat veremeyeceğini ifade etmektedir.
- (347) Bulgu-17 incelendiğinde ise, ACEMOĞULLARI yetkilisi (.....) tarafından ÇİMYA yetkilisi (.....) bir not defteri sayfasının görselinin gönderildiği görülmekte olup söz konusu görselde not defterinin sayfasına "*ACEMOĞLU*" yazıldığı ve altına müşteri isimlerinin sıralandığı görülmektedir. Müşteri isimlerinin yan kısmında ise müşteriye sağlanacak betonun m³ cinsinden miktarları ve son olarak bütün bu müşterilere sağlanacak toplam hazır beton miktarı yer almaktadır. Müşteri isimlerinden iki tanesinin yanında ise "*(Havuz)*" ibaresi yer almaktadır. (.....), anılan görseli "*Bendeki müşteri ler*" ifadesiyle ÇİMYA yetkilisine göndermektedir.
- (348) Söz konusu bulgu içeriklerinden, taraflar arasındaki bir sohbetten ziyade ACEMOĞULLARI ve ÇİMYA'nın hazır beton müşterilerine ilişkin iletişim halinde olduğu ve müşterilere verilecek fiyat teklifleri açısından karşı taraftan talepte bulunduğu görülmektedir. Bu kapsamda ACEMOĞULLARI tarafından Bulgu-16 ve 17'ye ilişkin yapılan savunmanın bulgu içerikleri ile örtüşmediği görülmekte olup ilgili savunmanın kabul edilemeyeceği değerlendirilmiştir.

Bulgu-18'e İlişkin Savunma:

- (349) ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada; (.....) tarafından (.....) agrega güncel fiyat listelerinin gönderildiği, (.....) tarafından ise firmaların sürekli olarak kendilerinden fiyat listesi talep etmesi nedeniyle bu fiyat listesinin diğer firmalara gönderilmesini istediği hususları belirtilmiştir.
- (350) Bulgu-18 incelendiğinde, (.....) tarafından NORM MADEN'e ait güncel agrega fiyat listesi (.....) gönderilmekte, akabinde ise (.....) kendi fiyat listesini göndermesi talep edilmektedir. Bahse konu talep de (.....) tarafından *“yarın gönderem”* şeklinde bir cevapla olumlu karşılanmaktadır. Söz konusu bulgu incelendiğinde, agrega ürününe yönelik güncel fiyatlara ilişkin doğrudan teşebbüs yetkilileri arasında rekabete hassas bir bilgi değişimi yapıldığı görülmektedir.
- (351) ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada; firmaların sürekli olarak kendilerinden fiyat listesi talep etmesi nedeniyle bu fiyat listesinin diğer firmalara gönderilmesini istedikleri belirtilmiştir. Öte yandan söz konusu bilgilerin rekabete hassas nitelik taşıdığı, bu tip bilgilerin rakip teşebbüsler arasında paylaşılmasının pazardaki şeffaflığı artırarak pazarı rakipler arası koordinasyona elverişli hale getirebileceği değerlendirilmektedir. Sonuç olarak, ACEMOĞULLARI'nın söz konusu savunmasının kabul edilebilir nitelikte olmadığı değerlendirilmiştir.
- (352) Buna ilaveten Bulgu-6 ve 10 incelendiğinde, söz konusu bulguların ACEMOĞULLARI ve NORM MADEN arasındaki fiyat tespiti ve/veya müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını ortaya koyduğu ve söz konusu teşebbüslerin fiyat tespiti ve/veya müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olarak agrega üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtladıkları değerlendirilmiştir. Bu çerçevede Bulgu-18 kapsamındaki bilgi değişiminin de ACEMOĞULLARI ile NORM MADEN arasındaki rekabet karşıtı anlaşmanın yürütülmesini sağlamaya yönelik yapılmış olduğu değerlendirilmiştir.

Bulgu-19'a İlişkin Savunma:

- (353) ACEMOĞULLARI tarafından yapılan savunmada; söz konusu bulguda *“(.....)”* adıyla kayıtlı yazışma tarafı olan kişinin ACEMOĞULLARI yetkilisi (.....) eşi olduğu, müşteriler ile bir araya gelmesiyle beton fiyatları hakkında bir görüşme yapılması gibi bir durumun söz konusu olmadığı ifade edilmiştir.
- (354) Bulgu-19 incelendiğinde, (.....) telefonunda *“(.....)”* adıyla kayıtlı kişi tarafından 02.03.2023 tarihinde (.....) hangi iş adamları ile bir araya geldiğinin sorulduğu görülmektedir. İlgili soruya cevaben (.....) tarafından söz konusu kişilerin hazır beton firmalarının yetkilileri olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca (.....), hazır beton firmalarının yetkilileriyle gerçekleştirilen görüşmeyi telefonunun dinleniyor olması ihtimalinden kaynaklı olarak karşı taraf ile telefonda konuşurken açıklayamadığını belirtmektedir. Dolayısıyla söz konusu yazışmadan, bazı hazır beton üreticilerinin 02.03.2023 tarihinde bir araya gelerek bir görüşme gerçekleştirdikleri anlaşılmakta olup bu kapsamda (.....) tarafından kullanılan *“Yapmış olduğumuz görüşmeler yasal değil”* ve *“Rekabet kurulu na aykırı”* ifadelerinden de söz konusu görüşmenin rakipler arasında rekabet karşıtı bir uzlaşma kurulmasına yönelik olduğu değerlendirilmektedir. Bahse konu yazışmanın devamında ise (.....) telefonunda *“(.....)”* adıyla kayıtlı kişi tarafından ilgili görüşmeye BETONTEK yetkililerinin katılıp katılmadığı sorulmakta, (.....) tarafından ise ilgili soru *“(.....) la (.....) göndermişler”* şeklinde cevaplanmaktadır. Söz konusu kişilerin BETONTEK (.....) ve teşebbüs çalışanı (.....) ile BETONTEK (.....) ve teşebbüs çalışanı (.....) olduğu değerlendirilmektedir. Özetle bulgu içeriği

incelendiğinde, 02.03.2023 tarihinde ACEMOĞULLARI ile hazır beton sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler arasında rekabete aykırı hususların görüşüldüğü bir toplantı düzenlendiği anlaşılmaktadır. Bu kapsamda ACEMOĞULLARI tarafından Bulgu-19'a ilişkin yapılan savunmanın bulgu içeriği ile örtüşmediği görülmekte olup ilgili savunmanın kabul edilemeyeceği değerlendirilmiştir.

I.5.2.2. ÇINARLAR Tarafından Yapılan Savunmalar

İspat Standardına Yönelik Savunma:

- (355) ÇINARLAR tarafından yapılan savunmada, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir ihlal sonucuna ulaşılabilmesi için teşebbüslerin, amacı veya etkisi rekabeti engellemek, bozmak ya da kısıtlamak olan bir anlaşma ve/veya uyumlu eylemin tarafı olduğunun tespit edilmesi ve dosya kapsamında elde edilen bulgu ve delil olarak nitelendirilen olguların bir bütün olarak değerlendirilmesi gerektiği, tek bir şirket çalışanından elde edilen ve bir sonuca ulaşamayan bulguların aleyhe yorumlanarak cezaya hükmedilmesinin hukuka ve hakkaniyete uygun olmadığı ifade edilmiştir.
- (356) 4054 sayılı Kanun'un "İspat Yüku" başlıklı 59. maddesinde rekabeti sınırlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaların varlığının her türlü delille ispatlanabileceği düzenlenmiştir. Rekabet ihlali teşkil eden belgelerde imza, yazılı olma, teşebbüsü temsile yetkili bir kişi tarafından düzenlenme veya imzalanma gibi şekli kurallar aranmamakta, ajanda notları, elektronik postalar, çevrim içi uygulamalar üzerinden yapılan yazışmalar, bir kişi tarafından tutulan notlar, telefon görüşmelerinin içeriğini nakleden notlar, toplantı tutanakları gibi çok çeşitli deliller ihlalin ispatlanmasında yeterli kabul edilmektedir. Elde edilen delillerin anlaşma tarafı diğer teşebbüslerde de elde edilmesinin bir önemi bulunmamakta, delillerin çapraz teyidi gerekmemektedir. Önemli olan, delillerin bütüncül olarak değerlendirilmesi neticesinde maddi gerçeklikleri yansıtıp yansıtmadığıdır. Delilin ispat gücü açısından hangi teşebbüsten elde edildiğinin bir önemi bulunmamakta, elde edilen belgenin kime ait olduğu ya da nerede yapılan yerinde incelemede elde edildiğinden ziyade içerik itibarıyla ne ifade ettiği dikkate alınmaktadır.

Bulgu-4'e Yönelik Savunmalar:

- (357) ÇINARLAR tarafından yapılan savunmada; ÇINARLAR'ın söz konusu toplantıda olup olmadığına dair dosya kapsamında somut bir delilin bulunmadığı, bulguda adı geçen teşebbüslerin ilgili toplantının öncesi ve sonrasında hangi çalışanlarına ne kadar ücret verdiğinin ortaya konulmadığı, ücret bilgilerinin fiili durumu yansıtıp yansıtmadığı konusunda bir araştırma yapılmadığı, iddia edilen şekilde bir toplantının tertip edildiğinin kabul edilmesi durumunda bile, bahse konu toplantının amacının rekabeti kısıtlamak olmadığı ve toplantıda gerçekleştirildiği iddia olunan bilgi değişiminin rekabeti engelleyici nitelik taşımadığı, toplantıda paylaşıldığı iddia edilen bilgilerin rekabeti kısıtlayıcı etki doğurup doğurmadığının da araştırılması gerektiği, İş Gücü Kılavuzu'nda bilgi değişiminin teşebbüsler arasındaki bilgi asimetrisinin ortadan kaldırılması veya rakipler ile kıyaslama yaparak etkinliklerin artırılması gibi birtakım kazanımlar ortaya çıkarabileceğinin düzenlendiği, ancak bu hususun dosya kapsamında yeterince incelenmediği, bu bağlamda ilgili toplantının Malatya pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin çalışan ücretlerine ilişkin ve çalışanların ekonomik hayatlarına katkı sağlayacak şekilde standardizasyon anlaşmaları kapsamında değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

- (358) Ayrıca İş Gücü Kılavuzu'nun 8. paragrafında düzenlendiği üzere emek girdisinin teşebbüs maliyetlerinin önemli bir bölümünü oluşturduğu pazarlarda teşebbüslerin koordinasyon içerisinde davranabileceği, ancak soruşturma tarafı teşebbüslerin maliyet kalemleri içerisinde emek girdisinin düşük bir paya sahip olduğunun görüleceği, aynı Kılavuz'un 15. paragrafı kapsamında çalışma koşullarının birlikte belirlenmesi durumunun somut olay özelinde mevcut olmadığı, anılan Kılavuz'un 17. paragrafında yer alan ücret tespiti anlaşmalarının kartel niteliği taşıdığı değerlendirilmesinden hareketle somut olaydaki davranışların kartel şeklinde ele alınamayacağı ifade edilmiştir.
- (359) Bulgu-4; 10.02.2022 tarihinde ACEMOĞULLARI yetkilisi ve çalışanı arasında gerçekleştirilen WhatsApp yazışmasından ve yazışmanın akabinde paylaşılan üç adet fotoğraftan oluşmaktadır. Yazışma kapsamında yer verilen birinci ve ikinci fotoğrafta; hazır beton üreticisi teşebbüslerin istihdam ettiği bazı çalışan gruplarına yönelik ücret/prim bilgilerine rakip teşebbüsler özelinde yer verildiği, bu çalışan gruplarına ödenen ücretlerin ortalamasının tespit edildiği ve yapılan çalışma sonrasında ünvanlar özelinde ödenecek ücretlere yer verildiği görülmektedir. İkinci fotoğrafta yer alan çalışmada ayrıca C25, C30 ve C35 türü hazır betona ilişkin "Deklere" ve "Uygulama" başlıkları altında fiyat bilgilerinin yer aldığı, "Deklere" ve "Uygulama" fiyatları arasında da 20 TL'lik bir farkın bulunduğu görülmektedir.
- (360) İlgili bulgudaki ACEMOĞULLARI yetkilisi ve çalışanı arasında mevcut ücretlerin ne olduğuna ilişkin gerçekleştirilen yazışmalar ile "Çok bişey söylemeyin", "Siz", "Onlar", "Konuşsunlar" ve "(.....) gözü açıldı" ifadeleri, ilgili toplantıda eş anlı olarak bilgi paylaşımı yapıldığını kanıtlamakta olup yalnızca ACEMOĞULLARI'nın değil aynı zamanda KABET'in de, "(.....) diyor", "Yaverine", "Biz ne veriyoruz" ifadelerinden anlaşılacağı üzere, toplantı sırasında teşebbüsler ücret bilgisini kendi içinde anlık olarak tespit ederek diğer taraflara açıkladığı görülmektedir. Yazışmada adı geçen BETONTEK ve KABET'in isimlerinin birinci fotoğraftaki çalışmada yer alması, teşebbüslerin rekabete hassas bir veri olan ayrıntılı ücret bilgilerini paylaşmaları sonucunda çalışanlara verilen ortalama ücretleri saptadığını, bu yöntemle de çalışanlara ödenecek sabit bir ücretin tespit edildiğini ortaya koymaktadır. Kaldı ki toplantıda hazır bulunan teşebbüslerin sağladığı bilgilerle yapıldığı görülen ve dört farklı ünvan özelinde ve ücret-prim kırılımında ayrıntılı ücret bilgilerinin bulunduğu çalışmada, toplantıda hazır bulunmayan teşebbüslerin bilgilerine yer verilmiş olması hayatın olağan akışına aykırı olacaktır. Nitekim ACEMOĞULLARI'nın iç yazışmasından görüleceği gibi toplantıya teşebbüsü temsilen katılan bir teşebbüs yetkilisi dahi ünvan bazında ücret ve prim bilgisine hâkim olmayabilmektedir. Kendi teşebbüsünün maaş bilgilerini haiz olmayan yetkililerin dört farklı ünvan özelinde ve ücret-prim kırılımında beş farklı rakip teşebbüsün maaş bilgilerine hâkim olması da beklenemeyecektir. Ayrıca birinci fotoğraftaki çalışmada yalnızca altı teşebbüs isminin yer aldığı görülmektedir. Bu doğrultuda soruşturma kapsamında elde edilen belgelerde de adı geçen ÇİMKO, ÇİMBETON ve ERVA gibi diğer büyük hazır beton üreticilerinin isimlerinin ilgili çalışmada yer almamasının sebebinin, çalışmanın hazırlanmasında yalnızca toplantıda bulunan teşebbüslerin bilgilerinden yararlanılmış olmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Tüm bu nedenler birlikte ele alındığında Bulgu-4'e konu çalışmaların bulguda adı geçen teşebbüslerin tamamının toplantıya bizzat katılımlarıyla oluşturulduğu sonucuna varılmaktadır. Dolayısıyla ÇINARLAR'ın, bulguya konu toplantıya katıldığına dair dosya kapsamında herhangi bir somut delilin bulunmadığına yönelik yapmış olduğu savunmanın kabul edilmeyeceği değerlendirilmiştir.

- (361) Ayrıca, 10.02.2022 tarihli Bulgu-4 için ilgili teşebbüslerin Aralık 2021-Nisan 2022 tarihleri arasında bulguda yer verilen operasyonel personele yapmış olduğu maaş ödemeleri incelenmiş ve bulguya konu yazışmanın gerçekleştirildiği dönemde bulguda adı geçen teşebbüslerin tamamının bulguda yer alan tutar üzerinden çalışanlarına ödeme yaptığı anlaşılmıştır.
- (362) Öte yandan 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin uygulanması bakımından, anılan madde kapsamına giren uygulamaların amaç veya etki unsurlarından sadece birini barındırması 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varılması için yeterli kabul edilmektedir. Fiyat tespiti, arz kısıtlaması, pazar veya müşteri paylaşımı gibi açık kısıtlamaların ise amacı itibarıyla rekabeti kısıtlayıcı oldukları kabul edilmektedir. Rekabeti kısıtlama amacı bulunan bir anlaşma doğası gereği 4. madde kapsamında ihlal teşkil ettiğinden, söz konusu anlaşmanın pazardaki fiili veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek bulunmamaktadır. Bu açıklama, işgücü piyasalarında ortaya çıkabilecek rekabeti kısıtlayıcı uzlaşmalar için de aynı şekilde ele alınmaktadır. Bu bakımdan İş Gücü Kılavuzu'nun 16. ve 17. paragraflarında yer verildiği üzere niteliği itibarıyla amaç bakımından rekabet ihlali teşkil ettiği kabul edilen ücret tespiti anlaşmalarının⁹⁰, piyasanın çıktı tarafında ortaya çıkan fiyat tespiti anlaşmaları ile aynı çerçevede değerlendirilmesinden hareketle doğası gereği 4. madde kapsamında ihlal teşkil etmektedir. Kaldı ki Yatay İşbirliği Anlaşmalarına İlişkin Kılavuz'un 46. paragrafında yer alan "*Örneğin, bir teşebbüsün fiyatlama politikasının rakiplere açıklandığı bir toplantıya yalnızca katılmış olmak bile - fiyatları artırmak üzere bir uzlaşmaya varılmamış olsa dahi - Kanun'un 4. maddesi kapsamına girebilecektir.*" ifadesi doğrultusunda ÇINARLAR'ın rakipler arasında gerçekleşen ve işçi ücretleri ile hazır beton fiyatlarının konuşulduğu bir toplantıya katılmış olması dahi, ilgili hususun 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmesi için yeterli olacaktır. İlâveten anılan Kılavuz'un 23. paragrafında bir bilgi değişiminin, teşebbüsler arasındaki bilgi asimetrisinin ortadan kaldırılması veya rakipler ile kıyaslama yaparak etkinliklerin artırılması gibi kazanımlar ortaya çıkarabileceği ancak rekabete duyarlı nitelik taşıyan bilgilerin değişimde ise bu durumun farklılaşacağı belirtilmektedir. Bu kapsamda söz konusu nitelikteki bilgilerin değişimi; pazardaki belirsizliğin azalmasını, rekabeti kısıtlayıcı iş birliğini ve rakipler arasındaki anlaşmanın bozulup bozulmadığının saptanmasını kolaylaştırabilmesi nedeniyle Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma veya uyumlu eylem olarak değerlendirilebilmektedir. Ayrıca Bulgu-4 kapsamında yapılan değerlendirmelerin bilgi değişimi ile sınırlı olmadığı da belirtilmelidir.
- (363) Bulgu-4 kapsamında yapılan değerlendirmeler neticesinde, ACEMOĞULLARI, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK, KABET, ÇİMYA, ÇINARLAR ve MABETAŞ'ın; işgücü pazarında rekabet karşıtı bir anlaşmanın tarafı olarak işçi ücretlerini tespit etmek ve hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespitine yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle ilgili pazarlardaki rekabeti kısıtladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla ilgili bulguya konu toplantıda yapılan bilgi değişiminin teşebbüsler arasındaki bilgi asimetrisinin ortadan kaldırılması veya rakipler ile kıyaslama yaparak etkinliklerin artırılması gibi birtakım kazanımlar ortaya çıkarabileceği ve bahse konu toplantının Malatya pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin çalışan ücretlerine ilişkin ve çalışanların ekonomik hayatlarına katkı

⁹⁰ Anılan Kılavuz'un 15. paragrafında ücret tespiti anlaşmaları, teşebbüslerin çalışanlarının; ücretleri, ücretlere ilişkin zam oranları, çalışma süreleri, yan hakları, tazminatları, izin hakları, rekabet etmeme yükümlülükleri gibi çalışma koşullarının belirlendiği anlaşmalar olarak tanımlanmaktadır.

sağlayacak şekilde standardizasyon anlaşmaları kapsamında değerlendirilmesi gerektiği savunmasının kabul edilemeyeceği değerlendirilmiştir.

(364) İş Gücü Kılavuzu'nun 8. paragrafında "...iş gücü piyasalarında ortaya çıkan rekabeti kısıtlayıcı bir uzlaş, maliyetleri benzeşen teşebbüsler arasındaki stratejik belirsizliği azaltacak ve bu durum teşebbüsleri belirli bir koordinasyon içerisinde davranmaya itebilecektir. Emek girdisinin teşebbüs maliyetlerinin önemli bir bölümünü oluşturduğu pazarlarda bu olasılık daha da fazla olacaktır." ifadelerine yer verilmektedir. İlgili ifadelerden emek girdisinin teşebbüs maliyetlerinin önemli bir bölümünü oluşturduğu pazarlarda faaliyet gösteren teşebbüslerin rekabeti kısıtlayıcı bir uzlaşının içinde bulunma motivasyonunun daha yüksek olacağı anlaşılmakta olup emek girdisinin teşebbüs maliyetlerinin önemli bir bölümünü oluşturması hususu rekabet ihlallerinde aranması gereken bir koşul niteliği taşımamaktadır. Bu bağlamda soruşturma tarafı teşebbüslerin maliyet kalemleri içerisinde emek girdisinin düşük bir paya olmasından hareketle bu teşebbüslerin işgücü pazarında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmanın tarafı olamayacağı değerlendirmesinin yapılamayacağı da açıktır.

(365) İş Gücü Kılavuzu'nun 17. Paragrafında, teşebbüslerin çalışanlarının çalışma koşullarının belirlendiği anlaşmalar olarak tanımlanan ücret tespiti anlaşmalarının kartel olarak kabul edildiği düzenlenmiştir. Aynı Kılavuz'un 13. paragrafında ise ücretin yanı sıra işin nerede ve ne zaman görüleceği, iş yerindeki çalışma süreleri, yıllık izin süreleri, ödenecek ücretin ekleri, ara dinlenmesi, evlenme, doğum, öğrenim, gıda, maluliyet ve ölüm yardımı gibi sosyal yardımlar, çalışana özel sağlık sigortası yapılması ya da işverence primleri ödenmek kaydıyla bireysel emeklilik sistemine dâhil edilmesi gibi unsurların da çalışma koşulları arasında yer aldığı belirtilmiştir. Bu bakımdan ÇINARLAR'ın savunmalarına katılmak mümkün olmamıştır.

1.5.2.3. ÇİMBETON Tarafından Yapılan Savunmalar

Bulgulara İlişkin Savunmalar:

(366) Savunma hakkının kullanımının kısıtlandığına ilişkin sunulan savunmalarda özetle; Soruşturma Raporu'nda ÇİMBETON hakkında, rakipleri ile müşteri paylaşımı ve fiyat tespitine yönelik bir anlaşma ile 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği şüphesine yönelik Bulgu-12, Bulgu-14 ve Bulgu-15 olarak üç adet bulguya yer verildiği, Bulgu-12 ve Bulgu-14'ün sırasıyla 04.10.2023 ve 01.11.2023 tarihlerinde gerçekleştirilen yerinde incelemelerde elde edilmiş olduğu, ancak 02.11.2023 tarihli Soruşturma Bildirimi'nde yer almaması nedeniyle, bu iddialara ilişkin birinci yazılı savunma hakkının kullanılmadığı, Bulgu-12'ye ÇİMBETON ile aynı ekonomik bütünlük içerisinde bulunan RECYDIA'ya tebliğ edilen 02.11.2023 tarihli ve 76235 sayılı Soruşturma Bildirimi'nde yer verilmiş olmasının ÇİMBETON nezdinde savunma hakkının gereği gibi kullanıldığı şeklinde yorumlanamayacağı, Bulgu-12'ye ilişkin ve ihlal iddiasına dayanak teşkil eden diğer bulgular ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun'un 14. maddesi kapsamında bilgi ve belge talebi ile açıklama talep edilmesinin adil yargılanma ve savunma haklarını kısıtladığı ve kendini suçlayıcı beyanda bulunma yasağını ihlal eder nitelikte olduğu⁹¹ ifade edilmiştir.

(367) Soruşturma Raporu'nda yer verilen Bulgu-12 çerçevesinde ACEMOĞULLARI, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK, ÇİMBETON ve ÇİMYA'nın fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı anlaşmalarına taraf olmak suretiyle hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış olduğu değerlendirilmiştir.

⁹¹ Danıştay 13. Dairesi'nin 19.03.2018 tarih ve E. 2011/3935, K. 2017/3550 sayılı Kararı, Kurul'un 23.02.2017 tarih ve 17-08/88-38 sayılı Kararı, Kurulu'nun 06.02.2020 tarih ve 20-08/77-44 sayılı Kararı

Ancak anılan raporda Bulgu-14 ve 15 kapsamında ÇİMBETON'a bir ihlal isnadında bulunulmamıştır.

- (368) 4054 sayılı Kanun'un 44. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Kurul tarafları bilgilendirmediği bir konuyu kararlarında dayanak yapamamaktadır. Bu çerçevede taraflar hakkındaki iddiaların türü ve niteliği bakımından yeterli bilgi ve belge Soruşturma Bildirimleri ile iletilmiş olup Bulgu-14, her ne kadar soruşturma bildirimlerinin yapılmasından bir gün önce ACEMOĞULLARI'nda yapılan yerinde inceleme elde edilmiş olsa da, Kurulun 19.10.2023 tarihli soruşturma açılması kararından 13 gün sonra elde edilmiş bir belgedir. Dolayısıyla Bulgu-14 taraflar hakkında soruşturma açılmasına dayanak teşkil eden bulgulardan olmayıp soruşturma aşamasında elde edilen deliller arasındadır. Nitekim söz konusu bulgu Soruşturma Raporu ile tarafa iletilmiş olduğundan bulguya yönelik olarak ÇİMBETON ve diğer teşebbüslerin savunma yapabilmesinin önünde bir engel oluşmamıştır.
- (369) Taraflar, Soruşturma Bildirimleri ile birlikte gerek rekabetin kısıtlandığı şüphesi oluşturan belge/bulgular hakkında, gerekse bu bulguların rekabet hukuku kapsamında nasıl değerlendirilebileceği hakkında yeterli düzeyde bilgilendirilmiş durumdadır. Öneraştırma sürecinde elde edilen Bulgu-12'de, ÇİMBETON çalışanının rehberle yazışma taraflarınca, aynı ekonomik bütünlükte olan ÇİMENTAŞ çalışanı olarak kaydedilmesinden dolayı anılan bulgunun RECYDIA/ÇİMENTAŞ ile ilgili olduğu değerlendirilerek bulgu bu teşebbüse Soruşturma Bildirimi ile iletilmiştir. Öte yandan soruşturma sürecinde yapılan detaylı incelemeler sonucunda Bulgu-12'nin ÇİMBETON ile ilgili olduğu tespit edilmiştir.
- (370) İlaveten Soruşturma Bildirimi'nde yer verilmeyen ancak soruşturma sürecinde ÇİMBETON ile ilgili değerlendirme yapılan ve ihlal isnadında bulunulan/bulunulmayan bulgular ve deliller, teşebbüse Soruşturma Raporu ile birlikte iletilmiştir. ÇİMBETON, hakkında değerlendirmelere konu olan her türlü bilgi ve belgeye erişim imkânına sahip olmuş ve ilgili bulgulara ilişkin olarak savunma hakkını ikinci yazılı savunma süreci başta olmak üzere üçüncü yazılı savunma ve sözlü savunma süreçlerinde kullanma imkânına sahip olmuş durumdadır.
- (371) Dosya kapsamında ulaşılan sonuçlar doğrultusunda hazır beton pazarında rakip teşebbüsler arasında gerçekleştirilen toplantılara farklı teşebbüslerin de katılmış olduğu görülmekle birlikte Bulgu-12 özelinde; öneraştırma sürecinde RECYDIA çalışanı olarak değerlendirilen (.....) soruşturma aşamasında elde edilen bilgiler doğrultusunda ÇİMBETON çalışanı olduğu, ACEMOĞULLARI ve BETONTEK yetkilileri arasında geçen yazışmada BETONTEK yetkilisi tarafından ÇİMBETON yetkilisine gönderilen yazışmanın yer aldığı görselin paylaşıldığı görülmüş ve bulgudaki ifadelerden ACEMOĞULLARI, BETONTEK ve ÇİMYA arasındaki uzlaşmaya ÇİMBETON'un da taraf olduğu, ÇİMYA ile BETONTEK arasında müşteri paylaşımı noktasında ortaya çıkan sorunu çözmeye çalıştığı ve rakipler arasında düzenlenen toplantılara katılım sağladığı anlaşılmıştır. Nitekim dosya kapsamında yer alan diğer bulgulardan da anlaşılabileceği üzere hazır beton başta olmak üzere farklı pazarlara yönelik olarak rakip teşebbüslerin katıldığı toplantıların sıklıkla yapıldığı görülmektedir.
- (372) Bu çerçevede taraflar arasında gelecekte yapılacak toplantıya ÇİMBETON'un katılımı katılmadığının veya katılacak teşebbüslerin kimler olduğunun belirsiz olduğu savunması kapsamında ACEMOĞULLARI (.....) tarafından BETONTEK yetkilisi (.....) iletilen "Bi daki toplantıda konuşalım" mesajından anlaşılabileceği üzere gelecekte bir toplantı yapılacağı görülmekle birlikte daha önceden de tarafların bir araya gelerek toplantı gerçekleştirdiği anlaşılmaktadır. Ayrıca BETONTEK yetkilisi tarafından

ÇİMBETON yetkilisine gönderilen “Ben toplantıya falan gelemem abi”, “Bizi çağırmayı.” “Bizim kimsenin işinde gözümüz yok ucuz fiyatımız da yok olmaz da”, “Siz toplantıya gidin bana değin fiyat bu, ben o fiyattan satarım” ifadelerinden de taraflar arasında gelecek bir tarihte toplantı yapılacağı anlaşılmaktadır. Ek olarak “Şimdi söyledim (.....) çimentaş”, “Çimentaş” ve “Bu işin takipçisi” mesajlarından ise ÇİMENTAŞ grubunda yer alan ÇİMBETON’un taraflar arasındaki uzlaşıda koordinasyon sağlayan taraf olduğu görülmektedir. Nitekim “(.....) bi baksın hele” denilerek ÇİMBETON’un taraflar arasındaki uyuşmazlığı çözmesi veya uzlaşya uyumun takibini yapması beklenmektedir.

- (373) Her ne kadar ÇİMBETON hakkında ihlali gösteren bir adet bulgu bulunuyor olsa da Kurulun teşebbüsler hakkında elde edilmiş bir bulgu üzerinden değerlendirmelerde bulunarak ceza uyguladığı kararları bulunmaktadır. Diğer taraftan bulguya yönelik yapılan ayrıntılı inceleme ve değerlendirmeler sonucunda ÇİMBETON’un da rakipler arasındaki uzlaşya taraf olduğu anlaşılmıştır.
- (374) İhlal tespiti için niyet beyanının ötesinde iletişim delillerin bulunması gerektiği iddiası bakımından öncelikle belirtilmelidir ki Bulgu-12, BETONTEK ve ACEMOĞULLARI yetkilileri arasında müşteri paylaşımına yönelik yapılan yazışmaları konu almaktadır. Söz konusu yazışmalarda açıkça görüleceği üzere bulgu niyet beyanından öte, rakip teşebbüsler arasındaki uzlaşya aykırı davranışlar dolayısıyla teşebbüs yetkilileri arasında gerçekleştirilen yazışmaları ve bunlar dışında bilgileri de barındırmaktadır. Nitekim Bulgu-12’de, ÇİMYA ve ÇİMBETON yetkililerinin adının anılmasının ötesine geçerek BETONTEK yetkilisi tarafından ÇİMBETON’a yapılan serzenişlerin yer aldığı yazışmanın ekran görüntüsü paylaşılmaktadır. Bulgunun devamından ise ÇİMBETON’un rakipler arasındaki uzlaşının takipçisi olacağı anlaşılmaktadır. Zira yazışmanın niyet beyanı ile sınırlı kalmadığı, (.....) tarafından dile getirilen serzeniş (.....) tarafından karşılık verildiği “Hele gitme diyor (.....) yarın gelecek” “Fiyatını güncelleyecem” ifadelerinden de anlaşılmaktadır.
- (375) Dolayısıyla ÇİMBETON’un rakip teşebbüsler arasında gerçekleştirilen toplantılara katıldığı gibi rakip teşebbüsler arasındaki uzlaşya koordine etmeye çalıştığı, bu çerçevede yapılan savunmaların kabul edilebilir nitelikte olmadığı değerlendirilmiştir.
- (376) ÇİMBETON’un açıkça itiraz etmemiş olması nedeniyle uzlaşya taraf kabul edilmesine ilişkin savunmada ise özetle; tek taraflı iletilerin, muhatap olan teşebbüs aleyhine bir delil teşkil edebilmesi için irade uyuşmasının ispat edilmesi gerektiği, (.....) gönderilen iletilere ait ekran görüntüsünün iddia edilen iletişimlerin bağlamını ortaya koymakta yetersiz kaldığı ve (.....) rakip teşebbüsler ile iletişim kurup kurmadığının Bulgu-12’den anlaşılamadığı, Bulgu-12’de (.....) bir irade beyanı veya kendisinin bağlı hissedebileceğini ortaya koyan herhangi bir ispat vasıtasının bulunmadığı ifade edilmiştir.
- (377) Savunmada iddia edildiğinin aksine, Bulgu-12 tek taraflı bir delil olmaktan öte rakip teşebbüsler arasındaki yazışmalardan oluşmakta olup ÇİMBETON yetkilisine iletilen yazışmaları da kapsamaktadır. Diğer taraftan anılan yazışmadan ACEMOĞULLARI ve BETONTEK’in müşteri paylaşımı içerisinde bulundukları açıkça anlaşılmaktadır. Anılan iki teşebbüs arasındaki müşteri paylaşımının bu iki teşebbüs arasında sınırlı kalmadığı gibi (.....) tarafından (.....) iletilen mesajlar ile diğer mesajlardan, ÇİMBETON ve ÇİMYA’nın da uzlaşya taraf olduğu anlaşılmaktadır. Zira söz konusu iki kişi arasında yapılan konuşmalar günlük hayata yönelik konuşmalardan öteye gitmekte, yazışmalarda rakip teşebbüslerin eylemlerine yönelik yakınmalarda bulunulduğu gibi teşebbüsler arasında gerçekleştirilecek toplantı ve BETONTEK yetkilileri katılım

gerçekleştirmese dahi toplantıda tespit edilecek fiyatları uygulayacağı yönünde bilgileri barındırmaktadır.

- (378) Teşebbüs, savunmasında her ne kadar bulgu kapsamında (.....) herhangi bir ifadesine yer verilmediği hususu üzerinde dursa da, ACEMOĞULLARI ve BETONTEK arasında yapılan yazışmada (.....) attığı mesajın görüntüleri bulunmakta, bu mesajın hemen arkasından (.....) tarafından ifade edildiği üzere ÇİMBETON'un konu ile ilgileneyeceği anlaşılmaktadır. Diğer bir deyişle yazışmanın akışı (.....) anılan isteğe olumlu yanıt verdiğini ortaya koymaktadır. Bu tip bir delilin iki teşebbüs arasında yapılan ve bir üçüncü teşebbüsün davranışlarına ilişkin duyum içeren, irade uyuşmasını ortaya koyma konusunda ispat standardını sağlamayan bir belge olarak kabul edilmesi mümkün değildir. Zira ACEMOĞULLARI ve BETONTEK arasındaki yazışmayla eş anlı olarak ÇİMBETON ile de bir yazışma yapılmakta, bu yazışmanın sonucu da Bulgu-12'ye yansımaktadır. Bu anlamda ÇİMBETON'un iradesinin bulgu kapsamında dolaylı olarak ve fakat bir şüpheyi mahal vermeyecek şekilde ortaya koyulduğu değerlendirilmiştir.
- (379) İlâveten, rekabet hukukunda bir teşebbüsün, rakibin rekabet karşıtı bir paylaşımı karşısında yalnızca açıkça karşı beyanda bulunma (*publicly distance*) koşulunu sağlaması durumunda rekabet ihlalden sorumlu tutulmayacağı bilinmektedir. Buna karşın Bulgu-12'de (.....) karşı beyanda bulunduğuyla yönelik bir bulgu bulunmadığı gibi ACEMOĞULLARI ve BETONTEK arasındaki yazışmadan tam tersine olumlu bir cevabın verilmiş olduğu anlaşılmaktadır.
- (380) Bulgu-12, rakip teşebbüsler arasındaki gerçekleştirilen bir uyumlu eylemden ziyade müşteri paylaşımı ve fiyat tespitini konu alan bir uzlaşmaya işaret etmektedir. Bununla birlikte (.....) söz konusu uzlaşma ile ilgili olduğunu gösterecek bir ispat vasıtasının dosya kapsamında bulunmadığı belirtilmiş olsa da yukarıda detaylı olarak yer verilen değerlendirmelere ek olarak BETONTEK yetkilisinin, ÇİMBETON yetkilisi (.....) hazır beton üreticilerince toplantıda belirlenecek hazır beton fiyatının kendilerine iletilmesini istemesinin ÇİMBETON'un da anılan uzlaşmaya taraf olduğunu açıkça ortaya koyduğu değerlendirilmektedir.
- (381) Dolayısıyla söz konusu savunmaların kabul edilebilir nitelikte olmadığı değerlendirilmiştir.
- (382) Dosya kapsamındaki bulguların sayısı ve bütününe, ÇİMBETON'un bir çerçeve anlaşmanın tarafı olmadığını gösterdiğine yönelik savunmada; Bulgu-12 hakkında yapılan değerlendirmelerin sadece ilgili bulgunun lafzına dayalı olduğu, Bulgu-14 ve 15 için ise ayrıntılı analizler yapıldığı, Bulgu-14 ve 15'ten bir aydan kısa bir süre öncesine ait (28.09.2022 tarihli) aynı ihlal şüphesi hakkında farklı değerlendirmede bulunduğu⁹², Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz'un 18. paragrafında ve Komisyon'un uygulamalarında; bir anlaşmanın rekabeti kısıtlama amacının olup olmadığının değerlendirilmesinde, anlaşmanın içeriği, ulaşmaya çalıştığı hedefler ve anlaşmanın yer aldığı iktisadi ve hukuki çerçevenin dikkate alınması gerektiği⁹³ ifade edilmiştir.

⁹²Kurulun 25.11.2009 tarih ve 09-57/1393-362 sayılı; 18.04.2011 tarih ve 11-24/464-139 sayılı; 11.03.2021 tarih ve 21-13/174-75 sayılı, 12.10.2023 tarih ve 23-48/906-323 sayılı, 07.11.2019 tarih ve 19-38/565-234 sayılı, 19.11.2020 tarih ve 20-50/693-304 sayılı ve 13.06.2019 tarih ve 19-21/306-132 sayılı kararları.

⁹³ European Commission, Guidelines on the applicability of Article 101 of the Treaty on the Functioning of the European Union to horizontal co-operation agreements, (2023/C 259/01),

- (383) Savunma kapsamında teşebbüs, Bulgu-14 ve 15'in lafzı çerçevesinde değerlendirilmediğini, ayrıntılı bir analize yer verildiğini, bu durumun Bulgu-12'nin değerlendirilmesindeki yöntemden farklı olduğunu iddia etmektedir. Buna karşın esasen amaç bakımından ihlallerin genelinde olduğu gibi Bulgu-14 ve 15, öncelikle lafzı çerçevesinde değerlendirilmiş, bulguların kapsamındaki ifadelerin ve yazışmaların taraflar arasındaki bir irade uyuşmasını şüpheyne mahal bırakmayacak derecede ortaya koyup koymadığı ele alınmıştır. Sonuç olarak ihlalin açıkça ortaya koyulamadığına yönelik soruşturma heyetince yapılan tespit, ayrıca bir analize de yer verilmek suretiyle desteklenmiştir. Kaldı ki teorik olarak bu tip bir analiz tek başına ortada bir ihlal olmadığını ortaya koymamakta, zira amaç bakımından ihlal yaratan anlaşmaların piyasaya etkisi bir önem taşımamaktadır. Diğer yandan, analizin teşebbüslerin rekabet karşıtı bir anlaşmaya taraf olduğunu gösteren diğer bulgular açısından bir önemi de bulunmamaktadır. Zira bir bulguda yer alan ifadelerin bizzat irade uyuşmasını göstermesi durumunda bu tip bir analize gerek kalmayacaktır. Bulgu-12'nin değerlendirilmesi sonucunda da tam olarak bu durum ortaya çıkmış, teşebbüslerin açık irade beyanlarının yer aldığı bir bulgunun piyasaya etkisine yönelik bir analize yer verilmesine gerek kalmamıştır.
- (384) Soruşturma Raporu'ndaki Malatya ilinde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinin hazır beton ve diğer pazarlara yönelik olarak sıklıkla toplantılar gerçekleştirdiklerini gösteren bulgular da bulgunun lafzında yer alan hususların bir çerçeveye oturtulması konusunda fayda sağlamaktadır.
- (385) Bu kapsamda Bulgu-12'ye konu yazışmalar ayrıntılı olarak ele alındığı gibi rakip teşebbüsler arasındaki iletişim ve uzlaşının amacı açık bir şekilde ortaya konulmuş olup dosya kapsamındaki bulguların sayısı ve bütününün, ÇİMBETON'un bir anlaşmanın tarafı olmadığını gösterdiği savunmasına itibar etmek mümkün olmamıştır.
- (386) Soruşturma Raporu'nda fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı anlaşması kapsamında sağlanması gereken ispat standardına yönelik savunmada özetle; Bulgu-12'nin ÇİMBETON'dan elde edilmediği, bu nedenle teşebbüsün yazışmanın doğrudan tarafı olmadığı, (.....) de dâhil herhangi bir çalışanın tek bir yazışmasını içermediği, Bulgu-12 kapsamında ileri sürülen ihlal şüphesini destekleyici iktisadi analiz yapılmamasının ÇİMBETON hakkında eksik değerlendirmelere yol açtığı, (.....) 01.11.2021-02.06.2023 tarihleri arasında 1,5 yıl olarak kısa bir süre için yaptığı görev kapsamında iş tanımı ve yetkilerinin sınırlı olduğu, adı geçen kişinin ÇİMBETON'un fiyatlandırma stratejilerini belirlemesinin ya da üzerinde bir etki yaratmasının mümkün olmadığı ve (.....) tarafından ÇİMBETON'un hangi müşterilere satış yapacağını veya yapmayacağını belirlemesinin veya belirli müşterilere satış yapma, diğer bir kısmını ise rakiplere bıraktığı için satış yapmama kararı verebilmesinin söz konusu olmadığı ifade edilmiştir.
- (387) Kurul tarafından alınan birçok kararda uzlaşmaya ilişkin delillerin kartele taraf olan teşebbüslerin her birinde yapılan incelemelerde elde edilmesine gerek olmadığı, rakiplerden birinde bu tür bir belgenin tespit edilmesinin yeterli olduğu vurgulanmıştır.⁹⁴ Nitekim Bulgu-12, rakip teşebbüste elde edilmiş olmakla birlikte bir iç yazışmadan öte

Case C-209/07, Judgment of the Court (Third Chamber) of 20 November 2008, Competition Authority v Beef Industry Development Society Ltd and Barry Brothers (Carrigmore) Meats Ltd. ve Case C-67/13 P, Judgment of the Court (Third Chamber) of 11 September 2014, Groupement des cartes bancaires (CB) v European Commission.

⁹⁴ Bkz. Kurulun 01.02.2002 tarihli ve 02-06/51-24 sayılı, 08.02.2002 tarihli ve 02-07/57-26 sayılı, 30.05.2006 tarihli ve 06-37/477-129 sayılı, 19.01.2007 tarihli ve 07-07/43-12 sayılı, 23.12.2010 tarihli ve 10-80/1687-640 sayılı kararları.

ÇİMBETON yetkilisi ile yapılan yazışmaları da içeren rakip iki teşebbüs arasındaki yazışmalardan oluşmaktadır.

- (388) Bulgu-12'de anılan fiyatlar ile ÇİMBETON'un fiyatlarının uyuşmadığı ifade edilse de, bulgudaki temel konu rakip teşebbüsün uzlaşmaya uymamasından duyulan rahatsızlıktır. Uzlaşmaya aykırı hareket eden rakip bir teşebbüsün satış fiyatları ile uzlaşmadaki fiyatların karşılaştırılması mümkün olmamaktadır. Nitekim ÇİMBETON'un savunmasında da belirtildiği üzere, müşterinin hazır beton alımına ilişkin nakliye, pompa bedeline ilişkin bir bilgi de bulunmamaktadır. Özellikle hazır betonun döküm yapılacağı noktanın nakliye maliyetinde önemli bir yer tuttuğu düşünüldüğünde farklı konumlara sahip hazır beton tesislerinden yapılacak satışların karşılaştırılması mümkün olmamaktadır. Her halükarda, Bulgu-12'nin tüm bu hususlardan öte rakip teşebbüsler arasındaki uzlaşmayı ve yine rakipler arasında gerçekleştirilen toplantıları şüpheden uzak ve açık bir şekilde gösterdiği değerlendirilmektedir.
- (389) Diğer taraftan belirtilmelidir ki, rekabet hukukunda bir ihlalin tespitinde şekil şartlarına uygunluğun aranmaması sebebiyle, rakipler arasında anlaşma sağlandığını ortaya koyan belgelerin imzalı olup olmadığı yahut görüşmeye/toplantıya katılan şahsın teşebbüsü temsile/yetkili olup olmadığı hususları, teşebbüsün ihlalden sorumlu tutulabilmesi bakımından önem taşımamaktadır.⁹⁵ Diğer taraftan BETONTEK yetkilisinin toplantılara katılmayacağını belirtmesi, toplantıda hazır beton satışı için tespit edilen fiyatın iletilmesini talep etmesi, uzlaşmaya aykırı davranan bir rakibin eyleminden dolayı bir diğer teşebbüsün yetkili olmayan çalışanına şikâyetle bulunması ve bu şikâyeti ACEMOĞULLARI (.....) ile paylaşması hayatın olağan akışına aykırı olacaktır. Ek olarak bulgudaki görselde yer alan ve (.....) tarafından (.....) iletilen "*Ben toplantıya falan gelemem abi*" "*Bizi çağırmayı.*" ve "*Siz toplantıya gidin bana değin fiyat bu, ben o fiyattan satarım*" iletilerinden hareketle ÇİMBETON'un müşteri paylaşımı ve fiyat tespitinin yapıldığı toplantılara katıldığı hususunda şüphe bulunmamaktadır. Anılan hususun (.....) aktarılması ve şikâyet konusu ile alakalı olarak ÇİMBETON tarafından aksiyon alınmasının beklenmesi (.....) söz konusu toplantılardan ve rekabet karşıtı uzlaşmadan haberi olduğunu ortaya koymaktadır. Bu kapsamda, ÇİMBETON tarafından Bulgu-12 özelinde yapılan, idari yargı kararlarında belirtilen ispat standardına ulaşılmadığı savunmalarına katılmak mümkün olmamıştır.

1.5.2.4. ÇİMYA Tarafından Yapılan Savunmalar

Bulgu-1'e İlişkin Savunmalar:

- (390) ÇİMYA tarafından yapılan savunmada özetle; bulguya konu yazışmada KABET tarafından bir müşteriye kendisinin ürün tedarik ettiğine ilişkin bilgi verildiği, verilen bilginin rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olmadığı, yazışmadan (.....) başka hazır betonculardan da hazır beton teklifi aldığının anlaşıldığı, rekabet hukuku kapsamında bir ihlal tespiti yapılabilmesi için tarafların ortak bir amaç veya sonuca ilişkin niyetlerinin örtüşmesi gerektiği, 4054 sayılı Kanun'un ihlal edildiğinin ileri sürülebilmesi için tarafların birlikte hareket ettiğini gösteren yeterli delillerin bulunması gerektiği, ayrıca Kurulun *Konya Hazır Beton*⁹⁶ kararında belirtildiği üzere; teşebbüs yetkililerince pazara ve rakiplere ilişkin olarak yapılan tek taraflı düşünce beyanlarının, rekabeti ihlal etmekten uzak bir şekilde sektörde başarılı olan firmaların fikirlerine başvurulmasının, tek taraflı olarak yapılmış pazar araştırmalarının, rakipler arasındaki gerek girdi

⁹⁵ Bkz. Kurulun 18.08.2004 tarihli ve 04-55/751-188 sayılı, 26.12.2006 tarihli ve 06-94/1191-357 sayılı kararları.

⁹⁶ Kurulun 30.04.2014 tarih ve 14-16/303-132 sayılı kararı.

gerekse nihai ürün alım satımını konu alan bulguların, içeriği bakımından hangi amaçla yazıldığı belli olmayan ve sadece rakip teşebbüs yetkililerinin isimlerinin yer aldığı notların birincil delil niteliğinde olan bir bulgu olarak değerlendirilmediği, yürütülen bir soruşturmada 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği iddiasının açık ve somut veri ile değerlendirmeler neticesinde ispat edilmesi gerektiği⁹⁷, şüphe üzerinden kanaate varılmasının hukuken yetersiz kalacağı, bir ihlal tespiti yapılabilmesi için de ihlalin her türlü tereddütten uzak, kesin ve tartışmasız olarak elde edilmiş deliller ile ortaya konulması gerektiği⁹⁸, öte yandan söz konusu bulgunun tek başına ya da diğer bulgularla birlikte değerlendirilmesi neticesinde, ÇİMYA'nın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğini her türlü tereddütten uzak, kesin ve tartışmasız bir şekilde ortaya koyamadığı, sonuç olarak KABET ve ÇİMYA arasında fiyat tespiti ve/veya müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasının bulunmadığı, yazışmada yer alan "görüşürüz", "tamam" ve "anladım" gibi ifadelerin somut delillerle desteklenmediği sürece irade uyuşmasına delalet etmeyeceği, bu durumun geçmiş Kurul kararları ile yargı kararlarından da görülebileceği ifade edilmiştir.

- (391) İlgili bulgu incelendiğinde, Bulgu-1'in rakipler arasında gerçekleşen bir iletişim delili olduğu ve ÇİMYA ile KABET arasındaki müşteri paylaşımına yönelik irade uyuşmasını ortaya koyduğu görülmektedir. Nitekim ilgili bulgudan, ÇİMYA yetkilisinin -(.....) isimli müşterinin kendilerinden fiyat teklifi talep etmesi üzerine- ilgili müşterinin KABET'in müşterilerinden birisi olup olmadığını sorguladığı, akabinde KABET yetkilisi tarafından müşterinin kendi müşterisi olduğunun ifade edildiği ve ilgili müşteriye ÇİMYA tarafından verilmesi istenen fiyat teklifi seviyesinin belirtildiği, yazışmanın devamında ise ÇİMYA yetkilisinin bu talebi "Anladım" ifadesi ile olumlu karşıladığı görülmektedir.
- (392) Buna ilaveten, Bulgu-1'deki somut olayın ne şekilde cereyan etmiş olduğunun anlaşılabilmesi adına, ilgili bulgu kapsamında (.....) isimli teşebbüsten, 15.11.2021 tarihli Bulgu-1'i içine alan tarihler arasında hangi teşebbüsten hazır beton sağladığına ve hazır beton tedarikine ilişkin teşebbüsler tarafından yapılan fiyat tekliflerine yönelik bilgi talebinde bulunulmuştur. (.....) gelen cevabi yazı incelendiğinde, hazır beton alımının iki ihale ile yapıldığı, iki ihale kapsamında da hazır betonun KABET'ten temin edildiği, ÇİMYA tarafından ise söz konusu müşteriye herhangi bir fiyat teklifi sunulmadığı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda yukarıda yer verilen savunmada, her ne kadar yazışmadan (.....) isimli teşebbüsün diğer teşebbüslerden de fiyat teklifi aldığının anlaşıldığı belirtilse de, ilgili ihaleler kapsamında (.....) ÇİMYA'dan fiyat teklifi istemesine rağmen ÇİMYA tarafından (.....) herhangi bir fiyat teklifinin sunulmadığı görülmüştür. Bu çerçevede taraflar arasındaki iletişimin esas amacını müşterinin KABET'ten ürün sağlamaya devam etmesinin oluşturduğu görülmektedir. Bu açıdan ÇİMYA'nın ilgili iletişim sonrası müşteriye yüksek bir teklif yapması ile herhangi bir fiyat teklifi yapmaması arasında rekabet karşıtı uzlaşmanın amacı açısından pratik bir farklılık bulunmamaktadır.
- (393) Sonuç olarak, Bulgu-1'e konu yazışmanın rakipler arasında gerçekleşen bir iletişim delili niteliğinde olduğu, ÇİMYA ve KABET arasındaki müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını ortaya koyduğu, bu durumun somut delillerle ortaya konulduğu, bu kapsamda ÇİMYA ve KABET'in müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olarak hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtladıkları değerlendirilmektedir. Bu çerçevede ÇİMYA'nın ilgili bulgunun taraflar arasındaki irade uyuşmasını ortaya koymadığına ve bulgunun her türlü tereddütten uzak, kesin ve

⁹⁷ Danıştay 13. Dairesinin 2021-969 E. sayılı kararı.

⁹⁸ Danıştay 13. Dairesinin 2022-2706 E. sayılı kararı.

tartışmasız bir şekilde ihlalin varlığını ortaya koyamadığına ilişkin savunmalarına katılmak mümkün olmamıştır.

Bulgu-4'e İlişkin Savunmalar:

- (394) ÇİMYA tarafından Bulgu-4'e ilişkin olarak hazır beton üretimi ve satışı pazarına yönelik yapılan savunmada özetle; bulgunun ACEMOĞULLARI çalışanları arasında yapılan bir yazışmaya ilişkin olduğu, görsellerden sadece birinde ÇİMYA'nın adının yer aldığı, bulgudaki görselde yer alan "uygulama" ve "deklere" ifadeleri ile neyin kastedildiğinin anlaşılamadığı, ilgili bulgu ile iddia edilen anlaşmanın veya irade uyuşmasının kanıtlanamadığı, farklı bir teşebbüsün iç yazışması niteliği taşıyan bir bulgu üzerinden sadece diğer teşebbüslerin isimlerinin geçmesi nedeniyle ihlal isnadında bulunulmasının masumiyet karinesi ve hukukun genel ilkelerine aykırı olduğu, bulguda yer alan dokümanların teşebbüs ofisi, toplantı salonu veya ortak bir mekânda hazırlanmış olmasının ÇİMYA'ya bir sorumluluk yüklemeyeceği, dokümanın nerede hazırlandığına ilişkin somut delillere dayanan bir tespit bulunmadığı, rekabet ihlaline ilişkin değerlendirmelerin dayanakların net bir şekilde ortaya konulması gerektiği ifade edilmiştir.
- (395) İşgücü pazarına yönelik yapılan savunmalarda ise özetle; ÇİMYA'nın isminin de geçtiği görsellerin bulunduğu yazışmanın yalnızca ACEMOĞULLARI çalışanları arasında gerçekleştirildiği, ÇİMYA'nın iştirak ettiği bir toplantının mevcut olmadığı, iddia edilen toplantının varlığının uçuş kayıtları, seyahat bilgileri vb. çeşitli ispat vasıtaları ile ispatlanması gerektiği, rakiplerin katıldığına ilişkin somut bir belge sunulmadığı, ne amaçla hazırlandığı anlaşılmayan Bulgu-4'teki görsellerin tek taraflı beyan ve düşünceleri yansıttığı, bulguda ayrıntılı ücret bilgilerinin yer alması nedeniyle söz konusu ücret bilgilerinin ÇİMYA tarafından paylaşıldığı sonucunun çıkarılamayacağı, ücretlere ilişkin temel kıstaslardan birinin asgari ücret olduğu, dolayısıyla başka bir teşebbüsün hazırladığı ve pazar araştırması niteliğinde olan Bulgu-4'ün diğer açık kaynak bilgilerinin yanı sıra asgari ücrete ilişkin düzenlemeler nedeniyle bulgudaki bilgilerin ayrıntılı ve doğruya yakın şekilde hazırlanabildiği, birincil deliller ile ÇİMYA'nın rekabeti kısıtladığı hususunun somut belgeler ile ortaya konulamadığı, ÇİMYA'nın fiiliyatta ödediği ücretler ile Bulgu-4'te yer alan ücretlerin örtüşmediği, bu kapsamda ÇİMYA'nın rekabet karşıtı bir toplantıya katılması halinde neden kendi ödediği ücretleri değil de daha farklı ücretleri bilgi olarak verdiği sorusunun gündeme gelebileceği, ÇİMYA'nın çalışanlarına bulguda yer alan ücretlerden daha yüksek ücret ödediği, bu durumun ÇİMYA'nın işgücü pazarında bir uzlaşıya taraf olmadığını gösterdiği, ayrıca bir çalışan ücreti belirleme toplantısında ÇİMYA'nın çalışanlarına ödediği gerçek ücret bilgisinden daha düşük rakamları ödediğini rakipleri ile paylaşmasının hayatın olağan akışına aykırı olduğu, ÇİMYA'nın bulguya ilişkin bir bilgisinin ve bulgudaki verilerin oluşturulmasına bir dahlinin bulunmadığı, salt adının anılması nedeniyle ÇİMYA'nın rekabet karşıtı bir uzlaşıya taraf olduğu iddiasının hukukun genel ilkelerine ve masumiyet karinesine aykırı olduğu, Bulgu-4'ün tek başına ihlali ortaya koymadığı gibi bulguların bütüncül olarak değerlendirilmesi neticesinde de açık, inandırıcı ve tutarlı olmadığı, Bulgu-4 kapsamında yapılan değerlendirmenin maddi gerçek ve olguları şüpheye mahal vermeyecek şekilde ortaya koymadığı ifade edilmiştir.
- (396) İlgili bulgudaki yazışmadan ve yazışmanın ekinde yer alan görsellerden, hazır beton sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerden ACEMOĞULLARI, BETONTEK VE NORM MADENDEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK, KABET, ÇİMYA, ÇINARLAR ve MABETAŞ'ın çalışanların ücretlerinin tespitinin ve hazır beton sektöründe fiyat tespitinin yapıldığı toplantıya katıldıkları ve hazır beton ve işgücü pazarındaki rekabet

karşıtı anlaşmanın tarafı oldukları anlaşılmaktadır. Bu kapsamda bulgudaki görsellerde yer alan bütün teşebbüslerin anlaşmanın tarafı olduğu, zira çalışanlara ilişkin yapılan ücret çalışmasında bu teşebbüslerin çalışanlara ödediği ücretlerin ayrıntılı bilgilerine yer verilmesi, bu bilgilerin değişiminin anlık olarak toplantıda yapılmış olması ve çalışmanın kapsamının bütün büyük hazır beton üreticilerini kapsamaması tespitlerinin adı sayılan teşebbüslerin toplantıda hazır bulunduklarını ortaya koymak açısından yeterli olduğu değerlendirilmektedir. Ayrıca, soruşturma kapsamında elde edilen Bulgu-2, 12, 13 ve 19 sayılı bulgular, Malatya ilinde faaliyet gösteren hazır beton üreticisi/dağıtıcısı teşebbüslerin rakipleriyle bir araya gelerek toplantı yapmalarının yaygın bir uygulama olduğunu göstermektedir. Bu çerçevede teşebbüsün yukarıda yer verilen savunmalarına katılmak mümkün olmamıştır.

- (397) Buna ek olarak, delil serbestisi ilkesinin benimsendiği Türk rekabet hukukunda, teşebbüse yönelik olarak ihlal isnadında bulunulan bir belgenin o teşebbüsten elde edilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Bu doğrultuda, ihlale dayanak yapılan belgelerin bir teşebbüsün iç yazışması olduğundan bahisle ispat standardını sağlamadığı savunması da kabul edilebilir nitelikte değildir.
- (398) ÇİMYA tarafından belirtilen bir diğer husus, ÇİMYA'nın çalışan ücretlerinin belirlenmesine ilişkin bir toplantıya katılması durumunda çalışanlarına ödemiş olduğu ücretleri bildireceği ancak bulgudaki görselde yer alan ÇİMYA'ya ait çalışan ücretlerinin daha düşük olduğu ve bu durumun ÇİMYA'nın bir toplantıya katılmadığını gösterdiği savunmasıdır. Bulgu içeriği incelendiğinde, ACEMOĞULLARI'nın maaş ve prim ödemelerine ilişkin bilgilerin toplantıdaki kişilerle net ve doğru bir şekilde paylaşılmaması yönünde bir tutum izlediği görülmektedir. Bu kapsamda benzer endişelere ÇİMYA'nın da sahip olabileceği değerlendirilmektedir. Ayrıca ACEMOĞULLARI'nın iç yazışmasından görüleceği gibi toplantıya teşebbüsü temsilen katılan bir teşebbüs yetkilisi dahi ünvan bazında ücret ve prim bilgisine hâkim olmayabilmektedir. Kendi teşebbüsünün maaş bilgilerini haiz olmayan yetkililerin dört farklı ünvan özelinde ve ücret-prim kırılımında beş farklı rakip teşebbüsün maaş bilgilerine hâkim olması beklenemeyeceği gibi, ACEMOĞULLARI'nın rakiplerin katılımı olmaksızın bir pazar araştırması yürüttüğüne dair bir belgeye de rastlanmamaktadır. Diğer yandan bizzat ACEMOĞULLARI yetkililerinin mevcut ücretlerin ne olduğuna ilişkin yazışmaları ve *“Çok bişey söylemeyin”, “Siz”, “Onlar”, “Konuşsunlar” ve “(.....) gözü açıldı”* ifadeleri ilgili toplantıda eş anlı olarak bilgi paylaşımı yapıldığını kanıtlar niteliktedir. Bu kapsamda ÇİMYA'nın yukarıda yer verilen savunması kabul edilememiştir.
- (399) Teşebbüsler arasında işgücü piyasalarına yönelik olarak gerçekleştirilen ücret tespiti anlaşmalarının pazarın alım tarafında kurulan kartellerden farklı olmadığı, pazarın alım ya da satım tarafında bulunmaları farklılığı dışında; ilgili anlaşmaların müşteri/pazar paylaşımı ve fiyat tespiti anlaşmalarıyla temel bir farklılığının bulunmadığı, ücret tespiti anlaşmalarının amaç bakımından rekabeti kısıtlayacağı kabul edilmektedir. Bu kapsamda Yatay Kılavuz'un 18. paragrafında rekabeti kısıtlama amacı bulunan bir anlaşmanın doğası gereği 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil etmesi sebebiyle söz konusu anlaşmanın pazardaki fiili veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek bulunmadığı ifade edilmiştir. Bu kapsamda Soruşturma Raporu'nda her ne kadar pazara yönelik genel tabloyu ortaya koymak adına bu yönde bir analiz yapılmış olsa da söz konusu analiz ve analizin sonucunda ÇİMYA'nın ilgili dönemdeki ücret bilgileri ile bulgu içeriğindeki tutarların uyuşup uyuşmaması ihlalin tespiti bakımından zorunluluk arz etmemektedir.

- (400) Son olarak, ÇİMYA tarafından işgücü pazarı bakımından dosyada tek bulgunun bulunduğu ve söz konusu bulgunun tek başına bir anlam ifade etmediği belirtilmiştir. Öte yandan rekabet hukuku kapsamında ihlalin tespiti için birden fazla bulgunun bulunması gerektiği gibi bir koşul bulunmamaktadır. Bu kapsamda tarafın söz konusu savunmasının da kabul edilememiştir.

Bulgu-12'ye İlişkin Savunma:

- (401) ÇİMYA tarafından yapılan savunmada özetle; Bulgu-12'nin ACEMOĞULLARI ile BETONTEK arasında 28.09.2022 tarihinde gerçekleştirilen bir yazışma olduğu ve bulgu içeriğinde BETONTEK ve ÇİMBETON yetkilileri arasında gerçekleşen WhatsApp yazışmasının ekran görüntüsünün yer aldığı, bulgudan ÇİMYA'nın serbest piyasa ilkelerine göre hareket etmekte olduğunun ve rakip teşebbüslerin tepkisini çekecek ölçüde rekabetçi olduğunun görülebileceği, bu kapsamda Bulgu-12'nin ÇİMYA'nın herhangi bir ihlale taraf olmadığını gösterdiği, ÇİMYA'nın bulguda yalnızca isminin geçmesi sebebiyle ve bulguda geçen toplantı ifadeleri nedeniyle herhangi bir ihlalde bulunduğu sonucuna ulaşamayacağı, ÇİMYA'nın herhangi bir müşteri paylaşımı veya fiyat tespiti şeklinde rekabeti engellemek maksatlı bir toplantıya katıldığı sonucuna varılamayacağı, ÇİMYA hakkındaki ihlal isnadı ve dayanakların net ve somut bir şekilde ortaya konulamadığı, rekabet hukuku bağlamında anlaşmadan bahsedilebilmesi için bulgunun, tarafların karşılıklı olumlu irade beyanlarını içermesi gerektiği, ÇİMYA'nın ilgili bulguda yazışma tarafı olmadığı, tam tersine pazarda rekabet ettiği için yazışmaya konu olduğu, yazışmada geçen "orada bitirelim" ifadesinde ÇİMYA'nın herhangi bir rekabet ihlaline konu toplantıya katılım sağladığı anlamının çıkarılamayacağı, bu durumun hukukun genel ilke ve prensiplerine aykırı olduğu ifade edilmiştir.
- (402) Söz konusu bulgunun tarafları incelendiğinde, bulgunun rakip teşebbüsler arasında gerçekleşen bir yazışma olduğu, her ne kadar yazışmaya ÇİMYA'nın taraf olmadığı görülse de bulgunun ACEMOĞULLARI yetkilisi ile BETONTEK yetkilisinin Whatsapp yazışmasından ve söz konusu yazışmanın içerisinde yer alan ÇİMBETON yetkilisi ile BETONTEK yetkilisi arasındaki Whatsapp yazışmasından oluştuğu görülmektedir. Bulgu içeriği incelendiğinde, ACEMOĞULLARI, BETONTEK ve NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK ve ÇİMBETON arasındaki fiyat tespiti ve müşteri paylaşımını konu alan uzlaşmaya ÇİMYA'nın da taraf olduğu görülmektedir.
- (403) Bulgu içeriği incelendiğinde (i) BETONTEK yetkilisi tarafından müşteriye ÇİMYA tarafından grobeton sağlandığına ve düşük fiyat teklifleri yapıldığına yönelik hususların ifade edilmesi üzerine ACEMOĞULLARI yetkilisi tarafından kullanılan "*Bi daki toplantıda konuşalım*" ifadesinden ve (ii) ACEMOĞULLARI yetkilisi tarafından BETONTEK yetkilisine gönderilen "*Ancak toplantıda bu nu (.....) söyleyelim olmadı orda bitirelim*" ifadesinden söz konusu toplantılara ÇİMYA yetkilisi (.....) da katılım sağladığı görülmektedir. Ayrıca yazışmada geçen "*orada bitirelim*" ifadesinden taraflar arasındaki müşteri paylaşımı anlaşmasına ÇİMYA'nın da dâhil olduğu ve düzenlenen toplantıda bu anlaşmanın sonlandırılmak istendiği görülmektedir. Rakip teşebbüsler arasında yapılan rekabet karşıtı anlaşmaların sonlandırılmak istenmesinin sebebi ise ÇİMYA'nın düşük fiyat verdiği bir bayisi vasıtasıyla taraflar arasındaki rekabet karşıtı uzlaşmanın dışına çıkmasıdır. Ayrıca, BETONTEK'in ÇİMBETON ile iletişime geçerek şikâyetçi olmasının sebebinin de bu olduğu anlaşılmakta, ÇİMBETON yetkilisinin ise BETONTEK'in ÇİMYA ile yaşadığı bu sorunu çözmeye çalıştığı görülmektedir. Kartellerin zaman içerisinde değişim gösterdikleri, teşebbüslerin dönem dönem kartele liderlik etmesi, daha aktif ya da pasif olması, kartelden çıkmaları yahut kartele tekrar

girmeleri, tüm toplantılara katılmamaları, hatta alınan her karara birebir uymamalarının dahi doğal karşılandığı kabul edilmektedir. Bu anlamda ÇİMYA'nın Bulgu-12 kapsamında taraflar arasındaki uzlaşmanın dışına çıktığını gösteren belgeler ÇİMYA'nın anlaşma tarafı olmadığı şeklinde bir değerlendirmeye olanak sunmamakta, aksine ÇİMYA'nın anlaşmanın tarafı olduğunu ortaya koymaktadır.

- (404) Bu çerçevede Bulgu-12 bütüncül olarak incelendiğinde, ÇİMYA'nın da bahse konu müşteri paylaşımı anlaşmasının bir tarafı olduğu ve rakip teşebbüsler arasında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı gibi hususların düzenlendiği bu toplantılara katılım sağladığı anlaşılmaktadır.
- (405) Ayrıca ÇİMYA'nın müşteri paylaşımı eyleminin Bulgu-12 ile sınırlı kalmadığı görülmekte olup ÇİMYA ile ACEMOĞULLARI arasında geçen ve Bulgu-15, 16 ve 17'ye yönelik değerlendirmelerden de görüleceği üzere, ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasında teklif verilen müşteri bilgilerinin paylaşılmasıyla teşebbüslerin yarım işlerine bir diğer teşebbüsün girmemesinin amaçlandığı, bu çerçevede söz konusu taraflar arasında müşteri paylaşımı yapıldığı değerlendirilmiştir.
- (406) Sonuç olarak, ilgili bulgunun ÇİMYA bakımından ihlalin varlığını ortaya koyma açısından yeterli olduğu ve bu çerçevede Bulgu-12 kapsamındaki ihlalin açık bir şekilde ortaya konulduğu, bulgunun ÇİMYA'nın rekabet ihlaline konu anlaşmaya dâhil olmadığını veya karşı çıktığını göstermediği, tam tersine ÇİMYA'nın anlaşma tarafı olduğunu gösterdiği değerlendirilmiş ve yukarıda yer verilen savunmalara katılmak mümkün olmamıştır.

Bulgu 15'e İlişkin Savunmalar:

- (407) Bulgu-15'e ilişkin olarak yapılan savunmada özetle; ÇİMYA yetkilisi ile ACEMOĞULLARI yetkilisi arasında yapılan Whatsapp yazışmasından oluşan bulguda yer alan görsellerin ACEMOĞULLARI'nın kendi satış ve pazarlama stratejisini belirlemek için yapılmış çalışmaya ait olduğu, ÇİMYA'nın bazı durumlarda ACEMOĞULLARI'ndan agrega alımında bulunduğu, -Soruşturma Raporu'nda ifade edildiği şekilde, ÇİMYA'nın agrega taleplerinin ACEMOĞULLARI tarafından karşılanıyor olması halinde, ilgili yazışmada yer alan not defteri sayfalarını gönderen tarafın ACEMOĞULLARI değil ÇİMYA olması gerektiği- hususunun genel uygulamayla örtüşmediği, zira ACEMOĞULLARI'nın kendi kapasite bilgisini ÇİMYA'ya ileterek ve kendi hazır beton talebini gerekçe göstererek ÇİMYA'nın ne kadarlık agrega talep edebileceğini göstermeye çalıştığı, Bulgu-15'e konu yazışmanın rekabete hassas bilgi paylaşımı niteliğinde olamayacağı, zira görsellerdeki bilgilerin pazardan saha çalışması ile rahatlıkla toplanabileceği, söz konusu bilgilerin rekabetçi davranışın koordinasyonu için kullanılmadığı, Bulgu-9'da KABET ile olan ticari ilişkiye benzer bir durumun Bulgu-15 kapsamında ACEMOĞULLARI ile de mevcut olduğu, Bulgu-15'in ayrıca Bulgu-5 ile de benzerlik gösterdiği, Bulgu-5 ve 9 bakımından herhangi bir ihlal isnadında bulunulmamasına karşın Bulgu-15 kapsamında ihlal isnadında bulunulduğu, iddia edildiği gibi bir müşteri paylaşımı yapılmış olsaydı ÇİMYA'nın diğer teşebbüslere ait müşterilere satış yapmaması gerektiği ancak ÇİMYA'nın ismi geçen rakip teşebbüslerin müşterilerine satış yaptığı, bulgunun ayrıca birincil delil niteliğinde olmadığı, Soruşturma Raporu'nda, rapordaki iddiayı çürütecek şekilde, soruşturma tarafı teşebbüslerle müşterilerin, bulguda yer alan görsellerdeki gibi bir ticari ilişki içerisinde olmadıklarının, yani bir müşteri paylaşımı olmadığının ifade edildiği, benzer şekilde Soruşturma Heyetinin konuyu açıklığa kavuşturmak için yaptığı çalışmaların bir müşteri paylaşımı yapıldığına yönelik bir görünüm sergilemediğinin belirtildiği, nihai

olarak Bulgu-15'in isnat olunan ihlali açık ve şüpheye yer veremeyecek şekilde gösterir somut bir delil olmadığı ifade edilmiştir.

- (408) Bulgu-15 incelendiğinde, ACEMOĞULLARI tarafından ÇİMYA'ya -yalnızca kendi müşteri bilgileri veya ÇİMYA'nın müşteri bilgilerinden ziyade- incelenen tüm hazır beton üreticilerine ilişkin müşteri verilerinin ayrı ayrı çekilmiş fotoğraflar halinde gönderildiği görülmektedir. Buna ek olarak, çalışmanın bizzat ACEMOĞULLARI tarafından paylaşıldığı görülmekte, ACEMOĞULLARI tarafından yapılan birinci yazılı savunmada ise Bulgu-15'in müşterilere yapılan tekliflerden ibaret olduğu belirtilmektedir. Bu kapsamda, soruşturma sürecinde yapılan çalışmalar sonucu her ne kadar soruşturma tarafı teşebbüslerin bir kısmının bulguda kendi isminin altında yer alan müşteriler ile herhangi bir ticari ilişkisinin olmadığı görülse de, ACEMOĞULLARI başlığı altında yer verilen müşteri bilgilerinin ACEMOĞULLARI'nın bulgu tarihine yakın zamanlarda teklif vermiş olduğu hazır beton müşterilerden oluştuğu ACEMOĞULLARI'nın savunmasından anlaşılmaktadır. Kaldı ki ACEMOĞULLARI tarafından rakip bir teşebbüs olan ÇİMYA ile paylaşılan bir belgede ACEMOĞULLARI başlığı altında yer alan bilgilerin doğru olmaması hayatın olağan akışına aykırı olacaktır.
- (409) Buna ek olarak, ÇİMYA'nın ACEMOĞULLARI'ndan ne kadarlık agrega talep edebileceğini görmesi için söz konusu bilgilerin ÇİMYA ile paylaşıldığına ilişkin savunması da kabul edilememiştir. Bu tip bilgiler, rekabete hassas nitelikte olup rakiplerle paylaşılması gereken bilgiler arasında yer almaktadır.
- (410) Yatay Kılavuz'un 67. paragrafında fiyata, miktara, müşterilere, maliyetlere, cirolara, satışlara, alımlara, kapasiteye, ürün niteliklerine, pazarlama planlarına, risklere, yatırımlara, teknolojilere, AR-GE programlarına ilişkin ve benzeri bilgiler rekabete duyarlı bilgi olarak sayılmış, fiyat ve miktara ilişkin bilgilerin stratejik niteliği en yüksek bilgiler olduğu, bunları maliyete ve talebe ilişkin bilgilerin takip ettiği belirtilmiştir. Bu kapsamda Bulgu-15 incelendiğinde, ACEMOĞULLARI yetkilisi tarafından ÇİMYA yetkilisine gönderilen görsellerde ACEMOĞULLARI'nın bulgu tarihine yakın zamanlarda teklif vermiş olduğu hazır beton müşterilerinin ve döküm yapılacak beton miktarının yer aldığı görülmektedir. Bahse konu bulguya benzer şekilde Bulgu-17'de de ACEMOĞULLARI yetkilisi tarafından ÇİMYA yetkilisine "*Bendeki müşteriler*" ifadesi ile "*ACEMOĞLU*" başlığı altında kendi müşterilerinin yazılı olduğu not defteri görselinin gönderildiği görülmektedir. Söz konusu bilgiler teklif verilen müşterilere ilişkin güncel ve rekabete hassas bilgi niteliği arz etmekte olup rakipler arasında bu tip bilgilerin paylaşılması pazardaki şeffaflığı artırarak pazarı rakipler arası koordinasyona elverişli hale getirebilecektir.
- (411) Ayrıca, Bulgu-16 ve 17'ye yönelik değerlendirmelerden görüleceği üzere, ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasında bir müşteri paylaşımı anlaşması yapıldığı değerlendirilmekte, bu nedenle teklif verilen müşteri bilgilerinin paylaşılmasının teşebbüslerin yarım işlerine bir diğer teşebbüsün girmemesi suretiyle müşteri paylaşımı yapılması amacını taşıdığı görülmektedir. Bu çerçevede Bulgu-15 kapsamındaki bilgi değişiminin de ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasındaki rekabet karşılığı müşteri paylaşımı anlaşmasının yürütülmesini sağlamaya yönelik yapılmış olduğu değerlendirilmiştir.
- (412) ÇİMYA'nın savunmasında dikkat çeken bir diğer husus ise Soruşturma Heyetince yapılan çalışmaların müşteri paylaşımını göstermediği, nihai olarak Bulgu-15'in isnat olunan ihlali açık ve şüpheye yer veremeyecek şekilde gösterir somut bir delil olmadığına ilişkindir. Soruşturma sürecinde Bulgu-14 ve 15 kapsamında yapılan

çalışmalar, soruşturma tarafı dokuz teşebbüs arasında müşteri paylaşımı yapıp yapılmadığının tespit edilmesine yöneliktir. Bu kapsamda Soruşturma Raporu'nda söz konusu çalışmaların Bulgu-14 ve 15'e konu dokuz teşebbüs tarafından bir müşteri paylaşımı yapılmış olabileceğine yönelik bir görünümü yansıtmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öte yandan Bulgu-15, Bulgu-14'ten farklı olarak bir ACEMOĞULLARI iç yazışması değil ÇİMYA ile ACEMOĞULLARI arasında geçen bir yazışmadır. Bu çerçevede yukarıda detayına yer verildiği üzere, Bulgu-15 kapsamındaki ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasındaki bilgi değişiminin söz konusu teşebbüsler arasındaki rekabet karşıtı müşteri paylaşımı anlaşmasının yürütülmesini sağlamaya yönelik yapılmış olduğu değerlendirilmiştir. Sonuç olarak Bulgu-14 ve 15 kapsamındaki sözü edilen çalışmalar, Bulgu-15 kapsamında yapılan diğer tespitlere halel getirmemektedir. Bu nedenle tarafın ilgili savunması kabul edilememiştir.

- (413) ÇİMYA tarafından ifade edilen, Bulgu-15'in Bulgu-5 ve 9 ile benzerlik gösterdiği, Bulgu-5 ve 9 bakımından herhangi bir ihlal isnadında bulunulmamasına karşın Bulgu-15 kapsamında ihlal isnadında bulunulduğu savunmasına karşılık olarak da, söz konusu bulguların Bulgu-15 ile benzer nitelikte olmadığı belirtilmelidir.

Bulgu-16'ya İlişkin Savunmalar:

- (414) Bulgu-16'ya ilişkin olarak ÇİMYA tarafından yapılan savunmada özetle; Bulgu-16'nın ACEMOĞULLARI yetkilisi ile ÇİMYA yetkilisi arasında geçen bir Whatsapp yazışması niteliğinde olduğu, Elazığ ile Malatya arasındaki mesafenin yaklaşık 100 km olduğu, bu mesafeden beton dökümü yapmanın mümkün olmadığı gerekçesiyle ÇİMYA yetkilisinin ilgili müşteriye fiyat veremeyeceklerini söylediği, ACEMOĞULLARI yetkilisi tarafından gönderilen ve ÇİMYA'dan (.....) verilmesi istenen fiyata ilişkin mesaja ÇİMYA yetkilisinin yanıt vermeyerek uzlaşma içerisinde olmayı açıkça reddettiği, bu durumun karşı beyanda bulunma (*publicly distance*) koşulunu sağladığı, rekabet hukuku bakımından bir anlaşmadan bahsedilmesi için taraflar arasında bir irade uyuşmasının bulunması gerektiği, ÇİMYA yetkilisi tarafından onaylanmayan bir mesajdan hareketle irade uyuşmasından bahsedilemeyeceği ifade edilmiştir.
- (415) İlk olarak, (.....) isimli müşterinin Elazığ'da, beton dökümü gerçekleştirilecek yerin ise Malatya'da olduğu düşünüldüğünde ve fiyat teklifinin ÇİMYA'nın Elazığ tesisinden verilip beton dökümünün ise ÇİMYA'nın Malatya tesisinden gerçekleştirilebilecek olabileceği değerlendirildiğinde, ÇİMYA bakımından söz konusu müşteri ile ticari ilişki kurulmasının hazır beton sektöründeki mesafe analizi bakımından imkânsız olmadığı değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, ÇİMYA'nın söz konusu müşteriye hazır beton tedarik etmesinin iktisadi anlamda mümkün olduğu anlaşılmış olup ÇİMYA'nın ilgili savunmasına itibar edilememiştir.
- (416) Bir diğer husus olarak, rekabet hukukunda bir teşebbüsün yalnızca açıkça karşı beyanda bulunma (*publicly distance*) koşulunu sağlaması durumunda rekabet ihlalinden sorumlu tutulmayacağı kabul edilmektedir. Bununla kastedilen, tarafların, rekabet karşıtı amacı açık olan bir anlaşmaya katılmadığını veya karşı çıktığını diğer tarafa açıkça ifade etmediği sürece rekabet ihlalinden sorumlu tutulmaya ve o anlaşmanın parçası olarak kabul edilmeye devam edeceğidir.⁹⁹ Söz konusu bulguda ÇİMYA yetkilisinin bu yönde bir beyanına rastlanmamaktadır. Bir diğer deyişle, ÇİMYA yetkilisinin sessiz kalmak suretiyle rekabet ihlalinden sorumlu tutulamayacağına ilişkin savunması karşı beyanda bulunma koşulunu sağlamamaktadır. Dolayısıyla ÇİMYA'nın ilgili savunması kabul edilememiştir.

⁹⁹ Kurulun 26.05.2022 tarihli 22-24/390-161 sayılı kararı.

- (417) Buna ilaveten, ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasındaki müşteri paylaşımı eyleminin Bulgu-16 ile sınırlı kalmadığı, Bulgu-15 ve 17'ye yönelik değerlendirmelerde de ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasında bir müşteri paylaşımı anlaşması yapıldığının değerlendirildiği ayrıca belirtilmelidir.

Bulgu-17'ye İlişkin Savunmalar:

- (418) ÇİMYA tarafından yapılan savunmada özetle; Bulgu-17'nin ÇİMYA ve ACEMOĞULLARI arasında gerçekleşen agrega alım-satımına ilişkin olduğu, ACEMOĞULLARI'nın kendi müşterilerinin bilgilerinin yer aldığı görseli ÇİMYA'ya göndermesinin nedeninin ACEMOĞULLARI'nın kendi kapasitesinin ne kadarını kullandığını, dolayısıyla ÇİMYA'ya ne kadar agrega sağlayabileceğini göstermek olduğu, bulgunun taraflar arasındaki irade uyuşmasını göstermediği, Soruşturma Heyeti tarafından ACEMOĞULLARI'nın müşterisi olarak değerlendirilen (.....) isimli müşteriye ÇİMYA'nın satışı bulunmasa da hazır beton satımına ilişkin sözleşme akdedildiği ancak Şubat 2023'te yaşanan deprem nedeniyle ilgili projenin iptal edildiği ve hazır beton satışı gerçekleştirilemediği, ACEMOĞULLARI tarafından yapılan bulguya ilişkin savunmaya ulaşılamamakla birlikte, bulguda ACEMOĞULLARI'nın yarım işlerine ÇİMYA'nın hazır beton vermediği ve bu yolla taraflar arasında hazır beton üretimi ve satışı pazarında müşteri paylaşımı yapıldığı değerlendirmesine katılmanın mümkün olmadığı, sonuç olarak Bulgu-17'nin taraflar arasındaki anlaşma ve irade uyuşmasını somut ve şüpheye yer bırakmayacak şekilde ortaya koymadığı ifade edilmiştir.
- (419) Bulgu içeriği incelendiğinde, ACEMOĞULLARI yetkilisinin paylaştığı görselde bir not defterinin sayfasına "ACEMOĞLU" yazıldığı ve altına müşteri isimlerinin sıralandığı görülmektedir. Müşteri isimlerinin yan kısmında ise müşteriye sağlanacak betonun m³ cinsinden miktarları ve son olarak bütün bu müşterilere sağlanacak toplam hazır beton miktarı yer almaktadır. ACEMOĞULLARI yetkilisinin anılan görseli "*Bendeki müşteriler*" ifadesiyle ÇİMYA yetkilisine gönderdiği görülmektedir. ÇİMYA'nın ACEMOĞULLARI'ndan ne kadarlık agrega talep edebileceğini görmesi için söz konusu bilgilerin ÇİMYA ile paylaşıldığına ilişkin olarak yapılan savunma kabul edilebilir nitelikte görülmemiştir. Söz konusu bilgiler, teklif verilen müşterilere ilişkin güncel ve rekabete hassas bilgi niteliği arz etmekte olup rakipler arasında bu tip bilgilerin paylaşılması pazardaki şeffaflığı artırarak pazarı rakipler arası koordinasyona elverişli hale getirebilecektir.
- (420) Bir diğer husus olarak, (.....) ile ACEMOĞULLARI arasındaki ticari ilişkiler incelendiğinde, (.....) Eylül 2022'den itibaren ACEMOĞULLARI'ndan hazır beton alımı yaptığı, yine bulgu tarihi de dâhil olmak üzere alımların 2023 yılında da gerçekleştirildiği, 2023 yılında Şubat ve Mart aylarında alım yapılmazken Ocak, Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında da alımlara devam edildiği görülmüştür. Söz konusu bilgiler, bulgu tarihi itibarıyla (.....), ACEMOĞULLARI'nın mevcut müşterisi olduğu hususunu doğrulamaktadır. Öte yandan, ÇİMYA ile (.....) arasında sözleşme akdedildiği ancak Şubat 2023'te yaşanan deprem nedeniyle ilgili projenin iptal edildiği savunması kabul edilse dahi, ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasında paylaşılan söz konusu bilgi, teklif verilen müşterilere ilişkin güncel ve rekabete hassas bilgi niteliğinde olup ACEMOĞULLARI'nın bulgudaki müşterilerinden bir tanesinin ÇİMYA ile anlaşması ihlalin varlığını ortadan kaldırmayacaktır. Bu kapsamda ÇİMYA'nın söz konusu savunması da kabul edilememiştir.
- (421) Son olarak Bulgu-15 ve 16 incelendiğinde, ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasındaki müşteri paylaşımı eyleminin Bulgu-17 ile sınırlı kalmadığı görülmektedir. Nitekim söz

konusu bulgulara da teklif verilen müşteri bilgilerinin paylaşılmasının ve kendi müşterisine teklif edilmesi talep edilen fiyatın rakip teşebbüse bildirilmesi gibi eylemlerin teşebbüslerin yarım işlerine ya da kendi müşterilerine bir diğer teşebbüsün girmemesi suretiyle müşteri paylaşımı yapılması amacını taşıdığı görülmektedir. Bu çerçevede Bulgu-17 kapsamındaki bilgi değişiminin de ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasındaki rekabet karşıtı müşteri paylaşımına yönelik anlaşmanın yürütülmesini sağlamaya yönelik yapılmış olduğu değerlendirilmiştir. Bu kapsamda söz konusu bulgu taraflar arasındaki ihlali somut bir şekilde ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, ÇİMYA'nın ilgili bulgu kapsamında yapmış olduğu savunmalar kabul edilebilir görülmemiştir.

Bulgu-20'ye İlişkin Savunmalar:

- (422) Bulgu-20'ye ilişkin olarak ÇİMYA tarafından yapılan savunmada özetle; bulgu içeriğinden görüleceği üzere, KABET'in bir müşteriye hazır beton satışı yaptığı bilgisini ÇİMYA'ya ilettiği, ticaretin doğası gereği müşterinin farklı teşebbüslerden fiyat teklifi aldığı, yazışma içeriğinden net olarak görüleceği üzere, ÇİMYA ve KABET arasında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına ilişkin bir irade uyuşmasının bulunmadığı, yazışmada yer alan ifadelerin somut deliller ile desteklenmediği sürece taraflar arasındaki irade uyuşmasını ortaya koymayacağı, her bir delil tek tek ihlalin varlığına işaret etmese de delillerin bir bütün halinde değerlendirilmesi neticesinde açık, inandırıcı ve tutarlı olması gerektiği, ancak mevcut soruşturma bakımından ÇİMYA hakkında ihlal isnadına dayanak teşkil eden bulguların bu kriteri karşılamadığı gibi Bulgu-20'nin de ihlal iddiasını şüpheye mahal vermeyecek şekilde ortaya koymadığı, dosya kapsamında ÇİMYA'nın rekabet ihlali içerisinde olduğuna dair birincil delillerin bulunmadığı, Soruşturma Heyetinin ÇİMYA'nın rakipler ile uzlaşma içerisinde olduğunu göstermek için ikincil deliller yaratmaya çalıştığı, bir diğer ikincil delil olan iktisadi deliller kapsamında ise Soruşturma Raporu'nda yer verilen tablo ve çalışmalardan ÇİMYA'nın fiyat tespiti veya müşteri paylaşımı içerisinde olmadığını anlaşıldığı ifade edilmiştir.
- (423) Bulgu-20 incelendiğinde, ÇİMYA ve KABET'in müşterilere verilecek tekliflere yönelik iletişim halinde olduğu görülmektedir. Bu kapsamda anılan teşebbüsler arasında müşterinin, hangi teşebbüsün müşterisi olduğunun sorgulanması ve taraflar arasında müşteriye verilecek hazır beton fiyat teklifine ilişkin uzlaşma sağlanması dikkat çekmektedir.
- (424) Bulgu-20'nin rakipler arasında gerçekleşen bir iletişim delili olduğu, ÇİMYA ile KABET arasındaki müşteri paylaşımına yönelik irade uyuşmasını ortaya koyduğu ve birincil delil niteliğinde olduğu görülmektedir. Nitekim ilgili bulgu incelendiğinde, ÇİMYA yetkilisinin -(.....) isimli müşterinin kendilerinden fiyat teklifi talep etmesi üzerine- ilgili müşterinin KABET'in müşterilerinden birisi olup olmadığını sorguladığı, akabinde KABET yetkilisi tarafından müşterinin kendi müşterisi olduğunun ancak piyasada fiyat topladığının ifade edildiği ve ilgili müşteriye ÇİMYA tarafından verilmesi istenen fiyat teklifi seviyesinin belirtildiği, yazışmanın devamında ise ÇİMYA yetkilisinin bu talebi olumlu karşıladığı görülmektedir.
- (425) İlgili bulgunun birincil delil niteliğinde olması ve taraflar arasındaki irade uyuşmasını açık bir şekilde göstermesine karşın, somut olayın vuku bulup bulmadığı hususu da incelenmiştir. Bu kapsamda bulguda adı geçen müşterinin bulgu tarihi öncesindeki ve bulgu tarihindeki fiyat teklifleri doğrultusunda hazır betonu KABET'ten temin ettiği, ÇİMYA tarafından ise -bulgu içeriğinde fiyat teklifi talep edildiği hususunun belirtilmesine rağmen- söz konusu müşteriye anılan tarihlerde herhangi bir fiyat teklifi sunulmadığı görülmektedir. Bir başka deyişle, bulgu içeriği ile paralel bir şekilde (.....)

ilgili tarihlerde KABET'in müşterisi olduğu ve yazışma tarihindeki fiyat teklifleri neticesinde de KABET'in müşterisi olarak kalmaya devam ettiği görülmüştür.

- (426) Sonuç olarak, ilgili bulgunun ÇİMYA ile KABET arasındaki müşteri paylaşımına yönelik irade uyuşmasını ortaya koyduğu değerlendirilmiştir. Nihai olarak, ÇİMYA'nın Bulgu-20 kapsamındaki savunmaları kabul edilememiştir.

I.5.2.5. KABET Tarafından Yapılan Savunmalar

Anayasa Mahkemesinin Yerinde İncelemelere Dair Kararı Çerçevesindeki Savunma:

- (427) KABET tarafından yapılan savunmada, Anayasa Mahkemesinin (AYM) Ford Otomotiv Sanayi AŞ'nin¹⁰⁰ bireysel başvurusu hakkında verdiği kararda (*Ford Kararı*) Kurum çalışanlarının mahkeme kararı olmaksızın yalnızca Kurul kararına istinaden yerinde inceleme yapmalarının Anayasa'nın 21. maddesinde yer alan konut dokunulmazlığının ihlali olarak nitelendirildiği belirtilmiştir.
- (428) Anayasa Mahkemesinin *Ford Kararı*nda, yerinde inceleme ile konut dokunulmazlığının ihlal edildiğine ilişkin karar verilmekle birlikte inceleme sonunda elde edilen belgelere ilişkin herhangi bir değerlendirilmeye yer verilmemiştir. Öte yandan ilgili kararda, yerinde incelemelerde elde edilen deliller ışığında ulaşılan ihlal sonucunda verilen idari para cezasına ilişkin olarak mülkiyet hakkının ihlal edilmediği sonucuna da ulaşılmıştır. Nihayetinde yapısal sorunun çözümü için keyfiyetin Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirilmesine karar verilmiştir.
- (429) *Ford Kararı*, bireysel başvuru üzerine verilmiş bir karar olup 4054 sayılı Kanun'un 15. maddesinde düzenlenen yerinde inceleme yetkisinin iptali söz konusu değildir. 4054 sayılı Kanun'un 15. maddesi halen yürürlükte olup ilgili kişiler ve idare, söz konusu hükme uymakla yükümlüdür. Öte yandan AYM'nin söz konusu kararında vurgulandığı üzere; Kurumun var olan Kanun maddesini Anayasa'ya aykırı biçimde yorumlamasından kaynaklanan bir hukuka aykırılık da bulunmamaktadır. *Ford Kararı*nda, kararın bilgi ve takdiri için Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilmesi ve ilgili Kanun hükmünün gözden geçirilmesi gerektiğinin belirtilmesinin ötesinde bir tespiti yer verilmemiştir.
- (430) Sonuç olarak 4054 sayılı Kanun'un yürürlükteki ilgili hükümlerine uygun bir şekilde yapılan yerinde incelemede elde edilen delillerin hukuka aykırı olduğu savunmasının kabul edilebilir olmadığı değerlendirilmiştir.

Yerinde İncelemenin Uzmanlar Tarafından Yapılması Gerektiğine İlişkin Savunma:

- (431) KABET tarafından yapıla savunmada; soruşturma kapsamında gerçekleştirilen yerinde incelemenin 4054 sayılı Kanun'un 15. maddesi uyarınca uzmanlar tarafından yapılması gerekirken, yerinde incelemeye uzman yardımcılarının da katıldığı, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 15. maddesine aykırı olarak gerçekleştirilen bu işlemin yetki bakımından hukuka aykırı ve sakat olduğu belirtilmiştir.
- (432) 4054 sayılı Kanun'un 15. maddesinde, lafız itibarıyla yerinde incelemelerin uzmanlar tarafından gerçekleştirileceği düzenlenmiş olmakla birlikte, aynı Kanun'un meslek personelinin statüsünü belirleyen 34. ve 36. maddeleri ile Rekabet Kurumu Meslek Personel Yönetmeliği'nin 4. maddesi uyarınca uzman yardımcılarının meslek personeli niteliğini haiz olduğu açık olup Kurum hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri yerine getirmekle yetkili oldukları ifade edilmiştir. Bu itibarla Kanun'un 15. maddesinde belirtilen "uzman" ifadesinin "meslek personeli" olarak yorumlanması gerekmektedir.

¹⁰⁰ Ford Otomotiv Sanayi AŞ'nin 23.03.2023 tarihli ve 2019/40991 sayılı bireysel başvurusu.

- (433) Söz konusu iddia Kurulun 20 yılı aşan uygulamasında teşebbüsler tarafından defalarca mahkemeler huzurunda dile getirilmiş olup iddianın dayanaktan yoksun olduğu mahkemelerce istikrarlı olarak hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla yukarıda yer verilen savunmaya katılmak mümkün değildir.

İspat Standardına İlişkin Savunmalar:

- (434) KABET tarafından yapılan savunmada; KABET hakkındaki ihlal isnadına dayanak teşkil eden bulguların KABET'ten elde edilmediği, bu kapsamda üçüncü taraflardan elde edilen bulgular ile bir idari yaptırım uygulanabilmesi için bu bulguların herhangi bir şüpheyi mahal vermeyecek şekilde ispat standardını karşılaması gerektiği, Bulgu-1 ile Bulgu-20'den bir teşebbüsün hâlihazırda bir müşteri ile anlaştığı, o müşterinin ise tedarikçi seçimi yapmış olmakla birlikte formalite icabı teklif topladığının açıkça görüldüğü, nitekim Bulgu-1'de adı geçen (.....) isimli müşterinin KABET ile 01.11.2021-01.02.2022 tarihleri arasındaki hazır beton tedariki için sözleşme imzaladığı, bulgunun tarihinin ise söz konusu sözleşmeden 15 gün sonrasına ilişkin olduğu, ayrıca (.....) yapılan üç aylık dönem fatura listesinden de görüleceği üzere, (.....) verilen fiyatın ortalama fiyatın altında olduğu, KABET'in söz konusu yazışmalardan haberi olmadığı, bu kapsamda KABET ile ÇİMYA arasında bir uzlaşıdan bahsedilemeyeceği, Soruşturma Raporu'nun 118. paragrafından anlaşıldığı üzere, yazışmada ÇİMYA'nın sırf geçiştirmek için "anladım" gibi ifadeler kullandığını belirttiği, bu kapsamda taraflar arasında müşteri paylaşımı olmadığını iki tarafın da ifade ettiği, bulguların somut gerçeklikler ile örtüşüp örtüşmediğinin incelenmesi gerektiği, bir pazarda müşteri paylaşımı varsa o pazarda fiyatların artacağı, pazar paylarının dış etkenlerle açıklanamayacak dalgalanmalar göstereceği ve paylaşılan müşteriler tarafından şikâyetlerin geleceği, öte yandan somut olayda bu hususların hiçbirinin olmadığı, 2021-2023 yılları arasındaki fiyatların ortalamanın altında olduğu, bu kapsamda bulguda geçen rakamların somut gerçekliklerle bağdaşmasının mümkün olmadığı belirtilmiştir.
- (435) Ayrıca, KABET tarafından; bir teşebbüsün bir müşteri ile anlaştıktan sonra, bir başka deyişle hukuki anlamda bir sözleşme kurulduktan sonra, başka bir teşebbüsün düşük fiyatlarla araya girmesinin ve müşteriyi bu şekilde sözleşmeyi ihlale yöneltmesinin 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 55. maddesinin 1(b) bendi uyarınca haksız rekabet olduğu ve hukuka aykırı olduğu, bu kapsamda Türk Ticaret Kanunu'nun haksız ve hukuka aykırı bulduğu bir davranışı 4054 sayılı Kanun'un meşru göstermesinin mümkün olmayacağı ifade edilmiştir.
- (436) Türk rekabet hukukunda delil serbestisi ilkesinin benimsenmiştir. 4054 sayılı Kanun'un "İspat Yükü" başlıklı 59. maddesinde rekabeti sınırlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaların varlığının her türlü delille ispatlanabileceği belirtilmektedir. Bu kapsamda rekabet ihlali teşkil eden belgelerde imza, yazılı olma, teşebbüsü temsile yetkili bir kişi tarafından düzenlenme veya imzalanma gibi şekli kurallar aranmamakta, ajanda notları, elektronik postalar, çevrim içi uygulamalar üzerinden yapılan yazışmalar, bir kişi tarafından tutulan notlar, telefon görüşmelerinin içeriğini nakleden notlar, toplantı tutanakları gibi çok çeşitli deliller ihlalin ispatlanmasında yeterli kabul edilmektedir.
- (437) Ek olarak, elde edilen delillerin çapraz teyidi gerekmekte olup ispat bakımından önemli olan elde edilen delillerin maddi gerçeklikleri ve olguları ortaya koymasıdır. Bu noktada rekabet hukuku kapsamında bir anlaşma/uyumlu eylem, delillerin bir arada ele alınarak, diğer bir ifadeyle bütünsel bir yaklaşımın benimsenerek değerlendirilmekte ve ihlaller bu şekilde ortaya konulmaktadır.

- (438) Rekabet hukuku kapsamında delillerin bütüncül değerlendirilmesi ilkesi doğrultusunda rekabet ihlallerinin tespitine yönelik olarak ihlal şüphesi bulunan tüm teşebbüslerden ihlale ilişkin bir bulgu/delil elde edilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Delilin ispat gücü açısından hangi teşebbüsten elde edildiğinin bir önemi bulunmamakta, elde edilen belgenin kime ait olduğu ya da nerede yapılan yerinde incelemede elde edildiğinden ziyade içerik itibarıyla ne ifade ettiği nazara alınmaktadır.
- (439) Gerek Bulgu-1'in gerekse Bulgu-20'nin rakipler arasında gerçekleşen bir iletişim delili olduğu ve ÇİMYA ile KABET arasındaki müşteri paylaşımına yönelik irade uyuşmasını ortaya koyduğu görülmektedir. Nitekim Bulgu-1 incelendiğinde, ÇİMYA yetkilisinin – (.....) isimli müşterinin kendilerinden fiyat teklifi talep etmesi üzerine- ilgili müşterinin KABET'in müşterilerinden birisi olup olmadığını sorguladığı, akabinde KABET yetkilisi tarafından müşterinin kendi müşterisi olduğunun ifade edildiği ve ilgili müşteriye ÇİMYA tarafından verilmesi istenen fiyat teklifi seviyesinin belirtildiği, yazışmanın devamında ise ÇİMYA yetkilisinin bu talebi olumlu karşıladığı görülmektedir. Bulgu-20 incelendiğinde ise, ÇİMYA yetkilisinin -(.....) isimli müşterinin kendilerinden fiyat teklifi talep etmesi üzerine- ilgili müşterinin KABET'in müşterilerinden birisi olup olmadığını sorguladığı, akabinde KABET yetkilisi tarafından müşterinin kendi müşterisi olduğunun ancak piyasada fiyat topladığının ifade edildiği ve ilgili müşteriye ÇİMYA tarafından verilmesi istenen fiyat teklifi seviyesinin belirtildiği, yazışmanın devamında ise ÇİMYA yetkilisinin bu talebi olumlu karşıladığı görülmektedir.
- (440) Buna ilaveten, Bulgu-1 ve Bulgu-20'nin somut gerçeklik ile örtüşüp örtüşmediği de incelenmiştir. Nihai olarak bulguda adı geçen müşterilerin bulgu tarihini de içerisine alan tarih aralığında hazır betonu KABET'ten temin ettiği, bir başka deyişle bulgu içerikleri ile paralel bir şekilde, bulgu tarihlerinde ilgili bulgulara adı geçen teşebbüslerin KABET'in müşterisi oldukları, bulgu tarihlerinden sonra da KABET'in müşterisi olmaya devam ettikleri görülmüştür. Söz konusu müşterilere ÇİMYA tarafından herhangi bir fiyat teklifinde bulunulmasa da bu durumun rekabet karşıtı uzlaşmanın amacı açısından pratik bir farklılığı bulunmamaktadır. Bu kapsamda KABET'in ilgili savunmalarının reddedilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.
- (441) Ayrıca Yatay Kılavuz'un 18. paragrafında rekabeti kısıtlama amacı bulunan bir anlaşmanın doğası gereği 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil etmesi sebebiyle söz konusu anlaşmanın pazardaki fiili veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek bulunmadığı ifade edilmiştir. Bu çerçevede Bulgu-1 ve Bulgu-20'nin rakipler arası müşteri paylaşımına ilişkin olması nedeniyle amaç bakımından rekabeti ihlali kapsamında olduğu, bu nedenle söz konusu anlaşmanın pazardaki etkilerinin incelenmesine gerek olmadığı değerlendirilmektedir.
- (442) Özetle söz konusu bulguların ÇİMYA ve KABET arasındaki müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını ortaya koyduğu açık bir şekilde görülmekte olup ilgili bulgular kapsamında ÇİMYA ve KABET'in müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olarak hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtladıkları değerlendirilmiştir.
- (443) Bir diğer husus olarak, bir teşebbüsün herhangi bir nedenle kendi müşterilerinin başka bir hazır beton üreticisi ile anlaşmasını engelleyecek şekilde rakipleriyle uzlaşma sağlamasının bir rekabet ihlali teşkil edeceği söylenebilecektir. Bulgu-1 ve Bulgu-20'nin içerikleri incelendiğinde, söz konusu iletişimlerde KABET'in kendi müşterilerinin ÇİMYA'dan fiyat teklifi talep etmesi üzerine, söz konusu müşterilerin ÇİMYA'dan hazır beton tedarik etmemesi için KABET tarafından ÇİMYA'nın ilgili müşteriye teklif etmesini istediği fiyat seviyesinin belirtildiği, ÇİMYA'nın ise söz konusu talepleri olumlu

karşıladığı görülmektedir. Bir rekabet ihlali yarattığı düşünülen bu tip bir uzlaşmanın 6102 sayılı Kanun'un 55. maddesinin 1(b) bendi uyarınca haksız rekabet olarak nitelendirilebilecek bir davranıştan kaçınmak amacıyla yapıldığının kabulü mümkün değildir. Zira haksız rekabete ve rekabet ihlallerine yönelik hükümler iki ayrı düzenlemeye dayanmakta ve iki ayrı fiili yasaklamaktadır. Kaldı ki müşterilerin beton tedariklerinin her birinin bir sözleşme olarak kabul edilmesi durumunda, yeni bir beton tedariki kapsamında kurulacak yeni bir sözleşme bulunduğundan, devam eden bir sözleşmenin haksız rekabet yaratılmasıyla ortadan kaldırılması gibi bir durumun ortaya çıktığının kabulü de zor olacaktır. Her halükarda hangi eylemin haksız rekabet yarattığının tespiti mahkemelerce yapılmalıdır. Bulgu kapsamında, yapılacak yeni bir hazır beton tedariki için fiyat teklifi talep eden bir müşterinin rakip hazır beton üreticisinden rekabetçi bir fiyat teklifi almasının önüne geçildiği görülmektedir. Rekabetçi bir piyasada teşebbüslerin daha düşük fiyatlar teklif etmek suretiyle rakiplerinin müşterilerine alternatif bir tedarik opsiyonu sunmaları beklenecektir. Sonuç olarak, KABET'in yukarıda yer verilen savunmalarının kabul edilemeyeceği değerlendirilmiştir.

Bulgu-20'ye İlişkin Savunmalar:

- (444) KABET tarafından yapılan savunmada; Bulgu-20'de (.....) yapılan satışların KABET tarafından birinci yazılı savunma kapsamında sunulan faturalar ile teyit edilebileceği, Bulgu-20'de (.....) adlı müşteriye ÇİMYA tarafından brüt (.....) TL teklif verilmesi istense de söz konusu müşteriye KABET tarafından KDV dâhil (.....) TL fiyatla hazır beton temin edildiği, bu çerçevede KABET ile ÇİMYA arasında bir uzlaşma olsaydı; KABET tarafından ÇİMYA'nın teklif edeceği fiyattan 175 TL yerine 10-20 TL tutarında düşük bir teklifte bulunularak daha karlı bir şekilde hazır beton sağlanabileceği, dolayısıyla bu durumun ÇİMYA ile KABET arasında bir uzlaşma olmadığını gösterdiği, kaldı ki bir bulgunun bir teşebbüsü bağlayabilmesi için o bulgunun teşebbüs adına hareket edebilecek kişilerde ortaya çıkmasının gerektiği, bir başka deyişle bir teşebbüsün her basamaktaki çalışanının eylemlerinden sorumlu tutulamayacağı, bu bağlamda (.....) her ne kadar KABET (.....) olsa da söz konusu kişinin KABET'i temsil yetkisinin bulunmadığı ifade edilmiştir.
- (445) Bir teşebbüsün ilgili dönemdeki fiyatlandırma davranışları, tek başına teşebbüsler arasında rekabeti bozucu bir anlaşmanın varlığına ve dolayısıyla ihlale işaret etmeyeceği gibi, ilgili dönemde teşebbüsün Türkiye ortalamasının altındaki fiyatlandırmalar ile faaliyet göstermesi de teşebbüsler arasında rekabete aykırı bir davranışın mevcut olmadığı sonucuna ulaşılması bakımından yeterli kabul edilmeyecektir. Bu nedenle, yalnızca fiyatlandırma davranışları başlı başına ihlalin varlığına işaret etmemekle birlikte ihlalin olmadığını da ispatlamamaktadır. Bulgu-20'nin rakipler arasında gerçekleşen bir iletişim delili olduğu ve ÇİMYA ile KABET arasındaki müşteri paylaşımına yönelik irade uyuşmasını ortaya koyduğu görülmektedir. Bu çerçevede KABET tarafından (.....) isimli müşteriye yazışmada belirtilen tutardan daha düşük bir fiyat seviyesinden teklif yapılmasının ihlalin varlığını gösterip göstermemesi bakımından herhangi bir önemi bulunmamaktadır. Nitekim yazışma içeriği incelendiğinde, KABET'in ilgili müşteriye ÇİMYA'dan kendi fiyat teklifinden daha yüksek bir seviyede teklifte bulunmasını talep ettiği, bir başka deyişle her halükarda KABET'in kendi müşterisinin ÇİMYA'dan rekabetçi bir fiyat teklifi almasının önüne geçildiği görülmektedir. Bu nedenle KABET'in ilgili savunması kabul edilememiştir.
- (446) Diğer yandan, (.....) KABET'i temsil yetkisinin bulunup bulunmaması KABET'in ilgili yazışmaya ilişkin sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır. Nitekim Kurulun

03.09.2020 tarihli ve 20-40/563-246 sayılı kararında da belirtildiği üzere, teşebbüs çalışanlarının rekabet hukukuna aykırılık teşkil eden eylemlerinden teşebbüslerin sorumlu olduğu kabul edilmektedir. Ayrıca Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın (ABAD) *Jean Claude Becu* kararında¹⁰¹ da çalışanların iş ilişkileri süresince, onları istihdam eden teşebbüslere dâhil olduğu ve dolayısıyla onlarla tek bir ekonomik bütünlük oluşturduğu ifade edilmiştir. Ek olarak Litvanya Rekabet Otoritesinin bir kararını yorumlayan ABAD, “*AB rekabet hukukunun ihlal edildiğinin tespit edilmesi bakımından, bir çalışanın rekabete aykırı davranışı, bu çalışanın ait olduğu teşebbüse atfedilebilir ve bu teşebbüs, ilke olarak, bu davranıştan sorumlu tutulur.*” diyerek teşebbüs çalışanlarının eylemlerinin ilke olarak teşebbüslere atfedileceğini belirtmiştir¹⁰². Bu bakımdan KABET'in söz konusu savunması da kabul edilememiştir.

İşgücü Piyasasına İlişkin Eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un Kapsamına Girmediğine İlişkin Savunmalar:

- (447) KABET tarafından yapılan savunmada; işgücü piyasalarının klasik anlamda rekabet hukukunun konusu olmadığı gibi işçinin de 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesi bakımından bağımsız karar alabilen bir birim olmaması sebebiyle işçi ile işveren arasındaki sözleşmelerin rekabet hukukunun konusu olamayacağı, Kıta Avrupası çevrelerindeki genel kabulün, rekabet hukukunun işçi işveren ilişkilerinin sendikal boyutlarına uygulanamayacağı yönünde olduğu, günümüzde çalışan ayartmama (*no-poach*) ve ücret tespiti (*wage-fixing*) anlaşmalarının rekabet hukuku kapsamında olup olmadığının oldukça tartışmalı olduğu, işgücü piyasasındaki eylemler bakımından Amerika uygulaması incelendiğinde; DOJ'un *Adobe* kararında, teşebbüslerin mevcut uygulamalarını terk etmeleri karşılığında para cezası uygulanmadığı, benzer şekilde 2021 yılında *Da-Vita* kararında anlaşmanın maaş seviyesine etki etmemesi sebebiyle *Da-Vita* lehine hüküm tesis edildiği, yüksek mahkemenin bu sonuca bu tür anlaşmaların rekabeti engelleme amacıyla yapıldığının ispatlanması gerekliliği, anlaşmadan etkilenen personel için başkaca alternatiflerin de bulunması ve nihai olarak anlaşmanın maaş seviyelerine etki etmemesinden hareketle ulaştığı, bu kapsamda Amerika uygulaması bakımından işgücü piyasasının bir “*kırmızı çizgi*” olarak görülmesinden mahkemeler kanalıyla vazgeçildiği, nitekim ABD'de ulusal boz hokeyi liginde de (NHL) tavan maaş uygulaması (*salary cap*) olduğunun bilindiği, AB uygulaması incelendiğinde de Macaristan, Litvanya, Polonya ve Portekiz dışında işgücü piyasalarına el atmış bir rekabet otoritesinin bulunmadığı, yakın zamanda Komisyon işgücü piyasalarına ilişkin ilgisini belli etmişse de bu ilginin sebebinin rekabetin korunması yerine AB'ye has ve ortak pazarı yaratmaya yönelik “işgücünün serbest dolaşımı” ilkesi olduğu, AB uygulaması incelendiğinde işgücü piyasasına ilişkin müdahalelerin sınırlı kaldığının görülebileceği, zira yüksek maaş seviyelerinin ürün fiyatlarını artırabileceği, bu durumun tüketici refahını negatif yönde etkileyebileceği, işçilerin yanı sıra işverenlerin de belirli sendikal özgürlüklere sahip olduğu, bu kapsamda işverenlerin işçilere yönelik stratejilerini belirlemek için bir araya gelebileceği ve ortak tavır belirleyebileceği, işgücü pazarında koalisyon serbestisinin olduğu, işçilerin ve işverenlerin grup olarak birlikte hareket etmesinin rekabeti kısıtlamaktan ziyade grup üyelerinin gelirlerini iyileştirme amacına hizmet ettiği, bu nedenle bu tür soruşturmalarda önce amacın tespit edilmesi gerektiği, Kıta Avrupa'sında bazı yazarların emek karşılığı ödenen ücretin emeğin fiyatı olmadığını, emeğin bu nedenle bir hizmet veya mal piyasası da olmadığını belirttikleri, 4054 sayılı

¹⁰¹ Case C-22/98 Jean Claude Becu, ECLI:EU:C:1999:419, para. 26.

¹⁰² C-542/14 SIA ‘Vm Remonts’, 21 July 2016 para 24.

Kanun'un 2. maddesinde çerçevesinde emeğin ne mal ne de hizmet pazarı olarak görülebileceği, AB kaynaklarında son dönemde ücretin girdi ile ilişkisi olduğunun, girdiye ilişkin anlaşmaların ise amaç bakımından rekabet ihlali olarak sayılmadığının belirtildiği, bu durumda *de minimis* kuralının uygulama alanı bulabileceği, ücret tespiti anlaşmalarının her zaman zararlı olmadığı, bu tür anlaşmalara diğer girdiler bakımından izin verilebildiği, her halükarda piyasada ilgili işçiler açısından alternatiflerin kalıp kalmadığının ve işçilerin pazarlık güçlerinin araştırılması gerektiği ifade edilmiştir.

- (448) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine göre *"Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar"* ihlal teşkil etmekte olup aynı Kanun'un 4. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde sözü edilen maddenin birinci fıkrası kapsamında yasaklanan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarına *"mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi"* örnek olarak verilmektedir. Bu bakımdan, anılan düzenleme uyarınca alım piyasalarında gerçekleştirilecek ihlallerin 4054 sayılı Kanun kapsamında kabul edilmesini engelleyecek bir husus bulunmamaktadır. Bu noktada belirtilmelidir ki işgücü piyasası genel olarak arz tarafında çalışanların, talep tarafında ise işverenlerin olduğu; ücretlerin ve diğer çalışma koşullarının tarafların arz ve talep güçlerine göre belirlendiği bir piyasa olarak tanımlanmaktadır.
- (449) İş Gücü Kılavuzu'nun 11. paragrafında yer alan; *"Mal veya hizmetlerin sunumu için girdi niteliğinde olan iş gücü, teşebbüsler arasındaki rekabet parametrelerinden birisidir"* ifadesiyle işgücünün girdi niteliğinde olan bir rekabet parametresi olduğu belirtilmekte olup anılan Kılavuz'un 12. paragrafında ise iş gücü piyasalarına yönelik rekabeti kısıtlayıcı anlaşmaların amacının alım koşullarına müdahale etmek olduğu ifade edilmektedir. Buna ek olarak, Kılavuz'un 13. paragrafında işverenler arasında akdedilen ve çalışanların ücret ve diğer çalışma koşullarının tespit edilmesi amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran anlaşma veya uyumlu eylemler ile teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin Kanun'un 4. maddesi hükmünün ihlali olarak değerlendirildiği belirtilmiştir. Adı geçen Kılavuz'un 16. paragrafında, çalışanların ücret ve diğer çalışma koşullarının tespit edilmesine ilişkin anlaşmaların amaç bakımından rekabet ihlali teşkil ettiği belirtilmiştir. İş Gücü Kılavuzu'nun 17. paragrafında ise Kurulun esasen alım fiyatının tespiti olarak sınıflandırılabilir bu türden anlaşmaları piyasanın çıktı tarafında ortaya çıkan fiyat tespiti anlaşmaları ile aynı çerçevede değerlendirmekte olduğu ve bu anlamda, amaç bakımından ihlal teşkil eden ücret tespiti anlaşmalarının kartel olarak kabul edildiği belirtilmiştir.
- (450) 2016 yılında ABD'de FTC ve DOJ birlikte bir rehber doküman (Rehber) yayımlamış ve Rehber'de rakip firmalar arasında yapılan ve birbirlerinin çalışanlarını işe almama (çalışan ayartamama) ya da ücretlere ilişkin rekabet etmeme (ücret sabitleme) anlaşmalarının *per se* ihlal sayılacağı belirtilmiştir.¹⁰³ İspanya Rekabet Otoritesince alınan *Transitarios*¹⁰⁴ kararında, navlun sevkıyatı yapan teşebbüslerce oluşturulan kartel içerisinde çalışanların işe alınmasıyla ilgili şartlar üzerinde anlaşma yapıldığı tespit edilmiş ve rekabetin amaç bakımından kısıtlandığına hükmedilmiştir. Benzer şekilde Birleşik Krallık Rekabet Otoritesi (*UK Competition and Market Authority, CMA*)

¹⁰³ DOJ-FTC Antitrust Guidance For Human Resource Professionals, 2016.

¹⁰⁴Bkz. <https://www.cnmc.es/expedientes/s012008>; http://ec.europa.eu/competition/ecr/brief/04_2010/es_freight.pdf, Erişim Tarihi: 04.10.2024.

ve Fransa Rekabet Otoritesi de esasen fiyat anlaşmalarını inceledikleri manken ajanslarına yönelik kararlarında dolaylı olarak modellerin ücretlerinin belirlenmesi anlamına gelen anlaşmaları da inceleyerek amaç bakımından ihlal tespitinde bulunmuştur.¹⁰⁵ Son olarak CMA tarafından yakın bir tarihte yayımlanan İşverenlerin Rekabete Aykırı Davranışlardan Nasıl Kaçınabileceğine İlişkin Tavsiye Rehberi'nde¹⁰⁶, çalışan ayartmama anlaşmaları, ücret tespiti anlaşmaları ve çalışanlara ilişkin hassas bilgilerin paylaşılması olarak üç ana rekabet karşıtı davranış türünden bahsedilerek bahse konu davranış türleri "*iş karteli*" olarak tanımlanmıştır.

- (451) Ayrıca teşebbüsün savunmasının aksine AB'de işgücü piyasalarına yönelik doğan ilginin rekabet hukukundan ziyade ortak pazar hukuku anlamında "işgücünün serbest dolaşımı" hususuyla sınırlı kaldığı da söylenemeyecektir. Bu durumu gerek Komisyon tarafından yayımlanan politika notu¹⁰⁷ gerekse de otoritenin yürütmekte olduğunu incelemelerde çalışan ayartmama gibi rekabet hukukuna özgü sorunları araştırıyor olması¹⁰⁸ kanıtlamaktadır.
- (452) Özetle yukarıda yer verilen hususlar bir bütün halinde değerlendirildiğinde, işgücü piyasasındaki ücret tespiti anlaşmalarının piyasanın çıktı tarafında ortaya çıkan fiyat tespiti anlaşmaları ile aynı çerçevede değerlendirildiği ve amaç bakımından rekabet ihlali teşkil eden ücret tespiti anlaşmalarının kartel olarak kabul edildiği görülmektedir. Bu kapsamda Yatay Kılavuz'un 18. paragrafında rekabeti kısıtlama amacı bulunan bir anlaşmanın doğası gereği 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil etmesi sebebiyle söz konusu anlaşmanın pazardaki fiili veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek bulunmadığı ifade edilmiştir. Bu çerçevede KABET'in aksi yöndeki savunmaların kabulü mümkün olmamaktadır.
- (453) KABET tarafından belirtilen bir diğer husus ise Kurulun Yatay Kılavuz'un 185. paragrafı kapsamında teşebbüslerin ortak alım işbirliklerine izin verebildiği, bu bağlamda emek dâhil olmak üzere teşebbüslerin üretim faktörleri için talepte bulundukları pazarlarda rekabet yerine işbirliğine gidebileceği, aynı Kılavuz'da işbirliği halindeki teşebbüslerin pazar payının toplamının %15'in altında kalması halinde söz konusu işbirliğine müdahale edilmeyeceğinin belirtildiği, %15'i geçmesi halinde ise bu durumun rekabetin engellendiği anlamına gelmeyeceği, verimlilik kazançlarının olup olmadığı ve bunun tüketiciye yansıtılıp yansıtılmayacağının incelenmesi gerektiğine ilişkindir. Bununla birlikte, işgücü pazarında gerçekleştirildiği tespit edilen ihlalin işçi ücretlerinin belirlenmesine ilişkin rekabet karşıtı bir anlaşmaya taraf olmak olduğu görüldüğünden söz konusu eylemin ortak alım anlaşması kapsamında değerlendirilemeyeceği açıktır. Nitekim söz konusu eylem bir ortak alımdan ziyade teşebbüslerin rakip teşebbüslerle birlikte işçi ücretlerinin belirlenmesine ilişkin yapmış oldukları anlaşmadan ibarettir. Diğer bir deyişle incelenen anlaşma, çıktı pazarlarındaki fiyat tespiti anlaşmalarının işgücü pazarındaki yansımasıdır. Bu kapsamda KABET'in yukarıda yer verilen savunmasına da katılmak mümkün olmamıştır.

Bulgu-4'e İlişkin Savunmalar:

¹⁰⁵ Conduct in the Modelling Sector, Case CE/9859-14, Décision no 16-D-20 du (2016).

¹⁰⁶ CMA (2023), "Guidance, Employers Advice on How to Avoid Anti-Competitive Behaviour", <https://www.gov.uk/government/publications/avoid-breaking-competition-law-advice-for-employers/employers-advice-on-how-to-avoid-anti-competitive-behavior>, Erişim Tarihi: 04.10.2024.

¹⁰⁷ Antitrust in Labour Markets, https://competition-policy.ec.europa.eu/document/download/adb27d8b-3dd8-4202-958d-198cf0740ce3_en, Erişim Tarihi: 21.01.2025.

¹⁰⁸ Commission carries out unannounced antitrust inspections in the data centre construction sector https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_5926, Erişim Tarihi: 21.01.2025.

(454) KABET tarafından yapılan savunmada; işgücü piyasalarına ilişkin ihlal isnat edilen tek bulgunun ACEMOĞULLARI'nın iç yazışması niteliğinde olan Bulgu-4 olduğu, KABET'in de aralarında bulunduğu bazı teşebbüslerin birlikte toplantı yaparak bu toplantıda işçi ücretlerini ve ilgili ürün pazarındaki ürün fiyatlarını tespit ettiği gibi bir durumun fiiliyatta gerçekleşmediği, KABET'in bünyesinde çalışan işçilere asgari ücret tarifesi üzerinden ödeme yaptığı, sezonla sınırlı olarak prim ödemeleri yapılırsa da kış dönemi içerisinde bir prim ödemesinin yapılmadığı, Bulgu-4'ün niyet okuması yapılarak yanlış değerlendirildiği, söz konusu bulgunun ACEMOĞULLARI'nın kendi ürünlerinin fiyatını belirleyebilmek için pazardan kolaylıkla elde edilebilen, güncel olmayan ve rekabete bir etkisi bulunmayan maaş verileri temin ederek bir maliyet çalışması yaptığı ve kendi ürünlerinin fiyatını kendi kendine belirlemeye çalıştığı şeklinde yorumlanması gerektiği, rekabet hukukunda tek bir belgeye dayalı senaryoda ihlal isnadında bulunulmaması ve ek delillere başvurulması gerektiği, Kurulun 05.09.2013 tarih ve 13-50/719-305 sayılı kararında fiyat tespitinin varlığı halinde piyasada fiyat artışının gerçekleşip gerçekleşmediğinin sorgulandığı ve söz konusu kararda tek bir teşebbüsten elde edilen bir bulgu ile yetinilmediği, soruşturma tarafı teşebbüsler arasında iletişim delilinin varlığının arandığı, Soruşturma Heyetince bu tür araştırmaların yapılmadığı, Kurulun 19.02.2014 tarih ve 14-07/138-M sayılı kararında ise soruşturma tarafı teşebbüslerin satış fiyatlarının tek tek incelendiği, öte yandan tek bir bulguyu destekler nitelikte yeterli bilgi ve belgenin bulunmaması sebebiyle idari para cezası uygulanmadığı, buradan hareketle iç yazışma niteliğindeki bir bulgunun ihlal olarak değerlendirilmesi için bu bulguyu destekleyen verilere diğer teşebbüslerde de rastlanmış olması gerektiği, Soruşturma Raporu'nda yer alan delilleri yok etme maharetine ilişkin olarak, eğer bir delil yok edilmişse, delilin yok edildiğinin de ispatlanması gerektiği, Soruşturma Raporu'nda yer alan ve OECD raporuna dayandırılan "girdi için bir araya gelenler çıktı için de anlaşılır" ifadesine ilişkin olarak söz konusu durumu somut olayın da bu şekilde gerçekleştiği yönünde bir ispat vasıtası olarak kullanmanın ispat hukukunun gerekliliklerinden uzak bir yaklaşım olduğu, birden fazla işverenin bir araya geldiği durumda işçi ücretlerinin düşmek yerine artmasının hayatın olağan akışına uygun olup olmadığı sorusunun gündeme gelmesi gerektiği, Soruşturma Raporu'nda yer alan tablolardan Aralık ayından Ocak ayına geçildiğinde ücretlerde iki kat artışın olduğunun görülebileceği, işgücü piyasalarında asgari ücretin Devlet tarafından belirlenmesinin bu ücretin neredeyse tüm işçiler bakımından bir azami ücrete dönüşmesi sonucunu beraberinde getirdiği, bu kapsamda başka sektörler de incelendiğinde aynı tablonun diğer sektörlerde de görülebileceği, dolayısıyla asgari ücret tarifesi üzerinden bir ücret politikası uygulanmasının bir uzlaşya işaret etmesinin mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

(455) Bulgu içeriği incelendiğinde, işçi ücretlerine yönelik bilgilerin paylaşılacağı bir toplantıya hazırlık yapıldığı anlaşılmaktadır. İlgili toplantıya hazırlık kapsamında prim ücretlerinin m³ başına dökülen hazır beton üzerinden hesaplandığı ve bu çerçevede 13.000 m³'ten sonra dökülen her 1.000 m³ için çalışanlara 100,00 TL prim verildiği bilgisinin (.....) tarafından toplantıda hazır bulunan (.....) ile paylaşıldığı görülmektedir. (.....) tarafından kullanılan ifadelerden, (.....) gerçekleşecek bilgi paylaşımına yönelik olarak konuşmaların diğer katılımcılar tarafından yapılmasının tercih edilmesini önerdiği görülmektedir. Yazışmanın devamında yer alan (.....) ifadelerinden, yazışmanın yapıldığı esnada rakip teşebbüs yetkilileri arasında çalışanlara ödenen ücretlerle alakalı olarak bir bilgi değişimi yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, söz konusu yazışmada "(.....)" olarak anılan kişinin BETONTEK (.....), "(.....)" olarak anılan kişinin ise KABET (.....) olduğu ve bu kişilerin söz konusu toplantıda yer aldıkları

değerlendirilmektedir. Nitekim bu teşebbüslerin isimlerinin görsellerde de yer alması bu tespiti desteklemektedir. Yazışmalarda ACEMOĞULLARI'nın çalışanlara verilen primde rakiplerine göre yüksek seviyede kaldığı, BETONTEK'in diğer teşebbüsler tarafından verilen prim miktarına şaşırdığı belirtilmektedir. Ayrıca KABET yetkilisinin kendi teşebbüsünce verilen primi sorguladığı ve KABET'in çalışanlarına verdiği primin diğer teşebbüslere göre düşük kaldığı ifade edilmektedir. Nitekim ücretlere yönelik görsel incelendiğinde en düşük primin KABET tarafından verildiği görülmektedir. Buna ilaveten bulguda yer alan ilk görseldeki bilgilerin kamuya açık kaynaklardan elde edilemeyecek ve asgari ücretle açıklanamayacak nitelikte bazı çalışan gruplarına yönelik ayrıntılı ücret ve prim bilgilerini içerdiği görülmektedir. Bu kapsamda yazışmanın içeriğinin rakip teşebbüsler arasında yapılan bir toplantıyı göstermesi ve söz konusu toplantının konusunun çalışan ücretlerinin tespitini ve hazır beton sektöründeki fiyat tespitini oluşturduğunun ilgili yazışmadan açık bir şekilde anlaşılması nedeniyle, KABET'in savunması kabul edilememiştir.

- (456) Söz konusu yazışmadan ve yazışmanın ekinde yer alan görsellerden hazır beton sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerden ACEMOĞULLARI, BETONTEK VE NORM MADENDEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK, KABET, ÇİMYA, ÇINARLAR ve MABETAŞ'ın çalışanların ücretlerinin tespitinin ve hazır beton sektöründe fiyat tespitinin yapıldığı toplantıya katıldıkları ve hazır beton ve işgücü pazarındaki rekabet karşılığı anlaşmanın tarafı oldukları anlaşılmıştır. Bu kapsamda, bulgudaki görsellerde yer alan bütün teşebbüslerin anlaşmanın tarafı olduğu, zira çalışanlara ilişkin yapılan ücret çalışmasında bu teşebbüslerin çalışanlara ödediği ücretlerin ayrıntılı bilgilerine yer verilmesi, bu bilgilerin değişiminin anlık olarak toplantıda yapılmış olması ve çalışmanın kapsamının bütün büyük hazır beton üreticilerini kapsamaması tespitlerinin adı sayılan teşebbüslerin toplantıda hazır bulunduklarını ortaya koymak açısından yeterli olduğu değerlendirilmektedir. Ayrıca, soruşturma kapsamında elde edilen Bulgu-2, 12, 13 ve 19 sayılı bulgular, Malatya ilinde faaliyet gösteren hazır beton üreticisi/dağıtıcısı teşebbüslerin rakipleriyle bir araya gelerek toplantı yapmalarının yaygın bir uygulama olduğunu göstermektedir.
- (457) Buna ek olarak, delil serbestisi ilkesinin benimsendiği Türk rekabet hukukunda, teşebbüse yönelik olarak ihlal isnadında bulunulan bir belgenin o teşebbüsten elde edilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Ayrıca rekabet hukuku kapsamında ihlalin tespiti için birden fazla bulgunun bulunması gerektiği gibi bir koşul da bulunmamaktadır. Sonuç olarak, KABET'in iç yazışma niteliğindeki tek bir bulgunun ihlal olarak değerlendirilmesi için bu bulguyu destekleyen verilere diğer teşebbüslerde de rastlanmış olması gerektiği ve şüphenin açık ve tartışmaya yer bırakmayacak şekilde aydınlatılması gerektiğine ilişkin savunması kabul edilememiştir.
- (458) İhlal isnadının teşebbüslerin çalışanlarına asgari ücret uygulamasına dayandırılmadığı belirtilmelidir. Birden fazla hususun bir arada değerlendirilmesi neticesinde ihlal kanaatine ulaşılmış olup asgari ücret bu hususlar arasında yer almamaktadır. Ayrıca bulgu tarihinin 10.02.2022 tarihi olduğu görüldüğünden ve yazışma içeriğinden ilgili toplantının bulgu tarihinde gerçekleştirildiği açık bir şekilde anlaşıldığından toplantı tarihinden önceki ücret artışının (Aralık ayından Ocak ayına geçişteki artış) yaklaşık iki kat olmasının savunma olarak kabul edilemeyeceği değerlendirilmektedir. Nitekim söz konusu artış toplantı tarihi öncesine ait olup ilgili tarihlerde de KABET'in çalışanlarına asgari ücret üzerinden ödemelerini yaptığı görülmektedir.
- (459) Diğer yandan, rekabetçi bir iş gücü piyasasında daha nitelikli çalışanları yahut daha fazla sayıda çalışanı istihdam etmek isteyen teşebbüslerin piyasa genelinde uygulanan

Ücretin üstünde ücretlerle çalışan istihdam etme opsiyonuna da sahip olması beklenmektedir. Teşebbüslerin asgari ücret tarifesi üzerinden anlaşma yapmaları, gerek teşebbüsler açısından ücretlere yönelik stratejik belirsizliği ortadan kaldırması gerekse de çalışanlar adına daha yüksek ücretle istihdam edilme şansını yok etmesi açısından rekabet karşıtı etki doğuracaktır. Teşebbüslerin üzerinde uzlaştıkları ücret seviyesinin yasal sınırlar içerisinde olması, bu tespiti değiştirmemektedir. Zira piyasadaki rekabet her halükarda yasal sınırlar içerisinde olacaktır. Bu kapsamda tarafın yukarıda yer verilen savunmaları da kabul edilebilir nitelikte görülmemiştir.

I.5.2.6. MABETAŞ Tarafından Yapılan Savunmalar

Bulgu-4'e İlişkin Savunmalar:

- (460) MABETAŞ tarafından yapılan savunmada; Soruşturma Raporu'nda MABETAŞ hakkında yapılan değerlendirmelerin doğru olmadığı, MABETAŞ'ın Malatya ilinde faaliyet gösteren soruşturma tarafı diğer hazır beton üreticileriyle birlikte rekabeti engellemeye yönelik olarak yapıldığı iddia edilen toplantı ve görüşmelerde yer aldığına ve bu konuda faaliyette bulunduğu dosya kapsamında herhangi bir somut delilin veya makul şüphenin mevcut olmadığı, beton fiyatları ve işçilik ücretlerine ilişkin yer verilen grafiklerde MABETAŞ'a ait verilerin diğer hazır beton üreticilerinin verileriyle farklılık taşıdığı, bu farklılığın ise MABETAŞ'ın diğer hazır beton üreticileriyle birlikte hareket etmediğinin ve rekabeti engelleyici faaliyette bulunmadığının açık kanıtı olduğu, kaldı ki aynı ilde ve hazır beton gibi spesifik bir sektörde faaliyet gösteren firmaların ürün fiyatlandırması ve işçilik ücretlerinde belli dönemlerde bir kısım benzerliklerin olmasının ticari hayatın olağan akışı gereği kaçınılmaz olduğu, bu sınırlı benzeşmelerin rekabetin engellendiğini değil aksine rekabetin varlığını gösterdiği, fiyatlandırma ve işçilik ücretlerinin uzun dönemler içerisinde aynı olup olmadığı hususunun burada öncü olarak dikkate alınabileceği belirtilmiştir. Teşebbüs tarafından genel olarak; Bulgu-4'ün ispat standardını karşılamadığı, ilgili bulgu kapsamında beton fiyatları ve işçilik ücretlerine ilişkin yapılan değerlendirmelerin doğru olmadığı iddia edilmiştir.
- (461) 4054 sayılı Kanun'un "*İspat Yükü*" başlıklı 59. Maddesinde yer alan düzenlemelere yukarıda yer verilmiştir. Bu kapsamda rekabet ihlali teşkil eden belgelerde imza, yazılı olma, teşebbüsü temsile yetkili bir kişi tarafından düzenlenme veya imzalanma gibi şekli kurallar aranmamakta, ajanda notları, elektronik postalar, çevrim içi uygulamalar üzerinden yapılan yazışmalar, bir kişi tarafından tutulan notlar, telefon görüşmelerinin içeriğini nakleden notlar, toplantı tutanakları gibi çok çeşitli deliller ihlalin ispatlanmasında yeterli kabul edilmektedir. Ek olarak elde edilen delillerin çapraz teyidi gerekmemekte olup ispat bakımından önemli olan elde edilen delillerin maddi gerçeklikleri ve olguları ortaya koymasıdır. Bu bakımdan elde edilen delillerin anlaşma tarafı diğer teşebbüslerde de elde edilmesinin bir öneminin bulunmadığı, bir başka deyişle delillerin çapraz teyidinin gerekmediği, önemli olanın delillerin bütüncül olarak değerlendirilmesi neticesinde maddi gerçeklikleri yansıtır yansıtmaması hususu olduğu söylenebilecektir.
- (462) Rekabet hukuku kapsamında delillerin bütüncül değerlendirilmesi ilkesi doğrultusunda rekabet ihlallerinin tespitine yönelik olarak ihlal şüphesi bulunan tüm teşebbüslerden ihlale ilişkin bir bulgu/delil elde edilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Delilin ispat gücü açısından hangi teşebbüsten elde edildiğinin bir önemi bulunmamakta, elde edilen belgenin kime ait olduğu ya da nerede yapılan yerinde incelemede elde edildiğinden ziyade içerik itibarıyla ne ifade ettiği nazara alınmaktadır. Bu açıklamalardan yola çıkarak MABETAŞ hakkında yapılan ihlal isnadının dayanağını

oluşturan Bulgu-4'ün rekabet karşıtı bir uzlaşmayı yeterli derecede ispat edip etmediği, bir başka ifadeyle maddi gerçekleri yansıtır yansıtmadığı hususu önem arz etmektedir.

- (463) Bulgu-4; 10.02.2022 tarihinde ACEMOĞULLARI yetkilisi ve çalışanı arasında gerçekleştirilen WhatsApp yazışmasından ve yazışmanın akabinde paylaşılan üç adet fotoğraftan oluşmaktadır. Yazışma kapsamında yer verilen birinci ve ikinci fotoğrafta; hazır beton üreticisi teşebbüslerin istihdam ettiği bazı çalışan gruplarına yönelik ücret/prim bilgilerine rakip teşebbüsler özelinde yer verildiği, bu çalışan gruplarına ödenen ücretlerin ortalamasının tespit edildiği ve yapılan çalışma sonrasında ünvanlar özelinde ödenecek ücretlere yer verildiği görülmektedir. İkinci fotoğrafta yer alan çalışmada ayrıca C25, C30 ve C35 türü hazır betona ilişkin “*Deklere*” ve “*Uygulama*” başlıkları altında fiyat bilgilerinin yer aldığı, “*Deklere*” ve “*Uygulama*” fiyatları arasında da 20 TL’lik bir farkın bulunduğu görülmektedir.
- (464) Öncelikle ilgili bulgudaki ACEMOĞULLARI yetkilisi ve çalışanı arasında mevcut ücretlerin ne olduğuna ilişkin gerçekleştirilen yazışmalar ile kullanılan ifadeler, ilgili toplantıda eş anlı olarak bilgi paylaşımı yapıldığını kanıtlamaktadır. Yalnızca ACEMOĞULLARI’nın değil aynı zamanda KABET’in de ifadelerinden anlaşılabileceği üzere, toplantı sırasında teşebbüslerin ücret bilgisini kendi içinde anlık olarak tespit ederek diğer taraflara açıkladığı görülmektedir. Yazışmada adı geçen BETONTEK ve KABET’in isimlerinin birinci fotoğraftaki çalışmada yer alması, teşebbüslerin rekabete hassas bir veri olan ayrıntılı ücret bilgilerini paylaşmaları sonucunda çalışanlara verilen ortalama ücretleri saptadığını, bu yöntemle de çalışanlara ödenecek sabit bir ücretin tespit edildiğini ortaya koymaktadır. Kaldı ki toplantıda hazır bulunan teşebbüslerin sağladığı bilgilerle yapıldığı görülen ve dört farklı ünvan özelinde ve ücret-prim kırılımında ayrıntılı ücret bilgilerinin bulunduğu çalışmada, toplantıda hazır bulunmayan teşebbüslerin bilgilerine yer verilmiş olması hayatın olağan akışına aykırı olacaktır. Nitekim ACEMOĞULLARI’nın iç yazışmasından görüleceği gibi toplantıya teşebbüsü temsilen katılan bir teşebbüs yetkilisi dahi ünvan bazında ücret ve prim bilgisine hâkim olmayabilmektedir. Kendi teşebbüsünün maaş bilgilerini haiz olmayan yetkililerin dört farklı ünvan özelinde ve ücret-prim kırılımında beş farklı rakip teşebbüsün maaş bilgilerine hâkim olması da beklenemeyecektir. Ayrıca birinci fotoğraftaki çalışmada yalnızca altı teşebbüs isminin yer aldığı görülmektedir. Bu doğrultuda soruşturma kapsamında elde edilen belgelerde de adı geçen ÇİMKO, ÇİMBETON ve ERVA gibi diğer büyük hazır beton üreticilerinin isimlerinin ilgili çalışmada yer almamasının sebebinin, çalışmanın hazırlanmasında yalnızca toplantıda bulunan teşebbüslerin bilgilerinden yararlanılmış olmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Tüm bu nedenler birlikte ele alındığında Bulgu-4’e konu çalışmaların bulguda adı geçen teşebbüslerin tamamının toplantıya bizzat katılımlarıyla oluşturulduğu sonucuna varılmaktadır. Dolayısıyla MABETAŞ’ın, bulguya konu toplantıya katıldığına dair dosya kapsamında herhangi bir somut delilin veya makul şüphenin olmadığına yönelik savunmasının kabul edilmeyeceği değerlendirilmiştir.
- (465) Söz konusu bulgu kapsamında teşebbüslerin hazır beton satışlarına ilişkin “*deklere*” ve “*uygulama*” fiyatları da incelenmiş olup bu kapsamda teşebbüslerden talep edilen bilgilerden satış fiyatı bilgisinin farklı şekillerde kayıt altına alındığı görülmüştür. Örneğin hazır beton satış fiyatlarının; ACEMOĞULLARI ve ÇINARLAR tarafından nakliye bedeli hariç, BETONTEK ve ÇİMYA tarafından nakliye bedeli dâhil, KABET tarafından nakliye ve pompa bedeli dâhil, MABETAŞ tarafından nakliye, pompa bedeli ile KDV dâhil olarak kayıt altına alındığı ve üzerinden iki yıldan fazla süre geçen bu satışlara yönelik bilgilerin yeknesak bir şekilde düzenlenmesinin mümkün olmadığı

anlaşılmıştır. Diğer yandan müşterilere yapılan satışların m³ cinsinden fiyatları, yapılan alımın ölçeğine ve müşterinin tesisten olan uzaklığına göre de değişebilmektedir. Bu anlamda gerek teşebbüslerin satış fiyatlarını farklı usullerle kayıt altına alması gerekse de satış fiyatlarının müşterinin ve satışın özelliklerine göre değişebilmesi teşebbüslerin “uygulama” fiyatlarının sağlıklı bir şekilde karşılaştırılmasını imkânsız kılmıştır. Buna ek olarak, teşebbüslerin müşterilerine gönderdikleri fiyat listeleri ve fiyat teklifleri de incelenmiştir. Bu kapsamda teşebbüslerin 2022 yılının Mart ve Nisan aylarına ait fiyat listeleri ve tekliflerinde yer alan bilgilerin, Bulgu-4’te “*Deklere*” şeklinde ifade edilen fiyat bilgilerinden değişen oranlarda farklılaştığı anlaşılmıştır. Bu durumun, müşterilere gönderilen hazır beton fiyat listeleri ve tekliflerinin teşebbüs özelinde farklı parametrelerle düzenlenmesinden kaynaklı olduğu değerlendirilmektedir. Şöyle ki teşebbüslerin cevabi yazılarından hareketle; KABET tarafından müşterilere sunulan fiyatlara KDV dâhil edilmezken; ÇINARLAR, ÇİMYA ve MABETAŞ tarafından müşterilere sunulan fiyatlara KDV’nin dâhil edildiği anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra ÇINARLAR tarafından sunulan fiyat listesinde belirtilen fiyatların döküm yapılacak miktar ve konuma göre değişkenlik gösterebileceği de belirtilmektedir. Bu noktada “uygulama” fiyatları için yapılan açıklama ile benzer şekilde teşebbüslerin “deklere” fiyatlarının da karşılaştırılmasının sağlıklı sonuçlar doğurmayacağı değerlendirilmiştir.

- (466) Sonuç olarak işçi ücretlerinin yanı sıra piyasaya/müşterilere deklare edilecek ve nihai olarak uygulanacak hazır beton fiyatlarının rakipler arasında tespit edilmesine yönelik gerçekleştirilen söz konusu toplantıdan tarafların iki farklı pazara ilişkin bir uzlaşısı içerisinde oldukları anlaşılmaktadır. Bu kapsamda işçi ücretleri ile hazır beton fiyatlarının belirlenmesi amacıyla yapılan bir anlaşmanın rekabeti kısıtlama amacı taşımasından ve doğası gereği 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil etmesinden dolayı, rakip teşebbüslerin belirlediği işçi ücretleri ile hazır beton fiyatlarının belli dönemlerde benzerlik ve/veya farklılık taşıması hususuna ilişkin dosya muhteviyatında yer verilenden farklı bir değerlendirme yapılmasına gerek duyulmamıştır. Nitekim MABETAŞ’ın rakipler arasında gerçekleşen ve işçi ücretleri ile hazır beton fiyatlarının konuşulduğu bir toplantıya katılmış olması dahi, ilgili hususun 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmesi için yeterlidir. Sonuç olarak MABETAŞ tarafından yapılan savunmalara katılmak mümkün olmamıştır.

I.6. Genel Değerlendirme

- (467) Kurulun 17.08.2023 tarihli ve 23-39/758-M sayılı kararı ile çimento ve hazır beton sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun’u ihlal edip etmediklerinin tespitine yönelik olarak başlatılan önaraştırma neticesinde Kurulun 19.10.2023 tarihli ve 23-49/936-M(1) sayılı kararı ile Malatya ilinde faaliyet gösteren ACEMOĞULLARI, ERVA, MABETAŞ, ÇİMBETON, KABET, ÇİMYA, ÇİMKO, ÇİMENTAŞ, ÇINARLAR ve BETONTEK hakkında 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak aynı Kanun’un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verilmiştir. Kurulun 26.10.2023 tarihli ve 23-50/982-M sayılı kararı ile; ÇİMENTAŞ’ın soruşturma tarafı olmaktan çıkarılmasına ve RECYDIA’nın soruşturma tarafı olarak eklenmesine karar verilmiştir.
- (468) Soruşturma süreci devam ederken işgücü pazarına yönelik olarak elde edilen delil doğrultusunda, Kurulun 21.02.2024 tarihli ve 24-09/160-M sayılı kararı ile ACEMOĞULLARI, BETONTEK, ÇINARLAR, KABET, ÇİMYA ve MABETAŞ hakkında soruşturma açılarak ilgili soruşturmanın 2023-4-048 sayılı dosya ile birleştirilmesine karar verilmiştir.

- (469) Son olarak agrega ürününe yönelik olarak elde edilen deliller doğrultusunda, Kurulun 28.03.2024 tarihli ve 24-15/306-M sayılı kararı ile NORM MADEN hakkında soruşturma açılarak ilgili soruşturmanın 2023-4-048 sayılı dosya ile birleştirilmesine karar verilmiştir.
- (470) Dosya kapsamında (i) hazır beton üretimi ve satışı pazarı, (ii) agrega üretimi ve satışı pazarı ile (iii) işgücü pazarı olmak üzere üç ayrı pazarda soruşturma yürütülmüştür. Her bir pazar bakımından ulaşılan sonuçlara ayrı başlıklar altında aşağıda yer verilmektedir.

Hazır Beton Üretimi ve Satışı Pazarı:

- (471) Soruşturma kapsamında yapılan inceleme ve değerlendirmeler neticesinde, hazır beton üretimi ve satışı pazarına ilişkin olarak;
- Bulgu-1 ve 20 kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda, bulguların ÇİMYA ve KABET arasındaki müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını ortaya koyduğu, bu kapsamda ÇİMYA ve KABET'in müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olarak hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtladıkları sonucuna ulaşılmıştır.
 - Bulgu-2 ve 19'da yer alan yazışmalardan, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK ile ACEMOĞULLARI'nın rakipler arasında hazır beton ürününe yönelik uygulanacak fiyatların da görüşüldüğü çeşitli tarihlerde düzenlenen toplantılara katılmak suretiyle hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış oldukları sonucuna ulaşılmıştır.
 - Bulgu-3 kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda, ACEMOĞULLARI ile BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK arasında müşterilere yapılan fiyat tekliflerine yönelik rekabete hassas bilgi değişiminin gerçekleştiği görülmüştür. Bu bilgi değişiminin de söz konusu teşebbüsler arasındaki müşteri paylaşımına ilişkin rekabet karşıtı anlaşmanın yürütülmesini sağlamaya yönelik yapılmış olduğu, dolayısıyla söz konusu eylem ile ACEMOĞULLARI ve BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'ün hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış oldukları sonucuna ulaşılmıştır.
 - Bulgu-4 kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda, bulgu tarihinde gerçekleştirilen toplantıda ACEMOĞULLARI, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK, KABET, ÇİMYA, ÇINARLAR ve MABETAŞ'ın hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespitine yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle söz konusu pazardaki rekabeti kısıtladıkları sonucuna ulaşılmıştır.
 - Öte yandan Bulgu-15 ve 17 kapsamında ACEMOĞULLARI ve ÇİMYA arasında hazır beton teklifi verilen güncel müşterilere ilişkin rekabete hassas bir bilgi değişiminin gerçekleştirildiği görülmüştür. Bulgu-16 kapsamında da söz konusu teşebbüslerin müşteri paylaşımı yapmak suretiyle hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış olduklarını değerlendirilmiştir. Bu çerçevede Bulgu-15 ve 17'ye konu bilgi değişiminin de ACEMOĞULLARI ile ÇİMYA arasındaki rekabet karşıtı müşteri paylaşımı anlaşmasının yürütülmesini sağlamaya yönelik yapılmış olduğu, dolayısıyla söz konusu teşebbüslerin Bulgu-15, 16 ve 17 kapsamında hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış oldukları değerlendirilmiştir.

- Bulgu-12 kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda, bulguda adı geçen ve RECYDIA yetkilisi olduğu düşünülen (.....) isimli kişinin ÇİMBETON yetkilisi olduğu anlaşılmıştır. Bu kapsamda Bulgu-12'ye konu yazışma sonucunda varılan sonuçların RECYDIA yerine ÇİMBETON'a isnat edilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca söz konusu bulgu kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda; ACEMOĞULLARI, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK, ÇİMBETON ve ÇİMYA'nın bir fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı anlaşmasına taraf olmak suretiyle hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

(472) Yukarıda yer verilen değerlendirmelerden de görüleceği üzere;

- ACEMOĞULLARI'nın hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespitine ve müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle söz konusu pazardaki rekabeti kısıtladığı,
- BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'ün hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespitine ve müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle söz konusu pazardaki rekabeti kısıtladığı,
- ÇINARLAR'ın hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespitine yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle söz konusu pazardaki rekabeti kısıtladığı,
- MABETAŞ'ın hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespitine yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle söz konusu pazardaki rekabeti kısıtladığı,
- ÇİMBETON'un hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle söz konusu pazardaki rekabeti kısıtladığı,
- ÇİMYA'nın hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle söz konusu pazardaki rekabeti kısıtladığı,
- KABET'in hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle söz konusu pazardaki rekabeti kısıtladığı

tespit edilmiştir.

(473) Ele alınan bulgulardaki tarafların bulgu özelinde değiştiği görülse de rekabet karşıtı uzlaşmaların aynı pazara yönelik olduğu görülmektedir. Bu kapsamda soruşturma taraflarınca gerçekleştirilen eylemlerin ayrı birer ihlal olarak değil fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı niteliğinde tek bir ihlal olarak tanımlanmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

(474) Nihai olarak ACEMOĞULLARI, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK, ÇINARLAR, ÇİMBETON, ÇİMYA, KABET ve MABETAŞ'ın hazır beton üretimi ve satışı pazarında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği, söz konusu teşebbüslerin anılan pazardaki ihlal niteliğindeki davranışları nedeniyle adı geçen teşebbüslere 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca idari para cezası verilmesi gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

- (475) Öte yandan ÇİMKO, ERVA ve RECYDIA'nın hazır beton üretimi ve satışı pazarında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine yönelik herhangi bir bulguya ulaşılamamış, dolayısıyla adı geçen teşebbüslere idari para cezası uygulanmasına yer olmadığına karar verilmiştir.

Agrega Beton Üretimi ve Satışı Pazarı:

- (476) Soruşturma kapsamında agrega üretimi ve satışı pazarına ilişkin olarak Bulgu-2, 6, 8, 10, 11 ve 18 olmak üzere toplam altı bulgu yer almaktadır. Söz konusu bulgulara yönelik yapılan değerlendirmeler sonucunda;

- Bulgu-10'un ACEMOĞULLARI ve BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK arasındaki fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına ilişkin irade uyuşmasını ortaya koyduğu, bu kapsamda söz konusu teşebbüslerin fiyat tespiti ve müşteri paylaşımını içeren bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle agrega üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış oldukları sonucuna ulaşılmıştır.
- Bulgu-2 ve 18 kapsamında BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK ve ACEMOĞULLARI arasında güncel agrega satış fiyatlarına yönelik rekabete hassas bir bilgi değişiminin gerçekleştiği görülmüş olup bu bilgi değişiminin agrega üretimi ve satışı pazarında rekabet karşıtı anlaşmanın yürütülmesine yönelik yapıldığı, dolayısıyla söz konusu teşebbüslerin agrega üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış oldukları değerlendirilmiştir.
- Bulgu-6 incelendiğinde, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK ile ACEMOĞULLARI'nın agrega üretimi ve satışı pazarında rakiplerine yönelik stratejilerini koordine etmek suretiyle birlikte hareket ettikleri görülmüş olup söz konusu bulgu diğer bulgular ile birlikte değerlendirildiğinde, bu eylemlerin müşteri paylaşımına yönelik rakipler arasındaki rekabet karşıtı uzlaşmanın bir uzantısı olarak hayata geçirildiği anlaşılmıştır. Bu çerçevede ilgili bulgu kapsamında ACEMOĞULLARI ve BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'ün müşteri paylaşımı yapmak ve rakiplerine yönelik stratejilerini koordine etmek suretiyle agrega üretimi ve satışı pazarındaki rekabeti kısıtlamış oldukları değerlendirilmiştir.
- Bulgu-8 ve Bulgu-11'in diğer bulgular ile birlikte değerlendirilmesi neticesinde, ACEMOĞULLARI ve BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'ün agrega üretimi ve satışı pazarında yapmış oldukları müşteri paylaşımı anlaşması kapsamında rakiplerine yönelik stratejilerini koordine etmek suretiyle rekabeti kısıtlamış oldukları değerlendirilmiştir.

- (477) Yukarıda yer verilen değerlendirmelerinden hareketle, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK ve ACEMOĞULLARI'nın fiyat tespiti ve müşteri paylaşımını içeren bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle agrega üretimi ve satışı pazarında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri tespit edilmiştir. Sonuç olarak, söz konusu teşebbüslerin agrega üretimi ve satışı pazarındaki ihlal niteliğindeki davranışları nedeniyle anılan teşebbüslere 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca idari para cezası verilmesi gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

İşgücü Pazarı:

- (478) Soruşturma kapsamında Bulgu-4 incelendiğinde, ACEMOĞULLARI, BETONTEK, KABET, ÇİMYA, ÇINARLAR ve MABETAŞ'ın, çalışanların ücretlerinin tespitine ilişkin toplantıya katıldıkları ve işgücü pazarındaki rekabet karşısı anlaşmanın tarafı olduklarına ilişkin yazışma ve görsellere rastlanmıştır. Bu kapsamda bulgudaki görsellerde yer alan bütün teşebbüslerin anlaşmanın tarafı olduğu, zira çalışanlara ilişkin yapılan ücret çalışmasında bu teşebbüslerin çalışanlara ödediği ücretlerin ayrıntılı bilgilerine yer verilmesi, bu bilgilerin değişiminin anlık olarak toplantıda yapılmış olması ve çalışmanın kapsamının bütün büyük hazır beton üreticilerini kapsamaması tespitlerinin adı sayılan teşebbüslerin toplantıda hazır bulunduklarını ortaya koymak açısından yeterli olduğu değerlendirilmiştir. Bu çerçevede Bulgu-4 kapsamındaki tüm hususlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde, ACEMOĞULLARI, BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK, KABET, ÇİMYA, ÇINARLAR ve MABETAŞ'ın işgücü pazarında rekabet karşısı bir anlaşmanın tarafı olarak işçi ücretlerini tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri ve anılan teşebbüslere 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca idari para cezası verilmesi gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

I.7. Ceza Yönetmeliği Kapsamında Yapılan Değerlendirmeler

- (479) 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrasında:

“Bu Kanun’un 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir.”

hükmüne yer verilmiştir.

- (480) 15.02.2009 tarih ve 27142 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik (Eski Ceza Yönetmeliği) yürürlükten kaldırılmış ve yeni Ceza Yönetmeliği 27.12.2024 tarihli ve 32765 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- (481) Yeni Ceza Yönetmeliği’nin yürürlük tarihi itibarıyla devam etmekte olan soruşturmalar açısından, “İlehe kanun ilkesi” gereğince soruşturma tarafı teşebbüslerin lehine olacak düzenlemelerin esas alınması gerektiği değerlendirilmiştir. Bu bağlamda söz konusu soruşturma bakımından, Yeni Ceza Yönetmeliği ile Eski Ceza Yönetmeliği’nin bir bütün halinde ele alınıp teşebbüs lehine olan düzenlemenin uygulanması esası benimsenmiştir.

I.7.1. ACEMOĞULLARI’na İlişkin Değerlendirme

- (482) ACEMOĞULLARI’nın (i) işgücü pazarında rekabet karşısı bir anlaşmanın tarafı olarak işçi ücretlerini tespit etmek, (ii) hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak, (iii) agrega üretimi ve satışı pazarında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına yönelik bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiği tespit edilmiştir.
- (483) ACEMOĞULLARI tarafından bu üç pazarda gerçekleştirilen eylemler kartel niteliğinde olduğundan, Eski Ceza Yönetmeliği’nin 5. maddesinin birinci fıkrası uyarınca başlangıç ceza oranı için gayri safi gelirin %2’si ile %4’ü arasında bir oranın takdir edilmesi söz konusu olacaktır. Yeni Ceza Yönetmeliği’nin 5. maddesinin ikinci fıkrasında ise

“Başlangıç ceza oranı, özellikle, ihlal dolayısıyla gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı ile ihlalin niteliğinin açık ve/veya ağır olup olmadığı gözetilmek suretiyle belirlenir.” ifadesi yer almaktadır. Ancak Yeni Ceza Yönetmeliği çerçevesinde -teşebbüs gayri safi gelirinin %10'unu aşmamak üzere- Kurul tarafından belirlenecek başlangıç ceza oranı belirlenmesinde alt veya üst sınır bulunmamaktadır.

Hazır Beton Üretimi ve Satışı Pazarı:

- (484) ACEMOĞULLARI'nın hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı eylemlerinin Yeni Ceza Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası anlamında açık ve ağır ihlal olduğu dikkate alınarak başlangıç ceza oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (485) Diğer taraftan ACEMOĞULLARI hakkında hazır beton üretimi ve satışı pazarında ihlal isnadına dayanak teşkil eden ilk bulgu 03.01.2022, son bulgu ise 02.03.2023 tarihli olduğundan, ihlalin süresi “1 yıl 1 ay 27 gün” olarak tespit edilmiştir. Eski Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ihlalin süresinin bir yıldan uzun beş yıldan kısa olması durumunda başlangıç ceza oranı yarısı oranında artırılmaktadır. Diğer taraftan Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ihlalin süresinin bir yıldan uzun iki yıldan kısa olması durumunda başlangıç ceza oranı beşte bir oranında artırılmaktadır. Süre bakımından temel ceza oranı takdirinde belirlenen artırım oranları açısından Yeni Ceza Yönetmeliği'nin teşebbüs lehine olduğu anlaşıldığından, Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca başlangıç ceza oranı beşte bir oranında artırılmış ve %(.....) olarak tespit edilmiştir.
- (486) Teşebbüsün ihlale konu eylemleri bakımından herhangi bir ağırlaştırıcı unsurun mevcut olmadığı değerlendirilmiştir. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi çerçevesinde, hafifletici unsur nedeniyle %40 oranında indirim uygulanmış ve ceza oranı %(.....) olarak tespit edilmiştir.

İşgücü Pazarı:

- (487) ACEMOĞULLARI'nın işgücü pazarındaki eylemlerinin Yeni Ceza Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası anlamında açık ve ağır ihlal olduğu dikkate alınarak başlangıç ceza oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (488) ACEMOĞULLARI hakkında işgücü pazarında ihlal isnadına dayanak teşkil eden tek bulgu, 10.02.2022 tarihli olduğundan ihlalin süresi 1 yıldan kısa olarak değerlendirilmiş ve teşebbüs bakımından temel para cezasında herhangi bir artırıma gidilmemiştir.
- (489) Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 6. maddesi çerçevesinde teşebbüsün ihlale konu eylemleri bakımından herhangi bir ağırlaştırıcı unsurun mevcut olmadığı değerlendirilmiştir. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi çerçevesinde, hafifletici unsur nedeniyle %70 oranında indirim uygulanmış ve ceza oranı %(.....) olarak tespit edilmiştir.

Agrega Üretimi ve Satışı Pazarı:

- (490) Teşebbüsün agrega üretimi ve satışı pazarındaki fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı eylemlerinin Yeni Ceza Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası anlamında açık ve ağır ihlal olduğu dikkate alınarak başlangıç ceza oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (491) ACEMOĞULLARI hakkında agrega üretimi ve satışı pazarında ihlal isnadına dayanak teşkil eden ilk bulgunun tarihinin 03.01.2022, son bulgunun tarihinin 02.01.2023 olduğu, bu kapsamda ilk ve son bulgu tarihleri arasında 1 yıl olduğu tespit edilmiştir.

Sürenin 1 yıldan uzun olmadığı dikkate alınarak başlangıç ceza oranına herhangi bir artırım yapılmamıştır.

- (492) Teşebbüsün ihlale konu eylemleri bakımından herhangi bir ağırlaştırıcı unsurun mevcut olmadığı değerlendirilmiştir. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi çerçevesinde, hafifletici unsur nedeniyle %60 oranında indirim uygulanmış ve ceza oranı %(.....) olarak tespit edilmiştir.

I.7.2. BETONTEK VE NORM MADEN'den Oluşan Ekonomik Bütünlük'e İlişkin Değerlendirme

- (493) BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'ün (i) işgücü pazarında rekabet karşıtı bir anlaşmanın tarafı olarak işçi ücretlerini tespit etmek (ii) hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak ve (iii) agrega üretimi ve satışı pazarında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına yönelik bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği değerlendirilmiştir.
- (494) BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK tarafından bu üç pazarda gerçekleştirilen eylemler kartel niteliğinde olduğundan, Eski Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrası uyarınca başlangıç ceza oranı için gayri safi gelirin %2'si ile %4'ü arasında bir oranın takdir edilmesi söz konusu olacaktır. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin ikinci fıkrasında ise *"Başlangıç ceza oranı, özellikle, ihlal dolayısıyla gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı ile ihlalin niteliğinin açık ve/veya ağır olup olmadığı gözetilmek suretiyle belirlenir."* ifadesi yer almaktadır. Ancak Yeni Ceza Yönetmeliği çerçevesinde -teşebbüs gayri safi gelirinin %10'unu aşmamak üzere- Kurul tarafından belirlenecek başlangıç ceza oranı belirlenmesinde alt veya üst sınır bulunmamaktadır.

Hazır Beton Üretimi ve Satışı Pazarı:

- (495) Teşebbüsün hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı eylemlerinin Yeni Ceza Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası anlamında açık ve ağır ihlal olduğu dikkate alınarak başlangıç ceza oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (496) Diğer taraftan BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK hakkında hazır beton üretimi ve satışı pazarında ihlal isnadına dayanak teşkil eden ilk bulgu 03.01.2022, son bulgu ise 02.03.2023 tarihli olup ihlalin süresi "1 yıl 1 ay 27 gün" olarak tespit edilmiştir. Eski Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ihlalin süresinin bir yıldan uzun beş yıldan kısa olması durumunda başlangıç ceza oranı yarısı oranında artırılmaktadır. Diğer taraftan Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ihlalin süresinin bir yıldan uzun iki yıldan kısa olması durumunda başlangıç ceza oranı beşte bir oranında artırılmaktadır. İhlalin süresi bakımından öngörülmüş olan artırım oranları açısından Yeni Ceza Yönetmeliği'nin teşebbüs lehine olduğu anlaşılmaktadır. Bu esasa göre, Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca başlangıç ceza oranı beşte bir oranında artırılmış ve %(.....) olarak tespit edilmiştir.
- (497) Teşebbüsün ihlale konu eylemleri bakımından herhangi bir ağırlaştırıcı unsurun mevcut olmadığı değerlendirilmiştir. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi çerçevesinde, hafifletici unsur nedeniyle %40 oranında indirim uygulanmış ve ceza oranı %(.....) olarak tespit edilmiştir.

İşgücü Pazarı:

- (498) BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'ün işgücü pazarındaki eylemlerinin Yeni Ceza Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası anlamında açık ve ağır ihlal olduğu dikkate alınarak başlangıç ceza oranı **(.....)** olarak belirlenmiştir.
- (499) Teşebbüs hakkında işgücü pazarında ihlal isnadına dayanak teşkil eden tek bulgu 10.02.2022 tarihli olduğundan, ihlalin süresi 1 yıldan kısa olarak değerlendirilmiş ve bu nedenle söz konusu teşebbüs bakımından başlangıç ceza oranında herhangi bir artırıma gidilmemiştir.
- (500) Teşebbüsün ihlale konu eylemleri bakımından herhangi bir ağırlaştırıcı unsurun mevcut olmadığı değerlendirilmiştir. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi çerçevesinde, hafifletici unsur nedeniyle %70 oranında indirim uygulanmış ve ceza oranı **%(.....)** olarak tespit edilmiştir.

Agrega Üretimi ve Satışı Pazarı:

- (501) BETONTEK VE NORM MADEN'DEN OLUŞAN EKONOMİK BÜTÜNLÜK'ün agrega üretimi ve satışı pazarındaki fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı eylemlerinin Yeni Ceza Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası anlamında açık ve ağır ihlal olduğu dikkate alınarak başlangıç ceza oranı **%(.....)** olarak belirlenmiştir.
- (502) Teşebbüs hakkında agrega üretimi ve satışı pazarında ihlal isnadına dayanak teşkil eden ilk bulgunun tarihinin 03.01.2022, son bulgunun tarihinin ise 02.01.2023 olduğu, bu kapsamda ilk ve son bulgu arasında 1 yıl olduğu tespit edilmiştir. Sürenin 1 yıldan uzun olmadığı dikkate alınarak başlangıç ceza oranına herhangi bir artırım yapılmamıştır.
- (503) Teşebbüsün ihlale konu eylemleri bakımından herhangi bir ağırlaştırıcı unsurun mevcut olmadığı değerlendirilmiştir. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi çerçevesinde, hafifletici unsur nedeniyle %60 oranında indirim uygulanmış ve ceza oranı **%(.....)** olarak tespit edilmiştir.

I.7.3. ÇINARLAR'a İlişkin Değerlendirme

- (504) ÇINARLAR'ın işgücü pazarında rekabet karşıtı bir anlaşmanın tarafı olarak işçi ücretlerini tespit etmek ve hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespitine yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği tespit edilmiştir.
- (505) ÇINARLAR tarafından gerçekleştirilen eylemler kartel niteliğinde olduğundan, Eski Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrası uyarınca başlangıç ceza oranı için gayri safi gelirin %2'si ile %4'ü arasında bir oranın takdir edilmesi söz konusu olacaktır. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin ikinci fıkrasında ise *"Başlangıç ceza oranı, özellikle, ihlal dolayısıyla gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı ile ihlalin niteliğinin açık ve/veya ağır olup olmadığı gözetilmek suretiyle belirlenir."* ifadesi yer almaktadır. Ancak Yeni Ceza Yönetmeliği çerçevesinde -teşebbüs gayri safi gelirinin %10'unu aşmamak üzere- Kurul tarafından belirlenecek başlangıç ceza oranı belirlenmesinde alt veya üst sınır bulunmamaktadır.

Hazır Beton Üretimi ve Satışı Pazarı:

- (506) ÇINARLAR'ın hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki fiyat tespiti eylemlerinin Yeni Ceza Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası anlamında açık ve ağır ihlal olduğu dikkate alınarak başlangıç ceza oranı **%(.....)** olarak belirlenmiştir.

- (507) ÇINARLAR hakkında ihlal isnadına dayanak teşkil eden tek bulgu, 10.02.2022 tarihli olduğundan, ihlalin süresi 1 yıldan kısa olarak değerlendirilmiş ve bu nedenle söz konusu teşebbüs bakımından başlangıç ceza oranında herhangi bir artırıma gidilmemiştir.
- (508) Teşebbüsün ihlale konu eylemleri bakımından herhangi bir ağırlaştırıcı unsurun mevcut olmadığı değerlendirilmiştir. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi çerçevesinde, hafifletici unsur nedeniyle %50 oranında indirim uygulanmış ve ceza oranı %(.....) olarak tespit edilmiştir.

İşgücü Pazarı:

- (509) ÇINARLAR'ın işgücü pazarındaki eylemlerinin Yeni Ceza Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası anlamında açık ve ağır ihlal olduğu dikkate alınarak başlangıç ceza oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (510) Teşebbüs hakkında işgücü pazarında ihlal isnadına dayanak teşkil eden tek bulgu 10.02.2022 tarihli olduğundan, ihlalin süresi 1 yıldan kısa olarak değerlendirilmiş ve bu nedenle söz konusu teşebbüs bakımından başlangıç ceza oranında herhangi bir artırıma gidilmemiştir.
- (511) Teşebbüsün ihlale konu eylemleri bakımından herhangi bir ağırlaştırıcı unsurun mevcut olmadığı değerlendirilmiştir. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi çerçevesinde, hafifletici unsur nedeniyle %70 oranında indirim uygulanmış ve ceza oranı %(.....) olarak tespit edilmiştir.

1.7.4. ÇİMBETON'a İlişkin Değerlendirme

- (512) ÇİMBETON'un, hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği tespit edilmiştir.
- (513) ÇİMBETON tarafından söz konusu pazarda gerçekleştirilen eylemler kartel niteliğinde olduğundan, Eski Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrası uyarınca başlangıç ceza oranı için gayri safi gelirin %2'si ile %4'ü arasında bir oranın takdir edilmesi söz konusu olacaktır. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin ikinci fıkrasında ise *"Başlangıç ceza oranı, özellikle, ihlal dolayısıyla gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı ile ihlalin niteliğinin açık ve/veya ağır olup olmadığı gözetilmek suretiyle belirlenir."* ifadesi yer almaktadır. Ancak Yeni Ceza Yönetmeliği çerçevesinde -teşebbüs gayri safi gelirinin %10'unu aşmamak üzere- Kurul tarafından belirlenecek başlangıç ceza oranı belirlenmesinde alt veya üst sınır bulunmamaktadır.
- (514) Teşebbüsün hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı eylemlerinin Yeni Ceza Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası anlamında açık ve ağır ihlal olduğu dikkate alınarak başlangıç ceza oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (515) Diğer taraftan ÇİMBETON hakkında ihlal isnadına dayanak teşkil eden bir adet bulgu bulunmakta olup söz konusu bulgu 28.09.2022 tarihlidir. İhlalin süresinin 1 yıldan kısa olduğu dikkate alınarak, söz konusu teşebbüs bakımından başlangıç ceza oranında herhangi bir artırıma gidilmemiştir.
- (516) Teşebbüsün ihlale konu eylemleri bakımından herhangi bir ağırlaştırıcı unsurun mevcut olmadığı değerlendirilmiştir. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi çerçevesinde teşebbüsün yurt dışı gelirleri de dikkate alınarak, hafifletici unsur nedeniyle %60,1688 oranında indirim uygulanmış ve ceza oranı %(.....) olarak tespit edilmiştir.

1.7.5. ÇİMYA'ya İlişkin Değerlendirme

- (517) ÇİMYA'nın işgücü pazarında rekabet karşısı bir anlaşmanın tarafı olarak işçi ücretlerini tespit etmek ve hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği tespit edilmiştir.
- (518) ÇİMYA tarafından gerçekleştirilen eylemler kartel niteliğinde olduğundan, Eski Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrası uyarınca başlangıç ceza oranı için gayri safi gelirin %2'si ile %4'ü arasında bir oranın takdir edilmesi söz konusu olacaktır. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin ikinci fıkrasında ise *"Başlangıç ceza oranı, özellikle, ihlal dolayısıyla gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı ile ihlalin niteliğinin açık ve/veya ağır olup olmadığı gözetilmek suretiyle belirlenir."* ifadesi yer almaktadır. Ancak Yeni Ceza Yönetmeliği çerçevesinde -teşebbüs gayri safi gelirinin %10'unu aşmamak üzere- Kurul tarafından belirlenecek başlangıç ceza oranı belirlenmesinde alt veya üst sınır bulunmamaktadır.

Hazır Beton Üretimi ve Satışı Pazarı:

- (519) ÇİMYA'nın hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki fiyat tespiti eylemlerinin Yeni Ceza Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası anlamında açık ve ağır ihlal olduğu dikkate alınarak başlangıç ceza oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (520) ÇİMYA hakkında hazır beton üretimi ve satışı pazarında ihlal isnadına dayanak teşkil eden ilk bulgu 15.11.2021, son bulgu ise 03.10.2023 tarihli olup ihlalin süresi 1 yıl 10 ay 18 gündür. Eski Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ihlalin süresinin bir yıldan uzun beş yıldan kısa olması durumunda başlangıç ceza oranı yarısı oranında artırılmaktadır. Diğer taraftan Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ihlalin süresinin bir yıldan uzun iki yıldan kısa olması durumunda başlangıç ceza oranı beşte bir oranında artırılmaktadır. İhlalin süresi bakımından uygulanacak artırım oranları açısından Yeni Ceza Yönetmeliği'nin teşebbüs lehine olduğu anlaşılmaktadır. Bu esasa göre, Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca başlangıç ceza oranı beşte bir oranında artırılmış ve %(.....) olarak tespit edilmiştir.
- (521) Teşebbüsün ihlale konu eylemleri bakımından herhangi bir ağırlaştırıcı unsurun mevcut olmadığı değerlendirilmiştir. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi çerçevesinde, hafifletici unsur nedeniyle %40 oranında indirim uygulanmış ve ceza oranı %(.....) olarak tespit edilmiştir.

İşgücü Pazarı:

- (522) ÇİMYA'nın işgücü pazarındaki eylemlerinin Yeni Ceza Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası anlamında açık ve ağır ihlal olduğu dikkate alınarak başlangıç ceza oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (523) Teşebbüs hakkında işgücü pazarında ihlal isnadına dayanak teşkil eden tek bulgu 10.02.2022 tarihli olduğundan, ihlalin süresi 1 yıldan kısa olarak değerlendirilmiş ve bu nedenle söz konusu teşebbüs bakımından başlangıç ceza oranında herhangi bir artırıma gidilmemiştir.
- (524) Teşebbüsün ihlale konu eylemleri bakımından herhangi bir ağırlaştırıcı unsurun mevcut olmadığı değerlendirilmiştir. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi çerçevesinde, hafifletici unsur nedeniyle %70 oranında indirim uygulanmış ve ceza oranı %(.....) olarak tespit edilmiştir.

1.7.6. KABET'e İlişkin Değerlendirme

- (525) KABET'in işgücü pazarında rekabet karşıtı bir anlaşmanın tarafı olarak işçi ücretlerini tespit etmek ve hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği tespit edilmiştir.
- (526) KABET tarafından gerçekleştirilen eylemler kartel niteliğinde olduğundan, Eski Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrası uyarınca başlangıç ceza oranı için gayri safi gelirin %2'si ile %4'ü arasında bir oranın takdir edilmesi söz konusu olacaktır. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin ikinci fıkrasında ise *"Başlangıç ceza oranı, özellikle, ihlal dolayısıyla gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı ile ihlalin niteliğinin açık ve/veya ağır olup olmadığı gözetilmek suretiyle belirlenir."* ifadesi yer almaktadır. Ancak Yeni Ceza Yönetmeliği çerçevesinde -teşebbüs gayri safi gelirinin %10'unu aşmamak üzere- Kurul tarafından belirlenecek başlangıç ceza oranı belirlenmesinde alt veya üst sınır bulunmamaktadır.

Hazır Beton Üretimi ve Satışı Pazarı:

- (527) KABET'in hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki fiyat tespiti ve müşteri paylaşımı eylemlerinin Yeni Ceza Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası anlamında açık ve ağır ihlal olduğu dikkate alınarak başlangıç ceza oranı **%(.....)** olarak belirlenmiştir.
- (528) KABET hakkında hazır beton üretimi ve satışı pazarında ihlal isnadına dayanak teşkil eden ilk bulgu 15.11.2021, son bulgu ise 03.10.2023 tarihli olup ihlalin süresi 1 yıl 10 ay 18 gündür. Eski Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ihlalin süresinin bir yıldan uzun beş yıldan kısa olması durumunda başlangıç ceza oranı yarısı oranında artırılmaktadır. Diğer taraftan Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ihlalin süresinin bir yıldan uzun iki yıldan kısa olması durumunda başlangıç ceza oranı beşte bir oranında artırılmaktadır. İhlalin süresi bakımından uygulanacak artırım oranları açısından Yeni Ceza Yönetmeliği'nin teşebbüs lehine olduğu anlaşılmaktadır. Bu esasa göre, Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca başlangıç ceza oranı beşte bir oranında artırılmış ve **%(.....)** olarak tespit edilmiştir.
- (529) Teşebbüsün ihlale konu eylemleri bakımından herhangi bir ağırlaştırıcı unsurun mevcut olmadığı değerlendirilmiştir. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi çerçevesinde, hafifletici unsur nedeniyle %70 oranında indirim uygulanmış ve ceza oranı **%(.....)** olarak tespit edilmiştir.

İşgücü Pazarı:

- (530) KABET'in işgücü pazarındaki eylemlerinin Yeni Ceza Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası anlamında açık ve ağır ihlal olduğu dikkate alınarak başlangıç ceza oranı **%(.....)** olarak belirlenmiştir.
- (531) Teşebbüs hakkında işgücü pazarında ihlal isnadına dayanak teşkil eden tek bulgu 10.02.2022 tarihli olduğundan, ihlalin süresi 1 yıldan kısa olarak değerlendirilmiş ve bu nedenle söz konusu teşebbüs bakımından başlangıç ceza oranında herhangi bir artırıma gidilmemiştir.
- (532) Teşebbüsün ihlale konu eylemleri bakımından herhangi bir ağırlaştırıcı unsurun mevcut olmadığı değerlendirilmiştir. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi çerçevesinde, hafifletici unsur nedeniyle %80 oranında indirim uygulanmış ve ceza oranı **%(.....)** olarak tespit edilmiştir.

I.7.7. MABETAŞ'a İlişkin Değerlendirme

- (533) MABETAŞ'ın işgücü pazarında rekabet karşıtı bir anlaşmanın tarafı olarak işçi ücretlerini tespit etmek ve hazır beton üretimi ve satışı pazarında fiyat tespitine yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği tespit edilmiştir.
- (534) MABETAŞ tarafından gerçekleştirilen eylemler kartel niteliğinde olduğundan, Eski Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrası uyarınca başlangıç ceza oranı için gayri safi gelirin %2'si ile %4'ü arasında bir oranın takdir edilmesi söz konusu olacaktır. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin ikinci fıkrasında ise *"Başlangıç ceza oranı, özellikle, ihlal dolayısıyla gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı ile ihlalin niteliğinin açık ve/veya ağır olup olmadığı gözetilmek suretiyle belirlenir."* ifadesi yer almaktadır. Ancak Yeni Ceza Yönetmeliği çerçevesinde -teşebbüs gayri safi gelirinin %10'unu aşmamak üzere- Kurul tarafından belirlenecek başlangıç ceza oranı belirlenmesinde alt veya üst sınır bulunmamaktadır.

Hazır Beton Üretimi ve Satışı Pazarı:

- (535) MABETAŞ'ın hazır beton üretimi ve satışı pazarındaki fiyat tespiti eylemlerinin Yeni Ceza Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası anlamında açık ve ağır ihlal olduğu dikkate alınarak başlangıç ceza oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (536) MABETAŞ hakkında ihlal isnadına dayanak teşkil eden tek bulgu, 10.02.2022 tarihli olduğundan, ihlalin süresi 1 yıldan kısa olarak değerlendirilmiş ve bu nedenle söz konusu teşebbüs bakımından başlangıç ceza oranında herhangi bir artırıma gidilmemiştir.
- (537) Teşebbüsün ihlale konu eylemleri bakımından herhangi bir ağırlaştırıcı unsurun mevcut olmadığı değerlendirilmiştir. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi çerçevesinde, hafifletici unsur nedeniyle %50 oranında indirim uygulanmış ve ceza oranı %(.....) olarak tespit edilmiştir.

İşgücü Pazarı:

- (538) MABETAŞ'ın işgücü pazarındaki eylemlerinin Yeni Ceza Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası anlamında açık ve ağır ihlal olduğu dikkate alınarak başlangıç ceza oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (539) Teşebbüs hakkında işgücü pazarında ihlal isnadına dayanak teşkil eden tek bulgu 10.02.2022 tarihli olduğundan, ihlalin süresi 1 yıldan kısa olarak değerlendirilmiş ve bu nedenle söz konusu teşebbüs bakımından başlangıç ceza oranında herhangi bir artırıma gidilmemiştir.
- (540) Teşebbüsün ihlale konu eylemleri bakımından herhangi bir ağırlaştırıcı unsurun mevcut olmadığı değerlendirilmiştir. Yeni Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi çerçevesinde, hafifletici unsur nedeniyle %70 oranında indirim uygulanmış ve ceza oranı %(.....) olarak tespit edilmiştir.

J. SONUÇ

(541) Rekabet Kurulunun 19.10.2023 tarihli ve 23-49/936-M(1) sayılı, 26.10.2023 tarihli ve 23-50/982-M sayılı, 21.02.2024 tarihli ve 24-09/160-M sayılı, 28.03.2024 tarihli ve 24-15/306-M sayılı kararları uyarınca yürütülen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen Rapor'a ve Ek Görüş'e, toplanan delillere, yazılı savunmalara sözlü savunma toplantısında yapılan açıklamalara ve incelenen dosya kapsamına göre,

1-

a) Hazır beton üretimi ve satışı pazarı kapsamındaki iddialara ilişkin olarak;

- Acemoğulları Beton Kum Ocağı Nakliyat Harfiyat Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti,
- Betontek Yapı Elemanları İnşaat Taah. Mad. Petrol Ürünleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ve Norm Maden Mermer Konkasör İnş. Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti'den oluşan Ekonomik Bütünlük,
- Çimya Çimento İnşaat Yapı Malzemeleri Makine Enerji Madencilik İç ve Dış Tic. AŞ,
- Kavuksan İnşaat Beton Petrol San. ve Tic. AŞ ve
- Çimbeton Hazırbeton ve Prefabrik Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret AŞ'nin

fiyat tespiti ve müşteri paylaşımına yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle;

- Çınarlar Beton İnşaat ve İnş. Malz. Nak. Akary. Gıd. Bes. İth. İhr. Tic. ve San Ltd. Şti. ve
- Mabetaş Malatya Beton Yapı Elemanları ve Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ'nin

fiyat tespitine yönelik yapılan bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle hazır beton üretimi ve satışı pazarında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine,

b) Bu nedenle, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca idari para cezası verilmesine, bu kapsamda 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik'in

- 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası, üçüncü fıkrasının (a) bendi ve 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden takdiren %(.) oranında olmak üzere Acemoğulları Beton Kum Ocağı Nakliyat Harfiyat Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.ye 8.850.078,21-TL,
- 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası, üçüncü fıkrasının (a) bendi ve 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden takdiren %(.) oranında olmak üzere Betontek Yapı Elemanları İnşaat Taah. Mad. Petrol Ürünleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ve Norm Maden Mermer Konkasör İnş. Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti'den oluşan Ekonomik Bütünlüğe 2.977.156,28-TL,
- 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası, üçüncü fıkrasının (a) bendi ve 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden takdiren %(.) oranında olmak üzere Çimya Çimento İnşaat Yapı Malzemeleri Makine Enerji Madencilik İç ve Dış Tic. AŞ'ye 9.729.241,14-TL,

- 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası, üçüncü fıkrasının (a) bendi ve 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden takdiren %(.....) oranında olmak üzere Kavuksan İnşaat Beton Petrol San. ve Tic. AŞ'ye 5.620.550,37-TL,
- 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası ve 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden takdiren %(.....) oranında olmak üzere Çimbeton Hazır beton ve Prefabrik Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret AŞ'ye 19.051.702,84-TL,
- 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası ve 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden takdiren %(.....) oranında olmak üzere Çınarlar Beton İnşaat ve İnş. Malz. Nak. Akary. Gıd. Bes. İth. İhr. Tic. ve San Ltd. Şti. ye 2.153.081,72-TL,
- 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası ve 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden takdiren %(.....) oranında olmak üzere Mabetaş Malatya Beton Yapı Elemanları ve Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ'ye 2.172.719,69-TL,

idari para cezası verilmesine,

2- Çimko Çimento ve Beton San. Tic. AŞ, Erva Hazır Beton Otelcilik Turizm İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. ve Recydia Atık Yönetim Yenilenebilir Enerji Üretimi Nakliye ve Lojistik Hizmetleri San. ve Tic. AŞ hakkında ise hazır beton üretimi ve satışı pazarında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine yönelik herhangi bir bulguya ulaşılamadığına, dolayısıyla adı geçen teşebbüslere 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesi çerçevesinde idari para cezası uygulanmasına yer olmadığına,

3-

a) Agregat üretimi ve satışı pazarı kapsamındaki iddialara ilişkin olarak;

- Acemoğulları Beton Kum Ocağı Nakliyat Harfiyat Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti, ve
- Betontek Yapı Elemanları İnşaat Taah. Mad. Petrol Ürünleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ve Norm Maden Mermer Konkasör İnş. Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti.'den oluşan Ekonomik Bütünlük'ün

fiyat tespiti ve müşteri paylaşımını içeren bir anlaşmanın tarafı olmak suretiyle agregat üretimi ve satışı pazarında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine,

b) Bu nedenle, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca idari para cezası verilmesine, bu kapsamda 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik'in 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası ve 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden takdiren

- %(.....) oranında olmak üzere Acemoğulları Beton Kum Ocağı Nakliyat Harfiyat Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. ye 4.916.710,12-TL,
- %(.....) oranında olmak üzere Betontek Yapı Elemanları İnşaat Taah. Mad. Petrol Ürünleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ve Norm Maden Mermer Konkasör İnş. Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti'den oluşan Ekonomik Bütünlüğe 1.653.975,71-TL,

idari para cezası verilmesine,

4-

a) İşgücü pazarı kapsamındaki iddialara ilişkin olarak;

- Acemoğulları Beton Kum Ocağı Nakliyat Harfiyat Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti,
- Betontek Yapı Elemanları İnşaat Taah. Mad. Petrol Ürünleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ve Norm Maden Mermer Konkasör İnş. Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti.'den oluşan Ekonomik Bütünlük,
- Kavuksan İnşaat Beton Petrol San. ve Tic. AŞ,
- Çimya Çimento İnşaat Yapı Malzemeleri Makine Enerji Madencilik İç ve Dış Tic. AŞ,
- Çınarlar Beton İnşaat ve İnş. Malz. Nak. Akary. Gıd. Bes. İth. İhr. Tic. ve San Ltd. Şti. ve
- Mabetaş Malatya Beton Yapı Elemanları ve Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ'nin

işçi ücretlerini tespit etmek suretiyle işgücü pazarında rekabet karşıtı bir anlaşmanın tarafı olarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine

b) Bu nedenle, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca idari para cezası verilmesine, bu kapsamda 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik'in 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası ve 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden takdiren

- %(.) oranında olmak üzere Acemoğulları Beton Kum Ocağı Nakliyat Harfiyat Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.ye 3.687.532,59 -TL,
- %(.) oranında olmak üzere Betontek Yapı Elemanları İnşaat Taah. Mad. Petrol Ürünleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. ve Norm Maden Mermer Konkasör İnş. Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti'den oluşan Ekonomik Bütünlüğe 1.240.481,78-TL,
- %(.) oranında olmak üzere Çimya Çimento İnşaat Yapı Malzemeleri Makine Enerji Madencilik İç ve Dış Tic. AŞ'ye 4.053.850,47-TL,
- %(.) oranında olmak üzere Kavuksan İnşaat Beton Petrol San. ve Tic. AŞ'ye 3.122.527,98-TL,
- %(.) oranında olmak üzere Çınarlar Beton İnşaat ve İnş. Malz. Nak. Akary. Gıd. Bes. İth. İhr. Tic. ve San Ltd. Şti.ye 1.291.849,03-TL,
- %(.) oranında olmak üzere Mabetaş Malatya Beton Yapı Elemanları ve Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ'ye 1.303.631,81-TL,

idari para cezası verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.